RITUALE

ROMANUM.

On trouve chez les mêmes Libraires, les Ouvrages suivants :

Breviarium romanum, ex decreto sancti Concilii Tridentini restitutum, S. Pii V, Pontificis maximi, jussu editum, Clementis VIII et Urbani VIII auctoritate recognitum, cum officiis sanctorum novissime per Summos Pontifices usque ad hanc diem concessis ; 1 vol. in-12 portatif, sur papier surfin vélin, *jolie édition.*

Horæ diurnæ Breviarii romani, ex decreto sancti Concilii Tridentini restituti, S. Pii V, Pontificis maximi, jussu editi, Clementis VIII et Urbani VIII auctoritate recognitæ ; 1 vol. petit in-18 sur papier surfin vélin, *jolie édition.*

Graduale romanum ; 1 vol. grand in-folio, sur papier grand-raisin fin, fort et collé, et sur beau caractère neuf.

Graduel romain ; 1 vol. in-18, *jolie édition plus complète et très-correcte.*

Antiphonarium romanum ; 1 vol. grand in-folio, sur papier grand-raisin fin, fort et collé, et sur beau caractère neuf.

Vespéral romain ; 1 vol. in-18, *jolie édition plus complète et très-correcte.*

L'Office de la quinzaine de Pâques, en latin, selon le Missel et le Bréviaire romain, avec l'explication des Cérémonies de l'Eglise ; 1 vol. in-32.

Missale romanum ; 1 vol.

Missale romanum pro defunctis : accedunt rubricæ, decreta pro celebratione et applicationis privilegio ; celebrandi ritus et absolvendi ; 1 vol. in-4.°, *jolie édition.*

Paroissien romain, en latin et en français ; 1 vol. in-18, avec ou sans gravures, *bonne édition plus complète et très-correcte.*

LUGDUNI, EX TYPIS ANT. PERISSE,
Archiepiscopi Lugdunensis typographi.

RITUALE
ROMANUM,

PAULI V, PONTIFICIS MAXIMI,
JUSSU EDITUM.

INDE VERO A BENEDICTO XIV. P. M.
AUCTUM ET CASTIGATUM,

NOVA EDITIO,
Aucta, et meliore ordine restituta.

Librairie Catholique de Perisse frères

LYON,	PARIS,
ancienne maison	*nouvelle maison*
RUE MERCIÈRE, 33,	RUE DU PETIT BOURBON, 18,
en face de l'allée Marchande.	angle de la place St-Sulpice.

1848

BENEDICTUS PAPA XIV.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quam ardenti studio, incredibili sollicitudine, assidua cura, et indefesso diuturnoque labore, adhibitis etiam accitisque undequaque viris in sacra Doctrina disciplinaque Ecclesiastica versatis, æque ac de rerum Liturgicarum peritia meritissimis, sedulam operam navaverint, atque contenderint prædecessores nostri Romani Pontifices, ut Rituale Romanum, Cæremoniale venerabilium fratrum Episcoporum, et Pontificale Romanum, sive emendatis erroribus, sive correctis inordinationibus, sive ablatis inutilibus, sive institutis necessariis, ad eam tandem formam normamque, juxta quam de præsenti usui sunt, maximo cum omnium virorum Ecclesiasticorum commodo et utilitate redigerentur; præstat in primis intelligere ex ipsis præsertim Apostolicis in simili forma brevis litteris eorumdem Prædecessorum nostrorum, qui post S. Pium Papam V felicis recordationis, Clemens VIII, Innocentius X, Paulus V, Urbanus VIII, et Benedictus XIII, ad gravissimum diguissi-

mumque hujusmodi opus omnibus numeris absolvendum sese pro viribus addixerunt.

Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui sequuntur. Ac primum quidem pro Rituali Romano.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam, Apostolicæ Sedi per abundantiam divinæ gratiæ, nullis suffragantibus meritis, præpositi, nostræ sollicitudinis esse intelligimus, super universam domum Dei ita invigilando intendere, ut opportunis in dies magis rationibus provideatur, quo, sicut admonet Apostolus, omnia in ea honeste, et secundum ordinem fiant, præcipue vero quæ pertinent ad Ecclesiæ Dei Sacramentorum administrationem, in qua religiose observari Apostolicis traditionibus, et Sanctorum Patrum Decretis constitutos Ritus, et Cæremonias, pro nostri Officii debito curare omnino tenemur. Quamobrem felicis recordationis Pius Papa V. prædecessor noster, hujus nostri, tunc sui Officii memor, ad restituendam sacrorum Rituum observationem in sacrosancto Missæ Sacrificio, divinoque Officio, et simul ut Catholica Ecclesia in Fidei unitate, ac sub uno visibili Capite beati Petri successore Romano Pontifice congregata, unum psallendi et orandi ordinem, quantum cum Domino poterat, teneret, Breviarium primum, et deinde Missale Romanum, multo studio et diligentia elaborata

pastorali providentia edenda censuit. Cujus vestigia eodem sapientiæ spiritu secutus similis memoriæ Clemens Papa VIII, etiam prædecessor noster, non solum Episcopis, et inferioribus Ecclesiæ Prælatis accurate restitutum Pontificale dedit, sed etiam complures alias in Cathedralibus, et inferioribus Ecclesiis Cæremonias promulgato Cæremoniali ordinavit. His ita constitutis, restabat, ut uno etiam volumine comprehensi, sacri et sinceri Catholicæ Ecclesiæ Ritus, qui in Sacramentorum administratione, aliisque Ecclesiasticis functionibus servari debent, ab iis qui curam animarum gerunt Apostolicæ Sedis auctoritate prodirent, ad cujus voluminis præscriptum, in tanta Ritualium multitudine, sua illi ministeria tanquam ad publicam et obsignatam normam peragerent, unoque ac fideli ductu inoffenso pede ambularent cum consensu. Quod quidem jampridem agitatum negotium, postquam generalium Conciliorum græce latineque divina gratia editorum opus morari desivit, sollicite urgere nostri muneris esse existimavimus. Ut autem recte et ordine, ut par erat, res ageretur, nonnullis ex venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, pietate, doctrina et prudentia præstantibus, eam demandavimus, qui cum consilio eruditorum virorum, variisque præsertim antiquis, et quæ circumferuntur, Ritualibus

consultis, eoque in primis, quod vir singulari pietatis zelo, et doctrina bonæ memoriæ Julius Antonius sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis sanctæ Severinæ nuncupatus, longo studio, multaque industria, et labore plenissimum composuerat, rebusque omnibus mature consideratis, demum divina aspirante clementia, quanta oportuit brevitate, Rituale confecerunt. In quo cum receptos, et approbatos Catholicæ Ecclesiæ Ritus suo ordine digestos conspexerimus, illud sub nomine Ritualis Romani merito edendum publico Ecclesiæ Dei bono judicavimus. Quapropter hortamur in Domino venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, et dilectos filios eorum Vicarios, nec non Abbates, Parochos universos, ubique locorum, existentes, et alios, ad quos spectat, ut in posterum tanquam Ecclesiæ Romanæ filii, ejusdem Ecclesiæ omnium matris et magistræ auctoritate constituto Rituali in sacris functionibus utantur, et in re tanti momenti, quæ Catholica Ecclesia, et ab ea probatus usus antiquitatibus statuit, inviolate observent.

Datum Romæ, apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 17 junii MDCXIV, Pontificatus nostri anno decimo.

S. Cobellutius.

Quæ vero pro cæremoniali Episcoporum refertur Bullæ Clementis VIII, *incipiau* Cum novissime, *Innocentii X*. Etsi alias, *Benedicti XIII*. Licet alias. *Item quæ pro Pontificali Romano Clemens VIII. Bulla incipientes* Ex quo in Ecclesia, *atque Urbanus VIII.* Quamvis alias, *statuere*, *brevitatis gratia hic omittuntur. Sequitur Bulla*: Quoniam autem pro paterna caritate vehementer cupientes, ut Christi fidelibus in articulo mortis constitutis, quoad fieri posset, universis Apostolica benedictio nostro nomine impertiretur, et plenaria omnium suorum peccatorum Indulgentia elargiretur, per alias nostras sub plumbo litteras, anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVII, Nonis Aprilis, pontificatus nostri anno septimo datas omnibus Ecclesiarum Antistitibus hujusmodi facultatem sub certis modo et forma expressam tribuimus, atque insimul formulam benedictionis, et Indulgentiæ hujusmodi dandæ præscripsimus; quemadmodum encyclicam etiam nostram Epistolam die 19 mensis Martii, anno MDCCXLIV, ad dilectos filios generales Ordinum Regularium, quibus a S. Sede indulta, vel indulgenda erat facultas pontificiam benedictionem effundendi super populum statutis diebus scripseramus super modo et ritu, quibus prædicta benedictio danda est.

Præterea ad nonnullas lites, et controversias exortas e medio tollendas itidem per alias nostras in simili forma brevis litteras confirmaveramus leges et instituta Cæremonialia jussu nostro edita pro provinciarum Præsidibus, Gubernatoribus, Prælatis, et Apostolicis vicelegatis, quæ sunt tenoris sequentis.

Bulla Benedicti XIV., incip. Quod Apostolus, *pro Cæremoniali Episcopi hic omittitur.*

Insuper formulam itidem benedictionis, et traditionis Palli, ac jurisjurandi a procuratoribus absentium Archiepiscoporum, antequam a dilecto filio nostro S. R. E. Cardinali Diacono idem Pallium accipiant, ipsorum Archiepiscoporum nomine præstandi per nostram Constitutionem die 12 mensis Augusti, anno MDCCXLVIII, sub plumbo expeditam statuimus:

Porro accedit ad hæc methodus quoque scholæ sacrorum Rituum in Gregoriano Collegio Romano hujus almæ Urbis nostræ nobis approbantibus institutæ non sine uberi per hoc tempus in Sacris Ritibus addiscendi profectu, aliarumque ad instar ejusdem scholæ, alibi jam erectarum, vel erigendarum, quæ methodus multis in libris, et præcipue in decimo operum nostrorum volumine romanæ editionis reperitur inserta, plurimumque a nobis commendatur, eamque pluri-

mum studiosis sacrorum Rituum prodesse compertum est.

Ea propter cum nobis a quam plurimis supplicatum fuerit, ut typis iterum reimprimendi Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, et Pontificale Romanum hujusmodi, et non solum in iisdem ante dicta omnia a nobis statuta addendi, verum etiam nostro jussu in lucem emittendi, licentiam de apostolica benignitate, et auctoritate concedere et indulgere dignaremur: Nos itaque probe scientes, et experientia edocti quantum prosit, ut in uno volumine simul collecta ad manum sint ea omnia, quæ sparsim, ac divisim impressa inveniuntur; et considerantes quantam hujusmodi collectio utilitatem memoratæ scholæ liturgicæ in collegio Societatis Jesu ejusdem almæ Urbis nostræ a nobis institutæ, aliisque ubique locorum erectis afferre possit: Apostolica auctoritate tenore præsentium communibus tot insignium virorum, ac Præsulum votis et supplicationibus benigne annuentes facultatem tribuimus, et impartimur, ut Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum sub iisdem modo et forma, quibus de præsenti impressa reperiuntur, et usui sunt, una simul cum omnibus et singulis, quæ ut superius relatum est a nobis præscripta, ordinata, et publici etiam juris facta sunt, necnon cum sæpe

dicta methodo scholæ sacrorum Rituum in operibus nostris jam editis inserta jussu nostro, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, typis reimprimantur, et in lucem emittantur.

Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die xxv Martii, anno MDCCLII, pontificatus nostri anno XII.

CAJETANUS AMATUS

METHODUS

IN SCHOLA SACRORUM RITUUM SERVANDA.

I. Singulis annis typis edetur volumen ducentas ad minimum complectens paginas, in quo sequentia contineantur: nimirum I. Titulus materiæ, de qua agendum eo anno erit, et ipsius operis dedicatio. 2. Syllabus auditorum, qui Scholæ nomen dederint usque ad kalendas januarias. 3. Materia eo anno proposita, et viginti aliæ quæstiones, vel de eodem argumento, vel potius de aliis in Sacra Rituum Congregatione agitari solitis. 4. Epistola Summo Pontifici quotannis exhibenda. 5. Demum duplex libellus pro totidem publicis disputationibus.

I. Quoniam vero volumen hoc ducentas circiter paginas complectens in auditorum præsertim utilitatem cedere debet, hinc plura illius edentur exemplaria, quæ, divisa per folia, ita dispertientur, ut exacto annuo scholæ curriculo, ducenti ex auditoribus, qui scholæ assidui interfuerint, totum singuli volumen gratis obtineant.

III. Porro ex 200 iis paginis satis erit, si Professor 100 quotannis repleat lucubrationibus a se de novo elaboratis: reliquas vero vel suis, vel aliorum rebus iterum cusis, prout utilius judicaverit, supplere poterit: imo auditorum laboribus uti, si qui fortasse sui ingenii, atque studii specimen præbere meruerint.

IV. Quotannis igitur duas exhibebit disputationes publicas: quarum altera versetur circa materiam, de qua illo anno actum in schola fuerit, vel totam in comprehendendo, vel aliquam illius partem elucidando: altera vero circa materiam aliquam ex iis, quæ in Sacra Rituum Congregatione agitari solent, quæ plerumque ex 20 ultimis exercitationibus primo anno propositis desumetur. Et huic duplici materiæ duplex respondebit libellus, quem supra innuimus.

V. Si quando occasio tulerit, ut inter privatas scholæ exercitationes agendum sit de peculiari aliqua re, ut ita dicam, extra ordinem; non id fiet, nisi aliquot diebus ante

auditores præmoneantur, ut semper tractari pro dignitate possit.

VI. Viginti illæ quæstiones, sive exercitationes, quas addendas duximus aliis octoginta circa materiam in titulo quotannis propositam discutiendis, tractabuntur privatim, cum iis scilicet auditoribus, quibus major erit sui progressus cura, quibus etiam folia in Ordinaria Sacrorum Rituum Congregatione imprimi solita communicabuntur, et negotia ibidem contenta, atque Sacræ Congregationis decreta.

VII. Tempus integrum octoginta propositis quæstionibus tribuendum totidem dies complectitur, numerandos a festo Præsentationis Beatissimæ Virginis usque ad festum sancti Aloysii Gonzagæ.

VIII. Scholæ vero exercitium incipiet hora 22 cum dimidio usque ad 23. In primo quadrante fiet explicatio, in secundo unus ex auditoribus aliquid ex proposita quæstione deducet, et argumenta ab alio auditore objecta confutabit: ex qualibet vero quæstionum decade una pro disputatione semipublica, sive, ut aiunt, menstrua seligetur, quam aliquis ex auditoribus in primo quadrante elucidabit, et in secundo objectionibus tum Præceptoris, tum alicujus auditoris satisfaciet.

IX. Ante S. Aloysii Gonzagæ festum, ut supra innuimus, epistola Summo Pontifici

exhibebitur, in qua scholæ ratio reddatur, designenturque, quos eo anno progressus fecerint auditores.

X. Denique Sacrorum Rituum Professor in rebus ad scholam pertinentibus non tam propriæ eruditionis et doctrinæ laudem, quam auditorum utilitatem præ oculis habebit. Cum præsertim in thesauri liturgici collectione, quam curare debet, magnam sit habiturus materiam; in qua ingenium tum suum, tum amicorum exerceatur, siqui forte erunt, qui operi utilissimo adjutrices manus præstare velint.

XI. Materia singulis annis discutienda: 1. *De sacrosancto Missæ Sacrificio*. 2. *De divino Officio*. 3. *De Sacramentorum administratione*. 4. *De benedictionibus et precibus*: vel potius *de Missali Romano. De Breviario Romano. De Rituali Romano. De Pontificali Romano*. In primis duobus argumentis non solum Missale, et Breviarium, sed etiam Cæremoniale Episcoporum, et Martyrologium Romanum elucidari possunt; siquidem præfixus scholæ finis est, virum ecclesiasticum optime instructum reddere in intelligentia librorum liturgicorum, quibus Ecclesia Romana nunc utitur. Hujusmodi vero argumenta *Exercitationes nostræ Liturgicæ* pertractant, ad quas magno præsidio nobis sunt opera BENEDICTI XIV, in quibus de Missa, de Festis, et de omni-

bus fere rebus ad Ecclesiasticam disciplinam pertinentibus fuse disseritur. Pro viginti tamen Exercitationibus de rebus in Congregatione Sacrorum Rituum agitari solitis, peculiares scholæ nostræ facimus octo tomos *De Canonizatione Sanctorum*, quos unico volumine in Synopsim redactos complexi sumus.

XII. Thesaurus Liturgicus, et peculiares in eo dissertationes de rebus, quas ecclesiastica, vel profana Historia, Conciliaresque sanctiones ad Sacrorum Rituum illustrationem suppeditabunt, non ad scholæ exercitium, neque ad ejusdem auditores spectant, sed eas peculiari titulo dedicamus *Sacrorum Rituum Academicis* dignitate et scientia clarissimis, quorum plurimos vel codices et dissertationes nobis trasmittendo, vel suppeditando materiam, vel protectione sua studia nostra provehendo, benevolentissimos nobis magno litterariæ reipublicæ bono experti sumus.

RITUALE

ROMANUM.

De iis quæ in Sacramentorum administratione generaliter servanda sunt.

Ut ea quæ ex antiquis Catholicæ Ecclesiæ institutis, et sacrorum Canonum Summorumque Pontificum decretis, de Sacramentorum Ritibus ac Cæremoniis hoc libro præscribuntur, qua par est diligentia ac religione custodiantur, et ubique fideliter serventur, illud ante omnia scire et observare convenit quod sacrosancta Tridentina Synodus, sess. 7, can. 12, de iis Ritibus decrevit in hæc verba :

Si quis dixerit receptos et approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato a Ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesiarum Pastorem mutari posse, anathema sit.

Cum igitur in Ecclesia Dei nihil sanctius aut utilius, nihilque excellentius aut magis divinum habeatur quam Sacramenta ad humani generis salutem a Christo Domino instituta, Parochus, vel quivis alius Sacerdos, ad quem eorum administratio perti-

net, meminisse in primis debet se sancta tractare, atque omni fere temporis momento ad tam sanctæ administrationis Officium paratum esse oportere.

Quamobrem illud perpetuo curabit ut integre, caste pieque vitam agat; nam etsi Sacramenta ab impuris coinquinari non possunt, neque a pravis Ministris eorum effectus impediri, impure tamen et indigne ea ministrantes in æternæ mortis reatum incurrunt. Sacerdos ergo si fuerit peccati mortalis sibi conscius (quod absit) ad Sacramentorum administrationem non audeat accedere, nisi prius corde pœniteat: sed si habeat copiam Confessarii, et temporis locique ratio ferat, convenit confiteri.

Quacumque diei ac noctis hora ad Sacramenta ministranda vocabitur, nullam officio suo præstando (præsertim si necessitas urgeat) moram interponat. Ac propterea populum sæpe, prout sese offeret occasio, præmonebit ut cum sacro ministerio opus fuerit se quam primum advocet, nulla temporis aut cujuscumque incommodi habita ratione.

Ipse vero, antequam ad hujusmodi administrationem accedat, paululum, si opportunitas dabitur, orationi et sacræ rei quam acturus est meditationi vacabit, atque ordinem ministrandi et Cæremonias pro temporis spatio prævidebit et perleget.

In omni Sacramentorum administratione superpelliceo sit indutus, et desuper stola ejus coloris quem Sacramenti Ritus exposcit, nisi in Sacramento Pœnitentiæ ministrando occasio, vel consuetudo, vel locus interdum aliter suadeat.

Adhibebit quoque unum saltem, si habeat,

vel plures Clericos, prout loci et sacramenti ratio postulabit, decenti habitu et superpelliceo pariter indutos.

Curabit etiam ut sacra suppellex, vestes, ornamenta, linteamina, et vasa ministerii integra, nitidaque sint et munda.

In Sacramentorum administratione, eorum virtutem, usum ac utilitatem, et cæremoniarum significationem, ut Concilium Tridentinum præcepit et sanctorum Patrum et Catechismi Romani doctrina, ubi commode fieri potest, diligenter explicabit.

Dum Sacramentum aliquod ministrat, singula verba quæ ad illius formam et ministerium pertinent attente, distincte, et pie, atque clara voce pronuntiabit. Similiter et alias Orationes et preces devote ac religiose dicet, nec memoriæ, quæ plerumque labitur, facile confidet : sed omnia recitabit ex libro. Reliquas præterea Cæremonias ac Ritus ita decenter gravique actione peraget, ut adstantes ad cœlestium rerum cogitationem erigat, et attentos reddat.

Ad ministrandum procedens, rei quam tractaturus est intentus sit, nec de iis quæ ad ipsam non pertinent quidquam cum alio colloquatur, in ipsaque administratione actualem attentionem habere studeat, vel saltem virtualem, cum intentione faciendi quod in eo facit Ecclesia.

Illud porro diligenter caveat ne in Sacramentorum administratione aliquod quavis de causa vel occasione directe vel indirecte exigat aut petat, sed ea gratis ministret, et ab omni simoniæ atque avaritiæ suspicione, nedum crimine, longissime absit. Si quid vero nomine eleemosynæ, aut devotionis stu-

dio, peracto jam Sacramento, sponte a fidelibus offeratur, id licite pro consuetudine locorum accipere poterit, nisi aliter Episcopo videatur.

Fidelibus alienæ Parochiæ Sacramenta non ministrabit, nisi necessitatis causa, vel de licentia Parochi, seu Ordinarii.

Omnes autem qui Sacramenta suscipiunt, loco et tempore opportuno monebit ut, remoto inani colloquio, et habitu actuque indecenti, pie ac devote Sacramentis intersint, et ea qua par est reverentia suscipiant.

Librum hunc Ritualem (ubi opus fuerit) semper cum ministrabit secum habebit, Ritusque et Cæremonias in eo præscriptas diligenter servabit.

Ceterum illorum tantum Sacramentorum quorum administratio ad Parochos pertinet Ritus hoc opere præscribuntur, cujusmodi sunt Baptismus, Pœnitentia, Eucharistia*, Extrema Unctio, et Matrimonium. Reliqua vero duo Sacramenta Confirmationis et Ordinis, cum propria sint Episcoporum, Ritus suos habent in Pontificali præscriptos; et ea quæ de iis atque aliis Sacramentis scire, servare, et docere Parochi debent, cum ex aliis libris, tum præcipue ex Catechismo Romano sumi possunt. Siquidem hic de iis fere tantum agere instituti operis ratio postulat, quo ad ipsorum quinque Sacramentorum ritus pertinet.

Postremo quisquis Sacramenta administrare tenetur, habeat libros necessarios ad officium suum pertinentes, eosque præsertim, in quibus variarum Parochialium functionum notæ ad futuram rei memoriam describuntur, ut ad finem cujus Ritualis habetur.

DE SACRAMENTO

BAPTISMI

RITE ADMINISTRANDO.

Sacrum Baptisma, Christianæ Religionis et æternæ vitæ janua, quod inter alia novæ Legis Sacramenta a Christo instituta primum tenet locum, cunctis ad salutem necessarium esse ipsa Veritas testatur illis verbis : *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei* (Joan. 3.). Itaque summa ad illud opportune riteque administrandum ac suscipiendum diligentia adhibenda est.

Dum autem ad hoc Sacramentum conferendum alia sint de jure divino absolute necessaria, ut materia, forma, Minister; alia ad illius solemnitatem pertineant, ut Ritus, ac Ceremoniæ, quas ex apostolica et antiquissima traditione acceptas et approbatas,

nisi necessitatis causa, omittere non licet, de iis aliqua præmonenda sunt, ut sacrum hoc ministerium rite et sancte peragatur.

DE MATERIA BAPTISMI.

Ac primum intelligat Parochus, cùm hujus Sacramenti materia sit aqua vera ac naturalis, nullum alium liquorem ad id adhiberi posse.

Aqua vero solemnis Baptismi sit eo anno benedicta in Sabbato Sancto Paschatis, vel Sabbato Pentecostes, quæ in fonte mundo nitida et pura diligenter conservetur, et hæc quando nova benedicenda est, in Ecclesiæ, vel potius Baptisterii sacrarium effundatur.

Si aqua benedicta tam imminuta sit ut minus sufficere videatur, alia non benedicta admisceri potest, in minori tamen quantitate.

Si vero corrupta fuerit, aut effluxerit, aut quovis modo defecerit, Parochus in fontem bene mundatum ac nitidum recentem aquam infundat, eamque benedicat ex formula quæ infra præscribitur.

Sed, si aqua conglaciata sit, curetur ut liquefiat : sin autem ex parte congelata sit, aut nimium frigida, poterit parum aquæ naturalis non benedictæ calefacere, et admiscere aquæ baptismali in vasculo ad id parato, et ea tepefacta ad baptizandum uti, ne noceat infantulo.

DE FORMA BAPTISMI.

Quoniam Baptismi forma his verbis expressa, *Ego te Baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti,* omnino necessaria est, ideo eam nullo modo licet mutare, sed eadem verba uno et eodem tempore quo fit ablutio pronuntianda sunt.

Latinus Presbyter latina forma semper utatur.

Cùm Baptismum iterare nullo modo liceat, si quis sub conditione (de quo infra) sit baptizandus, ea conditio explicanda est, hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris*, etc. Hac tamen conditionali forma non passim aut leviter uti licet, sed prudenter, et ubi, re diligenter pervestigata, probabilis subest dubitatio infantem non fuisse baptizatum.

Baptismus licet fieri possit aut per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per aspersionem, primus tamen vel secundus modus, qui magis sunt in usu, pro Ecclesiarum consuetudine retineantur; ita ut trina ablutione caput baptizandi perfundatur, vel immergatur in modum Crucis uno et eodem tempore quo verba proferuntur, et idem sit aquam adhibens et verba pronuntians.

Ubi vero Baptismus fit per infusionem aquæ, cavendum est ne aqua ex infantis capite in fontem sed vel in sacrarium Baptis-

terii prope ipsum fontem extructum defluat, aut in aliquo vase ad hunc usum parato recepta, in ipsius Baptisterii, vel in Ecclesiæ sacrarium effundatur.

DE MINISTRO BAPTISMI.

Legitimus quidem Baptismi minister est Parochus, vel alius Sacerdos à Parocho vel ab Ordinario loci delegatus, sed quoties infans aut adultus versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate à quocumque baptizari in qualibet lingua, sive Clerico, sive Laico, etiam excommunicato, sive fideli, sive infideli, sive catholico, sive hæretico, sive viro, sive femina, servata tamen forma et intentione Ecclesiæ.

Sed si adsit Sacerdos, Diacono præferatur; Diaconus Subdiacono, Clericus Laico, et vir feminæ, nisi pudoris gratia deceat feminam potius quam virum baptizare infantem non omnino editum, vel nisi melius femina sciret formam et modum baptizandi. Quapropter curare debet Parochus ut fideles, præsertim obstetrices, rectum baptizandi Ritum probe teneant et servent.

Pater aut mater propriam prolem baptizare non debet, præterquam in mortis periculo, quando alius non reperitur qui baptizet, neque tunc ullam contrahunt cognationem quæ matrimonii usum impediat.

DE BAPTIZANDIS PARVULIS.

Opportune Parochus hortetur eos ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes, sive baptizandos, sive baptizatos quamprimum fieri poterit, et qua decet christiana modestia sine pompæ vanitate deferant ad Ecclesiam, ne illis Sacramentum tantopere necessarium nimium differatur cum periculo salutis, et ut iis qui ex necessitate privatim baptizati sunt consuetæ ceremoniæ Ritusque suppleantur, omissa forma et ablutione. Can

~~Nemo in utero matris clausus baptizari debet~~. Sed si infans caput emiserit, et periculum mortis immineat, baptizetur in capite, nec postea, si vivus evaserit, erit iterum baptizandus. At si aliud membrum emiserit quod vitalem indicet motum in illo, si periculum impendeat, baptizetur, et tunc si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus eo modo quo supra dictum est: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, etc.* Si vero ita baptizatus deinde mortuus prodierit ex utero, debet in loco sacro sepeliri.

Si mater prægnans mortua fuerit, fœtus quam primum caute extrahatur, ut si vivus fuerit baptizetur; si fuerit mortuus, et baptizari non potuerit, in loco sacro sepeliri non debet. Infantes expositi, et si re diligenter investigata de eorum Baptismo non constat, sub conditione baptizentur.

In monstris vero baptizandis, si casus eveniat, magna cautio adhibenda est; de quo, si opus fuerit, Ordinarius loci, vel alii periti consulantur, nisi mortis periculum immineat.

Monstrum quod humanam speciem non præ se ferat baptizari non debet; de quo si dubium fuerit, baptizetur sub hac conditione: *Si tu es homo, ego te baptizo, etc.*

Illud vero de quo dubium est una ne aut plures sint personæ non baptizetur, donec id discernatur: discerni autem potest si habeat unum vel plura pectora, tunc enim totidem erunt corda et animæ, hominesque distincti, et eo casu singuli seorsum sunt baptizandi, unicuique dicendo: *Ego te baptizo, etc.* Si vero periculum mortis immineat, tempusque non suppetat ut singuli separatim baptizentur, poterit minister singulorum capitibus aquam infundens omnes simul baptizare, dicendo: *Ego vos baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.* Quam tamen formam in iis solum, et in aliis similibus mortis periculis ad plures simul baptizandos, et ubi tempus non patitur ut singuli separatim baptizentur, alias nunquam licet adhibere.

Quando vero non est certum in monstro esse duas personas, vel quia duo capita et duo pectora non habet distincta, tunc debet primum unus absolute baptizari, et pos-

ter alter sub conditione, hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.*

DE PATRINIS.

Parochus, antequam ad baptizandum accedat, ab iis ad quos spectat exquirat diligenter quem vel quos susceptores, seu Patrinos elegerint, qui infantem de sacro Fonte suscipiant, ne plures quam liceat, aut indignos, vel ineptos admittat.

Patrinus unus tantum, sive vir, sive mulier, vel ad summum unus et una adhibeantur, ex decreto Concilii Tridentini; sed simul non admittantur duo viri, aut duæ mulieres, neque baptizandi pater aut mater.

Hos autem Patrinos saltem in ætate pubertatis, ac Sacramento Confirmationis consignatos esse maxime convenit.

Sciant præterea Parochi ad hoc munus non esse admittendos infideles, aut hæreticos, non publice excommunicatos, aut interdictos, non publice criminosos, aut infames, nec præterea qui sana mente non sunt, neque qui ignorant rudimenta Fidei. Hæc enim Patrini spirituales filios suos, quos de Baptismi fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportune docere tenentur.

Præterea ad hoc etiam admitti non debent Monachi, vel Sanctimoniales, neque alii

cujusvis Ordinis Regulares a sæculo segregati.

DE TEMPORE ET LOCO

ADMINISTRANDI BAPTISMUM.

Quamvis Baptismus quovis tempore, etiam interdicti, et cessationis a divinis, præsertim si urget necessitas, conferri possit, tamen duo potissimum ex antiquissimo Ecclesiæ Ritu sacri sunt dies in quibus solemni Cæremonia hoc Sacramentum administrari maxime convenit; nempe Sabbatum Sanctum Paschæ, et Sabbatum Pentecostes quibus diebus baptismalis fontis aqua rite consecratur. Quem Ritum, quatenus fieri commode potest, in adultis baptizandis, nisi vitæ periculum immineat, retineri decet, aut certe non omnino prætermitti, præcipue in Metropolitanis aut Cathedralibus Ecclesiis.

Ac licet, urgente necessitate, ubique baptizare nihil impediat tamen proprius Baptismi administrandi locus est Ecclesia, in qua sit Fons baptismalis, vel certe Baptisterium prope Ecclesiam.

Itaque necessitate excepta, in privatis locis nemo baptizari debet, nisi forte sint Regum aut magnorum Principum filii, id ipsis ita deposcentibus, dummodo id fiat in eorum Capellis, seu Oratoriis, et in aqua baptismali de more benedicta.

Baptisterium sit decenti loco, et forma, ma-

teriaque solida, et quæ aquam bene contineat, decenter ornatum, et cancellis circumspectum, sera et clave munitum, atque ita obseratum ut pluvia vel aliæ sordes intro non penetrent, in eoque, ubi commode fieri potest, depingatur imago sancti Joannis Christum baptizantis.

DE SACRIS OLEIS,

ET ALIIS REQUISITIS.

Sacrum Chrisma, et sanctum Oleum, quod et Catechumenorum dicitur, quorum usus est in Baptismo, eodem anno sint ab Episcopo de more benedicta, feria quinta in Cœna Domini.

Curet Parochus ut ea suo tempore quamprimum habeat, et tunc vetera in Ecclesia comburat.

Veteribus Oleis, nisi necessitas cogat, ultra annum non utatur : at si deficere videantur, et Chrisma aut Oleum benedictum haberi non possit, aliud Oleum de olivis non benedictum adjiciatur, sed in minori quantitate.

Chrisma et Oleum sacrum sit in suis vasculis argenteis aut saltem stanneis bene obturatis, quæ vascula sint inter se distincta, et propriam unumquodque inscriptionem habeat majusculis litteris incisam, ne quis error committatur.

Ad usum vero quotidianum minora ha-

beantur vascula ex argento, si fieri potest, aut stanno, sive separata, sive etiam juncta: apte tamen distincta, et bene cooperta, et cum suis inscriptionibus, ut supra, ne Parochus aberret, et unum pro altero sumat, quod cavere debet diligenter.

In ea igitur ex majoribus vasculis Chrismatis et Olei quod sufficiat infundatur, atque ut effusionis periculum caveatur, commodum erit in his vasculis bombacium, seu quid simile habere, Oleo sacro et Chrismate separatim perfusum, in quo pollex, cùm opus est, ad inungendum immittatur.

Hæc vascula ita parata in loco proprio, honesto ac mundo, sub clave ac tuta custodia decenter asserventur, ne ab aliquo nisi à Sacerdote, temere tangantur; aut eis sacrilege quispiam abuti possit.

Parochus, quantum fieri potest, curet ne per laicos, sed per se, vel per alium sacerdotem, vel saltem per alium Ecclesiæ ministrum hæc Olea deferantur: caveat item ne de iis quidquam ulli unquam tribuat cujusvis rei prætextu.

Sal, quod in os baptizandi immittendum est, sit benedictum sua peculiari benedictione, quæ infra præscribitur, neque utatur sale exorcizato ad benedicendam aquam, sitque prius bene confractum, et attritum, siccum ac mundum: sal ita benedictum nemini tradat, neque etiam iis qui benedicendum attulerint reddatur, sed ad alios bapti-

zandos servetur, aut in sacrarium abjiciatur.

Cum igitur Baptismi Sacramentum jam administrandum est, hæc in promptu esse debent.

Vascula Sacri Olei Catechumenorum et Chrismatis.

Vasculum cum sale benedicendo, vel jam, ut dictum est, benedicto.

Vasculum, seu cochlear ex argento, vel alio metallo nitidum, ad aquam Baptismi fundendam super caput baptizandi, quod nulli præterea alii usui deserviat.

Pelvis seu bacile ad excipiendam aquam ex capite defluentem, nisi statim in sacrarium defluat.

Gossipium, alio nomine bombacium, seu quid simile, ad abstergenda loca sacris Oleis inuncta.

Stolæ duæ, ubi commode haberi possunt, una violacea, et altera alba (ut infra notatur) mutanda: si minus, una saltem adhibeatur.

Medulla panis, qua inuncti Sacerdotis digiti, cum manus lavat, abstergantur, et vas pro manuum lotione post Baptismum, quod huic tantum usui deservire debet.

Alba vestis in modum pallioli, seu linteolum candidum, infantis capiti imponendum.

Cereus, seu candela cerea, baptizato ardens tradenda.

Hic denique Ritualis liber sit paratus, et item liber baptismalis, in quo baptizati describuntur.

Omnibus igitur opportune præparatis, Sacerdos ad tanti Sacramenti administrationem, lotis manibus, superpelliceo et stola violacea indutus accedat : clericum unum seu plures si potest secum adhibeat superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.

Ita paratus accedat ad limen Ecclesiæ, ubi foris expectant qui Infantem detulerunt.

Interroget (nisi de his bene sibi constet) an sit suæ Parochiæ, masculus an femina, an sit domi baptizatus, et a quo, et quam rite, et qui sint compatres, qui infantem teneant, pro eoque respondeant: quos pie ac decenter assistere, ac prout opus fuerit pro baptizando ad interrogationes respondere admoneat.

Et quoniam iis qui baptizantur, tanquam Dei filiis in Christo regenerandis, et in ejus militiam adscribendis, nomen imponitur, curet ne obscena, fabulosa, aut ridicula, vel inanium Deorum, vel impiorum Ethnicorum hominum nomina imponantur, sed potius, quatenus fieri potest, Sanctorum, quorum exemplis Fideles ad pie vivendum excitentur, et patrociniis protegantur.

His igitur expeditis, et accepto nomine baptizandi, positi, si infans fuerit, super brachium dextrum illius qui eum defert, Pa-

rochus ad Baptismum procedat, in hunc modum nominatim interrogans.

ORDO BAPTISMI PARVULORUM

N, Quid petis ab Ecclesia Dei?
Patrinus respondet. Fidem.
Sacerdos. Fides quid tibi præstat?
Patrinus respondet. Vitam æternam.
Sacerdos. Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel: Exi ab eo, (*vel* ab ea,) immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte, et in pectore infantis, dicens: Accipe signum Crucis tam in fronte ✝, quam in corde ✝, sume fidem cœlestium præceptorum: et talis esto moribus ut templum Dei jam esse possis.

Oremus.

Preces nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi, et hunc Electum tuum

N (*vel* hanc Electam tuam N) Crucis Dominicæ impressione signatum (*vel* signatam) perpetua virtute custodi, ut, magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, et dicat:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N quem (*vel* hanc famulam tuam N quam) ad rudimenta fidei vocare dignatus es, omnem cæcitatem cordis ab eo (*vel* ab ea) expelle : disrumpe omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colligatus, (*vel* colligata ;) aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut, signo sapientiæ tuæ imbutus (*vel* imbuta,) omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus (*vel* læta) tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem. Per

eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Sacerdos benedicat salem, qui semel benedictus alias ad eumdem usum deservire potest.

BENEDICTIO SALIS.

Exorcizo te creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis ✝, et in caritate Domini nostri Jesu Christi ✝, et in virtute Spiritus Sancti ✝. Exorcizo te per Deum vivum ✝, per Deum verum ✝, per Deum sanctum ✝, per Deum ✝, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit; ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✝, et benedicendo benedicas ✝, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis, dicens : N, Accipe salem sapientiæ; propitiatio sit tibi in vitam æternam. ℟. Amen.

Sacerdos. Pax tibi.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus Patrum nostrorum; Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus ut hunc famulum tuum N (*vel* hanc famulam tuam N) respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, (*vel* eam,) Domine, quæsumus, ad novæ generationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis permissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Exorciso te, immunde spiritus, in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti, ut exeas et recedas ab hoc famulo Dei N; (*vel* ab hac famula Dei

N;) ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab hoc famulo Dei N (*vel* ab hac famula Dei N) quia istum (*vel* istam) sibi Deus et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, Fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem dicens: Et hoc signum sanctæ Crucis ✝ quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, et dicit:

Oremus.

Æternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus auctor lumi-

nis et veritatis, super hunc famulum tuum N, (*vel* hanc famulam tuam N,) ut digneris illum (*vel* illam) illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, (*vel* eam), et sanctifica; da ei scientiam veram, ut, dignus (*vel* digna) gratia baptismi tui effectus (*vel* effecta), teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, et introducit eum in Ecclesiam, dicens: N, ingredere templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. ℟. Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos, procedens ad Fontem cum Susceptoribus conjunctim, clara voce dicit:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ, et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit

ad inferos ; tertia die resurrexit a mortuis ; ascendit ad cœlos , sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum , sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem , remissionem peccatorum , carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

Pater noster , qui es in cœlis , sanctificetur nomen tuum : adveniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie , et dimitte nobis debita nostra , sicut et nos dimittimus debitoribus nostris , et ne nos inducas in tentationem : sed libera nos a malo.

Amen.

Ac deinde , antequam accedat ad Baptisterium , dicat :

EXORCISMUS.

Exorcizo te, omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris omnipotentis ✝ , et in nomine Jesu Christi Filii ejus , Domini et Judicis nostri ✝, in virtute Spiritus Sancti ✝ , ut discedas ab hoc

plasmate Dei N, quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eumdem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures et nares infantis : tangendo vero aurem dexteram et sinistram, dicat :

Ephphetha, quod est, Adaperire : *deinde tangit nares, dicens :* In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole; appropinquabit enim judicium Dei.

Postea interrogat baptizandum nominatim dicens : N, abrenuntias satanæ?

Respondet Patrinus. Abrenuntio.

Et omnibus operibus ejus? ℟. Abrenuntio.

Et omnibus pompis ejus. ℟. Abrenuntio.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas in modum crucis, dicens :

Ego te linio ✝ Oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam æternam. ℟. Amen.

Hic deponit stolam violaceam et sumit aliam albi coloris.

Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio vel re simili, et interrogat expresso nomine baptizandum, Patrino respondente.

N, Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ? ℟. Credo.

Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum? ℟. Credo.

Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem et vitam æternam? ℟. Credo.

Subinde expresso nomine baptizandi Sacerdos dicit: N, vis baptizari?

Respondet Patrinus. Volo.

Tunc Patrino vel Matrina, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, Sacerdos vasculo seu urceolo accipit aquam baptismalem, et de ea

ter fundit super caput infantis in modum crucis, et simul, verba proferens, semel tantum distincte et attentė dicit:

N, ego te baptizo in nomine Patris † (*fundat primo*), et Filii †, (*fundat secundo*), et Spiritus † Sancti (*fundat tertio*).

Ubi autem est consuetudo baptizandi per immersionem, Sacerdos accipit infantem, et advertens ne lædatur, caute immergit, et trina immersione baptizat, semel tantum dicit:

N, ego te baptizo in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti.

Mox Patrinus vel Matrina, vel uterque simul infantem de sacro Fonte levant, suscipientes illum de manu Sacerdotis.

Si vero dubitatur an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma N:, si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti. *Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate, et ungit infantem in summitate capitis, in modum Crucis, dicens·*

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (*Hic inungit*) ipse te liniat Chrismate salutis † in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam. ℟. Amen.

Sacerdos. Pax tibi. ℟. Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio aut re simili abstergit pollicem suum et locum inunctum, et imponit capiti ejus linteolum candidum loco vestis albæ, dicens :

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. ℟. Amen.

Postea dat ei, vel Patrino candelam accensam, dicens :

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum : serva Dei mandata, ut cùm Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei una cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam æternam, et vivas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Postremo dicit : Vade in pace, et Dominus sit tecum. ℟. Amen.

Si vero fuerint plures baptizandi, sive masculi, sive feminæ, in Catechismo masculi statuantur ad dexteram, feminæ vero ad sinistram, et omnia pariter dicantur ut supra in proprio genere, et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide seu Symbolo, et ipse Baptismus, inunctio Chrismatis, candidæ vestis impositio, atque accensæ candelæ traditio, singulariter singulis, et primum masculis, deinde feminis fieri debent.

Si infans, vel adultus ægrotus adeo graviter laboret ut periculum immineat ne pereat antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos, omissis quæ Baptismum præcedunt, eum baptizet, ter, vel etiam semel infundens aquam super caput ejus in modum Crucis, dicens : *Ego te baptizo in nomine Patris, etc.*, ut supra, 22.

Si non habeatur aqua Baptismalis, et periculum impendeat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde si habeat Chrisma, liniat eum in vertice, dicens, *Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, etc.*, ut supra, 23.

Postea dat ei linteolum candidum, dicens: *Accipe vestem, etc.*, ut supra, 23.

Ac demum dat ei ceream candelam accensam, dicens: *Accipe lampadem ardentem*, ut supra, 23. Si supervixerit, suppleantur alii ritus omissi.

Admonendi sunt Susceptores de spirituali cognatione quam contraxerunt cum Baptizato baptizatique patre et matre, quæ cognatio impedit matrimonium, ac dirimit.

Curet Parochus parentes infantis admoneri ne in lecto secum ipsi, vel nutrices parvulum habeant, propter oppressionis periculum; sed eum diligenter custodiant, et opportune ad Christianam disciplinam instituant.

Commonendi sunt etiam parentes, et alii si opus fuerit, ne filios Hebræis, aliisve infidelibus, vel hæreticis mulieribus ullo modo lactandos aut nutriendos tradant.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut Susceptores discedant, eorum nomina, et alia de administrato Baptismo ad præscriptam formam in Baptismali libro Parochus accurate describat.

DE BAPTISMO ADULTORUM.

Si quis adultus sit baptizandus, debet prius secundum Apostolicam regulam in Christiana Fide ac sanctis moribus diligenter instrui, et per aliquot dies in operibus pietatis exerceri, ejusque voluntas et propositum sæpius explorari, et non nisi sciens, et volens, probeque instructus baptizari.

At vero si quis, dum instruitur, in mortis periculum incidat, baptizarique voluerit, habita ratione periculi vel necessitatis, baptizetur.

Adultorum Baptismus, ubi commode fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si illi placuerit, ab eo solemnius conferatur; alioquin Parochus ipse baptizet, stata Cæremonia.

Decet autem hujusmodi Baptismum, ex Apostolico instituto, in Sabbato Sancto Paschatis, vel Pentecostes solemniter celebrari.

Quare si circa hæc tempora Catechumeni sint baptizandi, in ipsos dies, si nihil impediat, baptismum differri convenit.

Verum si circa, seu post tempus Pentecostes aliqui conversi fuerint, qui ægre ferant suum Baptismum in longum tempus differri, et ad illum festinent instructique ac rite pa-

rati esse noscantur, citius baptizari possunt.

Catechumenus instructus baptizetur in Ecclesia, seu Baptisterio, Patrinus ei assistat, et ipse Catechumenus ad Sacerdotis interrogationes respondeat, nisi mutus fuerit aut omnino surdus, vel ignotæ linguæ, quo casu vel per Patrinum, si illam intelligat, aut alium interpretem, vel nutu consensum explicet suum.

Pro hujus autem veneratione Sacramenti, tam Sacerdotem qui adultos baptizabit quam ipsos adultos qui sani sunt convenit esse jejunos.

Quare non post epulas, aut prandia, sed ante meridiem (nisi ex rationabili causa aliter faciendum esset) eorum Baptisma celebretur.

Admonendus est Catechumenus ut peccatorum suorum pœniteat.

Amentes et furiosi non baptizentur nisi tales a nativitate fuerint; tunc enim de iis idem judicium faciendum est quod de infantibus, atque in Fide Ecclesiæ baptizari possunt.

Sed si dilucida habeant intervalla, dum mentis compotes sunt, baptizentur, si velint. Si vero antequam insanirent suscipiendi Baptismi desiderium ostenderint, ac vitæ periculum immineat, etiamsi non sint compotes mentis, baptizentur.

Idemque dicendum est de eo qui lethargo aut phrenesi laborat, ut tantum vigilans et

intelligens baptizetur: nisi periculum mortis impendeat, si in eo prius apparuit Baptismi desiderium.

Sacerdos diligenter curet ut certior fiat de statu et conditione eorum qui baptizari petunt; præsertim exterorum. De quibus facta diligenti inquisitione, num alias ac rite sint baptizati, caveat ne quis jam baptizatus, imperitia, vel errore, aut ad quæstum, vel ob aliam causam, fraude, dolose iterum baptizari velit.

Omnes autem de quibus, re diligenter investigata, probabilis dubitatio est, an baptizati fuerint, si nihil aliud impediat, sub conditione baptizentur.

Hæretici vero ad Catholicam Ecclesiam venientes, in quorum Baptismo debita forma aut materia servata non est, rite baptizandi sunt: sed priùs errorum suorum pravitatem agnoscant et detestentur, et in Fide Catholica diligenter instruantur: ubi vero debita forma et materia servata est, omissa tantum suppleantur, nisi rationabili de causa aliter Episcopo videatur.

Celerum legantur et serventur ea quæ supra de Baptismo in communi præscripta sunt, fol. 11.

ORDO BAPTISMI ADULTORUM.

In primis Sacerdos, paratis his quæ supra de observandis in administratione Sacramen-

ti Baptismi parvulorum dicuntur, indutus superpelliceo et stola, vel etiam pluviali violacei coloris, cum suis Clericis accedit ad gradus altaris, et genibus flexis, pia mente ad Deum preces effundit, ut tantum Sacramentum digne valeat ministrare, et ad implorandum divinum auxilium, surgens se signat, et si temporis ratio ferat, dicit:

℣. Deus, in adjutorium meum intende.

℟. Domine, ad adjuvandum me festina. Gloria Patri. Sicut erat.

Postea incipiat, prosequentibus Clericis.

Antiphona. Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

PSALMUS 8.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera

digitorum tuorum, * lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum : * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres cœli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra! Gloria Patri. Sicut erat.

PSALMUS. 28.

Afferte Domino, filii Dei : * afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam et honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus : * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas Deus majestatis intonuit : * Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute : * vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros, * et confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tanquam vitulum Libani : * et dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis : * vox Domini concutientis desertum : et commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, et revelabit condensa : * et in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit : * et sedebit Dominus Rex in æternum.

Dominus virtutem populo suo dabit : * Dominus benedicet populo suo in pace.

Gloria Patri. Sicut erat.

PSALMUS 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum : * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum : * quando veniam et apparebo ante faciem Dei ?

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes

die ac nocte : * dum dicitur mihi quotidie : ubi est Deus tuus ?

Hæc recordatus sum, et effudi in me animam meam : * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis, et confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea ? * et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * salutare vultus mei, et Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est : * propterea memor ero tui de terra Jordanis, Hermoniim à monte modico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam : * et nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ ; * dicam Deo : Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei ? * et quare contristatus incedo dum affligit me inimicus ?

Dum

Dum confriguntur ossa mea, * exprobraverunt mihi qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Et repetitur Antiphona. Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Deinde dicitur: Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnos-

cere, et in potentia majestatis adorare unitatem, quæsumus ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris omnipotens Deus, et quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio, tuæ virtutis impleatur effectu.

Oratio.

Da, quæsumus, Domine, Electo nostro (*vel* electæ nostræ) ut, sanctis edoctus (*vel* edocta) mysteriis, et renovetur fonte Baptismatis, et inter Ecclesiæ tuæ membra numeretur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si plures fuerint baptizandi, hæc tertia Oratio dicatur in numero plurali.

Deinde Sacerdos procedit ad fores Ecclesiæ, et stat in limine, catechizandus vero extra limen. Et si sunt plures, mares et feminæ, illi ad dexteram Sacerdotis, hæ vero ad sinistram statuantur: et Sacerdos interrogat: Quo nomine vocaris?

Catechumenus respondet : N.

Sacerdos. N, quid petis ab Ecclesia Dei? ℟. Fidem.

Sacerdos. Fides, quid tibi præstat? ℟. Vitam æternam.

Sacerdos. Si vis habere vitam æternam, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut teipsum. In his duobus mandatis tota Lex pendet, et Prophetæ. Fides autem est, ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate venereris, neque confundendo personas, neque substantiam separando. Alia est enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus sancti; sed horum trium una est substantia, et nonnisi una Divinitas.

Et rursus interrogat : N, abrenuntias satanæ?

Respondet : Abrenuntio.

Interrogat : Et omnibus operibus ejus?

Respondet : Abrenuntio.

Interrogat : Et omnibus pompis ejus?

Respondet : Abrenuntio.

Deinde Sacerdos interrogat de Symbolo Fidei, dicens : Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ ? ℟. Credo.

Interrogat : Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum ? ℟. Credo.

Interrogat : Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam ? ℟. Credo.

Tunc Sacerdos exsufflat ter in faciem ejus, semel dicens : Exi ab eo, spiritus immunde, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius, et dicat : N, accipe Spiritum bonum per istam insufflationem, et Dei benedictionem †. Pax tibi.

Deinde facit Crucem cum pollice in ejus fronte, et in pectore, dicens : N, accipe signum Crucis tam in fronte † quam in corde †, sume fidem cœlestium præceptorum : talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis : ingressusque Ecclesiam Dei, evasisse te la-

queos mortis lætus agnosce, (horresce idola, respue simulacra;) cole Deum Patrem omnipotentem, et Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

℟. Amen.

Hic advertendum est quod dicta verba (horresce idola, respue simulacra) *dicantur Catechumeno, qui venit de gentilitatis errore, seu de Ethnicis et Idololatris: Catechumeno vero Judæo, sive ex Hæbreis venienti, loco horum verborum, dicatur:* horresce Judaicam perfidiam, respue Hebraicam superstitionem.

Saraceno autem, vel Turcæ, aut Persæ sive alii ex Mahumetanis ad fidem venienti Catechumeno, loco eorumdem verborum, dicatur: horresce Mahumeticam perfidiam, respue pravam sectam infidelitatis.

At hæretico ad Catholicam Ecclesiam venienti, qui, si in ejus Baptismo debita forma servata non est, baptizari debet, dicatur: horresce hære-

ticam pravitatem, respue nefarias sectas impiorum.

Vel exprimatur proprio nomine secta de qua Catechumenus venit.

Si plures sunt Electi, omnia supradicta dicuntur singillatim super singulos.

Oremus. ORATIO.

Te deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, ut huic famulo tuo N, qui in hujus seculi nocte vagatur incertus ac dubius, (*vel* famulæ tuæ N, quæ in hujus sæculi nocte vagatur incerta ac dubia,) viam veritatis et agnitionis tuæ jubeas demonstrari : quatenus reseratis oculis cordis sui, te unum Deum Patrem in Filio, et Filium in Patre cum Spiritu Sancto recognoscat, atque hujus confessionis fructum, et hic, et in futuro sæculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si plures sint Electi, præcedens Oratio dicatur in numero plurali. (*Sequentes autem Signationes fiunt*

cum suis verbis singillatim super singulos.)

Deinde signet Electum signo Crucis cum pollice in fronte, dicens: Signo tibi frontem †, ut suscipias Crucem Domini.

In auribus. Signo tibi aures †, ut audias divina præcepta.

In oculis. Signo tibi oculos †, ut videas claritatem Dei.

In naribus. Signo tibi nares †, ut odorem suavitatis Christi sentias.

In ore. Signo tibi os †, ut loquaris verba vitæ.

In pectore. Signo tibi pectus †, ut credas in Deum.

In scapulis. Signo tibi scapulas †, ut suscipias jugum servitutis ejus.

In toto corpore, illud non tangens, manu producit signum Crucis, et dicit: Signo te totum in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti, ut habeas vitam æternam, et vivas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oremus. ORATIO.

Preces nostras, quæsumus, Domine,

clementer exaudi, et hunc Electum tuum N (*vel* hanc electam tuam N) Crucis Dominicæ, cujus impressione eum (*vel* eam) signamus, virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus. ORATIO.

Deus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam reformator, propitiare populis adoptivis, et novo testamento sobolem novæ prolis adscribe: ut filii promissionis, quod non potuerunt assequi per naturam, gaudeant se recepisse per gratiam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tunc imponit manum super caput Electi et dicit :

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super hunc famulum tuum N quem (*vel* hanc famulam tuam N quam) ad rudimenta fidei vocare dignatus es;

omnem cæcitatem cordis ab eo (*vel* ab ea) expelle: disrumpe omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colligatus, (*vel* colligata,) aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus (*vel* imbuta) omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus (*vel* læta) tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus (*vel* idonea) efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, salis percepta medicina. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si plures sint, hæc et præcedens Oratio, Preces nostras, *dicantur in numero plurali.*

Deinde Sacerdos benedicit sal.

BENEDICTIO SALIS DANDI CATECHUMENIS.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis †, et in caritate Domini nostri Jesu Christi †, et in virtute Spiritus sancti †. Exorcizo te per Deum vivum †, per Deum verum †, per Deum sanctum †, per Deum † qui te ad tutelam humani generis procrea-

vit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✝, et benedicendo benedicas ✝, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

℟. Amen.

Tunc pollice et indice accipit de ipso sale, et immittit in os Catechumeni, dicens : N, accipe sal sapientiæ : propitiatio sit tibi in vitam æternam.

℟. Amen.

Sacerdos. ℟. Pax tibi. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus ut hunc famulum tuum N, (*vel* hanc famulam tuam N) respicere digneris propitius, ut hoc primum pa-

bulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, (*vel* eam), Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si plures sint, dicatur singulis : N, Accipe sal, etc., *et præcedens Oratio* Deus Patrum nostrorum *in numero plurali.*

Quod si Catechumenus fuerit Gentilis, seu ex Idololatris venerit ad Fidem, benedicto sale, priusquam ejus medicinam gustet, Sacerdos addat sequentem Orationem, dicens :

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui es, qui eras, et qui permanes usque in finem, cujus origo nescitur, nec finis comprehendi potest, te supplices invocamus super hunc famulum tuum N quem (*vel* hanc famu-

Jam tuam N quam) liberasti de errore gentilium, et conversatione turpissima : dignare exaudire eum qui (*vel* eam quæ) tibi cervices suas humiliat ad lavacri fontem, ut renatus (*vel* renata) ex aqua et Spiritu Sancto, expoliatus (*vel* expoliata) veterem hominem, induat novum, qui secundum te creatus est, accipiat vestem incorruptam et immaculatam, tibique Deo nostro servire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si plures sint, præcedens Oratio dicatur in numero plurali.

Deinde Sacerdos dicat super masculum tantum : Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electus genuflexus orat, et dicit : Pater noster.

Et cum oraverit, et dixerit : Pater noster, *usque ad* Sed libera nos a malo *inclusive, Sacerdos subjungit :* Leva, comple orationem tuam, et dic Amen.

Et ille respondet : Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino : Signa eum.

Deinde Electo : Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti.

Et imponit manum super eum, et dicit :

Oremus. ORATIO.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Ægypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die ac nocte, te quæsumus, Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui similiter custodiat et hunc famulum tuum N, et perducat eum ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritu Sancto, et recede

ab hoc famulo Dei N, quia istum sibi Deus et Dominus noster Jesus Christus, ad suam sanctam gratiam, Fontemque Baptismatis vocare dignatus est: et hoc signum sanctæ Crucis ✝ quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eumdem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Sed si plures sint Catechumeni, hic et in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali. Orate, Electi, flectite genua, etc., *ut supra, usque* folio 44, *ad finem præcedentis Exorcismi, qui incipit* Ergo, maledicte diabole.

Item super unum secundo dicat: Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster, *et reliqua, ut supra,* folio 44, *usque ad Orationem* Deus Abraham *exclusive, deinde imponit manum super eum, ac dicit:*

Oremus.

Deus, immortale præsidium omnium postulantium, liberatio supplicum, pax rogantium, vita credentium, resurrec-

tio mortuorum, te invoco super hunc famulum tuum N, qui Baptismi tui donum petens, æternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat: accipe eum, Domine, et quia dignatus es dicere: Petite, et accipietis; quærite, et invenietis; pulsate, et aperietur vobis, petenti præmium porrige, et januam pande pulsanti, ut æternam cœlestis lavacri benedictionem consecutus promissa tui muneris regna percipiat. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

EXORCISMUS.

Audi, maledicte satana, adjuratus per nomen æterni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi Filii ejus, cum tua victus invidia, tremens, gemensque discede; nihil tibi sit commune cum servo Dei N, jam cœlestia cogitante, renuntiaturo tibi, et sæculo tuo, et beatæ immortalitati victuro. Da igitur honorem advenienti Spiritui sancto, qui ex summa cœli arce descendens, proturbatis fraudibus tuis, divino Fonte pur-

gatum pectus, sanctificatum Deo templum et habitaculum perficiat, ut ab omnibus penitus noxiis præteritorum criminum libératus servus Dei, gratias perennes Deo referat semper, et benedicat nomen sanctum ejus in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Item super unum masculum tertio dicat, ut supra, Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster, *etc.*, 44, *usque ad Orationem* Deus Abraham *exclusive; deinde imponit manum super eum, dicens.*

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ sancti, ut exeas et recedas ab hoc famulo Dei N. Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Exorcismus. Ergo, maledicte diabole, etc., *et repetit totum, ut supra habetur.*

Super feminam vero Sacerdos dicit, Ora Electa, flecte genua, et dic

Pater noster, etc., *ut supra, 44, usque ad Orationem* Deus Abraham, *exclusive. Deinde imponit manum super eam, et dicit :*

Oremus. ORATIO.

Deus cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium, Deus, cui omnis lingua confitetur, et omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium, et infernorum : te invoco, Domine, super hanc famulam tuam N, ut eam custodire, et perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde dicatur Exorcismus Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, 45.

Si plures fuerint feminæ Catechumenæ, hic et in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali Orate, Electæ, flectite genua, et dicite Pater noster, *et reliqua ut supra, 44, us-*

que ad Orationem Deus Abraham *exclusive ; deinde imponit manum super capita singularum , et postea in eodem numero plurali dicit Orationem* Deus cœli , Deus terræ , etc. , 49 , *et Exorcismum ,* Ergo , maledicte diabole , etc. , *ut supra ,* 45.

Interim super unam tantum , secundo et tertio repetit , Ora , Electa , flecte genua , et dic Pater noster, *et reliqua ut supra* , fol. 44 , *usque ad finem Orationis ,* Deus Abraham ; *qua finita ; imponit manum super caput ejus , et post tertiam signationem , dicit.*

EXORCISMUS.

Exorcizo te , immunde spiritus, per Patrem †, et Filium †, et Spiritum † sanctum , ut exeas , et recedas ab hac famula Dei N. Ipse enim tibi imperat , maledicte damnate , qui cæco nato oculos aperuit , et quatriduanum Lazarum de monumento suscitavit. Ergo , maledicte diabole, etc. , *totum ut supra* , 45.

Super utrumque , sive masculum ,

sive feminam, imponit manum super caput ejus, et dicit :

Oremus.

Æternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N, (*vel* hanc famulam tuam N,) ut digneris eum (*vel* eam) illuminare lumine intelligentiæ tuæ : munda eum (*vel* eam) et sanctifica; da ei scientiam veram, ut dignus (*vel* digna) efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus (*vel* apta) sit ad percipiendam gratiam tuam. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Si plures fuerint Electi, sive mares, sive feminæ, præcedentes Orationes et Exorcismi dicantur in numero plurali, et in genere proprio, ut superius dictum est.

His peractis Sacerdos sinistra manu apprehendens dexteram Electi prope brachium, vel ei porrigens extremam partem stolæ, introducit

eum in Ecclesiam, *dicens :* N, Ingredere in sanctam Ecclesiam Dei, ut accipias benedictionem cœlestem a Domino Jesu Christo, et habeas partem cum illo, et sanctis ejus. ℟. Amen.

Si plures fuerint, dicat in numero plurali : *Ingredimini in sanctam Ecclesiam Dei*, etc., et introducat eos, ut supra.

Et ingressus Electus procumbit, seu prosternit se in pavimento, et adorat.

Deinde surgit, et Sacerdos imponit manum super caput ejus, et Electus cum eo recitat Symbolum Apostolorum et Orationem Dominicam.

Ita etiam si plures fuerint, omnes surgunt, et simul recitant :

Credo in Deum, etc.

Pater noster, etc.

Tunc rursus Sacerdos imponat manum super caput Electi, et dicat :

EXORCISMUS.

Nec te latet, satana, imminere tibi pœnas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem judicii, diem supplicii sempiterni : diem, qui venturus est ve

lut clibanus ardens, in quo tibi atque universis angelis tuis præparatus sempiternus erit interitus. Proinde, damnate atque damnande, da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, da honorem Spiritui Sancto Paraclito, in cujus nomine atque virtute præcipio tibi, quicumque es spiritus immunde, ut exeas et recedas ab hoc famulo Dei N quem (*vel* ab hac famula Dei N quam) hodie idem Deus et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, Fontemque Baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorum. In nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Similiter si plures fuerint, imponit manum super capita singulorum, et dicit eumdem Exorcismum in numero multitudinis et genere suo.

Postea Sacerdos pollice accipit de saliva oris sui, et tangit aures et na-

res Electi; tangendo vero dexteram et sinistram, dicat :

Ephphetha, *quod est Adaperire, deinde tangendo nares dicat :* In odorem suavitatis, *et subdit :*

Tu autem effugare, diabole, appropinquabit enim judicium Dei.

Deinde interrogat Electum. Quis vocaris? *et ipse respondet :* N.

Interrogat. N, abrenuntias satanæ?

℟. Abrenuntio.

Interrogat. Et omnibus operibus ejus?

℟. Abrenuntio.

Interrogat. Et omnibus pompis ejus?

℟. Abrenuntio.

Tunc Sacerdos intingit pollicem dexteræ manus in Oleo sancto Catechumenorum, et inungit Electum primum in pectore, deinde inter scapulas, in modum Crucis, dicens :

Ego te linio Oleo salutis ✝ in Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam.

℟. Amen.

℣. Pax tibi. ℟. Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili tergit pollicem et loca inuncta, et subjungit, dicens :

Exi, immunde spiritus, et da honorem Deo vivo et vero. Fuge, immunde spiritus, et da locum Jesu Christo, Filio ejus. Recede, immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Quando plures sunt Electi, idem fit circa singulos eorum. Et ducitur Electus ad Baptisterium; ubi si ob aliquam causam non habeatur, sive præparata non fuerit aqua Baptismalis, fiat benedictio Fontis, ut infra ponitur. Et cum fuerit prope Fontem, Sacerdos interrogat. Quis vocaris?

Respondet: N.

Interrogat. N, credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ? ℟. Credo.

Interrogat. Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum? ℟. Credo.

Interrogat. Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam?

℟. Credo.

Iterum interrogat, dicens : N, quid petis ?

Respondet : Baptismum.

Interrogat. Vis Baptizari ? *Respondet* : Volo.

Tunc Patrino , vel Matrina , vel utroque (si ambo admittantur), admota manu tenente seu tangente Electum vel Electam , aperto capite , et laxatis a collo vestibus, inclinatum , Sacerdos vasculo vel urceolo haurit aquam Baptismalem de Fonte , et cum ea sub trina supra caput in modum Crucis infusione baptizat Electum , seu Electam , in nomine sanctissimæ Trinitatis , sic dicens :

Ego te baptizo in nomine Patris ✝ (*fundat primo*) , et Filii ✝ (*fundat secundo*), et Spiritus ✝ sancti (*fundat tertio*).

Si aqua quæ ex capite Baptizati defluit non dilabitur in sacrarium Baptisterii , recipiatur in subjecta aliqua pelvi , et in illud postmodum projiciatur. Cum plures sunt Electi, singillatim singuli interrogantur, et baptizantur , ut supra. Si sunt ma-

res, et feminæ, primum mares, deinde feminæ. Verum si probabiliter dubitetur an Electus fuerit alias baptizatus, dicat Sacerdos :

Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti.

Deinde Sacerdos intingat pollicem dexterum in sacrum Chrisma, et perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens :

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, ipse te liniat Chrismate salutis † in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam æternam. ℟. Amen.

℣. Pax tecum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, vel re simili pollicem tergit, et imponit capiti Electi Chrismale, seu candidum linteolum, et dat illi vestem candidam, dicens :

Accipe vestem candidam et immaculatam, quam perferas ante tribunal

Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam.

℟. Amen.

Et Electus deponit priores vestes, et induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam a Sacerdote accepit. Postea dat ei Sacerdos cereum, seu candelam accensam in manu dextera dicens :

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum : serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in aula cœlesti in vitam æternam. ℟. Amen.

Ipse vero Neophytus eumdem cereum accensum manibus teneat usque in finem, prœterquam dum confirmatur.

In Ecclesiis autem ubi Baptismus fit per mersionem, sive totius corporis, sive capitis tantum, Sacerdos accipiat Electum per brachia prope humeros, et superiore parte corporis nudatum, reliqua honeste contectum, ter illum, vel caput ejus mergendo, et toties elevando, baptizet sub trina mersione, sanctam

Trinitatem semel tantum sic invocando.

Ego te baptizo in nomine Patris † (*mergat semel*), et Filii † (*mergat iterum*), et Spiritus sancti † (*mergat tertio*), *Patrino vel Matrina, vel utroque eum tenente, vel tangente.*

Et cum Electus surrexerit de Fonte, Patrinus vel Matrina cum linteo in manibus suscipit eum de manu Sacerdotis, et Sacerdos intincto pollice dextero in sacro Chrismate, illum in vertice in modum Crucis perungit, dicens :

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, 57.

Deinde Sacerdos imponit capiti ejus linteolum, seu Chrismale, et dat ei vestem candidam, dicens : Accipe vestem candidam, 57.

Et statim prædicto linteo abstergitur, et in loco semoto vestitur novis et albis vestibus, et exteriore candida, quam accepit.

Postea dat ei Sacerdos candelam accensam in dextera manu, dicens : Accipe lampadem, 57. *Eodem modo,*

si plures fuerint, fit super singulos.

Postea dicat: N, vade in pace, et Dominus sit tecum. ℟. Amen.

Si adsit Episcopus qui id legitime præstare possit, ab eo Neophyti Sacramento Confirmationis initiantur: deindesi hora congruens fuerit, celebratur Missa, cui Neophyti intersunt, et sanctissimam Eucharistiam devote suscipiunt.

Si vero ob baptizandorum multitudinem, ut in India et novo Orbe quandoque contingit, in singulorum Baptismo præscripti ritus adhiberi non possunt, tunc vel pluribus simul adhibeantur, vel si urget necessitas omittantur.

ORDO SUPPLENDI OMISSA

SUPER BAPTIZATUM.

Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, sive parvulus, sive adultus, sacris Precibus ac Cæremoniis prætermissis, fuerit baptizatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, et ad Ecclesiam delatus fuerit, omissa omnia suppleantur; idemque ordo ac ritus servetur qui in Baptismo Parvulorum (si fuerit parvulus) seu

Adultorum (si fuerit adultus) præscriptus est, excepto quod interrogatio *an velit baptizari*, formaque Baptismi, et ablutio prætermittuntur, et quædam Orationes, et Exorcismi suo quique loco immutati, ut infra dicuntur.

Sacerdos igitur antequam immittat salem in os baptizati, manum super caput ejus imponens, dicit:

Oremus. ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N quem (*vel* hanc famulam tuam N quam) dudum ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo (*vel* ab ea) expelle, disrumpe omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colligatus (*vel* colligata); aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus (*vel* imbuta) omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus (*vel* læta) tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus (*vel* idonea) sit frui gratia

Baptismi tui quem suscepit, salis percepta medicina. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Posteaquam modicum salis immisit in os baptizati, dicens: Accipe sal sapientiæ, propitiatio sit tibi in vitam æternam. ℟. Amen.

Dicit:

Oremus. ORATIO.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus ut hunc famulum tuum N (*vel* hanc famulam tuam N) respicere digneris propitius, et hoc pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens, et quem (*vel* quam) ad novæ regenerationis lavacrum perduxisti, quæsumus, Domine, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Post hæc facto signo Crucis in

fronte baptizati, dictisque illis verbis:

Et hoc signum Crucis ✝, quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Manu super caput ejus imposita, dicit:

Oremus.

Æternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine, Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum N, (*vel* hanc famulam tuam N) ut digneris illum (*vel* illam) illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum (*vel* eam) et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus (*vel* digna) sit frui gratia Baptismi tui quem suscepit: teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus (*vel* apta) sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

In Baptismo autem adultorum, præter illa quæ supra notata sunt,

quando supplentur omissa, hæc mutari debent. Primum in Exorcismo, Audi, maledicte satana, *ubi dicitur* habitaculum perficiat, *dicatur* habitaculum perfecit: *deinde in Exorcismo* Nec te latet, *ubi dicitur* ut fiat *dicatur* ut fieret.

RITUS SERVANDUS

CUM EPISCOPUS BAPTIZAT.

Si Episcopus, vel Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis parvulos vel adultos baptizare voluerit, parantur et servantur omnia, ut superius de ordine Baptismi dictum est, atque hæc, præter ea quæ infra notantur.

Adsint Capellani, vel alii Presbyteri, et Clerici superpelliceis induti, qui ei assistant ac ministrent.

Ipse vero super rochetum sive superpelliceum, si est Regularis, accipiat albam, et cingulum, et stolam, et pluviale violacei coloris, ac mitram; atque ita paratus, cum ministris procedat ad Baptismi ministerium. Et dum interrogat: *N, quid petis ab Ecclesia Dei?* ac dum facit reliquas interrogationes, sedet cum mitra; cum vero exsufflat, dicendo: *Exi ab eo, immunde spiritus*: surgit

tum mitra. Rursus sedet, cum signat Catechumenum signo Crucis in fronte et in pectore, vel dicit: *Accipe signum Crucis, etc.*, et cum dicit Orationes quæ præcedunt vel sequuntur benedictionem salis, surgit, deposita mitra, similiter cum ipsum salem benedicit. Cum autem salem benedictum immittit in os baptizandi, mitram accipit, et sedet. Cum vero legit Exorcismos, et dum saliva aures et nares Catechumeni tangens dicit, *Ephphetha*, ac dum introducit eum in Ecclesiam, stat cum mitra. Cum autem dicit *Credo in Deum Patrem, etc.*, et *Pater noster*, super Catechumenum, stat sine mitra. Sed cum nomen quærit, et interrogat *N*, *abrenuntias Satanæ, etc.*, et baptizandum Oleo sacro in pectore et inter scapulas inungit, sedet cum mitra, quo facto accipit stolam, et pluviale album.

Et cum rursus interrogat de Fide, *Credis in Deum, etc. Vis baptizari, etc.*, et cum baptizat per infusionem, sedet cum mitra. Si vero baptizat per immersionem, mitram retinens stare debet.

Cum demum Chrismate verticem baptizati linit, et dat ei vestem candidam, et candelam accensam, ac dicit, *Vade in pace, etc.*, sedet cum mitra.

Si autem Pontifex quemplam a Presbytero jam catechizatum tantum baptizare voluerit, sic paratus vestibus albis incipiat, post-

quam ad Baptisterium deventum fuerit, dicens : *Quo nomine vocaris ?*

Respondet *N.* Episcopus interrogat : *N*, *credis in Deum Patrem omnipotentem*, *etc.*, et prosequitur usque in finem, juxta ordinem Baptismi, ut supra.

BENEDICTIO FONTIS BAPTISMI.

Extra sabbatum Paschæ et Pentecostes, cum aqua consecrata non habetur.

Primum lavatur et mundatur vas Baptisterii, deinde limpida aqua repletur. Tum Sacerdos cum suis Clericis, vel etiam aliis Presbyteris, Cruce et duobus cereis præcedentibus, ac thuribulo et incenso, et cum vasculis Chrismatis et Olei Catechumenorum descendit ad Fontem, et ibi, vel ante Altare Baptisterii dicit Litaniam ordinariam, prout habetur infra post septem Psalmos Pœnitentiales.

Et ante Versum Ut nos exaudire digneris, *dicat et secundo repetat sequentem versum* :

Ut Fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem benedicere ✝ et consecrare ✝ digneris, Te rogamus, audi nos.

Potest etiam dici Litania brevior, ut in Missali in Sabbato Sancto : et dicto ultimo Kyrie, eleison.

Sacerdos dicat Pater noster, *et* Credo in Deum, etc., *omnia clara voce : quibus finitis, dicat*: ℣. Apud te, Domine, est fons vitæ. ℟. Et in lumine tuo videbimus lumen. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, adesto magnæ pietatis tuæ mysteriis, adesto Sacramentis, et ad recreandos novos populos, quos tibi Fons Baptismatis parturit, spiritum adoptionis emitte : ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vi-

vit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

EXORCISMUS AQUÆ.

Exorcizo te, creatura aquæ, per Deum vivum †, per Deum verum †, per Deum sanctum †, per Deum qui te in principio verbo separavit ab arida, cujus super te spiritus ferebatur, qui te de paradiso manare jussit.

Hic manu aquam dividat, et deinde de ea effundat extra marginem Fontis versus quatuor Orbis partes prosequens.

Et in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit, qui te in deserto amaram, per lignum dulcem fecit atque potabilem; qui te de petra produxit, ut populum quem ex Ægypto liberaverat siti fatigatum recrearet. Exorcizo te et per Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui te in Cana Galileæ signo admirabili sua potentia convertit in vinum: qui super te pedibus ambulavit, et a Joanne in Jordane in te baptizatus est: qui te una cum sanguine de latere suo pro-

duxit, et discipulis suis jussit ut credentes baptizarent in te dicens: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti; ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta, aqua quæ lavat sordes, et mundat peccata. Tibi igitur præcipio, omnis spiritus immunde, omne phantasma, omne mendacium, eradicare, et effugare ab hac creatura aquæ, ut qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis fons aquæ salientis in vitam æternam, regenerans eos Deo Patri, et Filio, et Spiritui Sancto, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Oremus. ORATIO.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur ut ad hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, et super has aquas, abluendis et purificandis hominibus præparatas, Angelum sanctitatis emittas, quo peccatis vitæ prioris ab-

lutis, reatuque deterso, purum Sancto Spiritui habitaculum regenerati effici mereantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Tunc sufflet ter in aquam versus tres partes secundum hanc figuram Ψ; *deinde imponit incensum in thuribulo, et Fontem incensat. Postea infundens de Oleo Catechumenorum in aquam in modum Crucis clara voce dicit:*

Sanctificetur et fœcundetur Fons iste Oleo salutis renascentibus ex eo in vitam æternam, in nomine Patris ✝, et Filii ✝, et Spiritus ✝ sancti. ℟. Amen.

Deinde infundit de Chrismate modo quo supra, dicens: Infusio Chrismatis Domini Jesu Christi, et Spiritus Sancti Paracliti, fiat in nomine sanctæ Trinitatis. ℟. Amen.

Postea accipit ambas ampullas dicti Olei sancti et Chrismatis, et de utroque simul in modum Crucis infundendo, dicit.

Commixtio Chrismatis sanctificationis, et Olei unctionis, et aquæ Baptismatis pariter fiat in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti. ℟. Amen.

Tum deposita ampulla, dextera manu Oleum sanctum et Chrisma infusum miscet cum aqua, et spargit per totum Fontem. Deinde medulla panis manum tergit, et si quis baptizandus est, eum baptizat, ut supra. Quod si neminem baptizet, statim manus abluat, et ablutio effundatur in Sacrarium.

DE SACRAMENTO

POENITENTIÆ.

Sanctum Pœnitentiæ Sacramentum, ad eos qui post Baptismum lapsi sunt in gratiam Dei restituendos à Christo Domino institutum, eo diligentius administrandum est quo frequentior est ejus usus, et quo plura requiruntur ad illud recte digneque tractandum ac suscipiendum. Cum autem ad illud constituendum tria concurrant, materia, forma, et minister : illius quidem remota materia sunt Peccata, proxima vero sunt actus pœnitentis, nempe contritio, confessio, et satisfactio. Forma autem, illa absolutionis verba : *Ego te absolvo, etc.* Minister denique est Sacerdos, habens potestatem absolvendi vel ordinariam, vel delegatam. Sed si periculum mortis immineat, approbatusque desit Confessarius, quilibet Sacerdos potest a quibuscumque censuris et peccatis absolvere. In ejus ministro requiritur etiam boni-

tas, scientia, atque prudentia, cum sigillo secretæ confessionis sub exacto perpetuoque silentio. Quibus et aliis ad id opportunis ut optime sint instructi omni studio curare debent Confessarii.

In primis meminerit Confessarius se judicis pariter et medici personam sustinere, ac divinæ justitiæ simul et misericordiæ ministrum à Deo constitutum esse, ut tanquam arbiter inter Deum et homines, honori divino et animarum saluti consulat.

Ut ergo recte judicare queat, discernens inter lepram et lepram, et tanquam peritus medicus animarum morbos prudenter curare, et apta cuique remedia applicare sciat, quantam potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, tum assiduis ad Deum precibus, tum ex probatis Auctoribus, præsertim e Catechismo Romano, et prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare.

Sciat casus et censuras Sedi Apostolicæ et Ordinario suo reservatas, et suæ cujusque Ecclesiæ constitutiones, easque diligenter observet.

Denique hujus Sacramenti doctrinam omnem recte nosse studebit, et alia ad ejus rectam administrationem necessaria. Atque in hoc ministerio ita procedat, ut infra præscribitur.

ORDO MINISTRANDI

SACRAMENTUM PŒNITENTIÆ.

Sacerdos ad audiendam confessionem vocatus promptum facilemque se præbeat, ac priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium recte sancteque obeundum, divinum auxilium piis precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen decenti ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem confessionalem, in qua sacras confessiones excipiat: quæ sedes patenti, conspicuo, et apto Ecclesiæ loco posita, crate perforata inter pœnitentem et Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo et stola violacei coloris utatur, prout tempus vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur ut qua decet humilitate mentis et habitus accedat, et flexis genibus signo Crucis se muniat.

Mox Confessarius inquirat de illius statu

(nisi aliter notus fuerit) et quampridem sit confessus, et an impositam pœnientiam adimpleverit, num rite atque integre alias confessus fuerit, num conscientiam suam ut debet prius diligenter discusserit.

Quod si pœnitens aliqua censura vel casu reservato sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere, non absolvat, nisi prius obtenta facultate à Superiore.

Si vero Confessarius, pro personarum qualitate, cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ fidei rudimenta : si tempus suppetat, eum breviter instruat de articulis Fidei, et aliis ad salutem cognitu necessariis, et ignorantiam ejus corripiat, illumque admoneat ut ea postmodum diligentius addiscat.

Tum pœnitens confessionem generalem latina vel vulgari lingua dicat; scilicet *Confiteor, etc.*, vel saltem utatur his verbis : *Confiteor Deo omnipotenti, et tibi Pater.* Peccata sua exinde confiteatur, adjuvante quotiescumque opus fuerit Sacerdote : qui confitentem non reprehendet, nisi finita, ut dicetur, confessione; neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere : proinde fiduciam ei præbeat, et humaniter suggerat, ut omnia peccata sua rite et integre confiteatur, remota stulta illa quorumdam verecundia, qua præpediti, suadente diabolo, peccata confiteri non audent.

Si pœnitens numerum, et species, et cir-

cumstantias peccatorum explicatu necessarias non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Sed caveat ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsertim juniores utriusque sexus, vel alios, de eo quod ignorant, imprudenter interrogans, ne scandalum patiantur, indeque peccare discant.

Demum, audita confessione, perpendens peccatorum quæ ille admisit magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paterna caritate adhibebit, et ad dolorem et contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atque ad vitam emendandam ac melius instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.

Postremo salutarem et convenientem satisfactionem, quantum spiritus et prudentia suggesserint, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus, et ætatis, et item dispositionis pœnitentium. Videatque ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id vero ante oculos habeat ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat, veluti varis eleemosynas, libidinosis jejunia, vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiosis devotionis studia. Rarius autem vel serius confitentibus, vel in peccata facile recidentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sæpe, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, et si expediat, communicent.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarii non applicent, neque à pœnitentibus quidquam tanquam ministerii sui præmium petant vel accipiant.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando et quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio, ne absolvat eos qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt qui nulla dant signa doloris, qui odia et inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deserere, aut alio modo peccata derelinquere, et vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publice satisfaciant, et scandalum tollant: neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata.

Si vero quis confiteatur in periculo mortis

constitutus absolvendus est ab omnibus peccatis et censuris quantumvis reservatis (cessat enim tunc omnis reservatio); sed prius si potest, cui debet, satisfaciat: ac si periculum evaserit, et aliqua ratione Superiori, à quo alias esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, eoram eo se sistat, quidquid debet præstiturus.

Quod si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox et loquela ægro deficiat, nutibus et signis conetur, quoad ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere: quibus utcumque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porro Sacerdos ægris non esse injungendam gravem aut laboriosam pœnitentiam, sed indicendam tantum illam quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliqua oratione, aut levi satisfactione imposita et acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

ABSOLUTIONIS FORMA.

Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit, injuncta ei prius, et ab eo acceptata salutari pœnitentia, primo dicit:

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dextera versus pœnitentem elevata, dicit : Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat ; et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, et interdicti, in quantum possum, et tu indiges.

Deinde. Ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus sancti. Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum suspensionis.

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ virginis, et omnium Sanctorum, quidquid boni feceris et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

In confessionibus autem frequentioribus et brevioribus omitti potest

Misereatur, etc., *et satis erit dicere.* Dominus noster Jesus Christus, etc., *ut supra usque ad illud* Passio Domini nostri, etc.

Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit:

Ego te absolvo ab omnibus censuris, et peccatis, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

DE ABSOLUTIONE.

AB EXCOMMUNICATIONE IN FORO EXTERIORI.

Si potestas absolvendi ab excommunicationis sententia Sacerdoti commissa fuerit a Superiore, et in mandato certa forma sit præscripta, illa omnino servanda est, si vero in mandato seu commissione dicitur: *In forma Ecclesiæ consueta absolvat*, hæc servanda sunt.

Primo, ut excommunicatus ei ob cujus offensam in excommunicationem incurrit prius, si potest, satisfaciat. Quod si tunc non possit, sufficientem cautionem præbeat, aut saltem, si eam præstare non potest, juret se, cum primum poterit satisfacturum.

Secundo, si crimen ob quod in excommunicationem

nicationem incidit, sit grave, juramentum ab eo exigatur de parendo mandatis Ecclesiæ quæ illi fient pro tali causa, ac præcipue, ne deinceps delinquat contra illum Canonem vel decretum, contra quod faciendo censuram incurrit.

Denique hunc absolvendi ritum observabit.

Pœnitentem coram se utroque genu flexo, in humero (si vir fuerit usque ad camisiam exclusive denudato, virga aut funiculis sedens leviter percutit, dicendo totum Psalmum Miserere mei, Deus, etc., *cum* Gloria Patri, etc.

Deinde surgit, et operto capite dicit.

Kyrie, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, (*vel* ancillam tuam,) Domine. ℟. Deus meus sperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea).

℟. Filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Domine, exaudi orationem meam

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum quem (*vel* hanc famulam tuam quam) excommunicationis sententia constringit miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Mox sedet, et cooperto capite, dicit:

Dominus noster Jesus Christus te absolvat: et ego auctoritate ipsius, et sanctissimi Domini nostri Papæ (*vel* Reverendissimi Episcopi N, *vel talis* Superioris) mihi commissa, absolvo te a vinculo excommunicationis, in quam incurristi (*vel* incurrisse declaratus es *vel* declarata) propter tale factum, *vel*

causam, etc., et restituo te communioni et unitati fidelium, et sanctis Sacramentis Ecclesiæ, in nomine Patris ✝, et Filii, et Spiritus Sancti.

Quod si Sacerdoti nulla sit a Superiore præscripta forma nec sibi mandatum, ut in forma Ecclesiæ communi, vel consueta absolvat, tunc nihilominus pro rei gravitate prædictam cæremoniam et Preces adhibeat. At vero si res non fuerit adeo gravis, absolvere poterit, dicens :

Dominus noster Jesus Christus te absolvat : et ego auctoritate ipsius, et sanctissimi Domini nostri Papæ (*si a Papa fuerit delegatus, vel* Reverendissimi Episcopi N, *vel talis* Superioris) mihi concessa, absolvo te, etc., *ut supra.*

In foro autem interiori, Confessarius habens facultatem absolvendi excommunicatum, absolvat juxta formam communem supra præscriptam in absolutione sacramentali.

RITUS ABSOLVENDI

EXCOMMUNICATUM JAM MORTUUM.

Si quis excommunicatus ex hac vita decedens dederit signum contritionis, ne Ecclesiastica careat sepulturâ, sed Ecclesiæ suffragiis, quatenus fieri potest, adjuvetur, absolvi potest hoc modo.

Si corpus nondum sepultum fuerit, verberetur, et absolvatur, ut infra; deinde absolutum in loco sacro sepeliatur.

Si vero fuerit sepultum in loco profano, si commode fieri poterit, exhumabitur, et eodem modo verberabitur, et post absolutionem in loco sacro sepelietur: sed si commode exhumari non potest, locus sepulturæ verberetur, postea absolvatur.

Quod si in loco sacro sit sepultus, non exhumabitur, sed verberabitur sepulcrum. Dum autem corpus sive sepulturam verberat Sacerdos, dicat Antiphonam Exultabunt Domino ossa humiliata. *Psalmus* Miserere mei, Deus, etc. *Quo finito, absolvat, dicendo:*

Auctoritate mihi concessa, ego te absolvo à vinculo excommunicationis, quam incurristi (*vel* incurrisse declaratus *vel* declarata es) propter tale factum, et restituo te communioni fidelium, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Deinde dicatur Psalmus De profundis, *in fine* Requiem æternam dona ei, Domine.

℟. Et lux perpetua luceat ei.

Kyrie, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Domine, animam ejus.

℣. Requiescat in pace.

℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Da, quæsumus, Domine, animæ famuli tui quem (*vel* famulæ tuæ quam)

excommunicationis sententia constrinxerat, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, et superni luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum.
℟. Amen.

DE MODO ABSOLVENDI

A SUSPENSIONE, VEL AB INTERDICTO, EXTRA VEL INTRA SACRAMENTALEM CONFESSIONEM.

Si Sacerdoti sit commissa facultas absolvendi aliquem à suspensione vel interdicto, quamvis nulla verba sint præcipue determinata, uti poterit hac formula.

Pœnitens dicat : Confiteor Deo, etc.

Sacerdos. Misereatur tui, etc. Indulgentiam, etc.

Auctoritate mihi ab N tradita; ego absolvo te à vinculo suspensionis (*vel* interdicti) quam (*vel* quod) propter tale factum (*vel* causam) incurristi (*seu* incurrisse declaratus, *vel* declarata es), in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si vero Confessario, sive in foro

conscientiæ, sive extra, data est potestas dispensandi super irregularitate, tunc postquam absolverit à peccatis, addat consequenter.

Et eadem auctoritate dispenso, tecum super irregularitate (*vel* irregularitatibus *si sint plures*) in quam (*vel* in quas) ob talem causam (*vel* tales causas, *eas exprimendo*) incurristi, et habilem reddo, et restituo te executioni Ordinum, et officiorum tuorum, in nomine Patris ✝, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si nullum habet Ordinem, dicantur, Habilem reddo te ad omnes Ordines suscipiendos, *vel etiam ad alia juxta tenorem mandati.*

Quod si necess sit titulum beneficii restituere, et fructus male perceptos condonare, subjungat.

Et restituo tibi titulum (*seu* titulos) Beneficii (*seu* Beneficiorum) et condono tibi fructus male perceptos. In nomine Patris ✝, et Filii, et Spiritus sancti. A.

Advertat autem Sacerdos ne ullo modo in iis facultatis suæ terminos excedat.

DE SANCTISSIMO

EUCHARISTIÆ

SACRAMENTO.

Omnibus quidem Ecclesiæ Catholicæ Sacramentis religiose saucteque tractandis magna ac diligens cura adhibenda est, sed præcipue in administrando ac suscipiendo sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, quo nihil dignius, nihil sanctius et admirabilius habet Ecclesia Dei, cum in eo contineatur præcipuum et maximum Dei donum, et ipsemet omnis gratiæ et sanctitatis fons auctorque Christus Dominus.

Parochus igitur summum studium in eo ponat, ut cum ipse venerabile hoc Sacramentum qua decet reverentia debitoque cultu tractet, custodiat, et administret; tum etiam populus sibi commissus religiose colat, sancte frequenterque suscipiat, præsertim in majoribus anni solemnitatibus.

Ideo populum sæpius admonebit qua præparatione, et quanta animi religione ac pietate, et humili etiam corporis habitu ad tam divinum Sacramentum debeat accedere, ut præmissa Sacramentali confessione, omnes saltem a media nocte jejunii, et utroque genu flexo Sacramentum humiliter adorent, ac reverenter suscipiant, viris quantum fieri potest a mulieribus separatis.

Moneantur præterea communicantes ut sumpto Sacramento non statim ab Ecclesia discedant, aut colloquantur, ne statim vagis oculis circumspiciant, aut expuant, neque de libro statim Orationes recitent, ne Sacramenti species de ore decidant, sed qua par est devotione aliquantisper in oratione permaneant, gratias agentes Deo de tam singulari beneficio, atque etiam de sanctissima passione Dominica, in cujus memoriale hoc mysterium celebratur et sumitur.

Curare porro debet ut perpetuo aliquot particulæ consecratæ eo numero qui usui infirmorum et aliorum fidelium communioni satis esse possit conserventur in pyxide ex solida decentique materia, eaque munda et suo operculo bene clausa, albo velo cooperta, et quantum res feret, ornato in tabernaculo clave obserato.

Hoc autem tabernaculum conopæo decenter opertum, atque ab omni alia re vacuum, in Altari majori vel in alio, quod veneratio-

ni et cultui tanti Sacramenti commodius ac decentius videatur, sit collocatum; ita ut nullum aliis sacris functionibus, aut Ecclesiasticis officiis impedimentum afferatur. Lampades coram eo plures, vel saltem una, diu noctuque perpetuo colluceant, curabitque Parochus ut omnia ad ipsius Sacramenti cultum ordinata integra mundaque sint, et conserventur.

Sanctissimæ Eucharistiæ particulas frequenter renovabit. Hostiæ vero seu particulæ consecrandæ sint recentes, et ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat, vel sumat.

Fideles omnes ad sacram Communionem admittendi sunt, exceptis iis qui justa ratione prohibentur. Arcendi autem sunt publice indigni; quales sunt excommunicati, interdicti, manifestique infames, ut meretrices, concubinarii, fœneratores, magi, sortilegi, blasphemi, et alii ejus generis publici peccatores, nisi de eorum pœnitentia et emendatione constet, et publico scandalo prius satisfecerint.

Occultos vero peccatores, si occulte petant, et non eos emendatos agnoverit, repellat, non autem si publice petant, et sine scandalo ipsos præterire nequeat.

Amentibus præterea seu phreneticis communicare non licet; licebit tamen si quando habeant lucida intervalla et devotionem os-

tendant, dum in eo statu manent, si nullum indignitatis periculum adsit.

Ita etiam iis qui propter ætatis imbecillitatem nondum hujus Sacramenti cognitionem et gustum habent administrari non debet.

ORDO MINISTRANDI

SACRAM COMMUNIONEM.

Sacerdos igitur sanctissimam Eucharistiam ministraturus, Hostiis, seu Particulis pro populi multitudine consecratis, vasculoque uno, vel pluribus, decenti et commodo loco expositis, cum vino et aqua ad purificationem eorum qui Communionem sumpserint, et ante eos linteo mundo extenso, lotis prius manibus, et superpelliceo indutus, ac desuper stola coloris Officio illius diei convenientis, præcedente Clerico seu alio ministro, procedit ad Altare manibus junctis, et accensis cereis: facta prius et postea genuflexione, extrahit pyxidem, et illam super corporale depositam, discooperit. Minister genibus flexis, nomine populi ad cornu Epistolæ facit Confessionem generalem, dicens: *Confiteor Deo*, etc.

Tum Sacerdos iterum genuflectit, et manibus junctis ante pectus vertit se ad popu-

lum (advertens ne terga vertat Sacramento) et in cornu Evangelii dicit :

Misereatur vestri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. Amen. *Et addit :* Indulgentiam, absolutionem ✝, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

Dicens Indulgentiam, etc., *manu dextera in formam Crucis signat communicandos.*

Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manu sinistra pyxidem prehendit; et duobus digitis, pollice et indice, Sacramentum accipit, et elevat; conversusque ad populum in medio Altaris dicit clara voce : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. *Mox subdit :* Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea, *quod iterum ac tertio repetit, qua formula etiam utendum est cum feminæ Communio ministratur.*

Postea ad communicandum accedit, incipiens ab iis qui sunt ad par-

tem Epistolæ, sed primo, si Sacerdotibus, vel aliis ex Clero danda sit Communio, iis ad gradus Altaris genuflexis præbeatur, vel si commode fieri potest intra sepimentum Altaris sint à laicis distincti. Sacerdotes vero cum stola communicent. not deacons

Sacerdos unicuique porrigens Sacramentum, et faciens cum eo signum Crucis super pyxidem simul dicit : Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

Ubi vero omnes communicaverint, Sacerdos reversus ad Altare dicere poterit : O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, et futuræ gloriæ nobis pignus datur.

℣. Panem de Cœlo præstitisti eis.

Minister respondet : Omne delectamentum in se habentem.

Tempore Paschali additur Allelluia.

Mox Sacerdos dicit : ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus: qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

Tempore Paschali dicitur Oratio :

Spiritum nobis, Domine, tuæ caritatis infunde, ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Antequam reponat Sacramentum, diligenter advertat ut si aliquod fragmentum digitis adhæserit, illud in pyxidem deponat; et eosdem digitos quibus tetigit Sacramentum abluat et abstergat purificatorio, ablutionem vero sumat, si celebraverit, aut iis qui tunc communicarunt sumendam tradat, aut saltem in sacrarium injiciat. Postea genuflectens reponit Sa-

cramentum in tabernaculo, et clave obserat.

Deinde extenta manu dextera, benedicit iis qui communicarunt, dicens : Benedictio Dei omnipotentis Patris ✠, Filii, et Spiritus sancti descendat super vos et maneat semper. ℟. Amen.

Communio autem populi intra missam statim post Communionem Sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit facienda) cum Orationes quæ in Missa post Communionem dicuntur non solum ad Sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

Itaque Sacerdos, sumpto Sacratissimo Sanguine, antequam se purificet, ponat particulas consecratas in pyxide, vel si pauci sint communicandi, super patenam, nisi in principio positæ fuerint in pyxide, et genuflectit, ministro interim faciente confessionem, ut supra.

Postea vertens se ad populum, in cornu Evangelii, dicit : *Misereatur vestri, etc.*, et eo quo supra dictum est modo porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens a ministris Altaris, si velint communicare. Finita Communione, revertitur ad Altare, nihil dicens, non dat eis benedictionem, quia illam dabit in fine Missæ.

Deinde dicit secreto: *Quod ore sumpsimus, etc.*, ut in Missali; se purificat, et Missam absolvit. Quod si contingat, absoluta Missa, statim aliquos interdum communicari, tunc Sacerdos adhuc Planeta indutus, sacram Communionem eo modo quo supra dictum est ministrabit.

DE COMMUNIONE PASCHALI.

Curet autem Parochus ut in Quadragesima per se vel per alios concionatores populo opportune denuntietur Constitutio Concilii Lateranensis sub Innocentio Tertio quæ sic habet.

« Omnis utriusque sexus fidelis, postquam » ad annos discretionis pervenerit, omnia sua » peccata confiteatur fideliter saltem semel in » anno proprio Sacerdoti, et injunctam sibi » pœnitentiam studeat pro viribus adimple» re, suscipiens reverenter ad minus in Pas» cha Eucharistiæ Sacramentum, nisi forte » de consilio proprii Sacerdotis, ob aliquam » rationabilem causam ad tempus ab ejus » perceptione duxerit abstinendum. Alioquin » et vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, » et moriens christiana careat sepultura. »

Ut igitur hoc salutare Concilii decretum inviolabiliter servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum Parochianorum; et qui dicto tempore non communicaverit, et post Octavam Paschæ eos qui propriæ salutis im-

memores sæpius admoniti non obtemperaverint, Ordinario suo denuntiet.

Dabit quoque operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut in ipso die sanctissimo Paschæ communicent; quo die ipse per se, nisi legitime impediatur, parochiæ suæ fidelibus hoc Sacramentum ministrabit. Alienæ vero parochiæ fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos et advenas, et qui certum domicilium non habent, quibus ipse sacram præbebit Communionem, si ad illum accesserint rite parati; vel ubi est ea consuetudo, eos ad Cathedralis Ecclesiæ Parochos remittet. In ceteris vero servabit ea quæ in libro de statu animarum, ut infra, præscribuntur.

Ægrotis quoque parochialibus, etiamsi Communionem extra præscriptos Paschales dies sumpserint, in Paschalibus diebus illam deferet ac ministrabit.

DE COMMUNIONE INFIRMORUM.

Viaticum sacratissimi Corporis Domini nostri Jesu Christi summo studio ac diligentia ægrotantibus opportuno tempore procurandum est, ne forte contingat illos tanto bono, Parochi incuria, privatos decedere. Cavendum autem in primis est ne ad indignos cum aliorum scandalo deferatur, quales sunt publici usurarii, concubinarii, notorie criminosi, nominatim excommunicati aut de-

nuntiati, nisi sese prius sacra Confessione purgaverint, et publicæ offensioni, prout de jure, satisfecerint.

Hortetur Parochus infirmum ut sacram Communionem sumat, etiamsi graviter non ægrotet, aut mortis periculum non immineat, maxime si Festi alicujus celebritas id suadeat, neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro Viatico autem ministrabit, cum probabile est, quod eam amplius sumere non poterit. Quod si æger, sumpto Viatico, dies aliquos vixerit, vel periculum mortis evaserit, et communicare voluerit, ejus pio desiderio Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris dari non jejunis, id tamen diligenter curandum est ne iis tribuatur a quibus ob phrenesim, sive ob assiduàm tussim, aliumve similem morbum, aliqua indecentia cum injuria tanti Sacramenti timeri potest. Ceteris autem infirmis, qui ob devotionem in ægritudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum et potum, non aliter ac ceteris fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinæ ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solum, seu devotionis, seu cujusvis rei prætextu ad ostendendum non deferatur.

Deferri autem debet hoc sanctum Sacramentum ab Ecclesia ad privatas ægrotantium domos decenti habitu, superposito

mundo velamine, manifeste atque honorifice ante pectus, cum omni reverentia et timore, semper lumine præcedente.

Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum aliquot campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu confraternitatem sanctissimi Sacramenti (ubi fuerit instituta) seu alios pios Christi fideles, qui sacram Eucharistiam cum cereis seu intorticiis comitentur, et umbellam seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant. Præmoneat ut ægri cubiculum mundetur, et in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, in qua sanctissimum Sacramentum decenter deponatur.

Parentur luminaria, ac duo vascula, alterum cum vino, alterum cum aqua: præterea linteum mundum ante pectus communicandi ponatur, atque alia ad ornatum loci, pro cujusque facultate.

Ubi vero convenerint, qui Eucharistiam comitaturi sunt, Sacerdos indutus superpelliceo, et stola, et, si haberi potest, pluviali albi coloris, Acolythis seu Clericis, aut etiam Presbyteris (si locus feret) superpelliceo pariter indutis comitatus, decenter et de more accipiens aliquot particulas consecratas, vel unam tantum (si longius aut difficilius iter faciendum) ponat in pyxide, seu parva custodia, quam proprio suo operculo cooperit; et velum sericum superimpo-

nit ; ipse vero Sacerdos imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo decenti, utraque manu accipiat vas cum Sacramento, et deinde umbellam, seu baldachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedat semper Acolythus, vel alius minister deferens lanternam (noctu autem hoc sacramentum deferri non debet nisi necessitas urgeat) sequantur duo Clerici, vel qui illorum vices suppleant, quorum alter aquam benedictam cum aspersorio et bursam cum corporali, quod supponendum erit vasculo sanctissimi Sacramenti super mensa in cubiculo infirmi, et cum linteolo purificatorio ad digitos Sacerdotis abstergendos; alter hunc librum Ritualem deferat, et campanulam jugiter pulset. Succedant deinde deferentes intorticia. Postremo Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus sub umbella, dicens Psalmum *Miserere*, et alios Psalmos et Cantica. Quod si longius aut si difficilius iter obeundum sit, et fortasse etiam equitandum, necesse erit vas, in quo Sacramentum defertur, bursa decenter ornata, et ad collum appensa, apte includere, et ita ad pectus alligare atque obstringere, ut neque decidere, neque e pixide excuti Sacramentum queat.

Ingrediens vero locum ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic domui.

℟. Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum supra mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus, et mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum et cubiculum, dicens Antiphonam Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor: *et primum versum Psalmi* Miserere mei, Deus, *cum* Gloria Patri, etc.

Deinde repetitur Antiphona Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, etc.

Postea. ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus: et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat,

visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

His dictis, accedat ad infirmum, ut cognoscat num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum Viaticum, et utrum velit aliqua peccata confiteri; et illum audiat, atque absolvat; quamvis prius deberet esse rite confessus, nisi necessitas aliter urgeat.

Postea facta de more Confessione generali, sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit Misereatur, etc. Indulgentiam, etc.

Deinde, facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, *et more solito ter dicat:* Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem verba, saltem semel, submissa voce; tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat: Ac-

cipe, frater (*vel* soror), Viaticum Corporis Domini nostri Jesu Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, et perducat in vitam æternam. Amen.

Si vero Communio non datur per modum Viatici, dicat more ordinario: Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

Quod si mors immineat, et periculum sit in mora, tunc dicto Misesereatur, etc. , *prædictis Precibus omnibus, vel ex parte omissis, et statim Viaticum præbeatur.*

Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens; et infirmo detur ablutio. — Deinde dicat : ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, te fideliter deprecamur ut accipienti fratri nostro (*vel* sorori nostræ) sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi, Filii tui, tam corpori quam animæ prosit ad remedium sempiternum : qui tecum vivit et reg-

nat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

His expletis, si altera particula Sacramenti superfuerit (superesse autem semper debet, præterquam in casu jam dicto) genuflectit, surgit, et accipiens vas cum Sacramento, facit cum eo signum Crucis super infirmum, nihil dicens, et reverenter illud deferens, ordine quo venerat revertitur ad Ecclesiam dicendo Psalmum Laudate Dominum de cœlis *et alios Psalmos et Hymnos prout tempus feret.*

Cum pervenerit ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super Altare, adorat, deinde dicit:

℣. Panem de cœlo præstitisti eis.

℟. Omne delectamentum in se habentem.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue, quæsumus, ita nos Cor-

poris et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus : Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Deinde annuntiat indulgentias à summis Pontificibus concessas sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Postea cum Sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum Crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponat.

Quod si ob difficultatem aut longitudinem itineris, vel quia ea qua decet veneratione Sacramentum ad Ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est, tunc ea infirmo administrata, Sacerdos, prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, et una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad Ecclesiam vel domum quisque suam revertatur.

DE SACRAMENTO

EXTREMÆ UNCTIONIS.

Extremæ Unctionis Sacramentum, à Christo Domino institutum, tanquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam corpori salutaris, omni studio ac diligentia periculose ægrotantibus adhibendum est; et eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens et ratio viget, ut ad uberiorem Sacramenti gratiam percipiendam ipsi etiam suam fidem, ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur Oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut, si tempus et infirmi conditio permittat, ante Extremam Unctionem, Pœnitentiæ et Eucharistiæ Sacramenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido et decenter ornato, in vase argenteo seu stanneo, diligenter custoditum sacrum Oleum

infirmorum, quod singulis annis Feria quinta in Cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen, si forte infra annum aliquo modo ita déficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico Oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso reparari potest.

Oleum porro ipsum vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili servari potest: sed ad evitandum effusionis periculum multo commodius ad infirmos defertur in bombacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant ut mortis periculum imminere videatur, et iis qui præ senio deficiunt, et in diem videntur morituri etiam sine alia infirmitate.

Infirmis autem qui dum sana mente et integris sensibus essent illud petierint, seu verisimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deinde loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur.

Sed si infirmus, dum phrenesi aut amentia laborat, verisimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur omnino.

Impœnitentibus vero, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, et excommunicatis nondum baptizatis penitus denegetur.

Non ministretur etiam prælium inituris, aut navigationem, aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, et periculum immineat ne decedat antequam finiantur Unctiones; cito ungatur, incipiendo ab eo loco: *Per istam sanctam unctionem, etc.*, ut infra; deinde si adhuc supervivat, dicantur Orationes prætermissæ suo loco positæ.

Quod si dubitet an vivat adhuc, Unctionem prosequatur sub conditione, pronuntiando formam, dicens: *Si vivis, per istam sanctam unctionem, etc.*, ut infra.

Si vero dum inungitur infirmus decedat, Presbyter ultra non procedat, et prædictas orationes omittat.

Si autem acciderit infirmum post peccatorum suorum confessionem ad exitum vitæ proparare, tunc cum sacro Viatico poterit et Oleum infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem qui defert sacram Eucharistiam. Si tamen alius Presbyter vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur: qui superpelliceo indutus, cum Oleo sacro occulte delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem, et postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur à Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum ite-

rari non debet, nisi diuturna sit, ut cum infirmus convaluerit iterum in periculum mortis incidit.

Quinque vero corporis partes præcipue ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit: nempe oculi, aures et nares, os et manus; attamen pedes etiam et renes ungendi sunt, sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratia, semper omittitur; atque etiam in viris quando infirmus commode moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus vero, quæ reliquis infirmis interius ungi debent, Presbyteris exterius ungantur.

Dum oculos, aures, et alia corporis membra quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat quam ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma.

Hujus autem Sacramenti forma, qua sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cum ait :

« Per istam sanctam Unctionem, et suam » piissimam misericordiam, indulgeat tibi » Dominus quidquid per visum, sive per au» ditum, etc., deliquisti. »

ORDO MINISTRANDI

SACRAMENTUM

EXTREMÆ UNCTIONIS.

Sacerdos igitur hoc Sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappa candida coopertam, itemque vas in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas partes inunctas; medullam panis ad abstergendos digitos, et aquam ad abluendas Sacerdotis manus, ceream item candelam quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit ut quanta poterit munditia ac nitore hoc Sacramentum ministretur.

Deinde convocatis Clericis seu ministris, vel saltem uno Clerico, qui Crucem sine hasta, Aquam benedictam cum aspersorio, et librum Ritualem deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri Olei infirmorum sacculo serico violacei coloris inclusum, illudque caute deferat ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel alias adsit periculum effu-

sionis, vas cum oleo sacculo aut bursa inclusum, ut dictum est, ad collum appendat ut commodius et securius perferat. Procedat autem sine sonitu campanulæ.

Cum perventum fuerit ad locum ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum dicit: *Pax huic domui.* ℟. *Et omnibus habitantibus in ea.*

Deinde deposito Oleo super mensam, superpelliceo stolaque violacea indutus, ægroto Crucem pie deosculandam porrigit; mox in modum crucis eum Aqua benedicta, et cubiculum, et circumstantes aspergit; dicens Antiphonam *Asperges me, Domine, etc.* Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat eum et absolvat; deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus Sacramenti vi atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat; et quantum opus sit ejus animam confirmet, et in spem erigat vitæ æternæ.

Postea dicat: ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Introeat, Domine Jesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, caritas fruc-

tuosa, sanitas sempiterna; effugiat ex hoc loco accessus dæmonum; adsint Angeli pacis, domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum; et benedic ✠ nostræ conversationi, sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus et pius es, et permanes cum Patre et Spiritu sancto, in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus, et deprecemur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det eis Angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat, Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Exaudi nos, Domine sancte Pater omnipotens, æterne Deus: et mittere

digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Domi num nostrum. ℟. Amen.

Quæ Orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tum de more facta Confessione generali, latino vel vulgari sermone, Sacerdos dicat Misereatur tui, etc. Indulgentiam, absolutionem, etc.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adstantes ut pro illo orent; et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium numero vel qualitate, recitent Septem Psalmos Pœnitentiales cum Litaniis, p. 260 *vel alias Preces, dum ipse Unctionis Sacramentum administret. Mox dicat:*

In nomine Patris ✝, et Filii ✝, et Spiritus ✝ sancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, et per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophe-

tarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto in modum Crucis inungit infirmum in partibus his subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum.

AD OCULOS.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum deliquisti. Amen.

Minister vero si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet Unctionem tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eumque in vase mundo reponat, et ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in Sacrarium.

AD AURES.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per auditum deliquisti. Amen.

AD NARES.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per odoratum deliquisti. Amen.

AD OS, COMPRESSIS LABIIS.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gustum et locutionem deliquisti. Amen.

AD MANUS.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per tactum deliquisti. Amen.

Et adverte quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inunguntur interius, sed exterius.

AD PEDES.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gressum deliquisti. Amen.

AD LUMBOS SIVE RENES.

Per istam sanctam Unctionem ✝ et

suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per lumborum delectationem deliquisti. Amen.

Hæc autem unctio ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in feminis, etiam in viris qui ob infirmitatem vix aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit: Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac ancillam tuam). ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto. ℟. Et de Sion tuere eum (*vel* eam). ℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea). ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, Deus qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmatur

quis in vobis ? inducat Presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini : et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus, et si in peccatis sit, remittentur ei : cura, quæsumus, Redemptor noster, gratia Sancti Spiritus languores istius infirmi (*vel* infirmæ), ejusque sana vulnera, et dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis et corporis ab eo (*vel* ea) expelle, plenamque interius et exterius sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus (*vel* restituta) ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Respice, quæsumus, Domine, famulum N (*vel* famulam tuam N) in infirmitate sui corporis fatiscentem, et animam refove quam creasti, ut castigationibus emendatus (*vel* emendata) se tua sentiat medicina salvatum (*vel* salvatam). Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis, ad invocationem tui nominis benignus assiste, ut famulum tuum (*vel* famulam tuam) ab ægritudine liberatum (*vel* liberatam) et sanitate donatum (*vel* donatam) dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

Denique Aquam benedictam, et Crucem, nisi aliam habeat, coram eo relinquat, ut illam frequenter aspiciat et pro sua devotione osculetur, et amplectatur.

Admoneat etiam domesticos et ministros infirmi ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusdem animam Deo commendet: sed si

mors immineat, priusquam discedat, Sacerdos animam Deo rite commendabit.

Quæ autem pertinent ad visitationem curamque infirmorum, et ad juvandos morientes, ad Commendationem Animæ, et ad Exequias, infra suis locis præscribuntur.

DE VISITATIONE ET CURA

INFIRMORUM.

Parochus in primis meminisse debet non postremas esse muneris sui partes ægrotantium curam habere. Quare cum primum noverit quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non expectabit ut ad eum vocetur, sed ultro ad illum accedat, idque non semel tantum, sed sæpius, quatenus opus fuerit: horteturque parochiales suos ut ipsum admoneant cum aliquem in Parochia sua ægrotare contigerit, præcipue si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis Parochiis, ægrotorum notam seu catalogum habere, ut cujusque statum et conditionem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, et illis opportune subvenire possit.

Quod si parochus legitime impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi

interdum vacare non potest, id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in Parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, et christiana caritate præditos.

Ægrotos visitans, ea qua Sacerdotes Domini decet honestate et gravitate se habeat, ut non ægris solum, sed sibi et domesticis verbo et exemplo prosit ad salutem.

Eorum vero præcipuam curam geret qui humanis auxiliis destituti benigni ac providi Pastoris caritatem et opera requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, et eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per caritatis, vel alterius nominis Confraternitatem, si in ea civitate vel loco fuerit, sive per privatas sive per publicas collectas et eleemosynas, illorum necessitatibus succurendum curabit.

In primis autem spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in via salutis eos dirigat, atque a diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat ac tueatur.

Accedat autem ad ægrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta, ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent : quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum pœniteat, divinam mise-

ricordiam imploret, et infirmitatis pœnas tanquam paternam Dei visitationem patienter ferat, et ad salutem suam provenisse credat, ut vitam moresque suos melius instituat.

Deinde qua par est prudentia et caritate hominem ad sacram confessionem inducat, et confitentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri, ac si opus fuerit, tam infirmo quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurium summorum Pontificum decretis cavetur, sub gravibus pœnis, ne Medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet illos confessionis Sacramento rite expiatos fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi vero periculum immineat, Parochus monebit ægrotum ne dæmonum astutia, neque Medicorum pollicitationibus, neque propinquorum aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat, quo minus ea quæ ad animæ salutem pertinent opportune procuret et qua par est devotione et celeritate sancta Sacramenta, dum sana mens est integrique sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam ac perniciosam procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, in diesque fallente diabolo perducit.

Quod si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum et domesticorum consiliis adduci non potest ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est, sed quandiu ille vivit repetendæ sunt freqnenter variæ et efficaces Sacerdotum et aliorum piorum hominum exhortationes, proponendaque æternæ salutis damna, et sempiternæ mortis supplicia, ostendendaque immensa Dei misericordia, eum ad pœnitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatæ, tunc publicæ ad Deum preces, ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

Videbit denique Sacerdos quibus potissimum tentationibus aut pravis opinionibus æger sit subjectus, eique prout opus fuerit apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras Imagines Christi Domini Crucifixi, beatæ Mariæ Virginis, et sancti quem æger præcipue veneratur ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit aquæ benedictæ, qua frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves Orationes, et pias mentis ad Deum excitationes, præsertim versiculos e Psalmorum libro, vel orationem Dominicam, et Salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, et Sanctorum martyria et exem-

pia, ac cœlestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportune et discrete suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens se pro eo in Missæ sacrificio, et aliis Precibus oraturum, curaturumque ut alii itidem pro eo faciant, idque re ipsa præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat ut, dum integra mente est; rem suam omnem recte constituat, et testamentum faciat, si quid habeat alienum, restituat, et ad remedium animæ suæ pro facultatibus, quod in Domino ei placuerit, disponat; sed hæc suggerendo omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique ut, si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, et Sacram communionem pie suscipiat, ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tempus et ægrotorum conditio feret, pro arbitrio Sacerdotis dici vel omitti possunt. Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus primum dicat : Pax huic domui.
℟. Et omnibus habitantibus in ea.

Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum aspergat Aqua benedicta, dicens Antiphonam Asperges

me, Domine, etc. *Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus, vel Psalmum sequentem:*

Qui habitat in adjutorio Altissimi * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino, Susceptor meus es tu, et refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et a verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus, * non timebis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris: * ab incursu et dæmonio meridiano.

Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea, * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te* ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis, * et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum : * protegam eum quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : * cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * et ostendam illi salutare meum.

Gloria patri, etc. ; *postea dicat* Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum.

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiciat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℟. Dominus opem ferat illi.

℣. Super lectum doloris ejus.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos et hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Deus, infirmitatis humanæ singulare præsidium auxilii tui super infirmum famulum tuum (*vel* infirmam famulam tuam) ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus (*vel* adjuta) Ec-

clesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, (*vel* hanc famulam tuam), quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosa beatæ Mariæ semper virginis intercessione a præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ✝ et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et maneat semper. ℟. Amen.

Deinde aspergat eum Aqua benedicta.

Qui sequuntur Psalmi, et Evangelia, cum Precibus, pro temporis opportunitate, et pro ægrotantium desiderio, Sacerdotis arbitrio dici poterunt. Psalmus Domine, ne in furore tuo arguas me, etc., p.213. *in fine* Gloria Patri. Sicut erat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

℟. Gloria tibi, Domine

Dum Sacerdos dicit Sequentia sancti, etc., *faciat signum Crucis de more super se in fronte, ore, et in pectore, similiter super infirmum, si fuerit masculus, et si ob infirmitatem non potest se signare.*

Si autem fuerit femina, dum Sacerdos se signat, illa per semetipsam in locis prædictis se signet, si potest; si vero non potest, alia mulier eam signet, et hoc idem in sequentibus Evangeliis servetur.

MATTHÆUS, 8.

In illo tempore, cum introisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum Centurio rogans eum, et dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquetur. Et ait illi Jesus: Ego veniam, et curabo eum. Et respondens Centurio, ait: Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus; habens sub me milites, et dico huic: Vade, et vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac

hoc, et facit. Audiens autem Jesus miratus est, et sequentibus se dixit: Amen dico vobis: non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis quod multi ab Oriente et Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cœlorum; filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores; ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit Jesus Centurioni: Vade, et sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo (*vel* infirma famula tua) N pro quo (*vel* qua) misericordiæ tuæ imploramus auxilium; ut reddita sibi sanitate gratiarum tibi in Ecclesia tua referat actiones. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

PSALMUS 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ, et calicis mei: * tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris, * etenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo: * de-

lectationes in dextera tua usque in finem. Gloria Patri.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

℣. Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum.

℟. Gloria tibi, Domine.

MARCUS, 16.

In illo tempore, recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et exprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis, quia iis qui viderant eum resurrexisse non crediderunt. Et dixit eis : Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur : In nomine meo dæmonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tollent; et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super ægros manus imponent, et bene habebunt.

Oremus. ORATIO.

Virtutum cœlestium Deus, qui ab humanis corporibus omnem languorem, et omnem infirmitatem præcepti tui potestate depellis, adesto propitius huic famulo tuo N (*vel* huic famulæ tuæ N) ut fugatis infirmitatibus, et viribus receptis, nomen sanctum tuum, instaurata protinus sanitate, benedicat.

PSALMUS 19.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis; * protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto, * et de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui, * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum, * et omne consilium tuum confirmet.

Lætabimur in salutari tuo, * et in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, et hi in equis : * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt : * nos autem surreximus, et erecti sumus.

Domine, salvum fac regem, * et exaudi nos in die qua invocaverimus te.

Gloria Patri.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

℟ Gloria tibi, Domine.

LUCA, 4.

In illo tempore, surgens Jesus de synagoga, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus · et rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam, imperavit febri. Et dimisit illam : et continuo surgens ministrabat illis. Cum autem sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos.

Oremus. ORATIO.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui fragilitatem humanæ conditionis, infusa virtutis tuæ dignatione confirmas, ut salutaribus remediis pietatis tuæ corpora nostra et mentes vegetentur, super hunc famulum tuum N (*vel* hanc famulam tuam N) propitius intende; ut omni necessitate corporeæ infirmitatis exclusa, gratia in eo (*vel* ea) pristinæ sanitatis perfecte reparetur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

PSALMUS 85.

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me: * quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi tota die: * lætifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis et mi-

tis, * et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam: * et intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te, * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine, * et non est secundum opera tua.

Omnes gentes quascumque fecisti venient, et adorabunt coram te, Domine, * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia, * tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me, et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quæsierunt animam meam, * et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine Deus, miserator, et misericors, * patiens, et multæ misericordiæ, et verax.

Respice in me, et miserere mei, * da improperium tuum puero tuo : et salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur : * quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

Gloria Patri et Filio.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

℟. Gloria tibi, Domine.

JOANNES, 5.

In illo tempore, erat dies festus Judæorum, et ascendit Jesus Jerosolymam. Est autem Jerosolymis Probatica piscina, quæ cognominatur hebraice Bethsaida, quinque porticus habens. In his jacebat multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, expectantium aquæ motum. Angelus autem Domini descendebat secundum tempus

in piscinam : et movebatur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate. Erat autem quidam homo ibi, triginta et octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Jesus jacentem, et cognovisset quia multum jam tempus haberet, dicit ei : Vis sanus fieri ? Respondit ei languidus: Domine, hominem non habeo, ut cum turbata fuerit aqua mittat me in piscinam : dum venio enim ego, alius ante me descendit. Dicit ei Jesus : Surge, tolle grabatum tuum, et ambula. Et statim sanus factus est homo ille : et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat autem sabbatum in die illo. Dicebant ergo Judæi illi qui sanatus fuerat : Sabbatum est, non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis : Qui me sanum fecit ille mihi dixit : Tolle grabatum tuum, et ambula. Interrogaverunt ergo eum : Quis est ille homo qui dixit tibi : Tolle grabatum tuum, et ambula ? Is autem qui sanus fuerat effectus nesciebat quis esset. Jesus enim declinavit a turba constituta in loco. Postea in-

venit eum Jesus in templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.

Oremus. ORATIO.

Respice, Domine, famulum tuum (*vel* famulam tuam) infirmitate sui corporis laborantem, et animam refove quam creasti, ut castigationibus emendatus (*vel* emendata) continuo se sentiat tua medicina salvatum (*vel* salvatam). Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Ps. p. 124. Qui habitat in adjutorio.

Oremus. ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, infirmitatem famuli tui (*vel* famulæ tuæ) propitius respice, atque ad protegendum eum (*vel* eam) dexteram tuæ majestatis extende. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Completa oratione ultima, Sacerdos imponat dexteram manum super caput infirmi, et dicat: Super ægros manus imponent, et bene habebunt. Jesus, Mariæ Filius, mundi salus et Dominus, meritis et intercessione sanctorum Apostolorum suorum Petri et

Pauli, et omnium Sanctorum, sit tibi clemens et propitius. Amen.

Postea dicat ℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

℟. Gloria tibi, Domine.

(JOANNES, 1).

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est; in ipso vita erat, et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui

eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiæ, et veritatis. ℟. Deo gratias.

Postea benedicens infirmum subjungat, dicens: Benedictio Dei omnipotentis, Patris, ✝ et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et maneat semper. ℟. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo vel loco, Preces et Orationes prædictæ dicantur super eos, in numero plurali.

Quæ omnia etiam poterunt arbitrio Sacerdotis breviora fieri.

MODUS JUVANDI MORIENTES.

Ingravescente morbo Parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet, monebitque instante periculo se confestim vocari, ut in tempore præsto sit morienti, sumptoque sanctissimo

Viatico, et sacra Unctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personæ.

Ac primo, si ægrotus indulgentiam legitima auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim ut contrito corde sanctissimum nomen Jesu semel vel sæpius invocet.

Deinde hortetur infirmum et excitet, ut, dum mente viget, eliciat actus fidei, spei et caritatis, aliarumque virtutum, nempe:

« Ut firmiter credat omnes articulos fidei et » quidquid sancta Romana Ecclesia Catholica » et Apostolica credit et docet.

» Ut speret Christum Dominum nostrum » pro sua immensa clementia sibi fore propi» tium; et merito ejus sanctissimæ Passionis, » et per intercessionem beatæ Mariæ et om» nium Sanctorum se vitam æternam conse» cuturum.

» Ut toto corde diligat et maxime diligere » cupiat Dominum Deum ea dilectione qua » illum diligunt Beati Sanctique omnes.

» Ut ob amorem Dei doleat ex corde de » omni offensa, qualitercumque contra Do» minum Deum et proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omni-

» bus qui sibi quoquo modo fuerint molesti
» aut inimici.

» Ut ab iis veniam postulet quos aliquando
» dictis aut factis offendit.

» Ut quem patitur dolorem et morbi moles-
» tiam propter Deum in pœnitentiam pecca-
» torum suorum patienter toleret.

» Ut si Dominus sibi salutem corporis præs-
» tare dignabitur, proponat de cætero pro
» viribus suis à peccatis cavere, et ejus man-
» data servare. »

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest saltem ex corde ita per intervalla precetur.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum; redemisti me, Domine Deus veritatis.

Deus, in adjutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum me festina.

Esto mihi, Domine, in Deum protectorem.

Deus, propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per virtutem sanctissimæ Passionis tuæ recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum.

Maria mater gratiæ, mater misericordiæ, tu nos ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Sancte Angele Dei, mihi custos assiste.

Omnes sancti Angeli et omnes Sancti, intercedite pro me, et mihi succurrite.

Hæc et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari vel latino sermone, pro personæ captu, morienti suggerere.

Deinde sequentes preces quanta poterit majori devotione dicat, admoneatque domesticos et circumstantes ut simul orent pro moriente.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Parochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum Aquæ benedictæ, superpelliceum et stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum indutus, locum ingrdiens, dicat :

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Deinde aspergat ægrotum, lectum et circumstantes Aqua benedicta, dicens :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, etc.

Postea Salvatoris nostri crucifixi imaginem ægroto osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis suæ spem sumat.

Deinde accensa candela, genibus flexis cum omnibus circumstantibus breves Litanias devote recitet, in hunc modum :

Kyrie, eleison. Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Sancta Maria, ora pro eo (*vel* pro ea).
Omnes sancti Angeli et Archangeli, orate pro eo (*vel* pro ea).
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justorum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ, orate.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ, orate.

Omnes

Omnes sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes sancti Innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Martyres, orate.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Augustine, ora.
Omnes sancti Pontifices et Confessores, orate.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Monachi et Eremitæ, orate.
Sancta Maria Magdalena ora.
Sancta Lucia, ora.
Omnes sanctæ Virgines et Viduæ, orate.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro eo (*vel* pro ea).
Propitius esto, parce ei, Domine.
Propitius esto, libera eum (*vel* eam), Domine.
Propitius esto, libera.
Ab ira tua, libera.
A periculo mortis, libera.
A mala morte, libera.
A pœnis inferni libera.

Ab omni malo, libera.
A potestate diaboli, libera.
Per nativitatem tuam, libera.
Per crucem et passionem tuam, libera.
Per mortem et sepulturam tuam, lib.
Per gloriosam resurrectienem tuam, libera.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera.
Per gratiam Spiritus sancti Paracleti, libera.
In die judicii, libera.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogamus, audi nos.
Kyrie, eleison. Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

ORATIO.

Proficiscere, anima christiana, de hoc mundo, in nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit: in nomine Jesu Christi, Filii Dei vivi, qui pro te passus es: in nomine Spiritus sancti, qui in te effusus est: in nomine Angelorum et Archangelorum: in nomine Throno-

rum et Dominationum : in nomine Principatuum et Potestatum : in nomine Cherubim et Seraphim : in nomine Patriarcharum et Prophetarum : in nomine sanctorum Apostolorum et Evangelistarum : in nomine sanctorum Martyrum et Confessorum : in nomine sanctorum Monachorum et Eremitarum : in nomine sanctarum Virginum , et omnium Sanctorum et Sanctarum Dei : hodie sit in pace locus tuus, et habitatio tua in sancta Sion. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen

ORATIO.

Deus misericors, Deus clemens, Deus, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata pœnitentium deles, et præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas , respice propitius super hunc famulum tuum N (*vel* hanc famulam tuam N) et remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in eo, (*vel* ea), piissime Pater , quidquid terrena fragilitate corruptum vel quidquid diaboli-

ca fraude violatum est : et unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte. Miserere, Domine, gemituum, miserere lacrymarum ejus : et non habentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuæ sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Commendo te omnipotenti Deo, carissime frater, (*vel* carissima soror), et ei cujus es creatura committo : et cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de corpore splendidus Angelorum cœtus occurrat : judex Apostolorum tibi senatus adveniat : candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obviet : liliata rutilantium te Confessorum turma circumdet : jubilantium te Virginum chorus excipiat : et beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat ; mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in tenebris,

quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis: in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat: atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei; et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei. Confundantur igitur et erubescant omnes tartareæ legiones, et ministri satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te a cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est; liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amœna virentia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas, et præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias ve-

ritatem. Constitutus (*vel* constituta) igitur inter agmina beatorum, contemplationis divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

ORATIO

Suscipe, Domine, servum tuum (*vel* ancillam tuam) in locum sperandæ sibi salvationis a misericordia tua. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) ex omnibus periculis inferni, et de laqueis pœnarum, et ex omnibus tribulationibus. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Henoc et Eliam de communi morte mundi. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Noe de diluvio. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Abraham de Ur Chaldæorum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Job de passionibus suis. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Isaac de hostia, et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Loth de Sodomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis regis Ægyptiorum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ), sicut liberasti Danielem de lacu leonum. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, et de manu regis iniqui. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Susannam de falso crimine. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti David de manu regis Saul, et de manu Goliæ. ℟. Amen.

Libera, Domine, animam servi tui

(*vel* ancillæ tuæ) sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus. ℟. Amen.

Et sicut beatissimam Theclam virginem et martyrem tuam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam servi tui (*vel* ancillæ tuæ), et tecum facias in bonis congaudere cœlestibus. ℟. Amen.

ORATIO.

Commendamus tibi, Domine, animam famuli tui N, (*vel* famulæ tuæ), precamurque te, Domine Jesu Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum tuorum sinibus insinuare non renuas. Agnosce, Domine, creaturam tuam, non a diis alienis creatam; sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est alius Deus præter te, et non est secundum opera tua. Lætifica, Domine, animam ejus in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, et ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum non ne-

gavit, sed credidit, et zelum Dei in se habuit, et Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

ORATIO.

Delicta juventutis et ignorantias ejus, quæsumus, ne memineris, Domine : sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria charitatis tuæ. Aperiantur ei cœli, collætentur illi Angeli. In regnum tuum, Domine, servum tuum (*vel* ancillam tuam) suscipe. Suscipiat eum (*vel* eam) sanctus Michael Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli Dei, et perducant eum (*vel* eam) in civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat eum (*vel* eam) beatus Petrus Apostolus, cui a Deo claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eum (*vel* eam) sanctus Paulus Apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo (*vel* pro ea) sanctus Joannes electus Dei Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo (*vel* pro ea) omnes sancti Apostoli, quibus a Domino data est potestas

ligandi atque absolvendi. Intercedant pro eo (*vel* pro ea) omnes sancti et electi Dei qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt, ut vinculis carnis exutus (*vel* exuta) pervenire mereatur ad gloriam regni cœlestis, præstante Domino nostro Jesu Christo : Qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Si vero diutius laboret anima, poterit legi super eum hoc Evangelium sancti Joann s. (*c.* 17.)

Sublevatis oculis in cœlum Jesus dixit: Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna : ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Ego te clarificavi super terram : opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam : et nunc clarifica me tu, Pater, apud temetipsum, claritate quam habui, priusquam mundus esset, apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi

de mundo. Tui erant, et mihi eos dedisti: et sermonem tuum servaverunt, nunc cognoverunt quia omnia quæ dedisti mihi abs te sunt, quia verba quæ dedisti mihi dedi eis: et ipsi acceperunt et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt: et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis. Et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut et nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi custodivi, et nemo ex eis periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio, et hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis: ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo. De mundo non sunt, sicut et ego non sum de

mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me; ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Ego in eis, et tu in me: ut sint consummati in unum, et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos, sicut et me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum: ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non cognovit: ego autem te non cognovi: et hi cognoverunt quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam: ut dilectio qua dilexisti me in ipsis sit, et ego in ipsis.

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum Joannem.

(CAP. 18).

In illo tempore, egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli ejus. Sciebat autem et Judas, qui tradebat eum, locum : quia frequenter Jesus convenenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem, et a Pontificibus et Pharisæis ministros, venit illuc cum laternis, et facibus, et armis. Jesus itaque, sciens omnia quæ ventura erant super eum, processit, et dixit eis : Quem quæritis ? Responderunt ei : Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus : Ego sum : Stabat autem et Judas qui tradebat eum cum ipsis. Ut ergo dixit eis : Ego sum : abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos : Quem quæritis ? Illi autem dixerunt : Jesum Nazarenum. Respondit Jesus : Dixi vobis quia ego sum : si ergo me quæritis, sinite hos abire. Ut impleretur sermo, quem dixit:

quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum, et percussit pontificis servum; et abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum? Cohors ergo, et tribunus, et ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum: et adduxerunt eum ad Annam primum: erat enim socer Caiphæ, qui erat pontifex anni illius. Erat autem Caiphas qui consilium dederat Judæis: Quia expedit unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum Simon Petrus, et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, et introivit cum Jesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariæ, et introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: Numquid et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi et ministri ad prunas, quia

frigus erat, et calefaciebant se : erat autem cum eis et Petrus stans, et calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis, et de doctrina ejus. Respondit ei Jesus : Ego palam locutus sum mundo, ego semper docui in synagoga, et in templo, quo omnes Judæi conveniunt, et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas ? interroga eos qui audierunt quid locutus sim ipsis : ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens : Sic respondes pontifici? Respondit ei Jesus : Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me cædis ? Et misit eum Annas ligatum ad Caipham pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, et calefaciens se : Dixerunt ergo ei : Numquid et tu ex discipulis ejus es ? Negavit ille, et dixit : Non sum. Dicit ei unus ex servis pontificis cognatus ejus, cujus abscidit Petrus auriculam : Nonne ego te vidi in horto cum illo ? Iterum ergo negavit Petrus : et statim gallus cantavit. Adducunt ergo Jesum a

Caipha in prætorium. Erat autem mane : et ipsi non introierunt in prætorium , ut non contaminarentur , sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit : Quam accusationem affertis adversus hominem hunc ? Responderunt, et dixerunt ei : Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus : Accipite eum vos, et secundum legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi : Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo ejus impleretur, quem dixit, significans qua morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in prætorium Pilatus, et vocavit Jesum, et dixit ei : Tu es Rex Judæorum ? Respondit Jesus : A temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me ? Respondit Pilatus : Numquid ego Judæus sum ? Gens tua et pontifices tradiderunt te mihi, quid fecisti ? Respondit Jesus : Regnum meum non est de hoc mundo : si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent ut non traderer Judæis : nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pi-

latus : Ergo Rex es tu ? Respondit Jesus: Tu dicis quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati : omnis qui est ex veritate audit vocem meam. Dicit ei Pilatus. Quid est veritas ? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et dicit eis : Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha : vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum ? Clamaverunt ergo rursum omnes, dicentes : Non hunc, sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, et dicebant : Ave, rex Judæorum, et dabant ei alapas. Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis : Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. (Exivit ergo Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum). Et dicit eis : Ecce homo Cum ergo vidissent eum

pontifices, et ministri, clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem magis timuit. Et ingressus est prætorium iterum, et dixit ad Jesum: Unde es tu? Jesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te? Respondit Jesus: Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus dimittere eum; Judæi autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim qui se regem facit contradicit Cæsari. Pilatus autem, cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum: et sedit pro tribunali in loco qui dicitur Lithostrotos, hebraice autem Gabbatha. Erat autem Parasceve Pas-

chæ, hora quasi sexta, et dicit Judæis: Ecce rex vester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum, et eduxerunt. Et bajulans sibi crucem exivit in eum qui dicitur Calvariæ locum, hebraice autem Golgotha, ubi crucifixerunt eum, et cum eo alios duos, hinc et hinc, medium autem Jesum. Scripsit autem et titulum Pilatus, et posuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum hebraice, græce et latine. Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum: Noli scribere, Rex sum Judæorum; sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi scripsi. Milites ergo cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus (et fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem) et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis,

desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem : Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus sit. Ut Scriptura impleretur, dicens : Partiti sunt vestimenta mea sibi, et in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. Cum vidisset ergo Jesus matrem, et discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ : Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo : Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit : Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit : Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum. Judæi ergo (quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat enim magnus dies ille sabbati) rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, et

tollerentur. Venerunt ergo milites : et primi quidem fregerunt crura, et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura : sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit : et verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit, ut et vos credatis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptura impleretur : Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit : Videbunt, in quem transfixerunt. Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathea (eo quod esset discipulus Jesu, occultus propter metum Judæorum) ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ et aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Jesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus : et in horto monumentum novum, in

quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum; quia juxta erat monumentum, posuerunt Jesum.

ORATIO AD DOMINUM JESUM CHRISTUM

DE SINGULIS ARTICULIS PASSIONIS EJUS, DICENDA A MORIENTE VEL ALIO PRO EO.

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi:

℟. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Deus, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, a Judæis reprobari, a Juda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati, et Herodis indecenter offerri, a falsis testibus accusari, flagellis et opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle et aceto potari, et lancea vulnerari, tu, Domine, per has sanc-

tissimas pœnas tuas, quas ego indignus recolo, et per sanctam crucem et mortem tuam libera me (*vel, si alius dicit pro eo*, libera famulum tuum N *vel* famulam tuam N) a pœnis inferni, et perducere digneris quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Dici præterea possunt sequentes Psalmi :

PSALMUS 117.

Confitemini Domino, quoniam bonus,* quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israel quoniam bonus : * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aaron : * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent Dominum : * quoniam in sæculum misericordia ejus.

De tribulatione invocavi Dominum, * et exaudivit me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adjutor : * non timebo quid faciat mihi homo.

Dominus mihi adjutor, * et ego despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere in Domino * quam confidere in homine.

Bonum est sperare in Domino * quam sperare in principibus.

Omnes gentes circuierunt me, * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdederunt me, * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis : * et in nomine Domini quia ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut caderem, * et Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, et laus mea Dominus, * et factus est mihi in salutem.

Vox exultationis, et salutis, * in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutem : dextera Domini exaltavit me, * dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar, sed vivam, * et narrabo opera Domini :

Castigans castigavit me Dominus, * et morti non tradidit me.

Aperite mihi portas justitiæ, ingressus in eas confitebor Domino : * hæc

porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, * et factus es mihi in salutem.

Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, * hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud, * et est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dominus, * exultemus, et lætemur in ea.

O Domine, salvum me fac, ô Domine, bene prosperare; * benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: * Deus Dominus, et illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, et confitebor tibi: * Deus meus es tu, et exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, * et factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 118.

Beati immaculati in via: * qui ambulant in lege Domini.

Beati qui scrutantur testimonia ejus: * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti, * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: * in eo quod didici judicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam : * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam ? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te : * ne repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine ; * doce me justificationes tuas.

In labiis meis * pronuntiavi omnia judicia oris tui :

In via testimoniorum tuorum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor, * et considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: * non obliviscar sermones tuos.

Gloria Patri, etc.

Retribue servo tuo, vivifica me, * et custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos, * et considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscondas a me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas, * in omni tempore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declinant a mandatis tuis.

Aufer a me opprobrium et contemptum: * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur: * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam et testimonia tua meditatio mea est: * et consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea: * vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, et exaudisti me : * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me : * et exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove a me, * et de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi : * judicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis, Domine : * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri, * cum dilatasti cor meum. Gloria Patri.

Tres piæ et utiles morientibus Orationes cum tribus Pater noster*, et tribus* Ave, Maria, *in agone mortis recitandæ.*

Primo dicitur Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster. Ave, Maria.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam et orationem qua orasti pro nobis in monte Oliveti quando factus est sudor tuus sicut guttæ san

guinis decurrentis in terram, obsecro te ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem præ timoris angustia copiosissime pro nobis effudisti, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti contra multitudinem omnium peccatorum hujus famuli tui N, (*vel* famulæ tuæ N) et libera eum (*vel* eam) in hac hora mortis suæ ab omnibus pœnis et angustiis, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Secundo dicitur Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie eleison. Pater noster. Ave, Maria.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignatus es in Cruce, obsecro te ut omnes amaritudines passionum et pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in Cruce, maxime in illa hora quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima

hujus famuli tui N, (*vel* hujus famulæ tuæ N) et libera eum (*vel* eam) in hac hora mortis ab omnibus pœnis et passionibus quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Tertio dicitur Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster. Ave, Maria.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, qui per os Prophetæ dixisti: In caritate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans tui: obsecro te ut eamdem caritatem tuam, quæ te de cœlis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui N, (*vel* hujus famulæ tuæ N) et libera eum (*vel* eam) ab omnibus passionibus et pœnis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam vitæ, et fac eum (*vel* eam) gaudere cum Sanctis tuis in glo-

ria æterna. Et tu, piissime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos pretiosissimo sanguine tuo, miserere animæ hujus famuli tui (*vel* hujus famulæ tuæ), et eam introducere digneris ad semper virentia et amœna loca Paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui a te et ab electis tuis nunquam separari potest. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

IN EXPIRATIONE.

Cum vero tempus expirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus flexis genibus vehementer orationi instandum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat, vel si non potest, assistens, sive Sacerdos pro eo clara voce pronuntiet : JESU, JESU, JESU. *Quod, et ea quæ sequuntur, ad illius aures, si videbitur, etiam sæpius repetat.* In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum. Sancta Maria, ora pro me. Maria, mater gratiæ, mater miseri-

cordiæ, tu me ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Tunc ubi viget pia consuetudo pulsetur campana parochialis Ecclesiæ aliquibus ictibus ad significandum fidelibus in urbe, vel loco, aut extra in suburbanis existentibus instantem mortem expirantis ægroti, ut pro eo Deum rogare possint.

Egressa anima de corpore, statim dicatur hoc responsorium : ℟. Subvenite, Sancti Dei, occurrite, Angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. ℣. Suscipiat te Christus qui vocavit te, et in sinu Abrahæ Angeli deducant te. ℟. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi. ℣. Requiem æternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei. ℟. Offerentes eam in conspectu Altissimi. Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Requiem æternam dona ei, Domine.

℟. Et lux perpetua luceat ei.

℣ A porta inferi.

℟. Erue Domine, animam ejus.
℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.
℣. Domine, exaudi orationem meam
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Tibi, Domine, commendamus animam famuli tui N, ut defunctus (*vel* famulæ tuæ N, ut defuncta) sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Interim detur campana signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur. Deinde corpus de more honeste compositum, loco decenti cum lumine collocetur; ac parva Crux super pectus inter manus defuncti ponatur, aut ubi Crux desit, manus in modum Crucis componantur : interdumque aspergatur Aqua benedicta. et interim donec

efferatur, qui adsunt, sive Sacerdotes, sive alii orabunt pro defuncto.

DE EXEQUIIS.

Sacras cæremonias ac ritus, quibus ex antiquissima traditione, et summorum Pontificum institutis, sancta mater Ecclesia Catholica in filiorum suorum exequiis, uti solet, tanquam vera religionis mysteria, christianæque pietatis signa, et fidelium mortuorum saluberrima suffragia, Parochi summo studio servare debent, atque usu retinere.

His itaque præstandis, qua par est modestia ac devotione ita se habebunt ut ad defunctorum salutem, simulque ad vivorum pietatem, quemadmodum vere sunt, non ad quæstum, ejusmodi ritus sancte instituti esse videantur.

Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omnino de morte relinquatur dubitandi locus.

Quod antiquissimi est instituti illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut Missæ præsente corpore defuncti pro eo celebrentur antequam sepulturæ tradatur.

Si quis die festo sit sepeliendus, Missa pro-

pria pro defunctis præsente corpore celebrari poterit; dum tamen Conventualis Missa et Officia divina non impediantur, magnaque diei celebritas non obstet.

Caveant omnino Parochi aliique Sacerdotes ne sepulturæ vel exequiarum, seu anniversarii mortuorum Officii causa quidquam paciscantur, aut tanquam pretium exigant, sed iis eleemosynis contenti sint quæ aut probata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Neque permittant ut pallia aut alia Altaris ornamenta ad ornatum feretri vel tumbæ adhibeantur.

Cum autem antiquissimi ritus Ecclesiastici sit cereos accensos in exequiis et funeribus deferre, caveant item ne ejusmodi ritus omittatur, ac ne quid avare aut indigne in eo committatur.

Pauperes vero, quibus mortuis nihil aut ita parum superest ut propriis impensis humari non possint, gratis omnino sepeliantur, ac debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant Sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia Confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.

Ubi viget antiqua consuetudo sepeliendi mortuos in Cœmeteriis, retineatur; et ubi fieri potest, restituatur: at vero cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur; cadavera autem prope altaria non sepeliantur.

Sepultura Sacerdotum et Clericorum cujuscumque Ordinis, ubi fieri potest, a sepulcris laicorum separata, ac decentiori loco sita; atque ita, ubi commodum fuerit, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ ministris parata sint.

Sacerdos, aut cujusvis Ordinis Clericus defunctus vestibus suis quotidianis communibus usque ad talarem vestem inclusive, tum desuper sacro vestitu Sacerdotali vel Clericali, quem Ordinis sui ratio deposcit, indui debet; Sacerdos quidem super talarem vestem, amictu, alba, cingulo, manipulo, stola et casula seu planeta violacea sit indutus.

Diaconus vero induatur amictu, alba, cingulo, manipulo, stola super humerum sinistrum, quæ sub axilla dextra annectatur, et dalmatica violacea.

Subdiaconus autem amictu, alba, cingulo, manipulo et tunicella.

Alii præterea inferiorum Ordinum Clerici, superpelliceo supra vestem talarem ornari debent, singuli prædicti cum tonsura ac birretis suis.

Nullum porro cadaver perpetuæ sepulturæ traditum ex ulla cujusvis Ordinis Ecclesia asportari liceat, nisi de licentia Ordinarii.

Laici cadaver, quolibet generis aut dignitatis titulo præditus ille fuerit, Clerici ne deferant, sed laici.

Corpora defunctorum in Ecclesia ponenda

sunt pedibus versus altare majus, vel si conduntur in Oratoriis aut Capellis, ponantur cum pedibus versis ad illarum altaria, quod etiam pro situ et loco fiat in sepulcro; Præsbyteri vero habeant caput versus altare.

Ceterum nemo Christianus in communione fidelium defunctus extra Ecclesiam aut cœmeterium rite benedictum sepeliri debet; sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquando ad tempus aliter fieri, curetur ut quatenus fieri poterit corpus in locum sacrum quamprimum transferatur, et interim semper Crux capiti illius apponi debet, ad significandum illum in Christo quievisse.

QUIBUS NON LICET DARE ECCLESIASTICAM SEPULTURAM.

Ignorare non debet Parochus qui ab Ecclesiastica sepultura ipso jure sunt excludendi, ne quemquam ad illam contra sacrorum canonum decreta unquam admittat.

Negatur igitur Ecclesiastica sepultura paganis, judæis et omnibus infidelibus, hæreticis, et eorum fautoribus, apostatis a Christiana fide, schismaticis, et publicis excommunicatis majori excommunicatione, interdictis nominatim, et iis qui sunt in loco interdicto, eo durante;

Seipsos occidentibus ob desperationem, vel iracundiam (non tamen si ex insania id accidat) nisi ante mortem dederint signa pœnitentiæ;

Morientibus in duello, etiamsi ante obitum dederint pœnitentiæ signa;

Manifestis et publicis peccatoribus qui sine pœnitentia perierunt;

Iis de quibus publice constat quod semel in anno non susceperunt Sacramenta Confessionis et communionis in Pascha, et absque ullo signo contritionis obierunt;

Infantibus mortuis absque Baptismo.

Ubi vero in prædictis casibus dubium occurrerit, Ordinarius consulatur.

EXEQUIARUM ORDO.

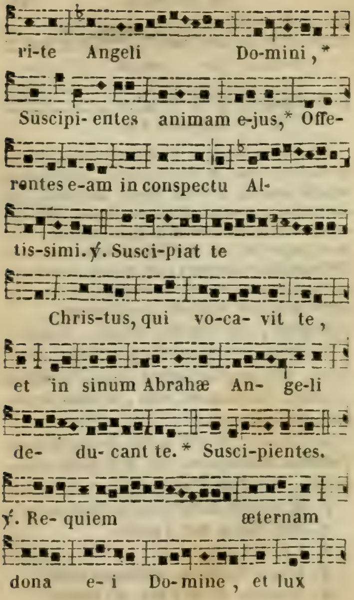
Constituto tempore quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, convocetur Clerus, et alii qui funeri interesse debent: et in Parochialem, vel in aliam Ecclesiam, juxta loci consuetudinem, ordine conveniant, ac datis certis campanæ signis, eo modo et ritu quo in eo loco fieri solet, Parochus induto superpelliceo et stola nigra, vel etiam pluviali ejusdem coloris, Clerico præferente Crucem, et alio aquam benedictam, ad domum defuncti una cum aliis procedit. Distribuuntur cerei, et accenduntur intorticia. Mox ordinatur Processio, præcedentibus laicorum Confraternitatibus, si adsint: tum sequitur Clerus regularis et sæcularis per ordinem, binique procedunt, prælata Cruce, devote Psalmos, ut infra, decantantes, Parocho præcedente feretrum cum lumini-

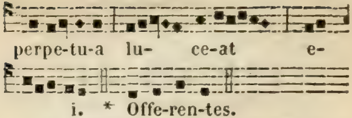
bus, inde sequuntur alii funus comitantes, et pro defuncto Deum rite deprecantes sub silentio.

Parochus vero, antequam cadaver efferatur, illud aspergit Aqua benedicta, mox dicit Antiphonam *Si iniquitates observaveris* et Psalmum *De profundis clamavi ad te, Domine, etc.* in fine; *Requiem æternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei*, repetit Antiphonam totam, *Si iniquitates, etc.* Deinde cadaver effertur Parochusque de domo procedens statim gravi voce intonat Antiphonam *Exultabunt Domino*, et Cantores incohant Psalmum *Miserere mei, Deus, secundum magnam;* clero alternatim prosequente; ac si longitudo itineris postulaverit, dicantur Psalmi Graduales *Ad Dominum cum tribularer*, vel alii Psalmi ex Officio Mortuorum; et in fine cujusque Psalmi dicitur, *Requiem æternam dona ei, Domine, etc.* qui Psalmi devote, distincte, gravique voce recitari debent usque ad Ecclesiam.

Ad ingressum Ecclesiæ repetitur Antiphona *Exultabunt Domino ossa humiliata.* Deinde Ecclesiam ingressi cantant Responsorium, Cantore incipiente; et Clero alternatim respondente, videlicet.

ri-te Angeli Do-mini, *
Suscipi- entes animam e-jus,* Offe-
rentes e-am in conspectu Al-
tis-simi. ℣. Susci-piat te
Chris-tus, qui vo-ca- vit te,
et in sinum Abrahæ An- ge-li
de- du- cant te. * Susci-pientes.
℣. Re- quiem æternam
dona e- i Do-mine, et lux

Deposito feretro in medio Ecclesiæ, ita ut defuncti pedes, si fuerit laicus, sint versus Altare majus, si vero fuerit Sacerdos, ut dictum est, caput sit versus ipsum Altare: et cereis accensis circa corpus, statim, nisi quid impediat, ut infra monebitur, dicatur Officium Mortuorum; cum tribus Nocturnis, et Laudibus, ut infra ponitur; et duo ex Clero incipiant absolute Invitatorium.

Regem, cui omnia vivunt, Venite, adoremus, *et repetitur a Clero,* Regem, cui omnia vivunt; etc. *Psalmus* Venite, exultemus, etc., *et duplicantur Antiphonæ.*

Ad finem Officii post Antiphonam Cantici Benedictus, etc. Ego sum resurrectio, *dicitur* Pater noster *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Domine, animam ejus.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum,
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Absolve, quæsumus, Domine, animam famuli tui (*vel* famulæ tuæ) ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter Sanctos et electos tuos resuscitatus (*vel* resuscitata) respiret. Per Christum Dominum nostrum.
℟. Amen.

Dum in Officio dicuntur Laudes, Sacerdos cum ministris paratur ad celebrandam Missam solemnem pro defuncto, si tempus congruens fuerit: ut in die depositionis, in Missali Romano.

Finita Missa, Sacerdos, deposita casula, seu planeta, et manipulo, accipit pluviale nigri coloris: et Subdiaconus accipit Crucem, et accedit ad feretrum, et se sistit ad caput defuncti cum Cruce, medius inter duos Acolythos seu ceroferarios cum candelabris, et candelis accensis; et omnes alii de Clero veniunt ordinatim in gradu suo cum candelis accensis, et stant in circuitu feretri; tum sequitur Sacerdos cum Diacono, et assistente, aliisque ministris, et facta reverentia Altari,

sistit se contra Crucem ad pedes defuncti, retro astantibus ei a sinistris duobus Acolythis, uno cum thuribulo et navicula incensi, altero cum vase Aquæ benedictæ et aspersorio, et Acolytho seu Clerico tenente librum, absolute dicit sequentem Orationem.

Non intres in judicium cum servo tuo, (*vel* famula tua) Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum, (*vel* eam) quæsumus, tua judicialis sententia premat, quem (*vel* quam) tibi vera supplicatio fidei Christianæ commendat : sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere judicium ultionis, qui (*vel* quæ) dum viveret, insignitus (*vel* insignita) est signaculo sanctæ Trinitatis : qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

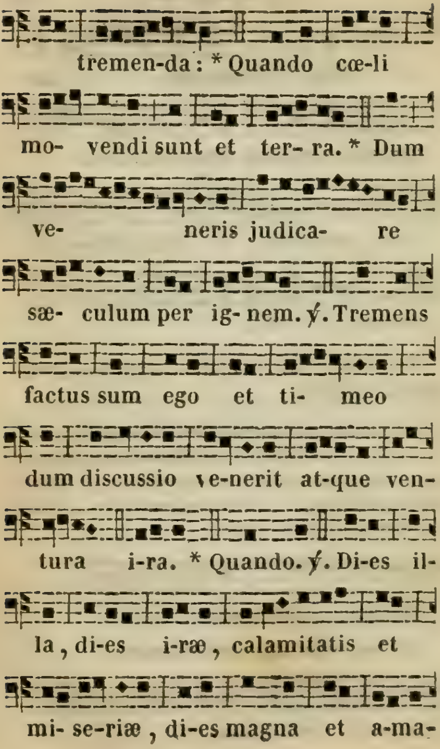
Deinde Cantore incipiente, Clerus circumstans cantat sequens Responsorium.

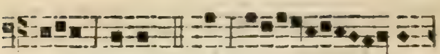

Libera me, Domine, de

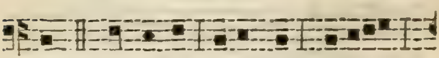

mor- te æ-ter-na in di-e il-la

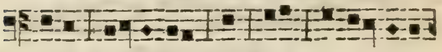

tremen-da : * Quando cœ-li
mo- vendi sunt et ter- ra. * Dum
ve- neris judica- re
sæ- culum per ig- nem. ℣. Tremens
factus sum ego et ti- meo
dum discussio ve-nerit at-que ven-
tura i-ra. * Quando. ℣. Di-es il-
la, di-es i-ræ, calamitatis et
mi- se-riæ, di-es magna et a-ma-

ra valde. * Dum ve- ne-

ris. ℣. Requi-em æternam dona

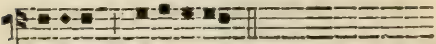
e-i, Domi-ne, et lux perpe-tu-a

lu-ce-at e-i.

Repetitur Libera me, *usque ad primum versum.*

Dum cantatur prædictum Responsorium, Sacerdos, Acolytho seu Diacono ministrante, accipit incensum de navicula, et ponit in thuribulum, et finito responsorio, Cantor cum primo choro dicit;

Kyri-e e-le-i-son.

Et secundus Chorus respondet :

Christe e-le-i-son.

Deinde omnes simul dicunt ;

Mox Sacerdos dicit alta voce *Pater noster*, et secreto dicitur ab omnibus ; et ipse interim accipit à Diacono vel Acolytho aspersorium Aquæ benedictæ , et facta profunda inclinatione Cruci quæ est ex adverso , Diacono seu ministro genuflectente , et fimbrias pluvialis sublevente , circumiens feretrum (si transit ante Sacramentum genuflectit) aspergit corpus defuncti , deinde reversus ad locum suum , Diacono ministrante , accipit thuribulum , et eodem modo circuit feretrum , et corpus incensat, ut asperserat: postea reddito thuribulo ei a quo acceperat, stans in loco suo , Acolytho seu alio ministro tenente librum apertum ante se , dicit :

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue , Domine , animam ejus.
℣. Requiescat in pace.
℟. Amen.
℣. Domine, exaudi orationem meam
℟. Et clamor meus ad te veniat.

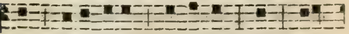
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

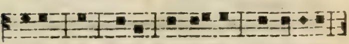
Deus, qui proprium est misereri semper, et parcere, te supplices exoramus pro anima famuli tui N (*vel* famulæ tuæ N) quam hodie de hoc sæculo migrare jussisti, ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem, sed jubeas eam a sanctis Angelis suscipi, et ad patriam paradisi perduci: ut quia in te speravit et credidit, non pœnas inferni sustineat, sed gaudia æternæ possideat. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in Oratione dicitur pro anima famuli tui Sacerdotis, quam hodie, etc.

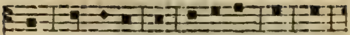
Finita Oratione, corpus defertur ad sepulcrum, si tunc deferendum sit: et dum portatur, Clerici cantant Antiphonam:

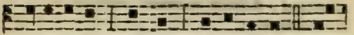
In Paradisum deducant te An-

geli, in tuo adventu suscipiant

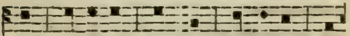
te Martyres, et perducant te in

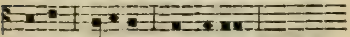
civi-tatem sanctam Je-rura-lem. Cho-

rus Angelo-rum te susci-pi-at, et

cum Lazaro quondam paupere æ-

ternam habeas requi-em.

Cum autem pervenerit ad sepulcrum, si non est benedictum, Sacerdos illud benedicit, dicens hanc Orationem:

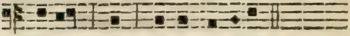
Oremus.

Deus, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt, hunc tumulum benedicere dignare, eique Angelum tuum sanctum deputa custodem, et quorum quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum, ut in te semper cum

Sanctis tuis sine fine lætentur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Dicta Oratione, Sacerdos aqua benedicta aspergat, deinde incenset corpus defuncti et tumulum.

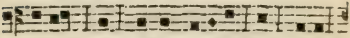
Quod si corpus tunc ad sepulturam non deferatur, omisso Responsorio *in Paradisum, etc.* et benedictione sepulcri, si jam est benedictum, prosequantur Officium ut infra : quod nunquam omittitur : et intonet Antiphonam :

Et dicitur Canticum *Benedictus.*

Et repetitur Antiphona.

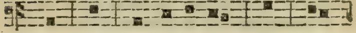

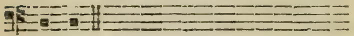

omnis qui vivit, et credit in

me, non mo-ri-e-tur in æ-

ternum.

Postea Sacerdos dicit Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc.; *interim corpus aspergit.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue, Domine, animam ejus.
℣. Requiescat in pace.
℟. Amen.
℣. Domine, exaudi orationem meam
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Fac, quæsumus, Domine, hanc cum servo tuo defuncto (*vel* famula tua defuncta) misericordiam, ut factorum

suorum in pœnis non recipiat vicem, qui (*vel* quæ) tuam in votis tenuit voluntatem: ut sicut hic eum (*vel* eam) vera fides junxit fidelium turmis, ita illic eum (*vel* eam) tua miseratio societ Angelicis choris. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiem æternam dona ei, Domine.

℟. Et lux perpetua luceat ei.

℣. Requiescat in pace.

℟. Amen.

℣. Anima ejus, et animæ omnium fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Deinde a sepultura in Ecclesiam, vel in Sacristiam revertentes dicant sine cantu Antiphonam. Si iniquitates, *cum Psalmo* De profundis, etc. Requiem æternam dona eis, Domine, etc.

Si vero ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam, vel aliorum funerum instantem necessitatem, prædictum Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis et Laudibus dici non potest: deposito in Ecclesia feretro cum corpore, dicatur saltem primum Nocturnum cum Laudibus, vel etiam sine Laudibus, maxime ubi ejusmodi viget

consuetudo, incipiendo ab Invitatorio *Regem cui omnia vivunt, Venite, etc.* Et postea omnia alia dicantur quæ supra præscripta sunt dicenda post Officium Mortuorum et Missam.

Quod si etiam ea fuerit temporis angustia, vel alia urgens necessitas, ut unum Nocturnum cum Laudibus dici non possit, aliæ prædictæ Preces et suffragia nunquam omittantur.

Missa vero, si hora fuerit congruens, ritu pro defunctis, ut in die obitus, præsente corpore, non omittatur, nisi obstet magna diei solemnitas, aut aliqua necessitas aliter suadeat, et post Missam fiat ut supra.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Dicitur in Choro in die depositionis et aliis diebus, pro temporis opportunitate, et Ecclesiarum consuetudine, ut supra dictum est. In die vero depositionis, et tertio, septimo, trigesimo, et anniversario, duplicantur Antiphonæ, et in fine Psalmorum dicitur, *Requiem æternam dona eis, Domine. Et lux perpetua luceat eis*, etiam si pro uno tantum fiat Officium.

AD VESPERAS.

Absolute incipitur ab Antiphona Placebo Domino in regione vivorum.

PSALMUS 114.

Dilexi, quoniam exaudiet Dominus * vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi: * et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis: * et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni: * et nomen Domini invocavi.

O Domine, libera animam meam: * misericors Dominus, et justus, et Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus: * humiliatus sum, et liberavit me.

Convertere anima mea in requiem tuam: * quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte: * oculos meos a lacrymis, pedes meos a lapsu.

Placebo Domino * in regione vivorum.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Placebo Domino in regione vivorum.

Antiphona. Hei mihi, Domine : quia incolatus meus prolongatus est.

PSALMUS 119.

Ad Dominum, cum tribularer, clamavi : * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam a labiis iniquis : * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi : * ad linguam dolosam ?

Sagittæ potentis acutæ : * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est : habitavi cum habitantibus Cedar : * multum incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus, cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Hei mihi, Domine : quia incolatus meus prolongatus est.

Antiphona. Dominus custodit te ab omni malo : custodiat animam tuam Dominus

PSALMUS 120.

Levavi oculos meos in montes : * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum a Domino : * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum : * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet:* qui custodit Israel.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua : * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te : * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum; * ex hoc nunc et usque in sæculum.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Dominus custodit te ab omni malo : custodiat animam tuam Dominus.

Antiphona. Si iniquitates observaveris Domine : Domine, quis sustinebit ?

PSALMUS 129.

De profundis clamavi ad te Domine: * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes : * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine : * Domine, quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est : * et propter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem * speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel, * ex omnibus iniquitatibus ejus. Requiem æternam.

Antiphona. Si iniquitates observaveris Domine : Domine, quis sustinebit ?

Antiphona. Opera manuum tuarum, Domine, ne despicias.

PSALMUS 137.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo : * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi:*

adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Super misericordia tua, et veritate tua: * quoniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te, exaudi me: * multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi Domine omnes reges terræ: * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini: * quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit: * et alta a longe cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me: * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: * Domine misericordia tua in sæculum: opera manuum tuarum ne despicias.

Requiem æternam.

Antiphona. Opera manuum tuarum, Domine, ne despicias.

℣. Audivi vocem de cœlo, dicentem mihi.

℟. Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

Antiphona. Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet, et eum qui venit ad me, non ejiciam foras.

CANTICUM B. M. VIRGINIS. *Luc.* c. 1.

Magnificat: * anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus: * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies, * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: * et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, * et divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum: * recordatus misericordiæ suæ

Sicut locutus est ad patres nostros : * Abraham et semini ejus in sæcula.

Requiem æternam , etc.

Antiphona. Omne , quod dat mihi Pater , ad me veniet , et eum qui venit ad me , non ejiciam foras.

Preces infra scriptæ dicuntur flexis genibus similiter et ad Laudes , Pater noster , *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

PSALMUS 145.

Lauda anima mea Dominum, laudabo Dominum in vita mea : * psallam Deo meo quamdiu fuero.

Nolite confidere in principibus , * in filiis hominum , in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus , et revertetur in terram suam : * In illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus , cujus Deus Jacob adjutor ejus , spes ejus in Domino Deo ipsius : * qui fecit cœlum et terram , mare , et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in sæculum ,

facit judicium injuriam patientibus: * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos : * Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos : * Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas, pupillum et viduam suscipiet: * et vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion : * in generationem et generationem.

Requiem æternam, etc.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animam ejus.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

In die depositionis defuncti.

ORATIO.

Absolve, quæsumus, Domine, animam famuli tui N (*vel* famulæ tuæ) ut defunctus (*vel* defuncta) sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitatem carnis hu-

mana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Vel ORATIO.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere; te supplices exoramus pro anima famuli tui N. (*vel* famulæ tuæ) quam hodie de hoc sæculo migrare jussisti; ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem; sed jubeas eam à sanctis Angelis suscipi, et ad patriam paradisi perduci; ut quia in te speravit, et credidit, non pœnas inferni sustineat, sed gaudia æterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

In die tertio, septimo, et trigesimo depositionis defuncti.

ORATIO.

Quæsumus, Domine, ut anima famuli tui N. (*vel* famulæ tuæ) cujus depositionis diem tertium (*vel* septimum, *vel* trigesimum) commemoramus, Sanctorum, atque electorum tuorum largiri digneris consortium: et rorem misericordiæ tuæ perennem infundas. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

In anniversario.

ORATIO.

Deus indulgentiarum Domine, da animæ famuli tui N. (*vel* famulæ tuæ), (*vel* animabus famulorum famularumque tuarum) cujus (*vel* quorum) anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, et luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Aliæ orationes diversæ pro defunctis.

Pro summo Pontifice defuncto.

ORATIO.

Deus, qui inter summos Sacerdotes famulum tuum N. ineffabili tua dispositione connumerari voluisti : præsta, quæsumus, ut qui unigeniti Filii tui vices in terris gerebat, sanctorum tuorum Pontificum consortio perpetuo aggregetur. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Pro defuncto Episcopo.

ORATIO.

Deus, qui inter Apostolicos sacerdotes famulum tuum N. Pontificali fecisti dignitate vigere : præsta quæsumus, ut

eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Si fuerint plures, dicatur in numero plurali.

Pro Episcopo Cardinali defuncto dicatur, famulum tuum N. Episcopum Cardinalem fecisti dignitate, etc.

Pro Presbytero Cardinali dicatur : famulum tuum N. Presbyterum Cardinalem sacerdotali fecisti, etc.

Pro Diacono autem Cardinali dicitur Oratio. Inclina Domine, *quæ habetur paulo infra, hoc modo :* Ut animam famuli tui. N. Diaconi Cardinalis, quam de hoc sæculo, etc.

Pro defuncto Sacerdote.

ORATIO.

Deus, qui inter Apostolicos sacerdotes, famulum tuum N. Sacerdotali fecisti dignitate vigere : præsta, quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Vel ORATIO.

Præsta, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui N. Sacerdotis, quem in hoc sæculo commorantem, sacris muneribus decorasti, in cœlesti sede gloriosa semper exultet. Per Christum dominum nostrum. ℟. Amen.

Pro uno defuncto.

ORATIO.

Inclina, Domine, aurem tuam ad preces nostras; quibus misericordiam tuam supplices deprecamur: ut animam famuli tui N. quem de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas, et Sanctorum tuorum jubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Pro una defuncta.

ORATIO.

Quæsumus, Domine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ N, et a contagiis mortalitatis exutam, in æternæ salvationis partem restitue. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Pro defunctis fratribus, propinquis, et benefactoribus.

ORATIO.

Deus, veniæ largitor, et humanæ salutis amator: quæsumus clementiam tuam, ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beata Maria semper virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Pro fidelibus defunctis, generali.

ORATIO.

Fidelium Deus omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣. Requiem æternam, dona eis, Domine.

℟. Et lux perpetua luceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Regem cui omnia vivunt, * Venite, adoremus.

Chorus repetit, Regem, cui omnia vivunt, venite, adoremus.

PSALMUS 94.

Venite, exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro : præoccupemus faciem ejus in confessione, et in psalmis jubilemus ei.

Regem, cui omnia vivunt, venite adoremus.

Quoniam Deus magnus Dominus, et Rex magnus super omnes deos : quoniam non repellet Dominus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitudines montium ipse conspicit.

Venite adoremus.

Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud, et aridam fundaverunt manus ejus; venite, adoremus, et procidamus ante Deum; ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster : nos autem populus ejus, et oves pascuæ ejus.

Regem, cui omnia vivunt, venite adoremus.

Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto, ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt, et viderunt opera mea.

Venite adoremus.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, et dixi : Semper hi errant corde : ipsi vero non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea, si introibunt in requiem meam.

Regem, cui omnia vivunt, venite adoremus.

Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

Venite adoremus.

Regem cui omnia vivunt, venite adoremus.

Antiphona. Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam.

PSALMUS 5.

Verba mea auribus percipe, Domine : * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ, * Rex meus, et Deus meus.

Quoniam ad te orabo : * Domine, mane exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi, et videbo : * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitavit juxta te malignus : * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem : * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, et dolosum abominabitur Dominus : * ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.

Introibo in domum tuam : * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas : * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant : * judica illos, Deus.

Decidant a cogitationibus suis, se-

cundum multitudinem impietatum eorum expelle eos : * quoniam irritaverunt te, Domine.

Et lætentur omnes, qui sperant in te : * in æternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Requiem æternam.

Antiphona. Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam.

Antiphona. Convertere Domine, et eripe animam meam : quoniam non est in morte, qui memor sit tui.

PSALMUS 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me ! * neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum ! * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde : * sed tu, Domine, usquequo ?

Convertere, Domine, et eripe animam

meam : * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte, qui memor sit tui : * in inferno autem quis confitebitur tibi ?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum : * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus : * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem : * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam, * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur et erubescant valde velociter.

Requiem æternam.

Antiphona. Convertere, Domine, et eripe animam meam : quoniam non est in morte, qui memor sit tui.

Antiphona. Ne quando rapiat ut leo animam meam ; dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

PSALMUS 7.

Domine Deus meus, in te speravi : * salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera me.

Ne quando rapiat, ut leo, animam meam : * dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

Domine Deus meus, si feci istud : * si est iniquitas in manibus meis.

Si reddidi retribuentibus mihi mala : * decidam merito ab inimicis meis inanis.

Persequatur inimicus animam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam : * et gloriam meam in pulverem deducat.

Exurge, Domine, in ira tua : * et exaltare in finibus inimicorum meorum.

Et exurge, Domine Deus meus, in præcepto, quod mandasti : * et synagoga populorum circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere : * Dominus judicat populos.

Judica me, Domine, secundum justitiam meam : * et secundum innocentiam meam super me.

Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum : * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutorium meum à Domino : * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis et patiens : * numquid irascitur per singulos dies ?

Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit : * arcum suum tetendit, et paravit illum.

Et in eo paravit vasa mortis : * sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturiit injustitiam : * concepit dolorem, et peperit iniquitatem.

Lacum aperuit, et effodit eum : * et incidit in foveam, quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus : * et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.

Confitebor Domino secundum justitiam ejus : * et psallam nomini Domini altissimi.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Ne quando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat neque qui salvum faciat.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Domine, animas eorum.
Pater noster, *totum secreto.*

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus, et Titulo.

Lectio j. *Job.* c. 7.

Parce mihi, Domine: nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculo, et subito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam meam? Peccavi, quid faciam tibi, o custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? ecce nunc in pulvere dormiam, et si mane me quæsieris, non subsistam.

Lectiones terminantur sine *Tu autem*, vel alia conclusione.

℟. Credo quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum: * Et in carne mea videbo Deum salvatorem meum.

℣. Quem visurus sum ego ipse, et non

alius, et oculi mei conspecturi sunt. * Et in carne.

Lectio ij. *Job.* 10.

Tædet animam meam vitæ meæ, dimittam adversum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnare; indica mihi, cur me ita judices? Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et opprimas me opus manuum tuarum, et consilium impiorum adjuves? Numquid oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo, et tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana sunt tempora, ut quæras iniquitatem meam, et peccatum meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cum sit nemo, qui de manu tua possit eruere.

℟. Qui Lazarum resuscitasti a monumento fœtidum: * Tu eis, Domine, dona requiem, et locum indulgentiæ.

℣. Qui venturus es judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. * Tu eis, Domine.

Lectio iij. *Job.* 10.

Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente præcipitas me? Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me, et in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti? Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum meum.

℟. Domine, quando veneris judicare terram, ubi me abscondam a vultu iræ tuæ? * Quia peccavi nimis in vita mea.

℣. Commissa mea pavesco, et ante te erubesco: dum veneris judicare, noli me condemnare. * Quia peccavi nimis.

℣. Requiem æternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. * Quia peccavi.

IN SECUNDO NOCTURNO.

Antiphona. In loco pascuæ ibi me collocavit.

PSALMUS 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me : * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala : * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus : * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam : * adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum : * et calix meus inebrians, quam præclarus est !

Et misericordia tua subsequetur me : * omnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini, * in longitudinem dierum.

Requiem æternam.

Antiphona. In loco pascuæ ibi me collocavit.

Antiph. Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris, Domine.

PSALMUS 24.

Ad te Domine levavi animam meam : *

Deus meus in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimici mei : * etenim universi, qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes:* supervacue.

Vias tuas, Domine, demonstra mihi : * et semitas tuas edoce me.

Dirige me in veritate tua, et doce me : * quia tu es Deus Salvator meus, et te sustinui tota die.

Reminiscere miserationum tuarum, Domine : * et misericordiarum tuarum, quæ a sæculo sunt.

Delicta juventutis meæ, * et ignorantias meas ne memineris.

Secundum misericordiam tuam memento mei tu : * propter bonitatem tuam, Domine.

Dulcis et rectus Dominus : * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Diriget mansuetos in judicio : * docebit mites vias suas.

Universæ viæ Domini, misericordia et veritas, * requirentibus testamentum ejus, et testimonia ejus.

Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo: * multum est enim.

Quis est homo, qui timet Dominum?* legem statuit ei in via, quam elegit.

Anima ejus in bonis demorabitur: * et semen ejus hæreditabit terram.

Firmamentum est Dominus timentibus eum: * et testamentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum: * quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.

Respice in me, et miserere mei: * quia unicus, et pauper sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt: * de necessatibus meis erue me.

Vide humilitatem meam, et laborem meum: * et dimitte universa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt, et odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam, et erue me: * non erubescam, quoniam speravi in te.

Innocentes, et recti adhæserunt mihi, quia sustinui te.

Libera, Deus, Israel, * ex omnibus tribulationibus suis. Requiem æternam.

Antiphona. Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris, Domine.

Antiphona. Credo videre bona Domini in terra viventium.

PSALMUS 26.

Dominus illuminatio mea, et salus mea, * quem timebo.

Dominus pretector vitæ meæ, * a quo trepidabo?

Dum appropriant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt, et ceciderunt.

Si consistant adversum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me prælium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii a Domino, hanc requiram: * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in taberna-

culo suo :* in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me : * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis ; * cantabo et psalmum dicam Domino.

Exaudi, Domine, vocem meam, quam clamavi ad te ! * miserere mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea ; * faciem tuam, Domine, requiram.

Ne avertas faciem tuam a me ; * ne declines in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto, * ne derelinquas me, neque despicias me, Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me : * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua ; * et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me, * quoniam insurrexerunt in

me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age : * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Credo videre bona Domini in terra viventium.

℣. Collocet eos Dominus cum principibus. ℟. Cum principibus populi sui. Pater noster, *totum secreto.*

Lectio iv. *Job* 14.

Responde mihi : quantas habeo iniquitates, et peccata ; scelera mea, et delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum ? Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines, et consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes semitas meas, et vestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi

putredo consumendus sum, et quasi vestimentum, quod comeditur a tinea.

℟. Memento mei, Deus, quia ventus est vita mea : * Nec aspiciat me visus hominis.

℣. De profondis clamavi ad te, Domine, Domine, exaudi vocem meam. * Nec aspiciat.

Lectio v. *Job* 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Qui quasi flos egreditur, et conteritur, et fugit velut umbra, et nunquam in eodem statu permanet. Et dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in judicium ? Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine ? nonne tu qui solus es ? Breves dies hominis sunt, numerus mensium ejus apud te est : constituisti terminos ejus, qui præteriri non poterunt. Recede paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat sicut mercenarii dies ejus.

℟. Hei mihi, Domine, quia peccavi nimis in vita mea : Quid faciam miser ? ubi fugiam, nisi ad te Deus meus ? *

Miserere mei, dum veneris in novissimo die.

℣. Anima mea turbata est valde, sed tu, Domine, succurre ei. * Miserere.

Lectio vj. *Job.* 14.

Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me, et abscondas me, donec pertranseat furor tuus : et constituas mihi tempus, in quo recorderis mei? Putasne mortuus homo rursum vivat? Cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto donec veniat immutatio mea. Vocabis me, et ego respondebo tibi. operi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti, sed parce peccatis meis.

℟. Ne recorderis peccata mea, Domine : * Dum veneris judicare sæculum per ignem.

℣. Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam. * Dum veneris.

℣. Requiem æternam dona eis, Domine : et lux perpetua luceat eis. * Dum.

IN TERTIO NOCTURNO.

Antiphona. Complaceat tibi, Domine, ut eripias me : Domine, ad adjuvandum me respice.

PSALMUS 39.

Expectans expectavi Dominum, * et intendit mihi.

Et exaudivit preces meas: * et eduxit me de lacu miseriæ et de luto fæcis.

Et statuit super petram pedes meos: * et direxit gressus meos.

Et immisit in os meum canticum novum: * carmen Deo nostro.

Videbunt multi, et timebunt: * et sperabunt in Domino.

Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus: * et non respexit in vanitates, et insanias falsas.

Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua: * et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi, et locutus sum; * multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium, et oblationem noluisti: * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum, et pro peccato non postulasti: * tunc dixi: Ecce venio.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam: * Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei.

Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna : * ecce labia mea non prohibebo : Domine, tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo : * veritatem tuam, et salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem tuam, * a concilio multo.

Tu autem, Domine, ne longe facias miserationes tuas a me : * misericordia tua, et veritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus : * comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui, ut viderem.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei : * et cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi, Domine, ut eruas me : * Domine, ad adjuvandum me respice.

Confundantur, et revereantur simul, qui quærunt animam meam : * ut auferant eam.

Convertantur retrorsum, et revereantur * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusionem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent, et lætentur super te omnes quærentes te : * et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum, et pauper: * Dominus sollicitus est mei.

Adjutor meus, et protector meus tu es : * Deus meus ne tardaveris.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Complaceat tibi,Domine, ut eripias me : Domine, ad adjuvandum me respice.

Antiphona. Sana, Domine, animam meam, quia peccavi tibi.

PSALMUS 40.

Beatus, qui intelligit super egenum et pauperem : * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra ; * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi : Domine, miserere mei ; * sana animam meam, quia peccavi tibi

Inimici mei dixerunt mala mihi : * Quando morietur, et peribit nomen ejus ?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur, * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei : * adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me : * Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi : * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me : * et retribuam eis.

In hoc cognovi, quoniam voluisti me:* quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti : * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a sæ-

culo, et usque in sæculum; * fiat, fiat.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Sana, Domine, animam meam, quia peccavi tibi.

Antiphona. Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam, et apparebo ante faciem Domini?

Psalm. Quemadmodum desiderat cervus, *pag.* 31.

Antiph. Sitivit, etc.

℣. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi.

℟. Et animas pauperum tuorum ne oblivisceris in finem. Pater noster, *totum secreto.*

Lectio vij. *Job* 17.

Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi superest sepulcrum. Non peccavi, in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me, Domine, et pone me juxta te, et cujusvis manus pugnet contra me. Dies mei transierunt, cogitationes meæ dissipatæ sunt torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem, et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero, in-

fernus domus mea est, et in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi, Pater meus es, mater mea, et soror mea, vermibus. Ubi est ergo nunc præstolatio mea, et patientiam meam quis considerat?

℟. Peccantem me quotidie, et non me pœnitentem, timor mortis conturbat me: * Quia in inferno nulla est redemptio, miserere mei Deus, et salva me.

℣. Deus in nomine tuo salvum me fac, et in virtute tua libera me. * Quia.

Lectio viij. *Job.* c. 19.

Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum, et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos. Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat, ut scribantur sermones mei? quis mihi det ut exarentur in libro stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpantur in silice? Scio enim quod Redemptor meus vivit, et in no-

vissimo die de terra surrecturus sum; et rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea videbo Deum meum, quem visurus sum ego ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et non alius: reposita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Domine, secundum actum meum noli me judicare: nihil dignum in conspectu tuo egi: ideo deprecor majestatem tuam: * Ut tu Deus deleas iniquitatem meam.

℣. Amplius lava me, Domine, ab injustitia mea, et a delicto meo munda me. * Ut tu Deus.

Lectio ix. *Job* 10.

Quare de vulva eduxisti me? qui utinam consumptus essem, ne oculus me videret. Fuissem, quasi non essem, de utero translatus ad tumulum. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? dimitte ergo me, ut plangam paululum dolorem meum, antequam vadam, et non revertar ad terram tenebrosam, et opertam mortis caligine, terram miseriæ, et tenebrarum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

℟. Libera me, Domine, de viis inferni, qui portas æreas confregisti, et visitasti infernum, et dedisti eis lumen ut viderent te : * Qui erant in pœnis tenebrarum.

℣. Clamantes, et dicentes, Advenisti Redemptor noster. * Qui erant.

℣. Requiem eternam dona eis, Domine : et lux perpetua luceat eis. * Qui erant.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commemorationis omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur ix. Lectiones.

℟. Libera me, Domine, de morte æterna, in die illa tremenda : * Quando cœli movendi sunt et terra : * Dum veneris judicare sæculum per ignem.

℣. Tremens factus sum ego, et timeo dum discussio venerit, atque ventura ira. * Quando.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseriæ, dies magna et amara valde. * Dum veneris.

℣. Requiem æternam, etc. Libera me. *Usque ad primum Versum.*

AD LAUDES.

Absolute incipitur Antiphona.
Exultabunt Domino ossa humiliata.

PSALMUS 50.

Miserere mei Deus, * secundum mag nam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea : * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci : * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor : * avabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiam, * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: * et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum Deus non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Requiem æternam.

Antiph. Exultabunt Domino ossa humiliata.

Antiphona. Exaudi, Domine, orationem meam, ad te omnis caro veniet.

PSALMUS 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos: * et impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus, quem elegisti, et assumpsisti: * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos, Deus salutaris noster: * spes omnium finium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia: * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur Gentes, et timebunt, qui habitant terminos, a signis tuis : * exitus matutini, et vespere delectabis.

Visitasti terram, et inebriasti eam : * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum : * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus : * in stillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ : * et campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti : * et exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento : * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Requiem æternam, etc.

Antiphona. Exaudi, Domine, orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Antiphona. Me suscepit dextera tua, Domine.

PSALMUS 62.

Deus Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea : * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, et invia, et inaquosa : * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas : * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea : * et in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea : * et labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te : * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te : * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ : * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo : * quia obstructum est os loquentium iniqua.

PSALMUS 66.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Us cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur et exultent gentes: * quoniam judicas populos in æquitate, et Gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terræ.

Requiem æternam.

Antiphona. Me suscepit dextera tua, Domine.

Antiphona. A porta inferi erue, Domine, animam meam.

CANTICUM EZECHIÆ. *Isaiæ* 38.

Ego dixi in dimidio dierum meorum,* vadam ad portas inferi.

Quæsivi residuum annorum meorum:*

dixi: non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra, * et habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, et convoluta est a me, * quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est velut a texente, vita mea: dum adhuc ordirer, succidit me; * de mane usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad mane, * quasi leo sic contrivit omnia ossa mea.

De mane usque ad vesperam finies me: * sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei, * suspicientes in excelsum.

Domine, vim patior, responde pro me. * Quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Domine, si sic vivitur, et in talibus vita spiritus mei corripies me, et vivificabis me. * Ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam meam ut

non periret, * projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te : * non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodie : * pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Domine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitæ nostræ in domo Domini.

Requiem æternam.

Antiphona. A porta inferi erue, Domine, animam meam.

Antiphona. Omnis spiritus laudet Dominum.

PSALMUS 148.

Laudate Dominum de cœlis : * laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus : * laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudate eum sol et luna, * laudate eum omnes stellæ et lumen.

Laudate eum cœli cœlorum : * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandavit, et creata sunt.

Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi : * præceptum posuit, et non præteribit.

Laudate Dominum de terra : * dracones, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum : * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : * ligna fructifera, et omnes cedri :

Bestiæ, et universa pecora : * serpentes, et volucres pennatæ.

Reges terræ, et omnes populi : * principes, et omnes judices terræ.

Juvenes, et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini : * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum et terram : * et exaltavit cornu populi sui :

Hymnus omnibus sanctis ejus : * filiis Israel : populo appropinquanti sibi.

PSALMUS 149.

Cantate Domino canticum novum : * laus ejus in Ecclesia sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum : * et filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo : * et exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria : * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum : * et gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus : * increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus : * et nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium conscriptum , * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

PSALMUS 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus : * audate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : * laudate eum in psalterio , et cithara.

Laudate eum in tympano et choro, * laudate eum in chordis, et organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus : laudate eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dominum.

Requiem æternam.

Antiphona. Omnis spiritus laudet Dominum.

℣. Audivi vocem de cœlo dicentem mihi.

℟. Beati mortui qui in domino moriuntur.

Antiphona. Ego sum resurrectio et vita : qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet : et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in æternum.

CANTICUM ZACHARIÆ. *Luc* 1.g

Benedictus Dominus Deus Israel : * quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis : * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum : * qui a sæculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris : * et de manu omnium qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : * et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum : * daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati : * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso : * omnibus diebus nostris.

Et tu puer Propheta Altissimi vocaberis : * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus : * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri : * in quibus visitavit nos, oriens ex alto :

Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent : * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Requiem æternam.

Antiphona. Ego sum resurrectio, et vita : qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet : et omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum.

Deinde Pater noster. *Psalm.* De pro-

fundis, 200, *cum Precibus et Orationibus Officio congruentibus, ut supra in Vesperis*, 204.

DE OFFICIO FACIENDO

IN EXEQUIIS, ABSENTE CORPORE DEFUNCTI, ET IN DIE TERTIO, SEPTIMO, TRIGESIMO, ET ANNIVERSARIO.

Si faciendæ sint Exequiæ, absente corpore, eo die quo bene visum fuerit in Ecclesia dicatur Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis, et Laudibus, et Antiphonis duplicatis, vel saltem unum Nocturnum cum tribus Lectionibus, et Laudibus, et Missa. Post Missam celebrans deponit manipulum et planetam, accipit pluviale nigri coloris, et præcedentibus Subdiacono cum Cruce, et Clero, et duobus Ceroferariis cum luminaribus accensis, et duobus Acolythis, uno cum naviculo incensi et thuribulo, et altero cum vasculo Aquæ benedictæ et aspersorio, et hoc libro Rituali accedit cum Diacono à sinistris ad locum tumuli, et ibi à circumstante Clero cantatur ℟. *Libera me Domine, etc.*, 187. Interim ministratur incensum, benedicitur, et imponitur in thuribulum.

Postea dicitur Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Sacerdos dicit *Pater noster, etc.*, et dum secreto dicitur, accipit aspersorium, circuit

tumbam aspergens, deinde incensat eodem modo, ut dictum est. Postea dicit :

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue, Domine, animam ejus.
℣. Requiescat in pace.
℟. Amen.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus, Domine, animam famuli tui N (*vel* famulæ tuæ N) ut defunctus (*vel* defuncta) sæculo tibi vivat : et peccata, quæ per frugalitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Vel dicatur Oratio, quæ dicta est in Missa vel alia conveniens. ℣. Requiem æternam dona ei, Domine. ℟. Et lux perpetua luceat ei.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

Si Offiium fuerit pro pluribus defunctis, Oratio et Versus dicantur in plurali numero: si fuerit Sacerdos, vel Episcopus, in Oratione exprimitur nomen dignitatis, etc.

Prædictus autem Officii ritus pro defunctis adultis tam Sacerdotibus et clericis quam sæcularibus et laicis servari debet in Officio sepulturæ in die depositionis; sive in die tertio, septimo, trigesimo, et aniversario.

DE EXEQUIIS PARVULORUM.

In primis admonendi sunt Parochi ut, juxta vetustam et laudabilem Ecclesiarum consuetudinem, parvulorum corpuscula non sepeliantur in communibus et promiscuis cœmeteriorum et Ecclesiarum sepulturis; sed pro illis in Parochialibus Ecclesiis, aut illarum cœmeteriis, quatenus commode fieri potest, speciales et separatos ab aliis loculos et sepulturas habeant seu fieri curent, in quibus non sepeliantur nisi qui baptizati fuerint infantes, vel pueri qui ante annos discretionis obierunt.

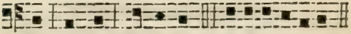
In funere parvulorum ut plurimum non pulsantur campanæ: quod si pulsentur, non sono lugubri, sed potius festivo pulsari debent.

ORDO SEPELIENDI PARVULOS.

Cum igitur infans vel puer baptizatus defunctus fuerit ante usum rationis, induitur juxta ætatem, et imponitur ei corona de flo-

ribus seu de herbis aromaticis et odoriferis in signum integritatis carnis et virginatis, et Parochus superpelliceo et stola alba indutus, et alii de Clero, si adsint, præcedente Cruce, quæ sine hasta defertur, accedunt ad domum defuncti cum Clerico aspersorium deferente. Sacerdos aspergit corpus, deinde dicit :

Antiphona.

PSALMUS 112.

Laudate, pueri, Dominum : * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum : * ex hoc nunc et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in cœlo et in terra.

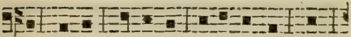
Suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

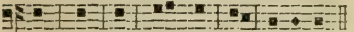
Qui habitare facit sterilem in domo: * matrem filiorum lætantem.

Gloria Patri, etc.

Antiphona.

Sit nomen Domini benedictum, ex

hoc nunc et us-que in sæculum.

Dum portatur ad ecclesiam, dicatur :

Psalm. Beati immaculati in. *p.* 169.

Psalm. Retribue servo tuo, *pag.* 171.

Et si tempus superest, dici potest Psalmus Laudate Dominum de cœlis, etc. *pag.* 243.

Cum autem perventum est ad Ecclesiam dicatur Antiphona :

Hic ac-ci-pi- et. E u o u a e. 6

PSALMUS 23.

Domini est terra et plenitudo ejus : * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum,* et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini : * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus et mundo corde, qui non accepit in vano animam suam :* nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino,* et misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum:* quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales, * et introibit rex gloriæ.

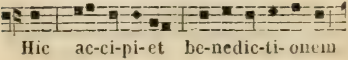
Quis est iste rex gloriæ? Dominus fortis et potens,* Dominus potens in prælio.

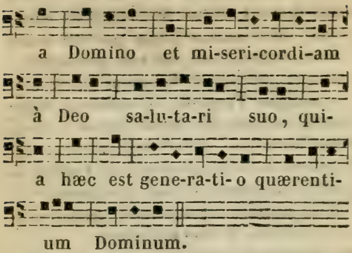
Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales, * et introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse est rex gloriæ.

Gloria Patri, etc.

Antiphona.

Postea dicitur Kyrie, eleison, Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster *secreto*, *interim corpus aspergatur.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Me autem propter innocentiam suscepisti.

℟. Et confirmasti me in conspectu tuo n æternum.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

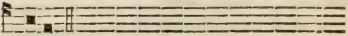
Omnipotens et mitissime Deus qui omnibus parvulis renatis fonte baptismatis dum migrant a sæculo, sine ullis eo-

rum meritis vitam illico largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodie credimus te fecisse, fac nos, quæsumus, Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum tuorum hic purificatis tibi mentibus famulari, et in Paradiso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Dum portatur ad tumulum, etiamsi tunc non portetur, dicitur Antiphona :

Ju- venes et vir- gi-nes. E u o u

a e. 4.

Psalm. Laudate Dominum de cœlis : *pag.* 243.

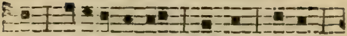
Psalm. Cantate Domino canticum novum : *pag.* 244.

Psalm. Laudate Dominum in sanctis ejus : etc. *pag.* 245.

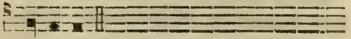
Et repetitur Antiphona.

Ju- venes et vir-gines, senes

cum junio-ribus laudent nomen

Domini.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster *secreto*.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Sinite parvulos venire ad me.

℟. Talium est enim regnum cœlorum.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

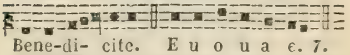
Omnipotens sempiterne Deus, sanctæ puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnum hodie misericorditer vocare dignatus es, digneris etiam, Domine, ita nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuæ sanctissimæ Passionis, et intercessione beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium sanctorum tuorum, in eodem regno nos cum omnibus Sanctis et electis tuis semper facias congaudere. Qui vivis et regnas

cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti, Deus, etc. ℟. Amen.

Deinde Sacerdos corpus aspergat Aqua benedicta, et thurificet, similiter et tumulum; postea sepeliatur.

Cum autem a sepultura revertuntur in Ecclesiam, dicantur:

Antiphona.

CANTICUM TRIUM PUERORUM.

(Dan. c. 3.)

Benedicite, omnia opera Domini, Domino: * laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicite, Angeli Domini, Domino: * benedicite, cœli, Domino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Domino: * benedicite, omnes virtutes Domini, Domino.

Benedicite, sol et luna, Domino: * benedicite, stellæ cœli, Domino.

Benedicite, omnis imber et ros, Domino: * benedicite, omnes spiritus Dei, Domino.

Benedicite, ignis et æstus, Domino: * benedicite, frigus et æstus, Domino.

Benedicite, rores et pruina, Domino: * benedicite, gelu et frigus, Domino.

Benedicite, glacies et nives, Domino: * benedicite, noctes et dies, Domino.

Benedicite, lux et tenebræ, Domino: * benedicite, fulgura et nubes, Domino.

Benedicat terra Dominum: * laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes et colles, Domino: * benedicite, universa germinantia in terra, Domino.

Benedicite, fontes, Domino: * benedicite, maria et flumina, Domino.

Benedicite, cete et omnia quæ moventur in aquis, Domino: * benedicite, omnes volucres cœli, Domino.

Benedicite, omnes bestiæ et pecora, Domino: * benedicite, filii hominum, Domino.

Benedicat Israel Dominum: * laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Domini, Do-

mino : benedicite, servi Domini, Domino.

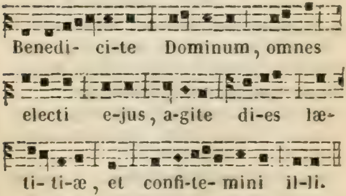
Benedicite, spiritus et animæ justorum, Domino : * benedicite, sancti et humiles corde, Domino.

Benedicite, Anania, Azaria, Misael, Domino : * laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem, et Filium, cum Sancto Spiritu : * laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es, Domine, in firmamento cœli : * et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula.

Antiphona.

Deinde ante altare dicit Sacerdos :

Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui miro ordine Angelorum ministeria hominumque dispensas, concede propitius ut a quibus tibi ministrantibus in cœlo semper assistitur, ab his in terra vita nostra muniatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

PENITENTIALES,

CUM LITANIIS

Pro infirmis, dum sacro liniuntur Oleo, seu pro alia necessitate, dicuntur flexis genibus.

Antiphona. Ne reminiscaris.

Psalm. Domine, ne in furore. *p.* 213.

PSALMUS 31.

Beati quorum remissæ sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Domi-

nus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit me: * exultatio mea, erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris, * speran-

tem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, et exultate justi, * et gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 37.

Domine, ne in furore tuo arguas me,* neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea a facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt, et corruptæ sunt cicatrices meæ, * a facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem : * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum ni-

mis : * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum, * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea : * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei, et proximi mei * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt : * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates : * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam : * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens : * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi : * tu exaudies me, Domine, Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei : * et dum commo-

ventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum:* et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo : * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: *et multiplicat' sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine, Deus meus : * ne discesseris a me.

Intende in adjutorium meum, * Domine, Deus salutis meæ.

Gloria Patri.

Psalm. Miserere mei, *pag.* 235.

PSALMUS 101.

Domine, exaudi orationem meam * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me : * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, * velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum : * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei : * et qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam, et potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ et indignationis tuæ : * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt, et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes : * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens, misereberis Sion : * quia

tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, * et omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium; * et non sprevit preces eorum.

Scribantur hæc in generatione altera: * et populus qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso sancto suo:* Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum: * ut solveret filios interemptorum:

Ut annuntient in Sion nomen Domini: * et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * et reges ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in sæculum dirigetur.

Gloria Patri.

Psalm. De profundis. *pag.* 200.

PSALMUS 142.

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: exaudi me in tua justitia.

Et non intres in judicium cum servo tuo:* quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam, * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi: * et anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me, in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri, et Filio.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum : neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIÆ SANCTORUM, *p.* 377.

Preces post Litanias.

PSALMUS 69.

Deus, in adjutorium meum intende: * Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur, et revereantur, * qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant,* qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes,* qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te, omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificetur Dominus : qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum : * Deus, adjuva me.

Adjutor meus, et liberator meus es tu : * Domine, ne moreris.

Gloria Patri.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperantes in te. ℣. Esto nobis, Domine,

turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in nobis. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. ℣. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis. ℟. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

℣. Oremus pro Pontifice nostro N. ℟. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus (1). ℟. Oremus pro benefactoribus nostris. ℟. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam æternam. Amen.

℣. Oremus pro fidelibus defunctis. ℟. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro fratribus nostris absentibus.

℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

℣. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

(1) *Sede Papali vacante, omittatur, et statim dicatur :* Oremus pro benefactoribus nostris, etc.

℟. Et de Sion tuere eos.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere; suscipe deprecationem nostram: ut nos, et omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Exaudi, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos et a peccatis omnibus exuas, et a pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris; preces populi tui supplicantis propitius respice: et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Omnipotens sempiterne Deus, mise-

rere famulo tuo Pontifici nostro N. (1) et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ : ut, te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem : ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine : tempora sint tua protectione tranquilla.

Ure igne Sancti Spiritus renes nostros, et cor nostrum, Domine : ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Fidelium Deus omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum : ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando

(1) *Sede Papali vacante, omittatur, et statim dicatur Oratio sequens :* Deus, a quo sancta desideria, etc.

prosequere : ut cuncta nostra oratio, et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris; quos tuos fide, et opere futuros esse prænoscis; te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementia, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

DE SACRAMENTO

MATRIMONII.

Parochus, admonitus de aliquo Matrimonio in sua Parochia contrahendo, primum cognoscat ex his ad quos spectat, qui et quales sint qui Matrimonium contrahere volunt: An inter eos sit aliquod Canonicum impedimentum: Utrum sponte, libere, et secundum honestatem Sacramenti velint contrahere: Utrum sint in ætate legitima, ut vir saltem quatuordecim, mulier duodecim annos expleverit, et uterque sciat rudimenta Fidei, cum ea deinde filios suos docere debeant.

Noverit ex probatis Auctoribus quæ sint Canonica impedimenta Matrimonii contrahendi, et quæ contractum dirimant, et qui sint gradus consanguinitatis et affinitatis, et item cognationis spiritualis ex Baptismi vel Confirmationis Sacramento contractæ.

Habeat in primis ipse bene cognita præcepta illa omnia quæ in Matrimoniis rite conficiendis servari oportere, sacri Canones, præcipue sancta Synodus Tridentina jussit,

dabitque operam ut illa in Parochia sua accurate exacteque serventur.

Præsertim vero meminerit Matrimonia inter raptorem et raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, necnon clandestina, et quælibet Matrimonia, quæ aliter quam præsente Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, et duobus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilii decretis irrita omnino ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus qui adesse debet, is in cujus Parochia Matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Caveat præterea Parochus ne facile ad contrahendum Matrimonium admittat vagos et peregrinos, et qui incertas habent sedes: neque item eos qui antea conjugati fuerunt, ut sunt uxores militum, vel captivorum, vel aliorum, qui peregrinantur, nisi diligenter de iis omnibus facta inquisitione, et re ad Ordinarium delata, ab eoque habita de ejusmodi Matrimonii celebrandi licentia, quæ gratis concedatur.

Antequam Matrimonium contrahatur, ter a proprio contrahentium Parocho continuis diebus festis in Ecclesia intra Missarum solemnia ad ipsius Concilii præscriptum publice denuntietur inter quos Matrimonium sit contrahendum.

Si vero vir et mulier Parochiæ sint diversæ,

in utraque Parochia fiant denuntiationes : quibus denuntiationibus factis, si nullum legitimum apponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii procedatur. Sed si quid obstat, ultra Parochus non procedat.

Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, vel alia rationabilis causa subsit, arbitrio Episcopi, Matrimonium malitiose impediri posse, si tot præcesserint denuntiationes, tunc de licentia Ordinarii, vel una tantum fiat denuntiatio, vel saltem Parocho, et duobus vel tribus testibus præsentibus Matrimonium celebretur. Deinde ante illius consummationem denuntiationes in Ecclesia fiant ; ut si aliqua subsunt impedimenta facilius detegantur, nisi aliter Ordinarius ipse expedire judicaverit.

Has autem denuntiationes Parochus facere non aggrediatur nisi prius de utriusque contrahentis libero consensu sibi bene constet.

Si vero infra duos menses post factas denuntiationes Matrimonium non contrahatur, denuntiationes repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.

Denuntiationes autem fiant hoc modo. Inter Missarum solemnia, Parochus populum admoneat in hanc sententiam vulgari sermone.

Notum sit omnibus hic præsentibus quod N vir, et N mulier, ex tali vel ex tali familia, et Parochia, Deo adjuvante, inten-

dunt inter se contrahere Matrimonium; proinde admonemus omnes et singulos ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod Matrimonium contrahendum invicem impediat, illud quam primum nobis denuntiare debeat; et hoc admonemus primo, si fuerit prima, vel *secundo* si fuerit secunda, vel *tertio* si fuerit tertia denuntiatio.

Moneat Parochus conjuges ut ante benedictionem sacerdotalem in templo suscipiendam in eadem domo non cohabitent; neque Matrimonium consumment, nec etiam simul maneant, nisi aliquibus propinquis, vel aliis præsentibus, quæ benedictio a nullo alio quam ab ipso Parocho, seu ab alio Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, fieri debet.

Caveat etiam Parochus ne quando conjuges in primis nuptiis benedictionem acceperint eos in secundis benedicat, sive mulier, sive etiam vir ad secundas nuptias transeat. Sed ubi viget ea consuetudo ut si mulier nemini unquam nupserit, etiamsi vir aliam uxorem habuerit, nuptiæ benedicantur, ea servanda est. Sed viduæ nuptias non benedicat, etiamsi ejus vir nunquam uxorem duxerit.

Matrimonium in Ecclesia maxime celebrari decet, sed si domi celebratum fuerit præ-

sente Parocho et testibus, sponsi veniant ad Ecclesiam benedictionem accepturi, et tunc caveat Sacerdos ne iterum a contrahentibus consensum exigat; sed tantum benedictionem illis conferat, celebrata Missa, ut infra dicetur.

Admoneantur præterea conjuges ut antequam contrahant sua peccata diligenter confiteantur, et ad sanctissimam Eucharistiam, atque ad Matrimonii sacramentum suscipiendum pie accedant, et quomodo in eo recte et christiane conversari debeant diligenter instruantur ex divina Scriptura, exemplo Tobiæ et Saræ, verbisque Angeli Raphaelis eos edocentis quam sancte conjuges debeant convivere.

Postremo meminerint Parochi, a Dominica prima Adventus usque ad diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschæ inclusive, solemnitates nuptiarum prohibitas esse, ut nuptias benedicere, sponsam traducere, nuptialia celebrare convivia. Matrimonium autem omni tempore contrahi potest. Nuptiæ vero qua decet modestia et honestate fiant; sancta enim res est Matrimonium, sancteque tractandum.

Quæ omnia fere ex sacri Concili Tridentini decretis desumpta, et item alia, quæ ibi de Matrimonio rite contrahendo præcipiuntur, sunt diligenter servanda.

RITUS
CELEBRANDI MATRIMONII SACRAMENTUM.

Parochus igitur Matrimonium celebraturus, publicationibus factis tribus diebus Festis, ut dictum est, si nullum obstet legitimum impedimentum, in Ecclesia superpelliceo et alba stola indutus, adhibito uno saltem Clerico superpelliceo pariter induto, qui librum et vas Aquæ benedictæ cum aspersorio deferat, coram tribus aut duobus testibus, virum et mulierem, quos parentum vel propinquorum suorum præsentia cohonestari decet, de consensu in Matrimonium interroget utrumque sigillatim in hunc modum vulgari sermone.

N, vis accipere N hic præsentem in tuam legitimam uxorem juxta ritum sanctæ Matris Ecclesiæ? *Respondeat sponsus*: Volo.

Mox Sacerdos sponsam interroget. N, vis accipere N hic præsentem in tuum legitimum maritum juxta ritum sanctæ Matris Ecclesiæ? *Respondeat*: Volo.

Nec sufficit consensus unius; sed debet esse amborum, et expressus aliquo signo sensibili, sive fiat per se, sive per procura-

torem. Mutuo igitur contrahentium consensu intellecto, Sacerdos jubeat eos invicem jungere dexteras dicens :

Ego conjungo vos in matrimonio, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Vel aliis utatur verbis juxta receptum uniuscujusque Provinciæ ritum ; postea eos aspergat aqua benedicta : mox benedicat annulum.

BENEDICTIO ANNULI.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic †, Domine, annulum hunc quem nos in tuo nomine benedicimus †, ut quæ eum gestaverit, fidelitatem integram suo sponso tenens, in pace et voluntate tua permaneat, atque in mutua caritate semper vivat. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Sacerdos aspergat annulum aqua benedicta in modum Crucis, et sponsus acceptum annulum de manu Sacerdotis imponit in digito annulari sinistræ manus sponsæ, Sacerdote dicente:

In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. *Mox subjungat.*

℣. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

℟. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem. Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos.

℟. Deus meus, sperantes in te.

℣. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eos.

℣. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Respice, quæsumus, Domine, super hos famulos tuos, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste, ut qui te auctore junguntur, te auxiliante serventur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

His expletis, si benedicendæ sint nuptiæ, Parochus Missam pro sponso et sponsa ut in Missali Romano celebret juxta sequens Decretum, servatis omnibus quæ ibi præscribuntur.

URBIS ET ORBIS.

Quum ex peculiaribus dubiis ex parte nonnullorum Parochorum, seu aliorum ad præscriptarum in rubricis regularum observantiam deputatorum Sacrorum Rituum Congregationi propositis compertum fuerit non levem alicubi subortam esse dubitationem et controversiam super intelligentia generalis illius Rubricæ quæ in Missali Romano adscripta legitur ante Missam *pro sponso et sponsa*, videlicet: *Quod si benedictio nuptiarum facienda sit pro*

sponso et sponsa die Dominica , vel alio die festo , dicatur Missa de Dominica vel festo , etc. cum commemoratione sequentis Missæ pro sponso et sponsa ; dum aliqui censent rubricam illam locum habere in omnibus diebus quibus celebretur Officium et Missa de festo duplici sive majoris sive minoris ritus, quibusque proinde minime licet præmissas inibi Missas votivas pro Sacerdotum devotione celebrare , alii vero putant præfata verba *vel alio die festo* intelligenda tantum esse de festis solemnioribus et festivis de præcepto, hinc sacra eadem Congregatio, referente Eminentissimo et Reverendissimo Domino Cardinali Corsino , Episcopo Sabinensi , ad dirimendas imposterum controversias, et dubitationes de medio tollendas , præsenti generali Decreto statuit : In celebratione nuptiarum quæ fit extra diem Dominicum , vel alium diem festum, de præcepto , seu in quo occurrat duplex primæ vel secundæ classis, etiamsi fiat Officium, et Missa de festo duplici per Annum , sive majori, sive minori, dicen-

dam esse Missam *pro sponso et sponsa*, in fine Missalis post alias votivas specialiter assignatam : in diebus vero Dominicis aliisque diebus festis de præcepto, ac duplicibus primæ et secundæ Classis dicendam esse Missam de festo cum commemoratione Missæ *pro sponso et sponsa*. Atque ita decrevit, et servari mandavit.

Die 20 decembris 1783.

Factaque deinde per me Secretarium de prædictis Sanctissimo Domino nostro PIO Papa VI relatione, Sanctitas sua præfatum Sacræ Congregationis generale Decretum confirmavit, et ubique executioni dandum esse præcepit.

Die 7 januarii, 1784.

J. CARD. ARCHINTUS PRÆF.

Loco † Sigilli.

C. AIROLDI.

Sacrorum Rituum Congregationis Secretarius.

Ceterum si quæ Provinciæ aliis, ultra prædictas, laudabilibus consuetudinibus et cæremoniis in celebrando Matrimonii Sacramento utuntur, eas sancta Tridentina Synodus optat retineri.

Peractis omnibus, Parochus manu sua describat in libro Matrimoniorum nomina conjugum, et testium et alia juxta formulam præscriptam; idque, licet alius Sacerdos, vel a se, vel ab Ordinario delegatus, Matrimonium celebraverit.

DE BENEDICTIONE MULIERIS

POST PARTUM.

Si qua puerpera post partum juxta piam ac laudabilem consuetudinem ad Ecclesiam venire voluerit, pro incolumitate sua Deo gratias actura, petieritque a Sacerdote benedictionem, ipse superpelliceo et stola alba indutus, cum ministro aspergillum deferente, ad fores Ecclesiæ accedat, ubi illam genuflectentem et candelam accensam in manu tenentem Aqua benedicta aspergat, deinde dicat:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona Hæc accipiet; *Psalmus* Domini est terra, *cum reliquis*, *ut supra*, *pag.* 252.

In fine Gloria Patri, etc.

Antiphona. Hæc accipiet benedictionem a Domino, et misericordiam a

Deo salutari suo : quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem stolæ, eam introducit in Ecclesiam, dicens :

Ingredere in templum Dei, adora Filium beatæ Mariæ Virginis, qui tibi fœcunditatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa genuflectit coram Altari, et orat, gratias agens Deo de beneficiis sibi collatis; et Sacerdos dicit :

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvam fac ancillam tuam, Domine.

℟. Deus meus sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eam.

℣. Nihil proficiat inimicus in ea.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per beatæ Mariæ Virginis partum fidelium parientium dolores in gaudium vertisti, respice propitius super hanc famulam tuam, ad templum sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem, et præsta ut post hanc vitam ejusdem beatæ Mariæ meritis et intercessione, ad æternæ beatitudinis gaudia cum prole sua supervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Deinde illam aspergit iterum Aqua benedicta in modum crucis, dicens :

Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii, et Spiritus sancti, descendat super te, et maneat semper. Amen

DE BENEDICTIONIBUS

REGULÆ GENERALES.

Noverit Sacerdos quarum rerum benedictiones ad ipsum, et quæ ad Episcopum suo jure pertineant, ne majoris dignitatis munera temere aut imperite unquam usurpet propria auctoritate.

In omni benedictione extra Missam Sacerdos saltem superpelliceo et stola pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, et aperto capite.

In principio cujusque benedictionis dicat :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Deinde dicatur Oratio propria una vel plures, prout suo loco notatum fuerit.

Postea rem aspergat Aqua benedicta, et ubi notatum fuerit pariter incenset nihil dicendo.

Cum Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase Aquæ benedictæ

et

et aspergillo, et cum hoc Rituali libro seu Missali.

Caveat ne benedictionis causa ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta; sed quod ejusmodi est ponatur super mensam commodo loco paratam.

ORDO

AD FACIENDAM AQUAM BENEDICTAM.

Diebus Dominicis, et quandocumque opus fuerit, præparato sale et aqua munda benedicenda in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos superpelliceo et stola violacea indutus primo dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde absolute incipit Exorcismum salis.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum ✝ vivum, per Deum ✝ verum, per Deum ✝ sanctum, per Deum qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ, ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium, et sis omnibus sumentibus te sanitas animæ et corporis; et effugiat atque discedat a loco in quo aspersum fueris,

omnis phantasia et nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene ✝ dicere et sancti ✝ ficare tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis, et quidquid ex eo tactum, vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione spiritualis nequitiæ. Per Dominum nostrum.

EXORCISMUS AQUÆ. *Dicitur absolute:*

Exorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei ✝ Patris omnipotentis, in nomine Jesu ✝ Christi, Filii ejus Domini nostri, et in virtute Spiritus ✝ sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis, per

virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

℟. Amen.

Oremus. ORATIO.

Deus, qui salutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ bene✝dictionis infunde, ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abigendos dæmones, morbosque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum : ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa, non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici : et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum.

Hic ter mittit sal in aquam in modum Crucis, dicendo semel : Commixtio salis et aquæ pariter fiat in nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † sancti. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

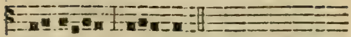
Deus invictæ virtutis auctor, et insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequitias potenter expugnas, te, Domine, trementes et supplices deprecamur, ac petimus ut hanc creaturam salis et aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ rore sanctifices, ut ubicumque fuerit aspersa per invocationem sancti nominis tui omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur : et præsentia Sancti spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum, in unitate ejusdem Spiritus sancti, etc.

Finita benedictione, Sacerdos celebraturus, indutus pluviali coloris Officio convenientis, accedit ad Altare, et ibi ad gradus cum ministris genuflexus, etiam tempore Paschali, accipit a Diacono aspersorium, et primo ter aspergit Altare, deinde se, et erectus, ministros, incipiens Antiphonam *Asperges me*, et chorus prosequitur *Domine, hyssopo*, etc., ut infra. Interim Celebrans aspergit Clerum, deinde populum, dicens submissa voce cum Ministris Psalmum *Miserere mei, Deus.*

As-per-ges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor. *Psalmus* Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. ℣. Gloria Patri. *Et repetitur Antiphona* Asperges me.

Hæc Antiphona prædicto modo dicitur ad aspersionem aquæ benedictæ in Dominicis per totum annum, excepta Dominica de Passione, et Dominica Palmarum, in quibus non dicitur *Gloria Patri*, sed post Psalmum *Miserere* repetitur immediate Antiphona *Asperges me*. Excepto etiam tempore paschali, scilicet a Dominica Paschæ usque ad Pentecosten inclusive, quo tempore cantatur sequens Antiphona.

Vi-di a-quam egredientem de templo a latere dextro, alleluia : et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt, et dicent : alleluia, alleluia.

Psalmus Confitemini Domino, quoniam bonus : * quoniam in sæculum misericordia ejus. ℣. Gloria Patri : *Repetitur antiphona* Vidi aquam. *In Dominica vero Trinitatis resumitur Antiphona* Asperges me, Domine.

In die sancto Paschæ et Pentecostes, ubi est fons Baptismalis, fit aspersio cum aqua pridie benedicta in fonte Baptismi, et ante infusionem olei et Chrismatis accepta. Finita Antiphona supradicto modo, Sacerdos qui aspersit aquam, reversus ad Altare, stans ante gradus Altaris, junctis manibus, dicit :

℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. *Tempore Paschali additur* alleluia.

℟. Et salutare tuum da nobis.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Christi fideles possunt de ipsa aqua benedicta in vasculis suis accipere, et secum deferre ad aspergendos ægrotos, domos, agros, vineas et alia, et ad eam habendam in cubiculis suis, ut ea quotidie et sæpius aspergi possint.

† BENEDICTIO CANDELARUM EXTRA DIEM PURIFICATIONIS B. MARIÆ VIRGINIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, bene†dic candelas istas supplicationibus nostris: infunde eis, Domine, per

virtutem sanctæ Cru✝cis, benedictionem cœlestem, qui eas ad repellendas tenebras humano generi tribuisti: talemque benedictionem signaculo sanctæ ✝ Crucis accipiant, ut quibuscumque locis accensæ, sive positæ fuerint, discedant principes tenebrarum, et contremiscant, et fugiant pavidi cum omnibus ministris suis ab habitationibus illis; nec præsumant amplius inquietare aut molestare servientes tibi omnipotenti Deo. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Postmodum aspergantur Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO DOMORUM IN SABBATO SANCTO PASCHÆ.

Parochus, seu alius Sacerdos superpelliceo et stola alba indutus, cum ministro deferente vas aquæ ex benedictione Fontium ante perfusionem Chrismatis acceptæ, visitat domos suæ parochiæ, aspergens eas eadem Aqua benedicta. Ingrediens domum dicit.

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Deinde aspergens loca præcipua domus,

et eos qui habitant in ea, dicit Antiphonam:

Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, alleluia: et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt. Alleluia, alleluia.

Psalmus Confitemini Domino, quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Gloria Patri, et Filio. Sicut erat, etc.

Repetitur Antiphona Vidi aquam, etc.

Deinde dicit ℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. Alleluia.

℟. Et salutare tuum da nobis. Alleluia.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et sicut domos Hebræorum in exitu de Ægypto agni sanguine linitas (quod Pascha nostrum, in quo immolatus est Christus, figurabat) ab Angelo percutiente custodisti, ita mittere digneris sanctum An-

gelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

† ALIA BENEDICTIO DOMORUM ALIO TEMPORE FACIENDA CUM ASPERSIONE AQUÆ BENEDICTÆ.

Parochus, seu alii Sacerdotes volentes aliquam particularem domum, vel generaliter domos fidelium alio tempore infra annum aspergere Aqua benedicta, ingredientes domum dicant:

Pax huic domui; et omnibus habitantibus in ea.

Deinde loca aspergendo dicat Antiphonam Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me; et super nivem dealbabor.

Psalmus Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Gloria Patri, et Filio. Sicut erat, *et repetitur Antiphona* Asperges me, Domine, etc.

℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergat Aqua benedicta.

† BENEDICTIO LOCI.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Bene † dic, Domine Deus omnipotens, locum istum, (*vel* domum istam) ut sit in eo (*vel* in ea) sanitas, castitas, victoria, virtus, humilitas, bonitas, et

mansuetudo, plenitudo legis, et gratiarum actio Deo Patri, et Filio, et Spiritui sancto, et hæc benedictio manea super hunc locum, et super habitante in eo nunc et semper. ℟. Amen.

Deinde aspergat Aqua benedicta.

† ALIA BENEDICTIO DOMUS NOVÆ.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Te Deum Patrem omnipotentem suppliciter exoramus pro hac domo, et habitatoribus ejus, ac rebus: ut eam bene†dicere, et sancti†ficare, ac bonis omnibus ampliare digneris: tribue eis, Domine, de rore cœli abundantiam, et de pinguedine terræ vitæ substantiam, et desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas. Ad introitum ergo nostrum bene†dicere et sancti†ficare digneris hanc domum, sicut benedicere dignatus es domum Abraham, Isaac,

et Jacob, et intra parietes domus istius Angeli tuæ lucis inhabitent; eamque et ejus habitatores custodiant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergat Aqua benedicta.

† BENEDICTIO THALAMI.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene†dic, Domine Deus, thalamum hunc, ut omnes habitantes in eo in tua pace consistant, et in tua voluntate permaneant, et senescant, et multiplicentur in longitudine dierum, et ad regna cœlorum perveniant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Postea aspergat thalamum Aqua benedicta.

† BENEDICIO NOVÆ NAVIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et bene ✝ dic navem istam dextera tua sancta, et omnes qui in ea vehentur, sicut dignatus es benedicere arcam Noe ambulantem in diluvio: porrige eis, Domine, dexteram tuam, sicut porrexisti beato Petro ambulanti supra mare: et mitte sanctum Angelum tuum de cœlis, qui liberet et custodiat eam semper a periculis universis, cum omnibus quæ in ea erunt: et famulos tuos, repulsis adversitatibus, portu semper optabili cursuque tranquillo tuearis, transactisque ac recte perfectis negotiis omnibus, iterato tempore ad propria cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis et regnas, etc.

Aspergat navim Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO COMMUNIS SUPER FRUGES ET VINEAS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum
℟. Et cum spiritu tuo

Oremus.

Oramus pietatem tuam, omnipotens Deus, qui has primitias creaturæ tuæ, quas aeris et pluviæ temperamento nutrire dignatus es, benedictionis tuæ imbre perfundas: et fructus terræ tuæ usque ad maturitatem perducas. Tribue quoque populo tuo de tuis muneribus tibi semper gratias agere, ut a fertilitate terræ esurientium animas bonis affluentibus repleas, et egenus et pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Aspergat illas Aqua benedicta.

✠ BENEDICTIO AGRORUM AD ABIGENDUM LOCUSTAS, BRUCHOS, ALIAQUE ANIMALIA FRUGES CORRODENTIA.

Parochus, aut Vicarius Episcopum de damno in parochia ab his animalibus illato informabit, et si probaverit precibus Ecclesiæ recurrendum esse, iis Parochus utetur.

Cum in locum excelsum venerit, ubi animalia majus damnum inferunt, ibi indutus superpelliceo et stola violacea, a dextris clero vas aquæ benedictæ et aspersorio tenente, signans se dicet:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, bonorum omnium auctor et conservator, in cujus nomine omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium et infernorum, concede ut quod de tua misericordia confisi agimus, per tuam gratiam, efficacem consequatur effectum: quatenus hos vermes (*vel* mures, bruchos, aves, locustas, aut alia animalia noxia) segregando segreges, exterminando extermines, ut ab ista calamitate liberati, gratiarum actiones majestati tuæ referamus. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Deus, qui famulorum tuorum Moysis et Aaronis ministerio ab Ægyptiis pro gloria nominis tui locustas, bruchos, riniphes, aliasque plagas, scilicet justitiæ tuæ in peccatores flagella avertisti, a filiis quoque Israel prohibuisti, a populo tuo in te credente similes calamitates aufer; ut potentiam tuam et beneficentiam prædicemus. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Largiri, et conservare digneris fructus terræ, Domine Deus noster, ut temporalibus gaudeamus auxiliis, et proficiamus spiritualibus incrementis. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Oramus te, Domine Deus noster, ut hos agros (*vel* has vineas) serenis oculis, hilarique vultu respicere digneris, tuamque super eos (*vel* eas) mitte bene✝dictionem, ut non grando surripiat, non turbo subvertat, non vis tempes-

latis detruncet, non æstus exurat, non animalia noxia corrodant, neque inundatio pluviæ exterminet; sed fructus incolumes, uberesque usui nostro, ad plenam maturitatem perducas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum, etc.

Deinde accipiat aspersorium, et agros aqua benedicta aspergat, dicens : *Asperges me*, etc., vel *Vidi aquam*, etc.

Tempore Paschali.

Antiphona. Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor : lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, etc. Gloria Patri, etc.

Et repetitur Antiphona Asperges me, etc.

Tempore Paschali.

Antiphona. Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, alleluia ; et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt, et dicent : alleluia, alleluia.

Psalmus 117. Confitemini Domino quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia eius. Gloria Patri. etc.

Et repetitur Antiphona Vidi aquam, etc.

Postea Sacerdos dicat Evangelium, in initio signans se in libro, fronte, ore, et pectore.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum.

℟. Gloria tibi, Domine.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis: Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit salvus erit: qui vero non crediderit condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient, linguis loquentur novis, serpentes tollent et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit, super ægros manus imponent, et bene habebunt.

℟. Laus tibi Christe.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Preces nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi, ut qui juste pro peccatis nostris affligimur, et hanc vermium, (*vel* murium, bruchorum, avium, locustarum *vel* aliorum animalium) calamitatem patimur, pro tui nominis gloria ab ea misericorditer liberemur : ut per potentiam tuam expulsa nulli noceant, et hos agros (*vel* has vineas, *vel* hos hortos) intactos (*vel* intactas) dimittant, quatenus quæ ex eis orta fuerint, tuæ majestati deserviant. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Deinde ter aspergat agros aqua benedicta in formam Crucis, dicens :

Benedictio Dei omnipotentis descendat et maneat super hos agros, vineas, hortos, et eorum fructus, in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti.

℟. Amen.

† BENEDICTIO AQUARUM CORRUPTARUM.

Parochus superpelliceo et stola violacea indutus signans se dicet:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum

℟. Et cum spiritu tuo

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui Jordanis flumen benedixisti, et in eodem baptizatus aquas purificasti, ut elementum salubre efficerentur in remissionem peccatorum, has aquas quoque bene✝dicere, et sancti✝ficare digneris ut nihil in eis noxium, nihil pestilens, nihil corrumpens maneat, sed omnia pura et munda in eis efficiantur, ut quæ ad usum hominum ex eis creata sunt cum gloria tua et salute nostra sumamus. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Postea illas aspergat Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO PEREGRINORUM AD LOCA SANCTA PRODEUNTIUM.

Peregrini, ad loca sancta profecturi, antequam discedant, juxta veteris Ecclesiæ institutum, debent accipere patentes, seu commendatitias litteras a suo Ordinario, seu

Parocho. Quibus obtentis, et rebus suis dispositis, facta peccatorum confessione, et audita Missa, in qua dicitur Oratio pro peregrinantibus, sanctissimam Eucharistiam devote suscipiant. Expleta Missa, Sacerdos super eos genuflexos dicit sequentes preces.

Antiphona In viam pacis.

Cant. Benedictus, *pag.* 246.

Repetitur Antiphona In viam pacis et prosperitatis dirigat vos omnipotens et misericors Dominus, et Angelus Raphael comitetur vobiscum in via, ut cum pace, salute et gaudio revertamini ad propria.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos.

℟. Deus meus, sperantes in te.

℣. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eos.

℣. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in eis.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.

℣. Benedictus Dominus die quotidie.

℟. Prosperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum.

℣. Vias tuas, Domine, demonstra nobis.

℟. Et semitas tuas edoce nos.

℣. Utinam dirigantur viæ nostræ.

℟. Ad custodiendas justificationes tuas.

℣. Erunt prava in directa.

℟. Et aspera in vias planas.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Et custodiant te in omnibus viis tuis.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO

Deus, qui filios Israel per maris medium sicco vestigio ire fecisti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandisti, tribue eis, quæsumus, iter pros-

perum, tempusque tranquillum, ut Angelo tuo sancto comite, ad eum quo pergunt locum, ac demum ad æternæ salutis portum feliciter valeant pervenire.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldæorum eductum per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodisti, quæsumus ut hos famulos tuos custodire digneris. Esto eis, Domine, in procinctu suffragium, in via solatium, in æstu umbraculum, in pluvia et frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate præsidium, in lubrico baculus, in naufragio portus, ut te duce, quo tendunt, prospere perveniant, et demum incolumes ad propria revertantur.

Adesto, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone, ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietates, tuo semper protegantur auxilio.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incedat, et beati Joannis præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit

secura perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Exaudi, Domine, preces nostras et iter famulorum tuorum propitius comitare, atque misericordiam tuam, sicut ubique es, ita ubique largire, quatenus a cunctis adversitatibus tua opulatione defensi, gratiarum tibi referant actionem. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Pax et benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii †, et Spiritus sancti † descendat super vos, et maneat semper. ℟. Amen.

Deinde aspergantur Aqua benedicta.

Quod si unus fuerit peregrinaturus, omnia dicantur in numero singulari; ac si Sacerdos ipse, qui benedicit, fuerit socius peregrinationis, dicat in persona prima numeri pluralis, quatenus congruere videbit.

† BENEDICTIO PEREGRINORUM POST REDITUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona. Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum.

PSALMUS 127.

Beati omnes qui timent Dominum : * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis : * beatus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum, * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion : * et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, * pacem super Israel. Gloria Patri.

Antiphona. Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum. Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Benedicti qui veniunt in nomine Domini.

℟. Benedicti vos a Domino, qui fecit cœlum et terram.

℣. Respice, Domine, in servos tuos, et in opera tua.

℟. Et dirige eos in viam mandatorum tuorum.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Largire, quæsumus, Domine, famulis tuis indulgentiam placatus et pacem; ut pariter ab omnibus mundentur offensis, et secura tibi mente deserviant.

Omnipotens sempiterne Deus, nostrorum temporum vitæque dispositor, famulis tuis continuæ tranquillitatis largire subsidium; ut quos incolumes propriis laboribus reddidisti, tua facias protectione securos.

Deus, humilium visitator, qui nos fraterna dilectione consolaris, prætende societati nostræ gratiam tuam, ut per eos, in quibus habitas, tuum in nobis sentiamus adventum. Per Dominum nostrum.

Deinde aspergantur Aqua benedicta a Sacerdote dicente :

Pax, et benedictio ✝ Dei omnipotentis, Patris, et Filii, et Spiritus sancti, descendat super vos et maneat semper. Amen.

BENEDICTIONES ESCULENTORUM.

PRÆSERTIM IN PASCHA.

✝ BENEDICTIO AGNI PASCHALIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui per famulum tuum Moysen, in liberatione populi tui de Ægypto, agnum occidi jussisti in similitudinem Domini nostri Jesu Christi, et utrosque postes domorum de sanguine ejusdem agni perungi præcepisti, tu bene✝dicere, et sancti✝ficare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem ejusdem Domini nos-

tri Jesu Christi. Qui tecum vivit, et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Et mox aspergat Aqua benedicta.

† BENEDICTIO OVORUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Subveniat, quæsumus, Domine tuæ bene†dictionis gratia huic ovorum creaturæ, ut cibus salubris fiat fidelibus tuis, in tuarum gratiarum actione sumentibus, ob resurrectionem Domini nostri Jesu Christi, qui tecum vivit et regnat in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Et aspergat Aqua benedicta.

† BENEDICTIO PANIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, panis Angelorum, panis vivus æternæ vitæ, bene†dicere dignare panem istum, sicut benedixisti quinque panes in deserto; ut omnes ex eo gustantes inde corporis et animæ percipiant sanitatem. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Et aspergat Aqua benedicta.

† ALIA BENEDICTIO PANIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene†dicere digneris hunc panem tua sancta spirituali benedictione, ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis, atque contra omnes morbos et universas inimicorum insidias tutamen. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, panem vivum, qui de cœlo descendit, et dat

vitam et salutem mundo : et tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Aspergatur Aqua benedicta

† BENEDICTIO NOVORUM FRUCTUUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic †, Domine, hos novos fructus N, et præsta ut qui ex eis in tuo sancto nomine vescentur, corporis et animæ salute potiantur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

† BENEDICTIO AD QUODCUMQUE COMESTIBILE.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene ✝ dic, Domine, creaturam istam N, ut sit remedium salutare generi humano, et præsta per invocationem sancti nominis tui ut quicumque ex ea sumpserint corporis sanitatem et animæ tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Aspergat id Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO OLEI SIMPLICIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Exorcismus.

Exorcizo te, creatura olei, per Deum Patrem ✝ omnipotentem qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt. Omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, et omnis incursus, omne phantasma satanæ eradicare, et effugare ab hac creatura olei, ut fiat omnibus qui eo usuri sunt salus mentis et corporis, in nomine Dei Patris ✝ omnipotentis, et Jesu ✝ Christi, Filii ejus, Domini nostri, et Spiritus

sancti

sancti + Paracliti, et in caritate ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Domine Deus omnipotens, cui astat exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale cognoscitur, dignare respicere, benedicere, et sancti † ficare hanc creaturam olei, quam ex olivarum succo eduxisti, et ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanctitate percepta, tibi Deo vivo et vero gratias agerent : præsta, quæsumus, ut hi qui hoc oleo, quod in tuo nomine bene†dicimus, usi fuerint, ab omni languore omnique infirmitate, atque cunctis insidiis inimici liberentur, et cunctæ adversitates separentur a plasmate tuo, quod pretioso sanguine Filii tui redemisti, ut nunquam lædatur a morsu serpentis antiqui. Per eum-

dem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, etc.

Aspergat oleum Aqua benedicta.

BENEDICTIONES

AB EPISCOPIS, VEL ALIIS FACULTATEM HABENTIBUS FACIENDÆ.

† BENEDICTIO SACERDOTALIUM INDUMENTORUM IN GENERE.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternē Deus, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia et Sacerdotalia seu Levitica vestimenta, ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem et decorem nominis tui fieri decrevisti, adesto propitius invocationibus nostris, et hæc indumenta Sacerdotalia, desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione

per nostræ humilitatis servitium puri✝ficare, bene✝dicere, et con✝secrare digneris, ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta et benedicta existant: his quoque sacris vestibus Pontifices, et Sacerdotes seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionibus, seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur; tuisque mysteriis apte et condigne servire et inhærere, atque in his tibi placite et devote perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Deus, invictæ virtutis triumphator, et omnium rerum creator et sanctificator, intende propitius preces nostras: et hæc indumenta Leviticæ, Sacerdotalis et Pontificalis gloriæ, ministris tuis fruenda tuo ore proprio bene✝dicere, sancti✝ficare, et con✝secrare digneris: omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, et tibi in eis devote ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus et Levitis in usum tabernaculi fœderis necessaria Moysen famulum tuum agere jussisti, eumque spiritu sapientiæ ad id peragendum replevisti : hæc vestimenta in usum et cultum mysterii tui bene ✝ dicere, sancti ✝ ficare, et conse✝crare digneris : atque ministros Altaris tui, qui ea induerint, septiformis Spiritus gratia dignanter repleti atque castitatis stola, beata facias cum bonorum fructu operum, ministerii congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO SACERDOTALIS INDUMENTI IN PARTICULARI.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus omnipotens, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus ut manibus nostris opem tuæ benedictionis infundas, et has caligas et sandalia, *vel* hunc amictum, *vel* hanc albam, *vel* hoc cingulum, *vel* hanc stolam, *vel* hoc manipulum, *vel* hanc tunicellam, *vel* hanc dalmaticam, *vel* hanc planetam, *vel* hoc pluviale, *vel* hoc superpelliceum divino cultui præparatum, *vel* præparatas, virtute Sancti Spiritus benedicere †, sanctificare † et consecrare † digneris, et omnibus eo, *vel* ea, *vel* eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede, ut in conspectu tuo sancti et immaculati, atque irreprehensibiles appareant, et auxilium misericordiæ tuæ acquirant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Postea indumentum Aqua benedicta aspergat.

† BENEDICTIO MAPPARUM, SIVE LINTEAMINUM ALTARIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et hæc linteamina sacri Altaris usui præparata bene † dicere, et sancti † ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum, ornamenta et linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam Maria texuit, et fecit in usum ministerii, et tabernaculi fœderis, bene † dicere, sancti † ficare, et conse†crare digneris hæc linteamina ad tegendum involvendumque Altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi: Qui tecum vivit et regnat in

unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergit ea Aqua benedicta.

† BENEDICTIO CORPORALIUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est virtus, cujus mysteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quæsumus, ut hoc linteamen tuæ propitiationis bene † dictione sanctificetur ad consecrandum super illud corpus et sanguinem Dei et Domini nostri Jesu Christi Filii tui: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, bene†dicere, sancti † ficare, et conse † crare digneris linteamen istud ad tegendum

involvendumque corpus et sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii tui: Qui tecum vivit et regnat, etc. ℟. Amen.

Oremus.

Omnipotens Deus, manibus nostris opem tuæ benedictionis infunde, ut per nostram bene✝dictionem hoc linteamen sanctificetur, et corporis ac sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eumdem Dominum... In unitate ejusdem Spiritus sancti. ℟. Amen.

Et aspergat Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO TABERNACULI, SEU VASCULI PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA CONSERVANDA.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, majestatem tuam supplices deprecamur, ut

vasculum hoc pro corpore Filii tui Domini nostri Jesu Christi in eo condendo fabricatum, bene✝dictionis tuæ gratia dicare digneris. Per eumdem Dominum. ℟. Amen.

Deinde aspergat illud Aqua benedicta.

✝ BENEDICTIO NOVÆ CRUCIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Rogamus te, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, ut digneris bene✝dicere hoc signum Crucis tuæ, ut sit remedium salutare generi humano; sit soliditas fidei, profectus bonorum operum, redemptio animarum, sit solamen, et protectio, ac tutela contra sæva jacula inimicorum. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

ALIA ORATIO AD IDEM.

Bene † dic, Domine Jesu Christe, hanc Crucem tuam, per quam eripuisti mundum a potestate dæmonum, et superasti passione tua suggestorem peccati, qui gaudebat in prævaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem. *Hic aspergat Aqua benedicta.* Sanctificetur hoc signum Crucis in nomine Patris †, et Filii †, et spiritus † sancti, ut orantes inclinantesque se propter Dominum ante istam Crucem, inveniant corporis et animæ sanitatem. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Postea Sacerdos genuflexus ante Crucem devote adorat, et osculatur, et idem faciunt quicumque voluerint.

† BENEDICTIO IMAGINUM JESU CHRISTI DOMINI NOSTRI, BEATÆ VIRGINIS MARIÆ ET ALIORUM SANCTORUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo

Oremus. ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctorum tuorum imagines (*sive* effigies) sculpi, aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus et sanctitatem ad imitandam memoriæ oculis meditemur, hanc, quæsumus, imaginem (*seu* sculpturam) in honorem et memoriam unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi (*vel* beatissimæ virginis Mariæ, matris Domini nostri Jesu Christi, *vel* beati N, Apostoli tui, *vel* Martyris, *vel* Confessoris, *aut* Pontificis, *aut* Virginis) adaptatam bene✝dicere et sancti✝ficare digneris: et præsta ut quicumque coram illa unigenitum Filium tuum (*vel* beatissimam Virginem, *vel* gloriosum Apostolum, *sive* Martyrem, *sive* Confessorem, *aut* Virginem) suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu a te gratiam in præsenti, et æternam gloriam obtineat in futurum. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Ultimo aspergat Aqua benedicta.

† BENEDICTIO PRO CRUCIBUS ET NUMISMATIBUS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat,

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Deus, qui Crucis signum pretioso Filii tui sanguine dedicasti, quique per eamdem mundum redimere voluisti, et per virtutem ejusdem venerabilis crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti; te suppliciter exoramus ut digneris has cruces (*aut* hæc numismata, *vel* hanc crucem, *aut* hoc numisma) paterna pietate bene † dicere, et cœlestem eis virtutem et gratiam impertire; ut quicumque eas (*vel* eam, *vel* ea, *aut* illud) in Passionis et Crucis unigeniti tui signum ad tutelam corporis et animæ super se gestaverint, cœlestis gratiæ ple-

nitudinem in eis et munimen valeant tuæ benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita et hæc signa tua dextera † benedic, et contra omnes diabolicas fraudes virtutem eis tuæ defensionis impendas, ut portantibus illa animæ pariter et corporis prosperitatem conferant salutarem, et spiritualia in eis dona multiplicent. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergit Aqua benedicta, dicens : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. ℟. Amen. *Cruces et numismata ei cujus sunt offert, dicens :*

Accipe signum crucis in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. En figuram crucis, Passionis et mortis Jesu Christi ad tui corporis et animæ defensionem, ut divinæ bonitatis gratia, per virtutem sanctæ Crucis æternam beatitudinem assequi merearis. Per Christum Dominum. ℟. Amen.

† BENEDICTIO CORONARUM ET ROSARIORUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens et misericors Deus, qui propter eximiam charitatem tuam, qua dilexisti nos, Filium tuum unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum de cœlis in terram descendere, et de beatissimæ virginis Mariæ, Dominæ nostræ, utero sanctissimo, Angelo nuntiante, carnem suscipere, et mortem subire, et tertia die glosiose a mortuis resurgere voluisti, ut nos eriperes de potestate tenebrarum; obsecramus immensam clementiam tuam ut has coronas (*vel* hanc coronam, *vel* hæc rosaria, *vel* hoc rosarium) in honorem et laudem ejusdem genitricis Filii tui,

ab Ecclesia tua fideli dicatas (*vel* dicatam, *vel* dicata, *vel* dicatum) bene†dicas et sancti†fices, eisque (*vel* eique) tantam infundas virtutem Spiritus sancti, ut quicumque harum quamlibet (*vel* hanc, *vel* horum quodlibet, *vel* hoc) secum portaverit, atque in domo sua reverenter habuerit, et in ea ad te devote oraverit, salubri et perseverante devotione abundet, sitque consors et particeps omnium gratiarum, privilegiorum, et indulgentiarum, quæ ejusdem coronæ (*vel* rosario) per sanctam Sedem Apostolicam concessa fuerunt: ab omni hoste visibili et invisibili, semper et ubique, in hoc et in futuro sæculo liberetur, et in exitu suo ab ipsa beatissima virgine Maria, Dei Genitrice, tibi plenus bonis operibus præsentari mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

Deinde aspergit Aqua benedicta, dicens: In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus sancti. ℟. Amen.

MODUS

BENEDICENDI SCAPULARE ET ADMITTENDI IN SODALITATEM BEATÆ MARIÆ VIRGINIS DE MONTE CARMELO.

Qui admitti debet genuflectit ante altare sodalitii vel beatæ Mariæ virginis cereum in manu gestans, si fieri potest, et habitum sodalitatis, extensum et jam benedictum. Sacerdos stolam gestiens ascendit ad altare, et conversus ad crucem dicit, clero respondente, sequentes preces.

Antiphona Suscepimus Deus.

PSALMUS 47.

Magnus Dominus, et laudabilis nimis* in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, * cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt, * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt: * tremor apprehendit eos.

Ibi

Ibi dolores ut parturientis : * in spiritu vehementi conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundavit eam in æternum.

Suscepimus Deus misericordiam tuam, * in medio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justitia plena est dextera tua.

Lætetur mons Sion, et exultent filiæ Judæ, * propter judicia tua, Domine.

Circumdate Sion, et complectimini eam : * narrate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus : * et distribuite domos ejus, ut enarretis in progenie altera.

Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum, * habitare fratres in unum :

Sicut unguentum in capite, * quod

descendit in barbam, barbam Aaron;

Quod descendit in oram vestimenti ejus, * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion:

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, * et vitam usque in sæculum.

Antiphona. Suscepimus, Deus, misericordiam in medio templi tui: secundum nomen tuum, sic et laus tua in fines terræ; justitia plena est dextera tua.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, etc.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* ancillam tuam).

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion, tuere eum (*vel* eam).

℣. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea).

℟. Et filius iniquitatatis non apponat nocere ei.

℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Suscipiat te Christus in numero fidelium suorum : et nos, licet indigni, te suscipimus in orationibus nostris. Concedat tibi Deus per unigenitum suum, mediatorem Dei et hominum, tempus bene vivendi, locum bene agendi, constantiam bene perseverandi, ad æternæ vitæ hæreditatem feliciter perveniendi. Et sicut nos hodierna fraterna caritas spiritualiter jungit in terris, ita divina pietas, quæ dilectionis est auctrix et amatrix, nos cum fidelibus suis conjungere dignetur in cœlis. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Oremus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hunc famulum tuum quem (*vel* hanc famulam tuam quam), in tuo sancto nomine ad participationem omnium bonorum spiritualium et fra-

ternitatem recipimus, hujus sacræ religionis beatæ genitrici tuæ virgini, et matri Mariæ specialiter dedicatæ benedi ✝ cere digneris, et præsta ut, te largiente, devotus (*vel* devota) in ecclesia persistere valeat cum augmento virtutum, atque suffragiis hujusmodi sacri instituti adjutus, (*vel* adjuta) vitam percipere mereatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

✝ BENEDICTIO SCAPULARIS VEL HABITUS.

Sacerdos conversus ad habitum, dicit :

℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.

℣. Domine Deus virtutum, conververte nos.

℟. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Suppliciter te, Domine, rogamus ut super hunc habitum servo tuo (*vel* famulæ tuæ) imponendum, bene † dictio tua benigna descendat, ut sit benedictus, atque divina virtute procul pellantur nostrorum visibilium et invisibilium tela nequissima. ℟. Amen.

Oremus.

Caput omnium fidelium Deus, et humani generis Salvator, hunc habitum, quem propter nomen tuum, tuæque genitricis virginis Mariæ, de monte Carmelo, amorem atque devotionem servus tuus (*vel* ancilla tua) est delaturus, dextera tua sancti † fica, et hoc quod per illum mystice datur intelligi, tua semper custodia corpore et animo servetur, et ad remunerationem perpetuam cum sanctis omnibus felicissime perducatur. Qui vivis, etc.

Oremus.

Creator et Salvator, et conservator omnium, largitor humanæ salutis, Deus et dator gratiæ spiritualis : bene † dictionem tuam super hunc habitum im-

mitte, ut qui eum gestaverit cœlesti virtute munitus fidem integram, spem firmam et caritatem desideratam teneat, et a te nunquam separari permittas. Qui vivis et regnas, etc.

Deinde habitum aspergit Aqua benedicta; et dum illo vestit eum quem admittere debet in sodalitate, dicit:

Accipe, vir devote, (*vel* mulier devota) hunc habitum benedictum, precans sacratissimam Virginem ut ejus meritis illum perferas sine macula, et te ab omni adversitate defendat, atque ad vitam perducat æternam. ℟. Amen.

Deinde addit:

Ego ex potestate mihi tradita et concessa, suscipio ac accipio te ad participationem omnium orationum, disciplinarum, precum, suffragiorum, eleemosynarum, jejuniorum, vigiliarum, missarum, horarum canonicarum, ac cæterorum bonorum spiritualium, quæ passim die noctuque (cooperante misericordia Jesu Christi) a religiosis totius sacræ religionis de monte Carmelo peraguntur. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. ℟. Amen.

Admissum benedicit, dicens:

Bene † dicat te conditor cœli et terræ, Deus omnipotens, qui te eligere dignatus est ad beatæ Virginis de monte Carmelo societatem et confraternitatem, quam precamur ut in hora obitus tui conterat caput serpentis, qui tibi est adversarius; et tandem tanquam victor, palmam et coronam sempiternæ hæreditatis consequaris. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde illum aspergit Aqua benedicta, et nomen ejus in libro sodalitatis scribit.

RITUS

BENEDICENDI ET IMPONENDI PRIMARIUM LAPIDEM PRO ECCLESIA ÆDIFICANDA, SERVANDUS A SACERDOTE FACULTATEM HABENTE AB EPISCOPO.

Ecclesiam ex Episcopi auctoritate tantum, juxta sacrorum Canonum decreta, ædificari fas est. Si vero Sacerdos ejus ædificationis primarium lapidem benedicendi potestatem habens, ejusmodi functionem peragat, hunc ritum servabit;

Pridie quam primarius lapis benedicatur, ligneam Crucem in loco ubi debet esse Altare

signat ipse vel alius Sacerdos. Sequenti vero die lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus, et angularis, benedicatur hoc modo.

Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris adhibitis aliquot Sacerdotibus et Clericis, Salem et Aquam benedicit, nisi prius in promptu habeat jam benedictam ordinaria benedictione, ut supra, et interim dum cantatur a Clericis Antiphona cum Psalmo sequenti, aspergit locum ubi Crux posita est cum Aqua benedicta.

Antiphona. Signum salutis pone, Domine Jesu Christe, in loco isto, non permittas introire angelum percutientem.

PSALMUS 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * rex meus, et Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua, Domine: * in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe, Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te. Gloria.

Finito Psalmo, Sacerdos versus ad locum per eum aspersum, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet cœlo et terra non capiaris, domum tuam dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur, locum hunc, quæsumus, beatæ Mariæ semper virginis, et beati N (*nominando Sanctum vel Sanctam in cujus honorem ac nomen fundatur Ecclesia*) omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, et per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva; et qui dilecti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris, effugiantque omnes hinc nequitiæ spirituales. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Postea stans benedicit primarium lapidem, dicens:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Sit nomen Domini benedictum.

℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

℣. Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes.

℟. Hic factus est in caput anguli.

℣. Tu es Petrus.

℟. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

℣. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto.

℟. Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus omnipotens Deus, splendor et imago æterni Patris, et vita æterna, qui es lapis angularis de monte sine manibus abscissus, et immutabile fundamentum, hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma, et tu, qui es principium, et finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creavit, sis, quæsumus, principium, et incrementum, et consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem et gloriam tui nominis inchoari: Qui cum Patre, et Spiritu

sancto vivis, et regnas, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum Aqua benedicta, et accepto cultro, per singulas partes sculpit in eo signum Crucis, dicens :

In nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti. ℟. Amen.

Quo facto dicit :

Oremus.

Benedic †, Domine, creaturam istam lapidis, et præsta per invocationem sancti tui nominis ut quicumque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis sanitatem et animæ medelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Postea dicantur Litaniæ ordinariæ sine Orationibus in fine positis : quibus dictis, parato cæmento, et cæmentario assistente, sacerdos incohat, Clericis prosequentibus, Antiphonam.

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum : fundens oleum desuper votum vovit Domino : Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

PSALMUS 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum : * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem : * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere : * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum : * ecce hæreditas Domini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis : * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis : * non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

Gloria Patri.

Quo dicto, Sacerdos stans tangit et ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens :

In fide Jesu Christi collocamus lapidem istum primarium in hoc fundamento, in nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † sancti, ut vigeat vera fides hic, et timor Dei, fraternaque dilectio,

et sit hic locus destinatus orationi, et ad invocandum et laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Interim cæmentarius locat ipsum lapidem cum cæmento, postea Sacerdos spargit super lapidem Aquam benedictam, dicens :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus Miserere mei, Deus, secundum magnam, *ut supra*, pag. 235, *dicitur totus*, *cum* Gloria Patri.

Quo dicto, Sacerdos spargit Aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta : si vero non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata. Et incipiens aspergere inchoat Antiphonam, Clero prosequente :

Oh ! quam metuendus est locus iste ! vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

PSALMUS 86.

Fundamenta ejus in montibus sanc-

tis : * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te,* civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Æthiopum : * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundavit eam Altissimus.

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum ; * horum qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te. Gloria Patri.

Antiphona. O quam metuendus est locus iste ! vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Interim aspergendo procedit usque ad fundamenta aperta, seu designata, et repetita Antiphona stans dicit :

Oremus.

Ministri : Flectamus genua.

℟. Levate.

Omnipotens et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris

gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur a te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam ut quidquid modo visitaturi sumus visites, et quidquid benedicturi sumus bene † dicas: sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum majestati tuæ condis habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cœlestia; ut quod te jubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

RITUS

BENEDICENDI NOVAM ECCLESIAM, SEU ORATORIUM PUBLICUM, UT IBI SANCTISSIMUM MISSÆ SACRIFICIUM CELEBRARI POSSIT.

Sacerdos novam Ecclesiam de licentia Episcopi benedicturus, ut in ea divinum sacrificium Missæ rite celebretur, stola ac pluviali albi coloris indutus, aliquot Sacerdotibus et Clericis adhibitis, prælata Cruce media in-

ter duos Clericos deferentes cereos accensos, mane procedit ad primariam Ecclesiæ vel Oratorii januam : ubi stans capite aperto, conversus ad eam dicit absolute Orationem.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere : ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde inchoat Antiphonam Asperges me, Domine, etc., *et Clerus alternatim dicit Psalmum* Miserere mei, Deus. *In fine* Gloria Patri.

Interim circumdans exterius Ecclesiam (quæ intus debet esse vacua et nuda, et pariter Altaria nuda, excluso populo, donec absoluta sit benedictio) et Sacerdos accepto aspergillo ex herba hyssopi ad ejus dexteram se convertens, parietes Ecclesiæ in superiori parte, et in fundamentis, cum Aqua benedicta aspergit, dicens :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Reversi ad locum unde Processio initium habuit, repetita Antiphona a Clero, Sacerdos stans ut prius versus Ecclesiam, dicit :

Oremus, *et ministri* Flectamus genua.

℟. Levate

ORATIO.

Domine Deus, qui licet cœlo et terra non capiaris, domum tuam dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur: locum hunc, quæsumus, beatæ Mariæ semper virginis, et beati N omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, et per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva; et qui dilecti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris; effugiantque omnes hinc nequitiæ spirituales. Per Dominum.

Qua finita Oratione, omnes bini in Ecclesiam intrantes ad Altare majus procedunt, Litanias decantantes.

Ubi dictum fuerit Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus, audi nos, *surgit sacerdos, et intelligibili voce dicit:* Ut hanc Ecclesiam, et Altare

ad honorem tuum, et nomen Sancti tui N purgare et bene ✝ dicere digneris, te rogamus, audi nos; *cum dicit* benedicere, *manu dextera benedicit Ecclesiam et Altare ; deinde ut prius genuflectit, donec perficiantur Litaniæ, et Cantores prosequuntur* Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos. Fili Dei, te rogamus, audi nos. Agnus Dei, etc.

Dicto ultimo Kyrie, eleison, *Sacerdos stans, dicit:* Oremus. *Ministri* Flectamus genua. ℟. Levate.

Præveniat nos, quæsumus, Domine, misericordia tua, et intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tum distans ab altari congruenti spatio genuflexus, et se signans, dicit : Deus, in adjutorium meum intende, *et surgit Clero respondente* : Domine, ad adjuvandum me, festina, *ipse vero stans dicit :* Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. *Chorus respondet* Sicut erat, etc.

Postea Sacerdos dicit Oremus. *Ministri :* Flectamus genua. ℟. Levate.

ORATIO.

Omnipotens et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, a te fieri credatur : quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo visitaturi sumus visites; et quidquid benedicturi sumus, bene ✝ dicas : sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Dominum nostrum, etc.

His dictis, inchoat Antiphonam Benedic, Domine, domum istam nomini tuo ædificatam, *cum tribus Psalmis sequentibus, videlicet :*

Psal. Ad Dominum, cum tribularer. *pag.* 196.

Psal. Levavi oculos meos in montes : *pag.* 197.

PSALMUS 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : * in domum Domini ibimus.

tantes erant pedes nostri, * in atriis tuis, Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israel ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio: * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivi bona tibi. Gloria Patri.

Antiphona. Benedic, Domine, domum istam nomini tuo ædificatam.

Interim aspergit interius parietes in parte superiori et inferiori, inchoans aspersionem a parte Evangelii, dicens:

Asperges me, Domine, etc.

Tum ad Altare reversus, dicit: Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Deus, qui loca nomini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc oratio-

nis domum gratiam tuam, ut ab omnibus hic nomen tuum invocantibus auxilium tuæ misericordiæ sentiatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, etc. ℟. Amen.

His peractis dicitur Missa de tempore occurrenti, vel de Sancto.

Ecclesia vero quamvis a simplici Sacerdote ut supra sit benedicta, ab Episcopo tamen consecranda est.

RITUS

RECONCILIANDI ECCLESIAM VIOLATAM SI NONDUM ERAT AB EPISCOPO CONSECRATA.

Ecclesiæ violatæ reconciliatio per Sacerdotem ab Episcopo delegatum fiat hoc modo. Altare Ecclesiæ omnino nudetur, provideaturque ut Ecclesia possit libere circumiri tam exterius quam interius, si fieri potest. Paretur vasculum cum Aqua benedicta, et aspergillum de herba hyssopo factum. Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albo, adhibitis aliquot Sacerdotibus et Clericis, procedit ad primariam Ecclesiæ portam : ubi stans Antiphonam incipit, dicens, Clero prosequente :

Asperges me, Domine, hyssopo, et

mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus Miserere mei, Deus, *totus cum* Gloria Patri.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona et Psalmus dicuntur, Sacerdos cum Aqua benedicta aspergit in circuitu extrinsecus Ecclesiam, et Cœmeterium, simul aspergendo alternatim ad parietes Ecclesiæ, ad terram Cœmeterii, præsertim ad loca contaminata. Quo facto, redit ad locum ubi incipit aspergere, et stans dicit:

Oremus.

Omnipotens et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur a te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam ut quod modo visitaturi sumus visites, et quidquid benedicturi sumus bene ✝ dicas: sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Sacerdos incipit Litanias, et ingreditur Ecclesiam cum Clero, cantando eas:

acceditque ante Altare majus, coram quo genuflectit: cumque dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris. ℟. Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, et clara voce dicit: Ut hanc Ecclesiam, et Altare hoc, ac Cœmeterium purgare, et recon ✝ ciliare digneris, te rogamus, etc.

Quibus dictis, rursus genuflectit, et Litaniæ perficiuntur. Quibus finitis, Sacerdos versus ad dictum Altare, dicit:

Oremus, *et Ministri:* Flectamus genua. ℟. Levate.

Præveniat nos, quæsumus, Domine, misericordia tua: et intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Sacerdos genuflectit ante Altare, et se signo Crucis muniens, clara voce dicit: Deus, in adjutorium meum intende, *tum surgit, et Chorus seu astantes Clerici respondent:* Domine, ad adjuvandum me festina, *et Sacerdos stans dicit:* Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto.

℟. Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Quo dicto, Sacerdos inchoat, Clero prosequente Antiphonam. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus.

PSALMUS 67.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Repetitur Antiphona.

Manda, Deus, virtuti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo sancto tuo in Jerusalem: * tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut

excludant eos qui probati sunt argento.

Repetitur Antiphona.

Dissipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ, cantate Deo: * psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psallite Deo qui ascendit super cœlum cœli * ad Orientem.

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel: * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

Repetitur Antiphona.

Mirabilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ, * benedictus Deus.

Et non dicitur *Gloria Patri*, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona et Psalmi prædicti dicuntur, Sacerdos circuit Ecclesiam intrinsecus aspergendo; aspergit etiam specialiter loca contaminata: quo facto stans in Presbyterio versus ad Altare, dicit:

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens et benignus purifica-

ter assistis, exaudi nos, quæsumus, et concede ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat benedictio; et tui muneris beneficia universitas fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Deinde dicitur Missa de die occurrenti.

Simplex Sacerdos, tantum ex privilegio Sedis Apostolicæ, potest Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliare. Et tunc utatur ritu in Pontificali præscripto; procedatque indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, adhibitis secum aliis Presbyteris et Clericis superpelliceis indutis, cum Aqua ab Episcopo ad hunc usum rite benedicta.

RITUS

BENEDICENDI NOVUM CŒMETERIUM PER SACERDOTEM AB EPISCOPO DELEGATUM.

Pridie quam fiat benedictio, ponitur in medio Cœmeterii benedicendi lignea Crux, alta ad staturam hominis, et ante ipsam Crucem in terra figitur paxillus tridens ligneus altus ad cubitum unum, aptus ad affigendum illi tres candelas.

Sequenti die mane Sacerdos in Sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, ac

pluviali albi coloris, adhibitis aliquot Sacerdotibus et Clericis indutis superpelliceis, qui deferant vasculum Aquæ benedictæ, aspergillum, et thuribulum cum incensi navicula, et hoc Rituali libro, et tribus candelis cereis, procedit ad Cœmeterium benedicendum ante Crucem in medium positam, et affiguntur, et accenduntur tres candelæ super ligneum paxillum, et Sacerdos ante Crucem et candelas stans discooperto capite dicit:

Oremus.

Omnipotens Deus, qui es custos animarum, et tutela salutis, fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium, et ad introitum nostrum purgetur ✝, benedicatur, et sancti✝cetur hoc cœmeterium, ut humana corpora hic post vitæ cursum quiescentia in magno judicii die simul cum felicibus animabus mereantur adipisci vitæ perennis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Mox ante ipsam Crucem omnes genibus flexis dicunt Litanias ordinarias, incipiente Cantore, ceteris respondentibus; et cum dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, et clara voce dicit, producens manu signum Crucis:

Ut hoc Cœmeterium purgare et bene ✝ dicere digneris. Te rogamus, etc.

Deinde Sacerdos ut prius genuflectit, et Litaniæ perficiuntur.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Sacerdos Crucem aspergit Aqua benedicta, dicens:

Antiphona. Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor. Miserere mei, Deus, etc., *dicitur totus ab adstantibus, cum* Gloria Patri, *p.* 235, *quo dicto repetitur Antiphona. Dum dicitur Psalmus, Sacerdos circuit, et perambulat totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens ubique Aqua benedicta: quo facto, redit ante Crucem, et ad ipsam respiciens, dicit:*

Oremus.

Deus, qui es totius orbis conditor, et humani generis redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium et invisibilium perfectus dispositor, te supplici

voce ac puro corde exposcimus ut hoc Cœmeterium, in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vitæ labentia, pur † gare, bene † dicere, et sancti † ficare digneris : quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti, corporibus quoque eorum in hoc Cœmeterio quiescentibus, et tubam primi Archangeli expectantibus consolationem perpetuam largiter impertire. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tunc figit in summitate Crucis unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem Crucis. Deinde incensat ipsam Crucem, et aspergens Aqua benedicta redit cum ministris in sacristiam.

ORDO

RECONCILIANDI CŒMETERIUM VIOLATUM, SIVE ECCLESIÆ CONTIGUUM SIT, SIVE SEPARATUM, UBI ECCLESIA NON EST POLLUTA.

Mane diei qua facienda est reconciliatio, Sacerdos si ab episcopo facultatem habeat,

adhibitis aliis Sacerdotibus et Clericis indutis superpelliceis, in sacristia, aut alio decenti loco vestitus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, accedit ad medium Cœmeterii, Clerico vasculum Aquæ benedictæ et aspergillum deferente, et ibi super tapete genuflectit una cum Ministris, et Cantores, aliique omnes genibus flexis, dicunt Litanias. In quibus cum dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, et manu dextera producens signum Crucis super Cœmeterium, clara voce dicit:

Ut hoc Cœmeterium recon ✝ ciliare et sancti ✝ ficare digneris. ℟. Te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, ut prius genuflectit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgunt omnes, et Sacerdos accepto aspergillo, cum Aqua benedicta inchoat Antiphonam.

Asperges me, Domine, hyssopo, *Clero prosequente*, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus Miserere mei, Deus, etc., *dicitur totus sine* Gloria Patri, etc.

In fine repetitur Antiphona Asperges me.

Dum hæc dicuntur, Sacerdos circuit totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens ubique Aqua benedicta, præsertim in loco ubi violatio commissa est. Quo peracto, redit ad locum ubi Litaniæ dictæ fuerunt, et ibi stans dicit:

Oremus. *Et Ministri:* Flectamus genua. ℟. Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti, quæsumus, dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui. Tu es enim, Domine, figulus noster; quietis nostræ ager; tu agri hujus pretium; tu dedisti etiam, et suscepisti. Tu de pretio tui vivifici Sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo, Domine, qui es offensionis nostræ clementissimus indultor, expectatissimus judicator, judicii tui superabundantissimus miserator, judicium tuæ justissimæ severitatis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis adesto exauditor, et effector nostræ reconciliationis: hocque Cœmeterium peregrinorum tuorum cœlestis patriæ incolatum expectantium, benignus purifica et reconcilia; et hic tumulatorum et tumu-

landorum corpora, de potentia et pietate tuæ resurrectionis ad gloriam incorruptionis, non damnans, sed glorificans, resuscita. Qui venturus es judicare vivos, et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

BENEDICTIO APOSTOLICA

IN ARTICULO MORTIS A SACERDOTIBUS AD ID DELEGATIS IMPERTIENDA.

Benedictio in articulo mortis cum soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis illis infirmis qui vel illam petierint, dum sana mente et integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis, impertienda iisdem est; etiam si postea linguæ cæterorumque sensuum usu sint destituti aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, impœnitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum ubi jacet infirmus, dicat: *Pax huic domui*, etc., ac deinde ægrotum, cubiculum, et circumstantes aspergat Aqua benedicta, dicendo Antiphonam *Asperges me*, etc.

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si confessionem non pe-

tat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus Benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore ut ex divinæ munificentiæ largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam.

Postea dicat: ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (*vel* ancillæ tuæ), neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* ancillam tuam), *et sic deinceps.*

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N, quem tibi vera fides et spes Christiana commendant. Visita eum in salutari tuo, et per Unigeniti tui Passionem, et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge; ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniat, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tum dicto ab uno ex Clericis adstantibus, Confiteor, *Sacerdos dicat :* Misereatur, etc. *Deinde :*

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo

dedit potestatem ligandi atque solvendi per suam piissimam misericordiam recipiat Confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti; et ego facultate mihi ab apostolica sede tributa, indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo.

In nomine Patris, etc.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducat. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater, Filius, et Spiritus sanctus. Amen.

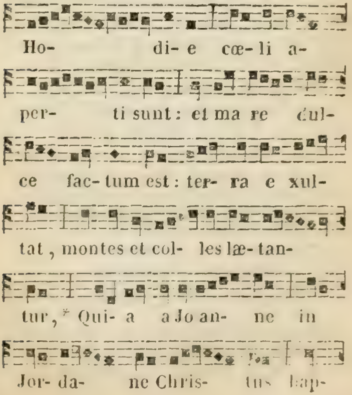
Si vero infirmus sit adeo morti proximus ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos benedictionem ei impertiatur.

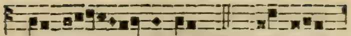
BENEDICTIO AQUÆ

QUÆ FIT IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

In vigilia Epiphaniæ, post Completorium, vel etiam lecta nona Lectione in Matutino, Sacerdos indutus sacris vestibus cum pluvia-

li, et Diaconus et Subdiaconus, sacris sui ordinis vestibus induti, praecedentibus Acolythis, cum Cereis et Cruce, et thuribulo, et aliis sequentibus Clericis, veniant ad locum, ubi paratus est alveolus cum aqua. Et dum recedunt de Choro, cantent sequens Responsorium, cantoribus illud inchoantibus, et procedentibus. Deinde totus Chorus sequatur Responsorium.

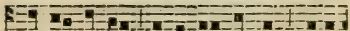

ti- za- tus est. ℣. Quid est

ti-bi, ma-re , quod

fu-gi-vis-ti : et tu Jor-da-nis , qui-a

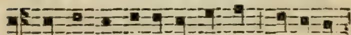

con- ver- sus es re-tror-

sum ? * Qui- a.

Finito Responsorio , ante alveum aquæ cantor incipit Antiphonam

Vox Domi-ni su-per aquas, alle-lu-

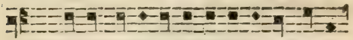

ia : De-us majes-tatis intonu- it , al-

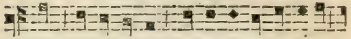

le- lu-ia. Psalm. Afferte Do-mino, *cum reliquis ut supra. 30. In fine*

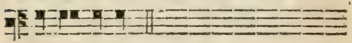
Gloria Patri. *Iterum resumitur Ant.* Vox Domini.

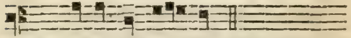
Ant. In Ecclesi-is bene-di-ci-te Domi-

num, alle-lu-ia : de fontibus Isra-el,

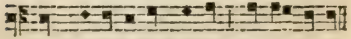
al-le lu-ia.

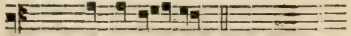
Psalm. Exurgat De- us, *cum reliq. ut infra.* 433. *Et in fine* Gloria Patri. etc. *Iterum resumitur Antiphona.* In Ecclesiis.

Ant. Ipse liberavit me, al-lelu-ia : de

la-que- o ve-nan-ti- um, al-le-lu-ia.

Psalm. Qui ha-bi- tat, *cum reliq. ut supra.* 124. *Et in fine* Gloria Patri, etc.

Iterum resumitur Antiphona. Ipse liberavit me. *Quibus finitis, Sacerdos in medium Chori procedens, sic canendo dicit :* Exaudi nos, Domine, *ut infra.*

Deinde sequitur Chorus. Quoniam benigna est misericordia tua : secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos, Domine.

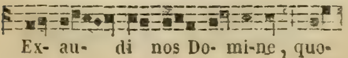
Sacerdos. Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquæ. *Chorus.* Usque ad animam meam.
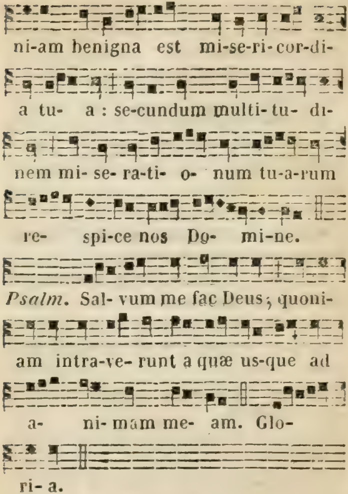
Sacerdos. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto.

Chorus. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Iterum Sacerdos incipit : Exaudi nos, Domine.

Chorus. Quoniam benigna est misericordia tua : secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos, Domine.

Deinde dicuntur Litaniæ cantando.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere.
Spiritus sancte Deus, miserere.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora.
Sancta Virgo Virginum, ora.
Sancte Michael, ora.
Sancte Gabriel, ora.
Sancte Raphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archangeli, or.
Omnes sancti beatorum spirituum Ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ, or.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Theodore, ora.
Omnes sancti Martyres, orate.

Sancte Sylvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Martine ora.
Sancte Augustine, ora.
Omnes sancti Pontifices et Confessor., or.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Dominice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Antoni, ora.
Omnes sancti Monachi et Eremitæ, orate.
Sancta Maria Magdalena, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Ursula cum toto tuo comitatu, or.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera.
A morte perpetua, libera.
Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, libera.
Per Adventum tuum, libera.
Per Nativitatem tuam, libera.
Per Baptismum et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem et passionem tuam, libera.
Per mortem et sepulturam tuam, libera.
Per sanctam resurrectionem tuam, lib.
Per admirabilem ascensionem tuam, lib.
Per adventum Spiritus sancti Paracleti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus.
Ut nobis indulgeas, te rogamus.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rogamus.
Ut domnum apostolicum et omnes Ecclesiasticos Ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus.

(*Hic Sacerdos, qui facit Officium, exurgens in medio, dicat hos tres versus gradatim erigendo vocem :*)

Ut hanc aquam bene † dicere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut hanc aquam bene † dicere, et sanctificare digneris, te rogamus, audi n.
Ut hanc aquam bene † dicere, sancti† care, et consecrare digneris, te rogamus, audi nos.

Sequantur Cantores.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus.

Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te rogamus.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Sacerdos qui facit Officium, dicat:

Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvos nos fac, Domine Deus noster.

℟. Et congrega nos de nationibus.

℣. Ut confiteamur nomini sancto tuo.

℟. Et gloriemur in laude tua.

℣. Benedictus Dominus Deus Israel a sæculo.

℟. Et usque in sæculum : fiat, fiat.

Sufflat in aquam tribus vicibus, sic dicendo : Exsufflo te, omnis legio Satanæ, in nomine Pa ✝ tris, et Fi ✝ lii, et Spiritus ✝ sancti. Amen.

✝ *Exorcismus qui dicitur cantando.*

Exorcizo te creatura aquæ, in nomine Pa ✝ tris, et Fi ✝ lii, et Spiritus ✝ sancti, ne communices ulli spiritui immundo : dabis honorem viventi, atque regnanti, Patri, et Filio, et Spiritui sancto; ut ubicumque aspersa fueris, spiritus immundus ab eo loco recedat. Itemque adjuro te, creatura aquæ, in nomine Jesu Christi Nazareni, Filii Dei vivi, regis et judicis nostri : ut sis purgatio, et sanctificatio hominum, quos Deus ad suam sanctam gratiam vocare dignatus est. Te ergo invoco, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus : ut hanc aquam exorcizare, et bene ✝ dicere pro tua pietate digne-

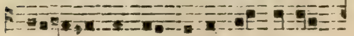
ris: ut omnis immundus spiritus locum in ea ultra non habeat, vel potestatem: sed ubicumque aspersa fuerit, Angelorum tuorum ibi descendat exercitus. Per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde Subdiaconus, vel Acolythus dicat :

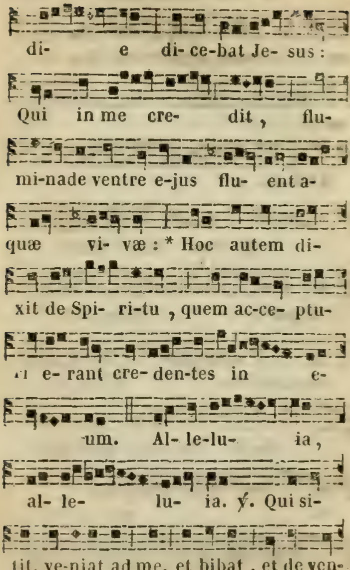
Lectio Libri Numerorum.
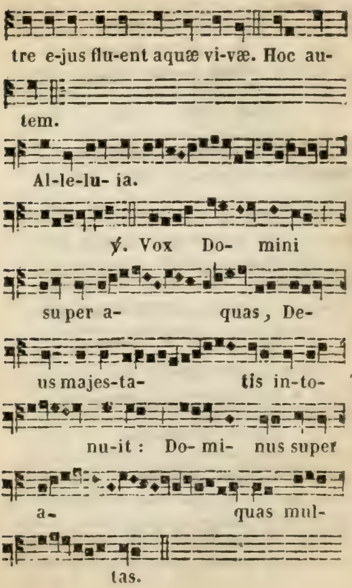
In diebus illis : Convenerunt filii Israel adversum Moysen et Aaron, et versi in seditionem, dixerunt : Da nobis aquam, ut bibamus. Ingressusque Moyses et Aaron, dimissa multitudine, in tabernaculum fœderis, corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt : Domine Deus, exaudi clamorem hujus populi, et aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ, ut satiati, cesset murmuratio eorum. Et apparuit gloria Domini super eos.

Chorus cantet Tractum.

Ul- ti-mo festi- vi- ta-tis

di- e di-ce-bat Je- sus :
Qui in me cre- dit , flu-
mi-nade ventre e-jus flu- ent a-
quæ vi- væ : * Hoc autem di-
xit de Spi- ri-tu , quem ac-ce- ptu-
ri e- rant cre- den-tes in e-
um. Al- le-lu- ia ,
al- le- lu- ia. ℣. Qui si-
tit, ve-niat ad me, et bibat , et de ven-

tre e-jus flu-ent aquæ vi-væ. Hoc au-
tem.
Al-le-lu- ia.
℣. Vox Do- mini
su per a- quas , De-
us majes-ta- tis in-to-
nu-it : Do- mi- nus super
a- quas mul-
tas.

Diaconus accepta benedictione dicit:

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

In illo tempore: In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, et bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum.

† *Exorcismus Aquæ qui debet cantari.*

Exorcizo te, creatura aquæ, per Deum † vivum, per Deum † verum, per Deum † sanctum, per Deum totius creatorem: ut te mundam exhibeas contra omnem morbum, atque insidias inimici, et diabolicas potestates: ut ubicumque aspersa fueris, sit propitio Deo defensa domus ipsa. Et sicut defensæ fuerunt in Ægypto domus Hebræorum per signum sanguinis Agni; sic defendantur Domine domus famulorum, famularum-

que tuarum, per aspersionem hujus aquæ. In ipsius nomine te exorcizo, qui verbo suo fontem te manare præcepit. Et in ipsius nomine te exorcizo, qui filios Israel per medium maris eduxit. In ipsius nomine te exorcizo, qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Et in ipsius nomine te exorcizo, quem Joannes in te baptizavit : ut omnis spiritus erroris, et omnes phantasiæ dæmonum per te aspersæ effugiant, et separentur de eodem loco. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Sequitur Exorcismus, qui etiam a Sacerdote debet cantari.

Exorcizo te creatura aquæ, in nomine Dei Pa✝tris omnipotentis, et in nomine Domini nostri Jesu Christi, ut omnis immundus spiritus, vel incursio Satanæ separentur a te creatura aquæ. Proinde ergo efficere aqua exorcizata ad effugandum omne phantasma inimici, et ipsum inimicum eradicare, et

effugare valeas, in nomine Dei Pa † tris omnipotentis. Qui cum eodem Filio suo, et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oratio, quæ cantatur in tono solemni.

Benedic, Domine, hanc aquam benedictione cœlesti, et assistat super eam virtus Spiritus sancti: ut ubicumque aspersa fuerit, longe recedat virtus inimicorum, verbera phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitates tempestatum: omnis denique spiritus procellarum, te ipso benedicente, effugetur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oratio super salem legenda mediocri voce.

Virtutis tuæ invictam fortitudinem deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens æterne Deus, super hoc sal, cui non minimam gratiam conferre dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quæ hominibus ad escam per tuum

Filium Dominum nostrum procreari jussisti; per quem te, Domine, supplices exoramus, ut sal istud sanctifi † care, et bene † dicere, et conse † crare pro tua pietate digneris, ut ex vultu divinæ majestatis tuæ, virtutem tuam contra omnes immundos spiritus possit accipere. Expellat de tabernaculis famulorum, famularumque tuarum, quidquid potest pestiferum esse: et exhibeat plenum salutis effectum. Deterreat præstigia, phantasmataque compescat, per signum sanctæ Cru † cis Filii tui Domini nostri; et tutelam fidelissimam desiderantibus præstet, per hoc tuum Domine Jesu Christe signa † culum quod nullius dolus, nullius pertinacia designavit.

Alia benedictio salis, quæ dicitur cantando.

Benedico te, creatura salis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus † sancti: qui te ad tutelam humani generis procreavit: et populo venienti ad credulitatem, per servos consecrari præcepit. Proinde rogamus te, Domine

Deus noster, ut hæc creatura salis, in nomine sanctæ Trinitatis, efficiatur salutare Sacramentum, sitque perfecta medicina in visceribus fidelium tuorum. Per eum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Oratio super sal legenda.

Intuere, Domine, hanc creaturam salis, quam usibus humani generis tribuisti: et petimus, omnipotens æterne Deus, per signum Cru † cis Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi; ut ubicumque aspersa fuerit aqua hoc sale commixta, sit efficax ad evacuandam omnem adversariam potestatem inimici: consumet, et arefaciat, nihilque ibi remaneat immundum, nihil pestiferum; sed per invocationem nominis tui, sit nobis mundum ac benedictum, per eum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

† *Exorcismus cantandus.*

Exorcizo te, creatura salis, per Deum verum, per Deum sanctum, per Deum

totius creatorem : per eum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ. Qui per Apostolum Paulum dicere dignatus est : sit cor vestrum sale conditum. Ideoque efficere sal ad exorcizandum, ad evacuandum, et expellendum inimicum, omnemque virtutem, et putredinem ejus in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Oratio legenda mediocri voce.

Oremus.

Dominus et Salvator noster Jesus, antequam ad cœlos ascenderet, Apostolis suis mandavit, dicens : Habete in vobis sal, et pacem habete inter vos. (*Hic ponat sal in aquam, dicens* :) Hæc commixtio salis et aquæ pariter fiat, in nomine Pa † tris, et Fi † lii, et et Spiritus † sancti, et in virtute Domini nostri Jesu Christi cui est honor, et gloria in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Cantatur.

Exorcizo te, creatura salis et aquæ in nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † sancti. Exorcizo te per Deum vivum. Exorcizo te per Crucifixum. Exorcizo te per Spiritum sanctum. Per eum te exorcizo, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, dicens : Hæc dicit Dominus : Sanabitur aqua ista, et non erit in ea mors neque sterilitas. Per ipsius nomen te adjuro, qui divina voce oris sui Apostolis suis locutus est, dicens : Vos estis sal terræ, et cor vestrum sit sale conditum : ut omnes qui ex te sumpserint, sint sanctificati in animabus, et corporibus : ut ubicumque aspersa fueris, effugias inimicum, et præstet omnibus remissionem peccatorum : expellas insidias, et excludas omnes dæmonum tentationes. Te autem conditor, et restaurator omnium elementorum tuorum, qui hæc fluenta tuo nomine sanctificata, ad purgationem locorum proficere jussisti, deprecor, ut nominis tui invocata majestate, gratiam Spiritus sancti hæc aqua acci-

piat, valeatque ad expellendas diabolicas artes, per manus servorum tuorum aspersa, et per sanctificationem, quam tu, Domine, sanctificando sanctificas, et benedicendo benedicis: ut omnis immundus spiritus, aspersione hujus aquæ repulsus et confusus discedat, et omnis incursus Satanæ, et omne phantasma, omnisque immunditia, et putredo inimicorum longe recedat. Nec consistendi, aut resistendi habeat potestatem: nec in eodem loco standi, aut commorandi, sed victus et destructus discedat diabolus cum omni pompa sua. Per virtutem et gloriam Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Sequitur in eodem tono.

Exorcizo te, creatura aquæ sale conspersa, per Deum vivum, per Deum verum, per Deum totius creatorem, qui te in principio separavit ab arida, et in quatuor fluminibus dividere dignatus est: ut ubicumque portata vel aspersa fueris, effugetur, et separetur inimicus et omnis putredo ejus, ut sit

ipsa domus Deo dicata. Per virtutem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, etc.

Iterum super aquam.

Te autem, creatura aquæ, adjuro per Deum vivum, per Deum verum, per Deum sanctum : per eum te adjuro, qui te in principio separavit ab arida. Adjuro te per Deum vivum; qui te de fonte paradisi manare fecit. (*Hic dividit aquam in quatuor partes*) et in quatuor fluminibus exire jussit, et totam terram rigare præcepit. Adjuro te per eum, qui in Cana Galilææ sua potentia convertit in vinum : qui super te suis sanctis pedibus ambulavit : qui tibi nomen imposuit Siloe. Adjuro te per eum, qui in te Naaman Syrum a sua lepra per manum Elisei Prophetæ mundavit : Aqua sanc † ta, Aqua bene † dicta : Aqua, (*Hic tangat aquam, dicens*) lavans sordes, et mundans peccata. Adjuro te per Deum vivum, ut te mundam exhibeas, nec aliquam phantasiam in te retineas, sed efficiaris exorcizata, ad effugandum inimicum,

et omnes actus fulguris, ut ubicumque aspersa fueris, sive in domo, sive in agro, sive in vineis, sive in seminatis campis, sive in fructibus, sive in angulis cubiculorum, sive in navibus, sive in puteis, vel si quis ex te gustaverit, fias ei defensio, et remedium sanitatis. Ipse quoque diabolus elongetur et separetur, quantum elongatum est cœlum a terra, lux a tenebris, veritas a mendacio, justitia ab injustitia, dulce ab amaro: tantum elongetur, et separetur ille immundus spiritus ab habitationibus famulorum, famularumque Dei. Per nomen Domini nostri Jesu Christi: qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat.

Hic dicitur in tono præfationis.
Per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Sursum corda.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gratias agamus Domino Deo nostro.
℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutare: nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine Deus cœli et terræ: cujus virtuti subdita sunt universa: cujus verbo creata sunt omnia, supermitte, quæsumus, virtutem Spiritus sancti tui, super hanc creaturam: ut fiat aqua sanctificata, in nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spiritus ✠ sancti. Te igitur omnipotens Deus, altissima salus, et respector perpetuus, humiliter rogamus, et petimus, ut nos exaudias, et miserearis precibus nostris, quatenus ubicumque hæc aqua aspersa fuerit, fiat te jubente causa purificationis. Habeat quoque perpetuam gratiam ipsa domus, fidem rectam, spem certam, caritatem perfectam, gaudium verum, honorem perpetuum, ut omnes malevoli, et invidi spiritus ab ea expellantur, et separentur. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Sequitur in tono Orationum, non Præfationum.

Iterumque te alloquor aqua, quæ lucis similitudinem habes, tu sub cœ-

lo, tu super cœlum, tu sub terra, tu super terram. Super te invoco nomen sanctum, atque mirabile Dei omnipotentis qui te sua potentia convertit in vinum, suspendit super cœlos, congregavit in terra, miscuit in mari. Qui te arcanis, et velocibus ventis pluere præcepit, et ad usus hominum, et lavacrum dedit: et sitientibus potum subministravit. Super aquam etiam spiritus Domini non solum ferebatur, sed etiam fertur. Adjuro ergo te, creatura aquæ per septiformem spiritum Dei vivi. Adjuro te per novem Ordines Angelorum. Adjuro te per vocem tonitrui coruscantis, tremendi et cœlestis regis. Adjuro te per lignum mysterii, de quo aqua percussa statim dulcis facta est. Adjuro te per eum, qui omnia creavit, ne contemnas vocem humilitatis meæ; sed expellas omnem umbram, omnes satellites adversariorum, omnes machinationes diaboli, sive spirituum immundorum, sive biothanatorum, sive errantium, sive ex invocatione magicæ artis, sive præcantorum argumenta, sive draconum et omnium volucrum,

vel viperarum, quia imperat tibi Dominus Jesus Christus filius Dei vivi: quod mox, ut aspersa fueris, in nomine Dei Sabaoth, sive in hominibus, sive in domibus, sive in vineis, sive in pecoribus, vel in quibuslibet animantibus, sive in seminatis campis, sive ab hominibus conculcata fueris; sive in navibus, sive in mari, sive in paludibus, sive in qualicumque creatura, vel in quocumque loco aspersa fueris; sive super infirmum, vel languentem, sive in potum data fueris homini in valetudine detento, aut maligni spiritus infestatione percusso mox expellas, et excludas omne malignum: ut possit homo velocius salvus fieri, per virtutem Domini nostri Jesu Christi, qui neque dici, neque scribi, neque computari potest, cui nomen est Deus.

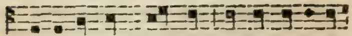
In tono præfationis. Tu autem, Domine, qui per angelum tuum fontem Agar ostendisti, et ex eo Ismaelem sitientem potasti; qui pueri tui Abrahæ in Mesopotamia preces exaudisti, et omnia desideria cordis ejus implesti; qui famulo tuo Moysi in deserto eremi

petram percutere, et ex ea aquam producere, et populum rigare jussisti.

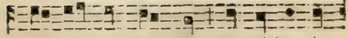
Dum supradicta cantantur, in Sacristia ornant Clerici Patrinum, deferentem Crucem velo aliquo pulcherrimo, quem comitantur Diaconus et Subdiaconus cum Clericis, et multis luminaribus, et semper incensando, perveniunt ad locum, ubi benedicitur aqua. Ibi Patrinus genuflectitur. Et Sacerdos prius Crucem incensans, de manu Patrini illam accipit. Et ter dicit sequentem versum, Crucem in aquam immergendo.

Qui aquam amaram immisso ligno dulcorasti: benedicere, et sanctificare digneris hanc creaturam aquæ. In nomine Pa✝tris, et Fi ✝ lii, et Spiritus ✝ sancti.

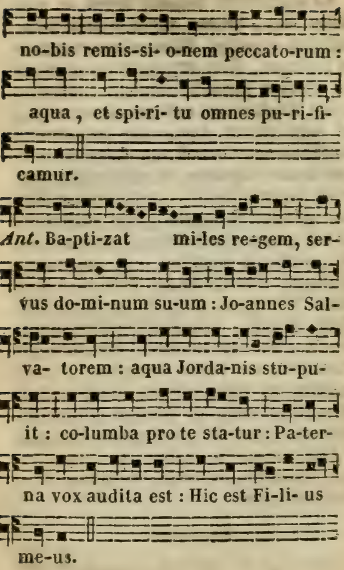
Deinde cantantur infra scriptæ Antiphonæ a Cantoribus. Quibus expletis, reddit Crucem Patrino eam incensando, quam refert ubi acceperat. Interim Sacerdos prosequitur canendo. *Ut ubicumque.*

Bapti-za-tur Chris-tus, et sancti-fi-ca-

tur omnis mun-dus: et tri-bu- it

no-bis remis-si- o-nem peccato-rum :
aqua , et spi-ri- tu omnes pu-ri-fi-
camur.
Ant. Ba-pti-zat mi-les re-gem, ser-
vus do-mi-num su-um : Jo-annes Sal-
va- torem : aqua Jorda-nis stu-pu-
it : co-lumba pro te sta-tur : Pa-ter-
na vox audita est : Hic est Fi-li- us
me-us.

Ut ubicumque aspersa fuerit in nomine tuo, omnes sævas inimici jaculationes expellat. Illud etiam rogamus et petimus, Deus omnipotens: ut sicut ad domum Raguelis sanctum Angelum tuum Raphaelem mittere dignatus es, ut Asmodæum dæmonem colligaret: simile quoque beneficium domibus nostris donare digneris: ut ubicumque hæc unda aspersa fuerit, numquam malignus spiritus in eadem domo consistendi vel commorandi habeat potestatem, sed confusus protinus, et destructus abscedat. Per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Cœli, Cœlorumque Virtutes, ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Chorus cantet in tono feriali. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth, etc.

Cantando.

Exorcizo te spiritus immunde per

Deum vivum, qui fecit cœlum et terram, mare, et omnia quæ in eis sunt: ut omnes virtutes adversarii, omnes exercitus diabolici, et omnes incursus, et omnia phantasmata inimici eradicentur, et effugiant ab hac creatura salis et aquæ: ut sit sancta, salutifera: et ignis ardens adversus omnes insidias eorum. Ut ubicumque perlata, vel aspersa fuerit hæc creatura salis et aquæ, sit sanitas, sinceritas et corporis medicina: ut effugiat omnis infirmitas, fulgura quoque et grandines ab aspersione hujus aquæ separentur et effugiant, et elongentur. Per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, etc.

Oremus.

Vere sanctus, vere benedictus, terribilis, metuendus, et adorandus Domine Deus noster, ab occultis nostris munda nos, et ab alienis parce servis tuis: ut cum fiducia valeamus dicere orationem illam regalem, quam Dominus et Salvator noster per Evangelium suum orare docuit, dicens: Pater noster, qui es in cœlis: sanctificetur no-

men tuum : adveniat regnum tuum : fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie : et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentionem. ℟. Sed libera nos a malo.

Legendo.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis præteritis, præsentibus et futuris. Libera nos, quæsumus, Domine, famulos et famulas tuas a gladio, a fame, a tentatione diaboli, a percussione sæculi, et ab infirmitatibus malis. Per liberatorem et redemptorem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, etc.

ORATIO.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi; Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob : exorcizante me istam creaturam salis et aquæ, precor te, ut me exaudire digneris in nomine Domini nostri Jesu Christi Nazareni, Filii

Dei vivi, regis et judicis nostri, ut sit purgatio et purificatio omnibus hominibus, atque in eis, in quibus aspersa fuerit, habeat potestatem ad effugandos immundos et phantasmaticos spiritus, et omnem nefarium diabolum, atque omnes figuras, et minas Satanæ. Concedatur etiam ei potestas ad exterminandum fulgura et grandines, et omnes adversitates humanæ naturæ: ut non possit immundus spiritus nocere his locis, in quibus aspersa fuerit; sed confusus, et destructus abscedat: Per virtutem Domini nostri Jesu Christi regis. Qui cum Deo Patre vivit et regnat in sæcula sæculorum.

Adjuro te creatura salis et aquæ, in nomine Pa ✝ tris, et Fi ✝ lii, et Spiritus ✝ sancti. Adjuro te in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Adjuro te per eum qui te de fonte paradisi produxit. Adjuro te per eum, qui Apostolis suis præcepit, dicens: Ite, baptizate omnes gentes, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Per ipsius no-

men te adjuro, ut ubicumque aspersa fueris, omne phantasma de domo ipsa, et omnis incursio diaboli eradicetur, et effugiat. Per Deum vivum †, per Deum verum †, Deum totius creatorem †: ut neque hominibus, neque domiciliis, neque pecoribus, neque frugibus, neque arboribus noceas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

ORATIO.

Deus, qui ad salutem humani generis, maxima quæque sacramenta, in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus parato, virtutem tuæ benedic † tionis infunde: ut creatura mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos dæmones, morbosque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum ut quidquid in domibus, vel in locis Fidelium, hæc unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant

omnes insidiæ latentis inimici : et si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat, atque discedat : ut salubritas, per invocationem tui nominis expetita, ab omnibus impugnationibus sit defensa. Per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, etc.

Legenda.

Benedictio Dei Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † sancti, descendat super hanc creaturam salis et aquæ. ℟. Amen.

Subito Sacerdos incipiat cantando. Credo in unum Deum, *quo finito, aspergat populum aqua benedicta, et fratres cantent in choro Antiph.* Asperges me, *cum* Gloria Patri.

Quibus finitis, Diaconus cantet Evangelium.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Factum est autem, cum baptizaretur omnis populus, et Jesu baptizato, et orante, apertum est cœlum, et descen-

dit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum ; et vox de cœlo facta est : Tu es filius meus dilectus, in te complacui mihi. Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur, filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joseph, qui fuit Mathatiæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, qui fuit Mathathiæ, qui fuit Semei, qui fuit Joseph, qui fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathath, qui fuit Levi, qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, qui fuit Melca, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui fuit Esron, qui fuit Phares,

qui fuit Judæ, qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Cainam, qui fuit Arphazad, qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamec, qui fuit Mathusale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cainan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jesus autem plenus Spiritu sancto egressus est a Jordane.

Quo finito, Cantores incipiant, Te Deum, p. 515, *et totum decantetur a fratribus astantibus in Choro.*

Deinde dicit Sacerdos :

℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

ORATIO.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens æterne Deus; et mittere

digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Ad fovendam simul, et excitandam Fidelium devotionem, Sanctiss. D. N. Benedictus XIII *omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus, qui in pervigilio Epiphaniæ Domini hujus modi Aquæ Benedictioni, quavis in Ecclesia illa fiat, devote adfuerint, Centum Indulgentiæ dies perpetuo est elargitus.*

DE EXORCIZANDIS

OBSESSIS A DÆMONIO.

Sacerdos, seu quivis alius legitimus Ecclesiæ minister, vexatos a dæmone exorcizaturus, ea qua par est pietate, prudentia ac vitæ integritate præditus esse debet, qui non sua, sed divina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus, tam pium opus ex caritate constanter et humiliter exequatur. Hunc præterea maturæ ætatis esse decet, et non solum officio, sed etiam morum gravitate reverendum.

Ut igitur suo munere recte fungatur, cum alia multa sibi utilia documenta, quæ brevitatis gratia hoc loco prætermittuntur, ex probatis Auctoribus, et ex usu nosse studeat; tum hæc pauca magis necessaria diligenter observabit.

In primis, ne facile credat aliquem a dæmonio obsessum esse; sed nota habeat ea signa quibus obsessus dignoscitur ab iis qui vel atrabile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem obsidentis dæmonis sunt: ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere; distantia, et occulta patefacere, vires supra ætatis seu conditionis naturam ostendere, et id genus alia quæ cum plurima concurrunt majora sunt indicia.

Hæc autem ut magis cognoscat, post unum aut alterum exorcismum interroget obsessum quid senserit in animo, vel in corpore, ut sciat etiam ad quænam verba magis diaboli conturbentur, ut ea deinceps magis inculcet ac repetat.

Advertat quibus artibus ac deceptionibus utantur dæmones ad Exorcistam decipiendum: solent enim ut plurimum fallaciter respondere, et difficile se manifestare, ut Exorcista diu defatigatus desistat, aut infirmus videatur non esse a dæmonio vexatus. Aliquando postquam sunt manifesti, abscondunt se, et relinquunt corpus quasi liberum ab omni molestia, ut infirmus putet

se omnino esse liberatum: sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis. Aliquando etiam dæmones ponunt quæcumque possunt impedimenta ne infirmus se subjiciat exorcismis, vel conantur persuadere infirmitatem esse naturalem, interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, et ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur. Aliqui ostendunt factum maleficium, et a quibus sit factum et modum ad illud dissipandum; sed caveat ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios quam ad Ecclesiæ ministros confugiat, aut ulla superstitione, aut alio modo illicito utatur. Quandoque diabolus infirmum quiescere, et suscipere sanctissimam Eucharistiam permittit, ut discessisse videatur. Denique innumerabiles sunt artes et fraudes diaboli ad decipiendum hominem, quibus ne fallatur Exorcista cautus esse debet.

Quare memor Dominum nostrum dixisse genus esse dæmoniorum quod non ejicitur nisi per orationem et jejunium, (*Matth.* 17) hæc duo potissimum remedia ad impetrandum divinum auxilium, dæmonesque pellendos, exemplo sanctorum Patrum, quoad ejus fieri poterit, tum per se, tum per alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commode fieri potest, vel in alium religiosum et honestum locum seor-

sum a multitudine perductus energumenus exorcizetur, sed si fuerit ægrotus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa, in domo privata exorcizari poterit.

Admoneatur obsessus, si mente et corpore valeat, ut pro se oret Deum ac jejunet, et sacra confessione et communione sæpius ad arbitrum Sacerdotis se communiat, et dum exorcizatur, totum se colligat, et ad Deum convertat; ac firma fide salutem ab eo deposcat cum omni humilitate. Et cum vehementius vexatur, patienter sustineat, nihil diffidens de auxilio Dei. Habeat præ manibus, vel in conspectu Crucifixum. Reliquiæ quoque Sanctorum, ubi haberi possint, decenter ac tuto colligatæ et copertæ, ad pectus, vel ad caput obsessi reverenter admoveantur; sed caveatur ne res sacræ indigne tractentur, aut illis a dæmone ulla fiat injuria. Sanctissima vero Eucharistia super caput obsessi, aut aliter ejus corpori non admoveatur ob irreverentiæ periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut supervacaneis vel curiosis irrogationibus, præsertim de rebus futuris et occultis, ad suum munus non pertinentibus; sed jubeat immundum spiritum tacere, et ad interrogata tantum respondere: neque ei credatur, si dæmon simularet se esse animam alicujus Sancti vel defuncti, vel Angelum bonum.

Necessariæ vero interrogationes sunt, ut

de numero et nomine spirituum obsidentium, de tempore quo ingressi sunt, de causa, et aliis hujusmodi. Ceteras autem dæmonis nugas, risus, et ineptias Exorcista cohibeat, aut contemnat: et circumstantes, qui pauci esse debent, admoneat ne hæc curent, neque ipsi interrogent obsessum; sed potius humiliter et enixe Deum pro eo precentur.

Exorcismos vero faciat ac legat cum imperio et auctoritate, magna fide, et humilitate, atque fervore; et cum viderit spiritum valde torqueri, tunc magis instet et urgeat. Et quoties viderit obsessum in aliqua corporis parte commoveri, aut pungi, aut tumorem alicubi apparere, ibi faciat signum Crucis, et Aqua benedicta aspergat, quam exorcizando in promptu habeat.

Observet etiam ad quæ verba dæmones magis contremiscant, et ea sæpius repetat; et quando pervenerit ad comminationem, eam iterum et sæpius proferat, semper pœnam augendo, ac si videat se proficere, in ipsa perseveret per duas, tres, quatuor horas, et amplius prout poterit donec victoriam consequatur.

Caveat proinde Exorcista ne ullam medicinam infirmo obsesso præbeat, aut suadeat: sed hanc curam medicis relinquat.

Mulierem Exorcizans semper secum habeat honestas personas, quæ obsessam teneant,

dum exagitatur a dæmonio, quæ quidem personæ sint patienti, si fieri potest, cognatione proximæ : atque honestatis memor Exorcista caveat ne quid dicat vel faciat quod sibi aut aliis occasio esse possit pravæ cogitationis.

Dum exorcizat, utatur sacræ Scripturæ verbis potius quam suis aut alienis. Jubeatque dæmonem dicere an detineatur in illo corpore ob aliquam operam magicam, aut malefica signa, vel instrumenta quæ si obsessus sumpserit, evomat; vel si alibi extra corpus fuerint, ea revelet; et inventa comburantur. Moneatur etiam obsessus ut tentationes suas omnes Exorcistæ patefaciat.

Si vero obsessus liberatus fuerit, moneatur ut diligenter sibi caveat a peccatis, ne occasionem dæmoni præbeat in ipsum revertendi, ne fiant novissima hominis illius pejora prioribus.

Itaque Sacerdos, sive alius Exorcista, rite confessus, aut saltem corde peccata sua detestans, peracto, si commode fieri potest, sanctissimo Missæ sacrificio, divinoque auxilio piis precibus implorato, superpelliceo et stola violacea, cujus extrema pars ad obsessi collum circumponatur, indutus, et coram se habens obsessum ligatum, si fuerit periculum, eum, se et astantes communiat signo crucis, et aspergat Aqua benedicta, et genibus flexis, aliis responden-

tibus, dicat Litanias ordinarias usque ad Preces exclusive.

In fine : Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 53.

Deus, in nomine tuo salvum me fac :* et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam : * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quæsierunt animam meam : * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * et Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis : * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eri-

puisti me : * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri, etc.

℣. Salvum fac servum tuum.

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum (*vel* famulam tuam) quem (*vel* quam) delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Domine sancte, Pater omnipotens,

æterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui illum refugam tyrannum et apostatam gehennæ ignibus deputasti, quique Unigenitum tuum in hunc mundum misisti, ut illum rugientem contereret, velociter attende, accelera, ut eripias hominem ad imaginem et similitudinem tuam creatum, a ruina et dæmonio meridiano. Da, Domine, terrorem tuum super bestiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam servis tuis contra nequissimum draconem pugnare fortissime, ne contemnat sperantes in te, et ne dicat, sicut in Pharaone, qui jam dixit, Deum non novi, nec Israel dimitto. Urgeat illum dextera tua potens discedere a famulo tuo N (*vel* a famula tua N) † ne diutius præsumat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, et in Filio tuo redemisti: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Deinde præcipiat dæmoni hunc in modum.

Præcipio tibi, quicumque es, spiri-

tus immunde, et omnibus sociis tuis hunc Dei famulum (*vel* hanc Dei famulam) obsidentibus, ut per mysteria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Domini nostri Jesu Christi, per missionem Spiritus sancti, et per adventum ejusdem Domini nostri ad judicium, dicas mihi nomen tuum, diem, et horam exitus tui, cum aliquo signo, et ut mihi Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias: neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona ullo modo offendas.

Deinde legantur super obsessum hæc Evangelia, vel unum aut alterum.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem. *Hæc dicens, signat se et obsessum in fronte, ore et pectore.* In principio erat Verbum, *p.* 139.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

In illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis: Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit et baptizatus fuerit, sal-

vus erit : qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur : in nomine meo dæmonia ejicient ; linguis loquentur novis : serpentes tollent : et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit : super ægros manus imponent, et bene habebunt.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

In illo tempore, reversi sunt septuaginta duo cum gaudio, dicentes ad Jesum : Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis : Videbam satanam sicut fulgur de cœlo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones, et super omnem virtutem inimici : et nihil vobis nocebit. Verumtamen in hoc nolite gaudere quia spiritus vobis subjiciuntur; gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in cœlis.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

In illo tempore, Erat Jesus ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cum ejecisset dæmonium, locutus est

mutus. Et admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt : In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia. Et alii tentantes, signum de cœlo quærebant ab eo. Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet : si autem et satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus ? quia dicitis in Beelzebub me ejicere dæmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia, filii vestri in quo ejiciunt ? Ideo ipsi judices vestri erunt. Porro si in digito Dei ejicio dæmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei. Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet. Si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et spolia ejus distribuet.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Domine, Verbum Dei Patris, Christe Jesu, Deus et Dominus universæ creaturæ, qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes et scorpiones, qui inter cetera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere : Dæmones effugate; cujus virtute motus tanquam fulgur de cœlo satanas cecidit, tuum sanctum nomen cum timore et tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo, data venia omnium delictorum meorum, constantem fidem, et potestatem donare digneris, ut hunc crudelem dæmonem, brachii tui sancti munitus potentia, fidenter et securus aggrediar, per te Jesu Christe Domine Deus noster, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde muniens se et obsessum signo Crucis, circumposita parte stolæ ad collum ejus, et dextera manu sua capiti ejus imposita, constanter et magna cum fide dicat ea quæ sequuntur.

℣. Ecce crucem Domini; fugite, partes adversæ.

℟. Vicit leo de tribu Juda, radix David.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, invoco nomen sanctum tuum, et clementiam tuam supplex exposco, ut adversus hunc, et omnem immundum spiritum, qui vexat hoc plasma tuum, mihi auxilium præstare digneris. Per eumdem Dominum nostrum.

℟. Amen.

† EXORCISMUS.

Exorcizo te, immundissime spiritus, omnis incursio adversarii, omne phantasma, omnis legio, in nomine Domini nostri Jesu Christi † eradicare, et effugare ab hoc plasmate Dei. † Ipse tibi imperat qui te de supernis cœlorum in inferiora terræ demergi præcepit. Ipse tibi imperat qui mari, ventis,

et tempestatibus imperavit. Audi ergo, et time, satana, inimice fidei, hostis generis humani, mortis adductor, vitæ raptor, justitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiorum, seductor hominum, proditor gentium, incitator invidiæ, origo avaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum: quid stas, et resistis, cum scias Christum Dominum vires tuas perdere? Illum metue qui in Isaac immolatus est, in Joseph venundatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde inferni triumphator fuit. (*Sequentes cruces fiant in fronte obsessi.*) Recede ergo in nomine Patris ✝, et Filii ✝, et Spiritus ✝ sancti, da locum Spiritui sancto, per hoc signum ✝ crucis Jesu Christi Domini nostri: Qui cum Patre et eodem Spiritu sancto vivit et regnat, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, conditor et defensor generis humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti, respice super hunc famulum tuum N qui (*vel* hanc famulam tuam N quæ) dolis immundi spiritus appetitur, quem vetus adversarius, antiquus hostis terræ, formidinis horrore circumvolat, et sensum mentis humanæ stupore defigit, terrore conturbat, et metu trepidi timoris exagitat. Repelle, Domine, virtutem diaboli, fallacesque ejus insidias amove; procul impius tentator aufugiat: sit nominis tui signo ✝ (*in fronte*) famulus tuus munitus, et in animo tutus et corpore.

Tres Cruces sequentes fiant in pectore dæmoniaci. Tu pectoris ✝ hujus interna custodias. Tu viscera ✝ regas. Tu ✝ cor confirmes. In anima adversatricis potestatis tentamenta evanescant. Da, Domine, ad hanc invocationem sanctissimi nominis tui gratiam, ut qui hucusque terrebat, territus aufugiat, et victus abscedat, tibique pos-

sit hic famulus tuus, et corde firmatus, et mente sincerus debitum præbere famulatum. Per Dominum, etc. ℟. Amen.

† EXORCISMUS.

Adjuro te, serpens antique, per judicem vivorum et mortuorum; per factorem tuum, per factorem mundi, per eum qui habet potestatem mittere te in gehennam, ut ab hoc famulo Dei N qui ad Ecclesiæ sinum recurrit, cum metu et exercitu furoris tui festinus discedas. Adjuro te iterum † (*in fronte*) non mea infirmitate, sed virtute Spiritus sancti, ut exeas ab hoc famulo Dei N quem omnipotens Deus ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi, sed ministro Christi. Illius enim te urget potestas qui te cruci suæ subjugavit. Illius brachium contremisce qui, devictis gemitibus inferni, animas ad lucem perduxit. Sit tibi terror corpus hominis†, (*in pectore*) sit tibi formido imago Dei † (*in fronte*). Non resistas, nec moreris discedere ab homine isto, quoniam complacuit Christo in homine habitare. Et ne contemnendum putes, dum me peccatorem nimis esse cognos-

cis. Imperat tibi Deus †. Imperat tibi majestas Christi †. Imperat tibi Deus Pater †, imperat tibi Deus Filius †, imperat tibi Deus Spiritus † sanctus. Imperat tibi sacramentum Crucis †. Imperat fides sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et ceterorum sanctorum †. Imperat tibi Martyrum sanguis†. Imperat tibi continentia Confessorum†. Imperat tibi pia Sanctorum et Sanctarum omnium intercessio †. Imperat tibi Christianæ fidei mysteriorum virtus †. Exi, ergo, transgressor. Exi, seductor plene omni dolo et fallacia, virtutis inimice, innocentium persecutor. Da locum, dirissime; da locum, impiissime; da locum Christo, in quo nihil invenisti de operibus tuis, qui te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victum ligavit, et vasa tua diripuit, qui te projecit in tenebras exteriores, ubi tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid, truculente, reniteris? quid, temerarie, detrectas? Reus es omnipotenti Deo, cujus statuta transgressus es. Reus es Jesu Christo Domino nostro, quem tentare ausus

es, et crucifigere præsumpsisti. Reus es humano generi, cui tuis persuasionibus mortis venenum propinasti.

Adjuro ergo te, draco nequissime, in nomine Agni † immaculati, qui ambulavit super aspidem et basiliscum, qui conculcavit leonem et draconem, ut discedas ab hoc homine † (*fiat in fronte*) discedas ab Ecclesia Dei † (*fiat signum crucis super circumstantes*); contremisce, et effuge, invocato nomine Domini illius, quem inferi tremunt, cui virtutes cœlorum, et Potestates, et Dominationes subjectæ sunt; quem Cherubim et Seraphim indefessis vocibus laudant dicentes : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Imperat tibi Verbum † caro factum. Imperat tibi natus † ex Virgine. Imperat tibi Jesus † Nazarenus, qui te, cum discipulos ejus contemneres, elisum atque prostratum exire præcepit ab homine; quo præsente, cum te ab homine separasset, nec porcorum gregem ingredi præsumebas. Recede ergo nunc, adjuratus in nomine † ejus, ab homine quem ipse plasmavit. Durum

est tibi velle resistere †. Durum est tibi contra stimulum calcitrare †. Quia quanto tardius exis, tanto magis supplicium crescit, quia non homines contemnis, sed illum qui dominatur vivorum et mortuorum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Virginum, Deus qui potestatem habes donare vitam post mortem, requiem post laborem, quia non est alius Deus præter te, nec esse poterit verus, nisi tu creator cœli et terræ, qui verus Rex es, et cujus regni non erit finis, humiliter majestati gloriæ tuæ supplico ut hunc famulum túum de immundis spiritibus liberare digneris. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

† EXORCISMUS.

Adjuro ergo te, omnis immundissime spiritus, omne phantasma, omnis incursio satanæ, in nomine Jesu Christi † Nazareni qui post lavacrum Jordanis in desertum ductus est, et te in tuis sedibus vicit, ut quem ille de limo terræ ad honorem gloriæ suæ formavit tu desinas impugnare: et in homine miserabili non humanam fragilitatem, sed imaginem omnipotentis Dei contremiscas. Cede ergo Deo †, qui te et malitiam tuam in Pharaone, et in exercitu ejus per Moysen servum suum in abyssum demersit. Cede Deo †, qui te per fidelissimum servum suum David de rege Saule spiritualibus canticis pulsum fugavit. Cede Deo †, qui te in Juda Iscariote proditore damnavit. Ille enim te divinis † verberibus tangit in cujus conspectu cum tuis legionibus tremens et clamans dixisti: Quid nobis et tibi, Jesu Fili Dei altissimi? Venisti huc ante tempus torquere nos? Ille te perpetuis flammis urget qui in fine temporum dicturus est impiis: Discedite a me maledicti, in ignem æternum,

qui paratus est diabolo et angelis ejus. Tibi enim, impie, et angelis tuis vermes erunt, qui nunquam morientur. Tibi et angelis tuis inextinguibile præparatur incendium, quia tu es princeps maledicti homicidii; tu auctor incestus, tu sacrilegorum caput, tu actionum pessimarum magister, tu hæreticorum doctor; tu totius obscœnitatis inventor. Exi ergo †, impie, exi †, scelerate, exi cum omni fallacia tua: quia hominem templum suum esse voluit Deus. Sed quid diutius moraris hic? Da honorem Deo Patri omnipotenti †, cui omne genu flectitur. Da locum Domino Jesu Christo †, qui pro homine Sanguinem suum sacratissimum fudit. Da locum Spiritui † sancto, qui per beatum Apostolum suum Petrum te manifeste stravit in Simone mago, qui fallaciam in Anania et Saphira condemnavit; qui te in Herode honorem Deo non dante percussit; qui te in mago Elyma per Apostolum suum Paulum cæcitatis caligine perdidit, et per eumdem de Pythonissa verbo imperans exire præcepit: discede ergo nunc †, dis-

cede ✝, seductor. Tibi eremus sedes est. Tibi habitatio serpens est, et humiliare et prosternere. Jam non est differendi tempus. Ecce enim Dominator Dominus proximat cito, et ignis ardebit ante ipsum, et præcedet, et inflammabit in circuitu inimicos ejus. Si enim hominem fefelleris, Deum non poteris irridere. Ille te ejicit cujus oculis nihil occultum est. Ille te expellit cujus virtuti universa subjecta sunt. Ille te excludit qui tibi et angelis tuis præparavit æternam gehennam; de cujus ore exibit gladius acutus, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Prædicta omnia, quatenus opus fuerit, repeti possunt donec obsessus sit omnino liberatus.

Juvabit præter ea plurimum, hæc quæ infra notantur super obsessum devote dicere, sæpeque repetere. Pater noster. Ave, Maria. Credo.

Canticum Magnificat. *p.* 202.

Canticum Benedictus Dominus Deus Israel, 246.

SYMBOLUM S. ATHANASII.

Quicumque vult salvus esse * ante omnia opus est ut teneat catholicam fidem.

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, * absque dubio in æternum peribit.

Fides autem catholica est, * ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate veneremur.

Neque confundentes personas, * neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filii, * alia Spiritus sancti.

Sed Patris, et Filii, et Spiritus sancti una est divinitas, * æqualis gloria, coæterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, * talis Spiritus sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, * increatus Spiritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, * immensus Spiritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, * æternus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres æterni; * sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi, * sed unus increatus, et unus immensus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, * omnipotens Spiritus sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes; * sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, * Deus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Dii; * sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius, * Dominus Spiritus sanctus.

Et tamen non tres Domini; * sed unus est Dominus.

Quia sicut singillatim unamquamque personam Deum ac Dominum confiteri christiana veritate compellimur: * ita tres Deos aut Dominos dicere, catholica religione prohibemur.

Pater a nullo est factus, * nec creatus, nec genitus.

Filius a Patre solo est * non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus sanctus a Patre et Filio * non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filii: * unus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil majus aut minus: * sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt, et coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam supra dictum est, * et unitas in Trinitate, et Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem, * ut incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus et confiteamur, * quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus et homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus: * et homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo · *

ex anima rationali, et humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum divinitatem : * minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, et homo : * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem : * sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omnino non confusione substantiæ ; * sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis et caro unus est homo, * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos, * tertia die resurrexit a mortuis.

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Patris omnipotentis : * inde venturus est judicare vivos et mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis, * et reddituri sunt de factis propriis rationem.

Et qui bona egerunt ibunt in vitam

æternam, * qui vero mala in ignem æternum.

Hæc est fides catholica : * quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Gloria Patri.

Psalm. Qui habitat, *p.* 124.

PSALMUS 67.

Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus : * et fugiant qui oderunt eum a facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant : * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei : * et delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus : * iter facite ei qui ascendit super occasum, Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus, * turbabuntur in facie ejus, patris orphanorum, et judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo : * Deus, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine, *

similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.

Deus, cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto.

Terra mota est, etenim cœli distillaverunt a facie Dei Sinai, * a facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hæreditati tuæ : * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti:* et speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ, * et posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos ?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo : * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium : * Dominus in eis, in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem : * accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie : * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi, * et Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum : * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus : Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris.

Ut intingatur pes tuus in sanguine : * lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Prævenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvencularum tympanistriarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum : * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtuti tuæ : * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum : ut excludant eos qui probati sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt : venient legati ex Ægypto : Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantate Deo : * psallite Domino.

Psallite Deo qui ascendit super cœlum cœli : * ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magficentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ ; * benedictus Deus.

Gloria Patri.

Psalmi Deus in adjutorium, *p.* 269; Deus, in nomine tuo, *p.* 415; Confitemini Domino, *p.* 167.

PSALMUS 34.

Judica, Domine, nocentes me, * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum: * et exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, et conclude adversus eos qui persequuntur me: * dic animæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur, * quæ rentes animam meam.

Avertantur retrorsum, et confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante faciem venti: * et Angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ et lubricum: * et Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: * supervacue exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus, quem ignorat: et captio, quam abscondit, apprehendat eum: * et in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino : * et delectabitur salutari suo.

Omnia ossa mea dicent : * Domine, quis similis tibi ?

Eripiens inopem de manu fortiorum ejus : * egenum et pauperem a diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui, * quæ ignorabam interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis, * sterilitatem animæ suæ.

Ego autem, cum mihi molesti essent, * induebar cilicio.

Humiliabam in jejunio animam meam ; * et oratio mea in sinu meo convertetur.

Quasi proximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacebam, * quasi lugens et contristatus sic humiliabar.

Et adversum me lætati sunt, et convenerunt, * congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti ; tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione : * frenduerunt super me dentibus suis.

Domine, quando respicies ? * restitue

animam meam a malignitate eorum, a leonibus unicam meam.

Confitebor tibi in Ecclesia magna, * in populo gravi laudabo te.

Non supergaudeant mihi, qui adversantur mihi inique; * qui oderunt me gratis, et annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur: * et in iracundia terræ loquentes, dolos cogitabant.

Et dilataverunt super me os suum: * dixerunt: Euge, euge, viderunt oculi nostri.

Vidisti, Domine, ne sileas: * Domine, ne discedas a me.

Exurge, et intende judicio meo, * Deus meus, et Dominus meus, in causam meam.

Judica me secundum justitiam tuam, Domine Deus meus, * et non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis: Euge, euge animæ nostræ: * nec dicant: Devoravimus eum.

Erubescant et revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione et reverentia * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justitiam meam : * et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditabitur justitiam tuam, * tota die laudem tuam.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 30.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum : * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, * accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii, * ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea, et refugium meum es tu : * et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi : * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum : redemisti me, Domine, Deus veritatis.

Odisti observantes vanitates * supervacue.

Ego autem in Domino speravi : * exultabo, et lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam, * salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici, * statuisti in loco spatioso pedes meos.

Miserere mei, Domine, quoniam tribulor, * conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, et venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea, * et anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea : * et ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium et vicinis meis valde: * et timor notis meis.

Qui videbant me foras fugerunt a me : * oblivioni datus sum tanquam mortuus a corde.

Factus sum tanquam vas perditum : * quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum convenirent simul adver-

sum me, * accipere animam meam conciliati sunt.

Ego autem in te speravi, Domine; * dixi : Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum, * et a persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua; Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, et deducantur in infernum; * muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur adversus justum iniquitatem, * in superbia, et in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, * quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ, * a conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo * a contradictione linguarum.

Benedictus Dominus, * quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum a facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ:* dum clamarem ad te.

Diligite Dominum, omnes sancti ejus : * quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, * omnes qui speratis in Domino. Gloria Patri.

PSALMUS 21.

Deus Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti ? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies ; * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri : * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt : * in te speraverunt, et non sunt

Ego autem sum vermis, et non homo: * opprobrium hominum et abjectio plebis.

Omnes videntes me deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravi in Domino, eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberibus matris meæ, in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sum: * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faucibus meis: * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi; consilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas et pedes meos:* dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt, et inspexerunt me, * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me: * ad defensionem meam conspice.

Erue a framea, Deus, animam meam:* et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: * et a cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis:* in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: * universum semen Jacob, glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel: * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me: * et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecelesia magna:* vota mea reddam in consoectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabunt Dominum qui requirunt

eum, * vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dominum * universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus, * universæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum : * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terræ :* in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet : * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura :* et annuntiabunt cœli justitiam ejus, populo qui nascetur, quem fecit Dominus. Gloria Patri, etc.

PSALMUS 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ : * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi : * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum : * et exsurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me : * exurge, Domine, salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus; * et super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 10.

In Domino confido : quomodo dicitis animæ meæ : * Transmigra in montem sicut passer.

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, * paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt : * justus autem quid fecit ?

Dominus in templo sancto suo : * Dominus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : *

palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum, et impium, * qui autem diligit iniquitatem odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos; * ignis et sulphur et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit: * æquitatem vidit vultus ejus. Gloria Patri, etc.

PSALMUS 12.

Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? * usquequo avertis faciem tuam a me.

Quandiu ponam consilia in anima mea; * dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? * respice, et exaudi me, Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte: * nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me exultabunt si motus fuero: * ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo : cantabo Domino qui bona tribuit mihi:* et psallam nomini Domini Altissimi.

Gloria Patri , etc.

ORATIO POST LIBERATIONEM.

Oramus te , Deus omnipotens, ut spiritus iniquitatis amplius non habeat potestatem in hoc famulo tuo N ; (*vel* famula tua N) sed ut fugiat , et non revertatur : ingrediatur in eum , (*vel* in eam) Domine , te jubente , bonitas , et pax Domini nostri Jesu Christi , per quem redempti sumus , et ab omni malo non timeamus , quia Dominus nobiscum est. Qui vivit et regnat cum Deo Patre , etc.

MODUS

EXCIPIENDI PROFESSIONEM FIDEI CATHOLICÆ A NEO-CONVERSIS.

Sacerdos superpelliceo et stola violacei coloris indutus , et Neo-Conversus manu tenens cereum accensum , flectunt coram altari vel crucifixi imagine , et duobus cereis accensis , et adhibitis ad minimum duobus testibus , ante professionem dicitur

HYMNUS.

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons, vivus, ignis, caritas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternæ dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus
Infunde amorem cordibus:
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus:
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium;
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito
In sæculorum sæcula. Amen.

℣. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur.

℟. Et renovabis faciem terræ.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Postea Sacerdos sedet in cornu Epistolæ (si Sanctissimum Sacramentum asservetur in tabernaculo), sin minus in medio Altaris, et coram illo genuflectit professurus, et emittit professionem fidei, prout inferius habetur: vel si nesciat legere, Sacerdos præ-

legit eidem tarde professionem ut conversus eamdem intelligere, et cum Sacerdote distinctis verbis pronuntiare possit. Quando perventum fuerit ad illa verba, *Ego idem NN. spondeo, voveo, ac juro*, imponit tres priores digitos super codicem Evangelii vel super verba: *In principio erat Verbum.*

Postea dicitur a Sacerdote flectente.

Psalm. Miserere mei, Deus, *p.* 236.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem. — ℟. Sed libera nos a malo. — ℣. Salvum fac servum tuum. — ℟. Deus meus, sperantem in te. — ℣. Esto ei turris fortitudinis. — ℟. A facie inimici. — ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. — ℣. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. — ℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto. — ℟. Et de Sion tuere eum. — ℣. Domine, exaudi orationem meam. — ℟. Et clamor meus ad te veniat. — ℣. Dominus vobiscum. — ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem

nostram, et hunc famulum tuum quem excommunicationis catena constringit miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Deinde Sacerdos conversus ad profitentem eum ab hæresi absolvit sequenti forma.

Misereatur tui omnipotens Deus, et, dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus.

Ego auctoritate omnipotentis Dei, et beatorum Apostolorum ejus Petri et Pauli et sanctissimi Domini nostri Papæ N. in hac parte mihi commissa, absolvo te a vinculo excommunicationis, quam incurristi per hæresim professam : admitto te in gremium sanctæ matris Ecclesiæ, et in Sacramentorum ejus participationem; Communioni et Unitati Fidelium te restituo, in nomine Patris † et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Postea dicitur : Te Deum, *p.* 515.

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Da, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus, ut Spiritu sancto congregata hostili nullatenus incursione turbetur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui salvas omnes, et neminem vis perire, respice ad animas diabolica fraude deceptas, ut, omni hæretica pravitate deposita, errantium corda resipiscant, et ad veritatis tuæ redeant unitatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum. Amen.

PROFESSIO FIDEI CATHOLICÆ

E CONCILIO TRIDENTINO EXTRACTA.

Ego N firma fide credo et profiteor omnia et singula quæ continentur in symbolo Fidei, quo sancta romana Ecclesia utitur; videlicet,

1. Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium.

2. Et in unum Dominum JESUM CHRISTUM, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum de Deo, lumen

de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis, et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine: Et HOMO FACTUS est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis.

3. Et in Spiritum sanctum Dominum, et vivificantem; qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas.

4. Et UNAM, SANCTAM, CATHOLICAM et APOSTOLICAM Ecclesiam.

5. Confiteor unum baptisma, in remissionem peccatorum.

6. Et expecto resurrectionem mortuorum.

7. Et vitam venturi sæculi. Amen.

8. Apostolicas et ecclesiasticas *traditiones*, reliquasque ejusdem Ecclesiæ *observationes* et *Constitutiones* firmissime admitto et amplector.

9. Item sacram *scripturam* juxta eum *sensum* quem tenuit, tenetque sancta mater Ecclesia, cujus est *judicare* de vero sensu et interpretatione sacrarum scripturarum.

admitto, nec eam unquam nisi juxta unanimem consensum patrum accipiam et interpretabor.

10. Profiteor quoque *septem* esse vere et proprie *sacramenta* novæ legis a Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria; scilicet, , baptismum confirmationem, eucharistiam, pœnitentiam, extremam unctionem, ordinem et matrimonium, illaque gratiam conferre, et ex his baptismum, confirmationem, et ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse.

11. Receptos quoque et approbatos Ecclesiæ catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorum solemni administratione recipio et admitto.

12. Omnia et singula quæ de peccato originali et de justificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita et declarata fuerunt amplector et recipio.

13. Profiteor pariter in *missa* offerri Deo verum, proprium et propitiatorium sacrificium pro vivis et defunctis.

14. Atque in sanctissimo eucharistiæ sacramento esse vere, realiter et substantialiter corpus et sanguinem, una cum anima et divinitate Domini nostri Jesu Christi.

15. Fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus, et totius substantiæ vini in sanguinem, quam conversionem catholi-

ca Ecclesia *transsubstantiationem* appellat.

16. Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi.

17. Constanter teneo *purgatorium* esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari.

18. Similiter et *sanctos* una cum Christo regnantes venerandos atque invocandos esse.

19. Eosque orationes Deo pro nobis offerre.

20. Atque eorum *reliquias* esse venerandas.

21. Firmissime assero *imagines* Christi ac Deiparæ semper virginis, nec non aliorum sanctorum habendas et retinendas esse.

22. Atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendum.

23. *Indulgentiarum* etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum christiano populo maxime salutarem esse affirmo.

24. Sanctam, catholicam, et apostolicam *Romanam* Ecclesiam omnium Ecclesiarum *esse matrem* et *magistram* agnosco.

25 Romanoque *pontifici* beati Petri apostolorum principis successori et JESU CHRISTI *vicario* veram obedientiam spondeo ac juro.

26. Cætera item omnia a sacris canonibus et œcumenicis *conciliis*, ac præcipuo a sacrosancta Tridentina synodo tradita, defini-

ta et declarata indubitanter recipio atque profiteor.

27. Simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesia damnatas, et rejectas, et anathematizatas, ego pariter damno, rejicio et anathematizo.

28. Hanc veram catholicam fidem, extra quam *nemo salvus esse potest*, quam in præsenti sponte profiteor et veraciter teneo, eamdem integram et inviolatam usque ad extremum vitæ spiritum constantissime (Deo adjuvante) retinere et confiteri, atque a meis subditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri et prædicari, quantum in me erit, curaturum ego idem N spondeo, voveo ac juro.

Sic me Deus adjuvet et hæc sancta Dei evangelia.

MODUS

INDULGENTIÆ IN ARTICULO MORTIS APPLICANDÆ.

Assistentes dicunt : Confiteor, etc. *Sacerdos :* Misereatur, etc.; *et postea* : Auctoritate sedis apostolicæ mihi pro nunc commissâ concedo tibi plenariam remissionem peccatorum tuorum, in nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † sancti. Amen.

Ad eamdem finem potest adhiberi formula indulgentiæ plenariæ præscripta a Benedicto XIV in bullâ *Pia Mater*, 5 aprilis 1747. *Vide hanc benedictionem supra*, pag. 369.

DE PROCESSIONIBUS.

Publicæ sacræque Processiones, seu supplicationes, quibus ex antiquissimo Sanctorum Patrum instituto Catholica Ecclesia vel ad excitandam fidelium pietatem, vel ad commemoranda Dei beneficia, eique gratias agendas, vel ad divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua par est religione celebrari debent; continent enim magna ac divina mysteria, et salutares Christianæ pietatis fructus eas pie exequentes a Deo consequuntur; de quibus fideles præmonere, et erudire, quo tempore magis opportunum fuerit Parochorum officium est.

Videant in primis Sacerdotes, aliique Ecclesiastici ordinis ut in his Processionibus ea modestia ac reverentia tum ab ipsis, tum ab aliis adhibeatur, quæ piis et religiosis hujusmodi actionibus maxime debetur.

Omnes decenti habitu, superpelliceis, vel aliis sacris vestibus, sine galeris, nisi pluvia cogente, induti, graviter, modeste, ac devote bini suo loco procedentes, sacris precibus ita sint intenti, ut remoto risu, mutuoque colloquio, et vago oculorum aspectu, populum etiam ad pie devoteque precandum invitent.

Laici a Clericis, feminæ a viris separatæ orantes prosequantur.

Præferatur Crux, et ubi fuerit consuetudo, vexillum sacris Imaginibus insignitum, non tamen factum militari seu triangulari forma.

Edendi ac bibendi abusum, secumque esculenta et poculenta deferendi in sacris Processionibus, agrisque lustrandis, et suburbanis Ecclesiis visitandis, tollere parochi studeant; ac fideles præsertim die Dominica quæ proxime Rogationes antecedit, quam hæc dedeceat corruptela sæpius admoneant.

Processiones prius fieri debent, deinde Missa solemniter celebrari; nisi aliter ob gravem causam interdum Ordinario vel Clero videatur.

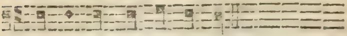
Processiones autem quædam sunt ordinariæ, quæ fiunt certis diebus per annum. Quædam vero sunt extraordinariæ, ut quæ variis ac publicis Ecclesiæ de causis in dies inducuntur.

DE PROCESSIONE

IN DIE FESTO PURIFICATIONIS BEATÆ MARIÆ SEMPER VIRGINIS.

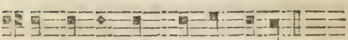
Completa benedictione et distributione candelarum, ut in Missali Romano reformato, fit Processio, Et primo celebrans imponit in-

censum in thuribulum : deinde Diaconus vertens se ad populum dicit :

Pro ce da mus in pa ce.

Et chorus respondet:

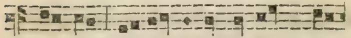

In no mi ne Chris ti. Amen.

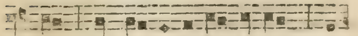
Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante, deinde Subdiaconus paratus deferens crucem, medius inter duos Acolythos cum candelabris, et candelis accensis : sequitur clerus per ordinem, ultimo Celebrans cum Diacono a sinistris, omnes cum candelis accensis in manibus : et cantantur Antiphonæ sequentes.

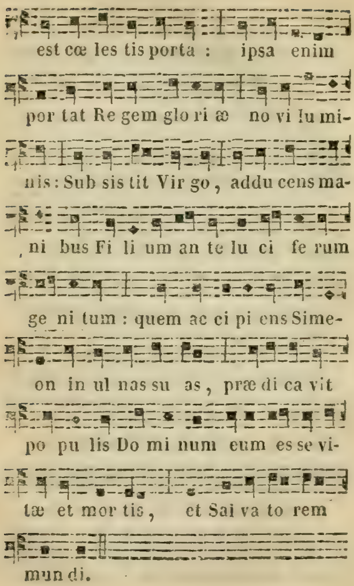
Ant. Ad or na tha la mum tu um

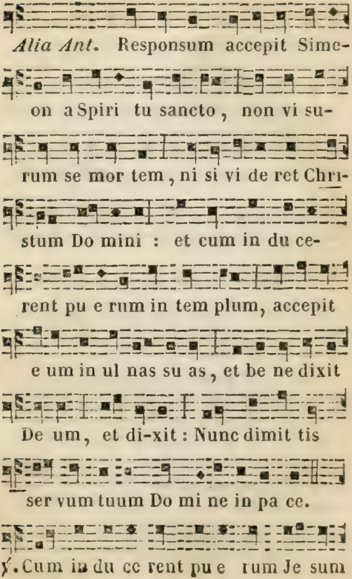

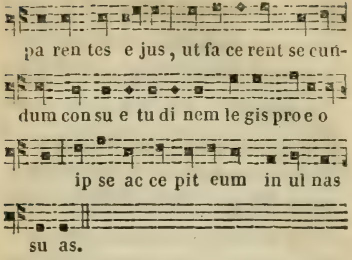
Si on, et susci pe Re gem Chris-

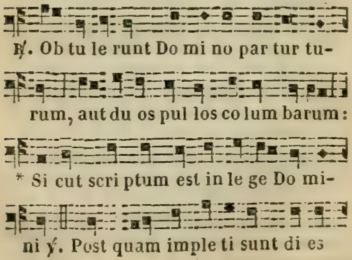
tum : amplec te re Ma ri am, quæ

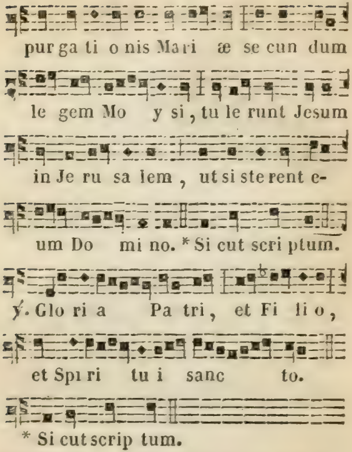

est cœ les tis porta : ipsa enim
por tat Re gem glo ri æ no vi lu mi-
nis : Sub sis tit Vir go , addu cens ma-
ni bus Fi li um an te lu ci fe rum
ge ni tum : quem ac ci pi ens Sime-
on in ul nas su as , præ di ca vit
po pu lis Do mi num eum es se vi-
tæ et mor tis , et Sal va to rem
mun di.

Alia Ant. Responsum accepit Sime-
on a Spiri tu sancto, non vi su-
rum se mor tem, ni si vi de ret Chri-
stum Do mini : et cum in du ce-
rent pu e rum in tem plum, accepit
e um in ul nas su as, et be ne dixit
De um, et di-xit : Nunc dimit tis
ser vum tuum Do mi ne in pa ce.
℣. Cum in du ce rent pu e rum Je sum

Et ingrediendo Ecclesiam cantantur.

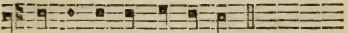

Finita processione, Celebrans et ministri, depositis violaceis, accipiunt paramenta alba pro Missa. Et candelæ tenentur in manibus accensæ, dum legitur Evangelium, et iterum ad elevationem Sacramenti usque ad Communionem.

DE PROCESSIONE

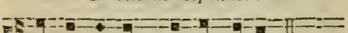
IN DIE PALMARUM.

In Dominica Palmarum, facta benedictione et distributione Palmarum seu Olivarum, post ultimam Orationem *Omnipotens sempiterne Deus, etc.* fit Processio, ac primum Celebrans imponit incensum in thuribulum, et Diaconus vertens se ad populum, dicit:

Pro ce da mus in pa ce.

Et Chorus respondet:

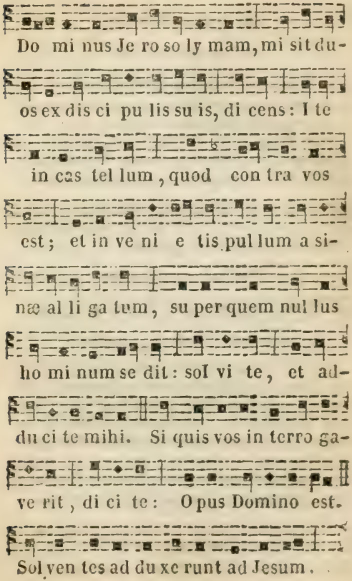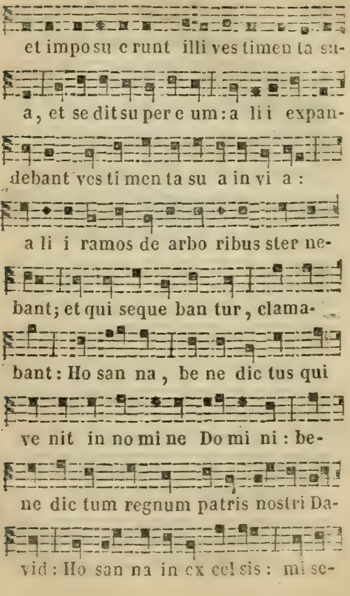

In no mi ne Chris ti, amen.

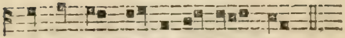
Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante: deinde Subdiaconus paratus, deferens Crucem, medius inter duos Acolythos cum candelabris, et candelis accensis: sequitur Clerus per ordinem, ultimo Celebrans cum Diacono a sinistris, omnes cum ramis in manibus et cantantur sequentes Antiphonæ, vel aliquæ, quousque durat Processio.

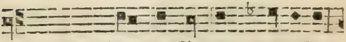
Antiphona. Cum ap pro pin qua ret

Do mi nus Je ro so ly mam, mi sit du-
os ex dis ci pu lis su is, di cens : I te
in cas tel lum , quod con tra vos
est ; et in ve ni e tis pul lum a si-
næ al li ga tum , su per quem nul lus
ho mi num se dit : sol vi te , et ad-
du ci te mihi. Si quis vos in terro ga-
ve rit , di ci te : O pus Domino est.
Sol ven tes ad du xe runt ad Jesum .

et impo su e runt illi ves timen ta su-
a, et se dit su per e um : a li i expan-
debant ves ti men ta su a in vi a :
a li i ramos de arbo ribus ster ne-
bant; et qui seque ban tur, clama-
bant : Ho san na, be ne dic tus qui
ve nit in no mi ne Do mi ni : be-
ne dic tum regnum patris nostri Da-
vid : Ho san na in ex cel sis : mi se-

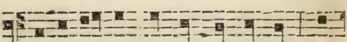
re re no bis , fi li Da vid.

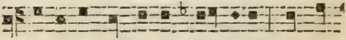
Alia. Ant. Cum au dis set popu lus ,

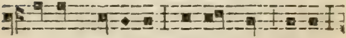
qui a Je sus ve nit Je ro so lymam ,

ac ce pe runt ra mos palma rum : et

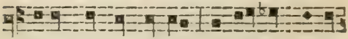
e xi e runt e i ob vi am, et cla-

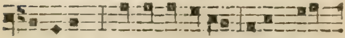
mabant pu e ri , di cen tes : Hic est,

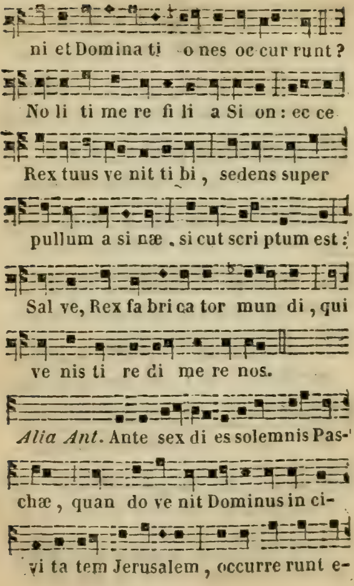
qui ven turus est in sa lu tem populi ,
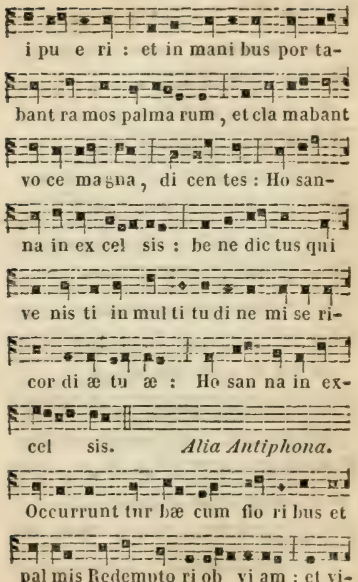

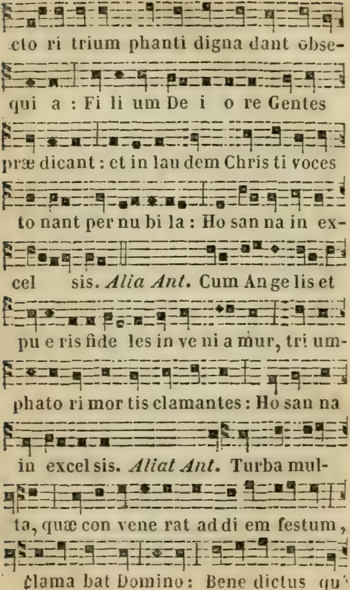
hic est sa lus nostra , et re dempti o

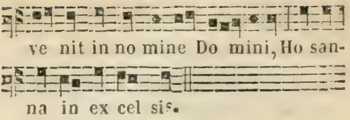

Isra el. Quantus est iste, cu i Thro-

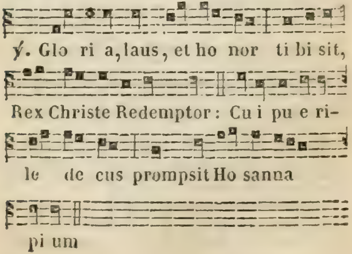

ni et Domina ti -o nes oc cur runt ?
No li ti me re fi li a Si on : ec ce
Rex tuus ve nit ti bi , sedens super
pullum a si næ . si cut scri ptum est :
Sal ve, Rex fa bri ca tor mun di , qui
ve nis ti re di me re nos.
Alia Ant. Ante sex di es solemnis Pas-
chæ , quan do ve nit Dominus in ci-
vi ta tem Jerusalem , occurre runt e-

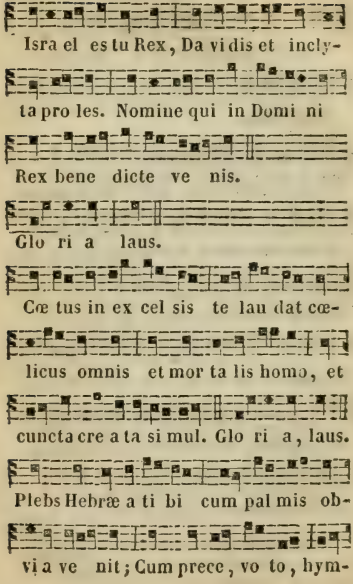

i pu e ri : et in mani bus por ta-
bant ra mos palma rum , et cla mabant
vo ce ma gna , di cen tes : Ho san-
na in ex cel sis : be ne dic tus qui
ve nis ti in mul ti tu di ne mi se ri-
cor di æ tu æ : Ho san na in ex-
cel sis. *Alia Antiphona.*
Occurrunt tur bæ cum flo ri bus et
pal mis Redempto ri ob vi am : et vi-

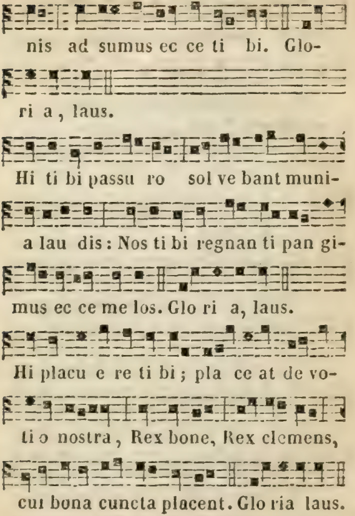

cto ri trium phanti digna dant obse-
qui a : Fi li um De i o re Gentes
præ dicant : et in lau dem Chris ti voces
to nant per nu bi la : Ho san na in ex-
cel sis. *Alia Ant.* Cum An ge lis et
pu e ris fide les in ve ni a mur, tri um-
phato ri mor tis clamantes : Ho san na
in excel sis. *Aliat Ant.* Turba mul-
ta, quæ con vene rat ad di em festum,
clama bat Domino : Bene dictus qu

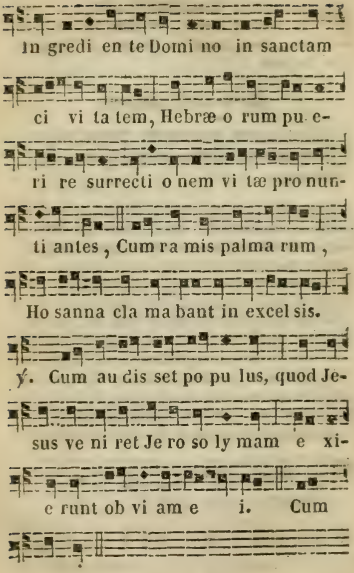
In reversione Processionis, duo vel quatuor Cantores intrant in Ecclesiam, et clauso ostio stantes versa facie ad Processionem, incipiunt. ℣. *Gloria, laus*, et decantant duos primos versus. Sacerdos verò cum aliis extra Ecclesiam repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant Versus sequentes, vel omnes, vel partem, prout videbitur, et qui sunt extra, ad quoslibet duos Versus respondent: *Gloria*, *laus*, sicut in principio.

Isra el es tu Rex, Da vi dis et incly-
ta pro les. Nomine qui in Domi ni
Rex bene dicte ve nis.
Glo ri a laus.
Cœ tus in ex cel sis te lau dat cœ-
licus omnis et mor ta lis homo, et
cuncta cre a ta si mul. Glo ri a, laus.
Plebs Hebræ a ti bi cum pal mis ob-
vi a ve nit; Cum prece, vo to, hym-

Postea Subdiaconus hastili Cruce percutit portam : qua statim aperta Processio intrat Ecclesiam, cantando Responsorium.

In gredi en te Domi no in sanctam
ci vi ta tem, Hebræ o rum pu e-
ri re surrecti o nem vi tæ pro nun-
ti antes , Cum ra mis palma rum ,
Ho sanna cla ma bant in excel sis.
℣. Cum au dis set po pu lus, quod Je-
sus ve ni ret Je ro so ly mam e xi-
e runt ob vi am e i. Cum

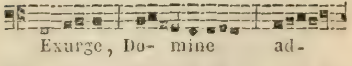
Et non dicitur *Gloria Patri*, etc.

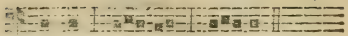
Deinde dicitur Missa, et rami tenentur in manibus, dum cantatur Passio, et Evangelium tantum.

ORDO SERVANDUS

IN LITANIARUM MAJORUM PROCESSIONE, QUÆ IN DIE FESTO SANCTI MARCI CELEBRATUR.

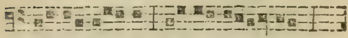
Clerus et populus hora statuta, mane in Ecclesia congregati, omnes contrito et humili corde Deum flexis genibus paulisper precentur. Sacerdos pluviali cum Ministris, vel saltem superpelliceo, et stola violacei coloris sit indutus: cujus coloris habitu in reliquis Processionibus semper utatur, præterquam in Processionibus corporis Christi, et quæ fiunt solemnibus diebus, vel in gratiarum actionem, quibus diebus utitur colore propriæ solemnitati congruente. Ceteri vero Sacerdotes et Clerici superpelliceis indut' sequentem Antiphonam stantes concinant.

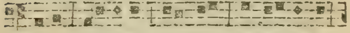

propter no- men tu- um.

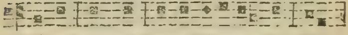
Tempore Paschali.

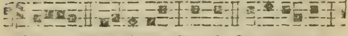
Al-le-lu- ia, al-le-lu- ia.

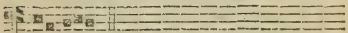
Deus au-ribus nostris audi-vimus :

patres nostri annunti-averunt no-

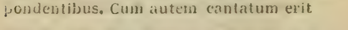

bis. Glo-ri-a Patri. Sæculorum.

A- men.

Repetitur Antiphona *Exurge, Domine,* etc. Deinde genuflectant omnes, et duo Clerici ante Altare majus genuflexi devote Litanias cantare incipiunt, ceteris eadem voce respondentibus. Cum autem cantatum erit

Sancta Mari-a, ora pro nobis.

surgunt omnes, et ordinatim procedunt egre-

dientes, Litaniasque prosequentes, præcedente Cruce, et sequente Clero, ultimo loco Sacerdos paratus, ut supra dictum est, cum Ministris, prout res vel locus postulat, sacris vestibus indutis.

Si Processio sit longior, vel repetantur Litaniæ, vel Litaniis absolutis usque ad Preces exclusive, dicantur aliqui Psalmi ex Pœnitentialibus seu Gradualibus; Hymni vero, vel Cantica lætitiæ in viis, vel in Rogationibus, aut aliis pœnitentiæ causa institutis Processionibus non dicantur.

Si ad unam vel plures Ecclesias in via sit divertendum, ingressis Ecclesiam intermissisque Litaniis vel Psalmis, cantatur Antiphona cum Versu et Oratione Sancti Patroni illius Ecclesiæ. Deinde egredientes, resumptis Precibus, eodem ordine procedunt usque ad Ecclesiam, ubi cum Precibus et Orationibus omnibus Processio terminatur.

Psalmi Pœnitentiales, *p.* 264.
Litaniæ sanctorum, *p.* 377.
Preces post Litanias, *p.* 269.

In Litaniis minoribus Rogationum serventur omnia ut supra in Litaniis majoribus.

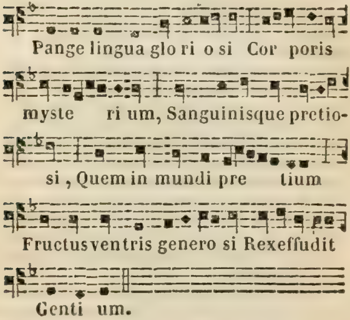
DE PROCESSIONE IN FESTO SANCTISSIMI CORPORIS CHRISTI.

Decenter ornentur Ecclesiæ, et parietes viarum, per quas est transeundum, tapetibus, et aulæis, et sacris imaginibus, non autem profanis, aut vanis figuris, seu indignis ornamentis.

Sacerdos primum Missam celebret, in qua duas hostias consecret, et sumpta una, alteram in Tabernaculum in Processione deferendum ita reponat, ut per vitrum, seu crystallum, quo ipsum tabernaculum circumseptum esse debet, exterius adorantibus appareat, veloque operiatur, donec auferatur ab altari. Peracto autem sacrificio, et processione jam incohata, ordine, quo jam supra dictum est in Litaniis majoribus, sacerdos pluviali ter albo indutus incenset Sacramentum genuflexus.

Deinde Diaconus ablongum ac decens velum circumponit seapulis Sacerdotis, qui parte veli ante pectus pendente, utraque manu cooperta Ostensorium, seu Tabernaculum a Diacono sibi porrectum reverenter suscipit in supremo Altaris gradu; mox ad Altare ascendit, et Sacramentum ante faciem tenens vertit se ad populum, inde descendit sub umbellam comitantibus Ministris, et duo Acolythi vel Clerici, cum thuribulis effuman-

tibus præcedunt. Omnes præcedent nudo capite accensos Cereos gestantes, et sequentes Hymnos pro longitudine Processionis devote concinentes. Dum vero Sacerdos discedit ab altari, Clerus vel Sacerdos cantare incipit sequentem Hymnum.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

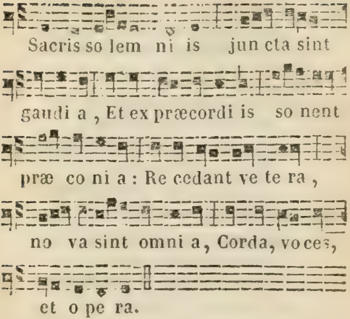
In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus
Observata lege plene
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque sanguis Christi merum;
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui,
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio:
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio,
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

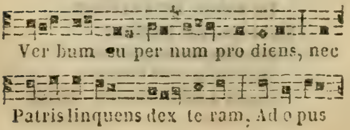
HYMNUS.

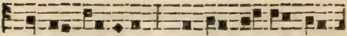

Noctis recolitur cœna novissima,
Quia Christus creditur agnum et azy-
ma
Dedisse fratribus, juxta legitima
Priscis indulta patribus.
Post agnum typicum, expletis epulis,
Corpus Dominicum datum discipu-
lis,
Sic totum omnibus, quod totum sin-
gulis,

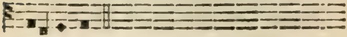
Ejus latemur manibus.
Dedit fragilibus corporis ferculum,
Dedit et tristibus sanguinis poculum,
Dicens : Accipite quod trado vasculum,
Omnes ex eo bibite.
Sic sacrificium istud instituit,
Cujus officium committi voluit
Solis Presbyteris, quibus sic congruit,
Ut sumant, et dent ceteris.
Panis Angelicus fit panis hominum,
Dat panis cœlicus figuris terminum :
O res mirabilis! manducat Dominum
Pauper, servus, et humilis.
Te trina Deitas, unaque poscimus;
Sic nos tu visita, sicut te colimus :
Per tuas semitas duc nos quo tendimus,
Ad lucem, quam inhabitas. Amen.

HYMNUS.

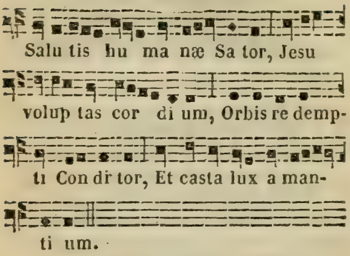
su um ex i ens, Venit ad vi tæ

vespe ram.

In mortem a discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius in vitæ ferculo
Se tradidit discipulis.
Quibus sub bina specie
Carnem dedit et sanguinem;
Ut duplicis substantiæ
Totum cibaret hominem.
Se nascens dedit socium,
Convescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in præmium.
O salutaris Hostia,
Quæ cœli pandis ostium:
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium
Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria,
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria. Amen.

HYMNUS.

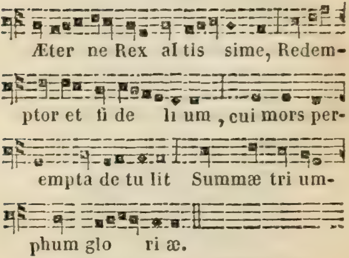
Qua victus es clementia,
Ut nostra ferres crimina?
Mortem subires innocens,
A morte nos ut tolleres?

Perrumpis infernum chaos.
Vinctis catenas detrahis,
Victor triumpho nobili
Ad dexteram Patris sedes.

Te cogat indulgentia,
Ut damna nostra sarcias,
Tuique vultus compotes
Dites beato lumine.

Tu dux ad astra et semita,
Sis meta nostris cordibus,
Sis lacrymarum gaudium,
Sis dulce vitæ præmium. Amen.

HYMNUS.

Ascendis orbes siderum,
Quo te vocabat cœlitus
Collata, non humanitus,
Rerum potestas omnium.

Ut trina rerum machina
Cœlestium, terrestrium
Et inferorum condita,
Flectat genu jam subdita.

Tremunt videntes Angeli
Versam vicem mortalium
Peccat caro, mundat caro,
Regnat Deus, Dei caro.

Sis ipse nostrum gaudium,
Manens Olympo præmium,
Mundi regis qui fabricam
Mundana vincens gaudia.

Hinc te precantes, quæsumus,
Ignosce culpis omnibus,
Et corda sursum subleva
Ad te superna gratia.

Ut cum repente cœperis
Clarere nube Judicis,
Pœnas repellas debitas,
Reddas coronas perditas.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui victor in cœlum redis,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

Te Deum laudamus, 515. Benedictus Dominus Deus 246. Magnificat 200.

Peracta Processione, et Sanctissimo Sacramento ad Ecclesiam reportato, et super Al-

tare deposito, omnes Ecclesiastici, qui adsunt, hinc inde ordine genuflexi illud reverenter adorantes, dum Sacerdos de more incensat, sequentem Hymni partem concinant.

Tantum ergo Sacramentum,
Veneremur cernui :
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui :
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio :
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio,
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen

Postea duo Clerici dicant

℣. Panem de cœlo præstitisti eis, alleluia.

℟. Omne delectamentum in se habentem, alleluia.

Deinde Sacerdos stans dicit :

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reli-

quisti; tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari; ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen

Tunc Sacerdos facta genuflexione, cum Sacramento semel benedicat populum in modum Crucis, nihil dicens, postea illud reverenter deponat.

Hic autem modus benedicendi servatur etiam in aliis Processionibus faciendis cum Sanctissimo Sacramento.

DE PROCESSIONE AD PETENDAM PLUVIAM.

Aguntur omnia ut supra in Litaniis majoribus usque ad Ut animas nostras: *quo versiculo completo, bis dicatur:* Ut congruentem pluviam fidelibus tuis concedere digneris, te rogamus, audi nos.

In fine, postea dicitur Pater noster *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed Libera nos a malo.

PSALMUS 146.

Laudate Dominum, quoniam bonus

est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio.

Ædificans Jerusalem Dominus : * dispersiones Israelis congregabit.

Qui sanat contritos corde : * et alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum, * et omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus : * et sapientiæ ejus non est numerus.

Suscipiens mansuetos Dominus : * humilians autem peccatores usque ad terram.

Præcinite Domino in confessione : * psallite Deo nostro in cithara.

Qui operit cœlum nubibus : * et parat terræ pluviam.

Qui producit in montibus fenum : * et herbam servituti hominum.

Qui dat jumentis escam ipsorum : * et pullis corvorum invocantibus eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habebit : * nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Domino super timentes eum, * et in eis qui sperant su-

per misericordia ejus. Gloria Patri, etc

Quo finito dicantur preces.

℣. Operi, Domine, cœlum nubibus.

℟. Et para terræ pluviam.

℣. Ut producat in montibus fenum.

℟. Et herbam servituti hominum.

℣. Riga montes de superioribus tuis

℟. Et de fructu operum tuorum satiabitur terra.

℣. Domine, exaudi orationem meam

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, in quo vivimus, movemur et sumus, pluviam nobis tribue congruentem, ut præsentibus auxiliis sufficienter adjuti, sempiterna fiducialius appetamus.

ORATIO.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in afflictione nostra de tua pietate confidimus, contra adversa omnia tua semper protectione muniamur.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Domine, piu

viam salutarem: et aridam terræ faciem fluentis cœlestibus dignanter infunde. Per Dominum.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

℣. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus.

℟. Amen.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

PROCESSIO AD POSTULANDAM SERENITATEM.

Omnia fiant, ut supra in Litaniis majoribus usque ad Ut animas nostras, *quo versiculo completo, bis dicatur sequens :* Ut fidelibus tuis aeris serenitatem concedere digneris, te rogamus, audi nos.

Ad finem obsecrationum dicitur Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

Psal. Deus misereatur nostri, *p.* 241.

℣. Adduxisti, Domine, spiritum tuum super terram.

℟. Et prohibitæ sunt pluviæ de cœlo.

℣. Cum obduxero nubibus cœlum.

℟. Apparebit arcus meus, et recordabor fœderis mei.

℣. Illustra faciem tuam, Domine, super servos tuos.

℟. Et benedic sperantes in te.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice; et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

ORATIO.

Ad te nos, Domine, clamantes exaudi, et aeris serenitatem nobis tribue supplicantibus, ut qui juste pro peccatis nostris affligimur, misericordia tua præveniente clementiam sentiamus.

ORATIO.

Quæsumus, omnipotens Deus, cle-

mentiam tuam, ut inundantiam ceerceas imbrium, et hilaritatem vultus tui nobis impertiri digneris. Per Dominum nostrum.

PRECES AD REPELLENDAM TEMPESTATEM.

Pulsantur campanæ, et qui adesse possunt in Ecclesiam convocatis, dicuntur Litaniæ ordinariæ, in quibus bis dicitur: A fulgure et tempestate, *et post Litanias Orationem Dominicam.*

PSALMUS 147.

Lauda, Jerusalem, Dominum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum: * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem: * et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ: * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suum sicut buccellas: * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit.

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annuntiat verbum suum Jacob: * justitias et judicia sua Israel.
Non fecit taliter omni nationi: * et judicia sua non manifestavit eis.
Gloria Patri, etc.
℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cœlum et terram.
℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.
℟. Et salutare tuum da nobis.
℣. Adjuva nos, Deus, salutaris noster.
℟. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.
℣. Nihil proficiat inimicus in nobis.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.
℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos.
℟. Quemadmodum speravimus in te.
℣. Salvum fac populum tuum, Domine.
℟. Et benedic hæreditati tuæ.
℣. Non privabis bonis eos qui ambulant in innocentia

℟. Domine Deus virtutum, beatus homo qui sperat in te.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice; et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

ORATIO

A domo tua, quæsumus, Domine, spiritales nequitiæ repellantur, et aerearum discedat malignitas tempestatum.

ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, parce metuentibus, propitiare supplicibus, ut post noxios ignes nubium et vim procellarum, in materiam transeat laudis comminatio tempestatum.

ORATIO.

Domine Jesu, qui imperasti ventis

et mari, et facta fuit tranquillitas magna, exaudi preces familiæ tuæ, et præsta ut hoc signo sanctæ crucis ✠ omnis discedat sævitia tempestatum.

ORATIO.

Omnipotens et misericors Deus, qui nos et castigando sanas, et ignoscendo conservas : præsta supplicibus tuis, ut et tranquillitatibus optatæ consolationis lætemur, et dono pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum.

Apergatur Aqua benedicta.

PRECES DICENDÆ TEMPORE PENURIÆ ET FAMIS.

Aguntur omnia ut supra in Litaniis majoribus usque ad finem Litaniarum, in quarum Precibus bis dicitur: Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Post Litanias dicitur Pater noster, *Psalmus* Dominus regit, *pag.* 219.

℣. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.

℟. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

℣. Oculi omnium in te sperant, Domine.

℟. Et tu das escam illis in tempore opportuno.

℣. Memento congregationis tuæ.

℟. Quam possedisti ab initio.

℣. Dominus dabit benignitatem.

℟. Et terra nostra dabit fructum suum

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℣. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende, ut simul nos, et a peccatis omnibus exuas, et a pœnis, quas pro his meremur, eripias.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Domine, piæ supplicationis effectum, et famem propitiatus averte, ut mortalium corda cognoscant, et te indignante talia prodire, et te miserante cessare.

ORATIO.

Populum tibi subditum pro peccatis suis fame laborantem ad te, Domine, converte propitius, qui quærentibus regnum tuum omnia adjicienda esse dixisti. Qui vivis et regnas cum Deo Patre, etc.

PROCESSIO TEMPORE MORTALITATIS ET PESTIS.

Fiat ut supra in Litaniis majoribus, et in Litaniarum precibus dicatur bis : A peste et fame, libera nos, *ut infra suo loco.* Ut a pestilentiæ flagello nos liberare, etc.

In fine Litaniarum dicitur Pater noster, etc. ℣. Et ne nos inducas, etc.

Psalmus Domine, ne in furore tuo arguas me, *pag.* 213.

℣. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.

℟. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

℣. Adjuva nos, Deus salutaris noster.

℟. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

℣. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

℟. Cito anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

℣. Ora pro nobis, sancte Sebastiane.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, et intercedente beata et gloriosa Dei Genitrice Maria, semper virgine, et beato Sebastiano Martyre tuo, et omnibus Sanctis, populum tuum ab iracundiæ tuæ terroribus libera, et misericordiæ tuæ fac largitate securum.

ORATIO.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris; et animarum et corporum medere languoribus, ut remissione percepta, in tua semper benedictione lætemur.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Domine, piæ petitionis effectum; et pestilentiam mortalitatemque propitiatus averte, ut mortalium corda cognoscant a te indignante talia flagella prodire, et te miserante cessare. Per Dominum.

PRECES DICENDÆ IN LITANIIS TEMPORE BELLI.

Peractis omnibus ut supra in Litaniis majoribus, ad finem Litaniarum dicitur Pater noster *secreto.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.

PSALMUS 45.

Deus noster, refugium et virtus: * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatæ sunt aquæ eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem

Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus, in medio ejus non commovebitur : * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram,*auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, et confringet arma,* et scuta comburet igni.

Vacate, et videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum.* susceptor noster Deus Jacob.

Gloria Patri, etc.

℣. Exurge, Domine, adjuva nos.

℟. Et libera nos propter nomen tuum.

℣. Salvum fac populum tuum, Domine.

℟. Deus meus, sperantem in te.

℣. Fiat pax in virtute tua.

℟. Et abundantia in turribus suis.

℣. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Arcum contere, et confringe arma.

℟. Et scuta combure igni.

℣. Mitte nobis, Domine, auxilium de Sancto.

℟. Et de Sion tuere nos.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui conteris bella, et impugnatores in te sperantium potentia tuæ defensionis expugnas, auxiliare famulis tuis implorantibus misericordiam tuam, ut inimicorum suorum feritate depressa, incessabili te gratiarum actione laudemus.

ORATIO.

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non

potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

ORATIO.

Hostium nostrorum, quæsumus, Domine, elide superbiam, et eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne. Per Dominum.

Si vero bellum est contra Turcas, et alios infideles, vel hæreticos, inter Preces Litaniarum bis dicatur Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus, audi nos, *et additur* Ut Turcarum (*vel* hæreticorum) conatus reprimere, et ad nihilum redigere digneris, te rogamus, etc., *et dicto* Pater noster, *dicatur:*

PSALMUS 78.

Deus, venerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: * posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus cœli: * carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Jerusalem : * et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris : * subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo, Domine, irasceris in finem : * accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non noverunt : * et in regna, quæ locum tuum non invocaverunt.

Quia comederunt Jacob : * et locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiæ tuæ : * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos : * et propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in gentibus : Ubi est Deus eorum? * et innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Ultio sanguinis servorum tuorum qui

effusus est : * introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui, * posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum : * improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine.

Nos autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ, * confitebimur tibi in sæculum.

In generationem et generationem * annuntiabimus laudem tuam.

Gloria Patri, etc.

℣. Salvos fac servos tuos.

℟. Deus meus, sperantes in te.

℣. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in nobis.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

℣. Hostium nominis tui, Domine, elide superbiam.

℟. Et eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne.

℣. Fiant tanquam pulvis ante faciem venti.

℟. Et Angelus Domini persequatur eos

℣. Effunde iram tuam in gentes quæ te non noverunt.

℟. Et in regna, quæ nomen tuum non invocarunt.

℣. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto.

℟. Et de Sion tuere nos.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Da, quæsumus, Ecclesiæ tuæ misericors Deus, ut, Sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus incursione turbetur.

Oremus ORATIO.

Deus, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, in cu-

jus manu sunt omnium potestates et omnium jura regnorum, respice in auxilium Christianorum, ut gentes Turcarum (*seu* hæreticorum) quæ in sua feritate confidunt, dexteræ tuæ potentia conterantur. Per Dominum nostrum.

Exaudiat nos Dominus. Amen.

PROCESSIO IN QUACUMQUE TRIBULATIONE.

Servatis omnibus ut supra in Litaniis majoribus, finitisque Litaniis dicitur: Pater noster, etc.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

Psalm. Exaudiat te Dominus in die, *pag.* 132.

Vel Psalmus Qui habitat in adjutorio, *ut supra*, 124.

Quo finito dicuntur versus sequentes:

℣. Deus refugium nostrum et virtus.

℟. Adjutor in tribulationibus.

℣. Salvos fac servos tuos, Domine.

℟. Deus meus, sperantes in te.

℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis.

℟. Miserere nobis.

℣. Adjuva nos, Deus salutaris noster.

℟. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Ne despicias, omnipotens Deus, populum tuum in afflictione clamantem, sed propter gloriam nominis tui tribuatis succurre placatus.

ORATIO.

Ineffabilem misericordiam tuam, Domine, nobis clementer ostende, ut simul nos et a peccatis omnibus exuas, et a pœnis, quas pro his meremur, eripias.

ORATIO.

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, a præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia.

ORATIO.

Tribulationem nostram, quæsumus, Domine, propitius respice, et iram tuæ indignationis, quam juste meremur, averte.

ORATIO.

Deus, refugium nostrum et virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus auctor ipse pietatis; et præsta ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Dominum nostrum, etc.

PRECES DICENDÆ IN PROCESSIONE PRO GRATIARUM ACTIONE.

Initio Processionis cantatur Hymnus :

Te Deum laudamus, * te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes angeli, * tibi cœli, et universæ potestates.

Tibi cherubim et seraphim * incessabili voce proclamant :

Sanctus, Sanctus, Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum* laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensæ majestatis.

Venerandum tuum verum, * et unicum Filium,

Sanctum * quoque Paraclitum Spiritum.

Tu Rex * gloriæ Christe,

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex * crederis esse venturus.

Te ergo, quæsumus, famulis tuis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum, * et in sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die isto : * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi : * non confundar in æternum.

Deinde dici poterunt Psalmi qui sequuntur prout tempus feret.

PSALMUS 65.

Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus : * date gloriam laudi ejus.

Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua, Domine : * in multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei : * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede : * ibi lætabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in æternum, oculi ejus super gentes respiciunt : * qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, gentes, Deum nostrum, * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam,* et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro : * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem et aquam, * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum; * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes qui timetis Deum, * quanta fecit animæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamavi, * et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam et misericordiam suam a me. Gloria Patri, etc.

PSALMUS 80.

Exultate Deo adjutori nostro. * Jubilate Deo Jacob.

Sumite psalmum, et date tympanum: * psalterium jucundum cum cithara.

Buccinate in neomenia tuba, * in insigni die solemnitatis vestræ.

Quia præceptum in Israel est; * et judicium Deo Jacob.

Testimonium in Joseph posuit illud,

cum exiret de terra Ægypti : * linguam, quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dorsum ejus : * manus ejus in cophino servierunt.

In tribulatione invocasti me, et liberavi te : * exaudivi te in abscondito tempestatis : probavi te apud aquam contradictionis.

Audi, populus meus, et contestabor te : * Israel, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis Deum alienum.

Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * dilata os tuum, et implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam ; * et Israel non intendit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum : * ibunt in adinventionibus suis.

Si populus meus audisset me : * Israel si in viis meis ambulasset.

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei, * et erit tempus eorum in sæcula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti, * et de petra, melle saturavit eos. Gloria, etc.

PSALMUS 95.

Cantate Domino canticum novum : * cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus : * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus:* in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis : * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii gentium dæmonia : * Dominus autem cœlos fecit.

Confessio et pulchritudo in conspectu ejus : * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino, patriæ gentium, afferte Domino gloriam et honorem : * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus : * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra : * dicite in gentibus quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur : * judicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus : * gaudebunt campi, et omnia quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit : * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate: * et populos in veritate sua. Gloria.

PSALMUS 99.

Jubilate Deo, omnis terra : * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Populus ejus, et oves pascuæ ejus : * introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis : confitemini illi.

Laudate nomen ejus, quoniam suavis est Dominus, in æternum misericordia ejus, * et usque in generationem et generationem veritas ejus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 102.

Benedic, anima mea, Domino, * et omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus.

Benedic, anima mea, Domino, * et noli oblivisci omnes retributiones ejus.

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis : * qui sanat omnes infirmitates tuas ;

Qui redimit de interitu vitam tuam : * qui coronat te in misericordia et miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum:* renovabitur ut aquilæ juventus tua.

Faciens misericordias, Dominus : * et judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filiis Israel voluntates suas.

Miserator, et misericors Dominus : * longanimis, et multum misericors.

Non in perpetuum irascetur : * neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis : * neque secundum iniquitates nostras retribuit nos.

Quoniam secundum altitudinem cœli

a terra, * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente: * longe fecit a nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se: * quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus: * homo sicut fœnum dies ejus, tanquam flos agri sic efflorebit.

Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet: * et non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab æterno: * et usque in æternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandatorum ipsius, * ad faciendum ea.

Dominus in cœlo paravit sedem suam: * et regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino, omnes Angeli ejus: * potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino, omnes virtutes ejus, * ministri ejus, qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino, omnia opera ejus, * in omni loco dominationis ejus: benedic, anima mea, Domino. Gloria.

PSALMUS 116.

Laudate Dominum, omnes gentes: * laudate eum, omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: * et veritas Domini manet in æternum. Gloria Patri, etc.

Psalmus. Laudate Dominum de cœlis, *cum duobus sequentibus, ut supra*, 243.

Canticum Benedicite, omnia opera Domini, 257.

Canticum Benedictus Dominus Deus Israel, 246.

Hæc autem prædicta, prout longitudo itineris postulaverit, vel omnia, vel ex parte cantari possunt. Deinde in Ecclesia, ubi fit Statio, ante altare dicuntur sequentes Versus et Orationes.

℣. Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum.

℟. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

℣. Benedicamus Patrem, et Filium cum Sancto Spiritu.

℟. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

℣. Benedictus es, Domine Deus, in firmamento cœli.

℟. Et laudabilis et gloriosus, et superexaltatus in sæcula.

℣. Benedic, anima mea, Domino.

℟. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. ORATIO.

Deus, cujus misericordiæ non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas.

ORATIO.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis

in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

ORATIO.

Deus, qui neminem in te sperantem nimium affligi permittis, sed pium precibus præstas auditum, pro postulationibus nostris, votisque susceptis gratias agimus, te piissime deprecantes ut a cunctis semper muniamur adversis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate, etc.

DE PROCESSIONE IN TRANSLATIONE SACRARUM RELIQUIARUM INSIGNIUM.

Ecclesiæ et viæ per quas transeundum est quam fieri potest decentius ornentur. Sacerdotes et Ministri vestibus induti albi vel rubei coloris, prout Sancti quorum Reliquiæ transferuntur exposcunt, et cum luminaribus accensis omnes procedant, decantantes Litanias cum invocatione Sanctorum quorum Reliquiæ deferuntur, et Hymnum *Te Deum laudamus*, etc., et Psalmum *Laudate Dominum de cœlis*, cum duobus sequentibus ut supra, 515, et alios Psalmos, et Hymnos de proprio, vel communi eorum Sanctorum quorum Reliquiæ transferuntur.

RITUS ABSOLVENDI

ET BENEDICENDI POPULOS ET AGROS.

EX APOSTOLICÆ SEDIS INDULTO.

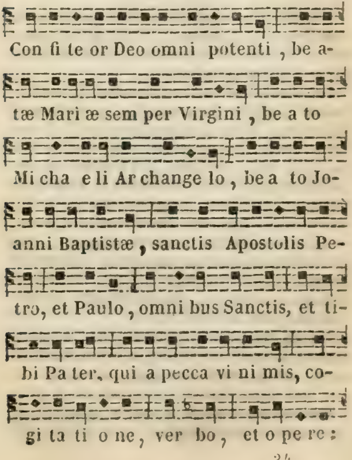
Accepto diplomate Pontificio constituatur dies Dominica Delegato, et populo commodior pro ejusdem diplomatis publicatione, et executionis inchoatione.

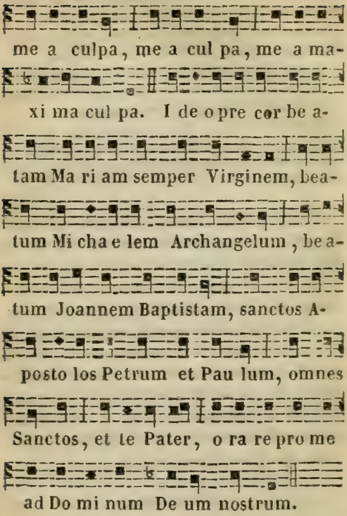
Die constituta, mane fiat concio, qua doceatur populus de contentis in diplomate Pontificio, et de præparatione ad futuram absolutionem, et benedictionem. Deinde Missa celebretur a Delegato pro remissione peccatorum sine *Gloria in excelsis*, cum unica Oratione, et *Credo*, in paramentis violaceis, qua finita, deposita casula et manipulo, induatur Celebrans pluviali violaceo, et si sit Episcopus, mitram simplicem assumat; et omnibus genuflexis ante altare, cantentur Litaniæ Sanctorum, omissis Precibus et Orationibus post eas dici solitis.

Sedeat Delegatus, finitis Litaniis, cooperto capite, in sede sibi parata super scabello altaris, vel in sede Episcopali, si est Episcopus, seu super faldistorio posito super dicto scabello, cum duobus Ministris paratis more Diaconali et Subdiaconali sine manipulis,

adstantibus hinc inde a lateribus omnibus de Clero ; et alta voce ab aliquo legatur diploma ,' audiente populo , quo lecto , dicat Delegatus , *Deo gratias.*

Tunc nomine populi ille qui ibi pro Diacono assistit , profunde inclinatus a sinistris Delegati facit Confessionem in cantu.

Qua finita, si est Episcopus, assumpto baculo pastorali in sinistra manu, et adhuc

sedens cooperto capite incipit Psalm. *Miserere mei.* 235. Et in fine, *Gloria Patri.* Et prosequitur alium Psalm. *Deus misereatur*, 241. Et in fine, *Gloria Patri et Filio.*

Super universum Clerum et populum genuflexum recitando tales Psalmos sine cantu, alternatim a Delegato, et Clero.

Quibus finitis, Delegatus stans detecto capite, baculoque deposito, si est Episcopus, versus Populum manibus junctis dicit: *Kyrie eleison.*

Respondet Clerus: Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperantes in te. ℣. Nihil proficiat inimicus in eos. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis. ℣. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem

nostram, ut nos, et omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Dominum, etc. ℟. Amen.

Deinde sedens Delegatus cooperto capite, et si est Episcopus, assumpto baculo, dicit:

Misereatur vestri omnipotens Deus et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

Manuque dextera super Populum genuflexum extensa, addit:

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, a Sanctissimo Domino nostro Papa *N.* mihi concessa, absolvo vos, et omnes hujus loci ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis, etiam in litteris die Cœnæ Domini solitis legi contentis per Vos incursis, quas modo ignoratis, juxta teno-

rem Pontificii diplomatis proxime lecti. Et restituo Vos omnes communioni, et unitati fidelium, et sanctis Sacramentis Ecclesiæ. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

Si est Episcopus, facit ter signum Crucis.

Tunc Delegatus adhuc sedens, per se ipsum vel alium firmioris vocis, indicet dies tres sigillatim pro jejunio, et decernat diem Dominicam sequentem, vel aliam arbitrio suo pro Communione, Benedictione Agrorum et Populi, et Indulgentia plenaria.

Die constituta Populus universus debebit communicare, et hora competenti Delegatus cantabit Missam, quæ est ad finem Missalis sub titulo, pro quacumque necessitate, cum paramentis violaceis, sine *Gloria*, cum unica Oratione, et *Credo*.

Et in fine Missæ Celebrans benedicit de more, et si est Episcopus, dat Indulgentias.

Finita Missa, Delegatus et duo Ministri assumunt paramenta alba, et si est Episcopus, mitram pretiosam; et genuflexi ante altare cum universo Clero et Populo cantantur Litaniæ Sanctorum, repetito ter versiculo: *Ut fructus terræ dare et conservare digneris, Te rogamus, audi nos.*

Illisque finitis, Delegatus stans detecto capite, manibus junctis dicit: *Pater noster*, etc. ℣. *Et ne nos inducas in tentationem.*

℟. *Sed libera nos a malo.*
Et additur a Clero in cantu.

PSALMUS 84.

Benedixisti Domine terram tuam : * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ : * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam : * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos Deus salutaris noster : * et averte iram tuam a nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis ? * aut extendes iram tuam a generatione in generationem.

Deus tu conversus vivificabis nos, * et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam : * et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus : * quoniam loquetur pacem in plebem suam ;

Et super sanctos suos : * et in eos, qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius : * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi : * justitia et pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est, * et justitia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem : * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit : * et ponet in via gressus suos. Gloria Patri.

Quo finito, Delegatus dicit : ℣. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ. ℟. Et campi tui replebuntur ubertate. ℣. Oculi omnium in te sperant, Domine. ℟. Et tu das illis escam in tempore opportuno. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus refugium nostrum et virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus, auctor ipse pietatis, et præsta : ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Dominum.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens et benignus assistis : exau-

di nos quæsumus, et concede, ut imposterum inviolabilis hujus loci permaneat benedictio † et tui muneris beneficia Universitas hæc fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur.

Oramus pietatem tuam, omnipotens Deus, ut fructus terræ, quos aeris et pluviæ temperamento nutrire dignaris, benedictionis tuæ imbre perfundas, et tribuas huic populo tuo de tuis muneribus tibi semper gratias agere, ut fertilitate terræ, esurientium animas bonis affluentibus repleas, et egenus et pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Postea assumpto baculo, si est Episcopus, et cooperto capite dicit Delegatus : Benedictio Dei omnipotentis, Patris, † et Filii, et Spiritus sancti : super agros et bona quæcumque loci hujus plena descendat, et maneat semper. Amen.

Si est Episcopus, facit ter signum Crucis.

Deinde accepto de manu dignioris de Clero Aquæ benedictæ aspersorio, aspergit versus quatuor mundi partes, dicens sine cantu et sine Psalmo Antiphonam. *Asperges me*

hyssopo, et mundabor lavabis me, et super nivem dealbabor.

Pro benedictione Populi, operto capite, manibus junctis, dicit : Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperantes in te. ℣. Non secundum peccata nostra facias nobis. ℟. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. ℣. Mitte nobis, Domine, auxilium de Sancto. ℟. Et de Sion tuere nos. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Protector in te sperantium Deus, exaudi preces populi tui; et præsta, ut veniat super nos speratæ a te benedictionis ubertas, et pietatis tuæ muneribus jugiter perfruamur. Per Dominum.

Tunc Diaconus cantat alta voce : *Humiliate vos ad Apostolicam benedictionem ;* et Delegatus stans operto capite, et si est Episcopus, baculum sinistra tenens manu, benedicit semel, et si est Episcopus, ter dicens :

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, et Sanctissimi Domini nostri Papæ *N.* benedico vos, et omnes hujus loci, in nomine Patris † et Filii, et Spiritus sancti. *Demum cantetur Hymn.* Te Deum. 515. *inchoatus a Delegato, quo finito, Delegatus cantat Orationem pro gratiarum actione.*

Oratio.

Deus, cujus misericordiæ non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus : piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes : ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad præmia futura disponas. Per Dominum.

Cantores addunt : Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

Retroscriptam formulam benedicendi Populos et Agros de mandato Sac. Rit. Congr. per R. P. D. Julium Rospigliosum ejusdem S. Congregationis olim Secretarium revisam, et emendatam, eadem Sac. Rit. Congr. approbavit, et concessit posse imprimi, facto

verbo cum Sanctiss. Die 31. aprilis 1635. Sanctiss. annuit die 1. octobris 1635.

Loco † Sigilli. *Cæsar Fachenettus, Secr.*

BENEDICTIO PONTIFICALIS.

Admoneatur Populus de Indulgentia a Sede Apostolica concessa : de præceptis operibus pro ea lucrifacienda : de die, quo visitanda est designata Ecclesia : de hora denique qua dabitur pontificia Benedictio. De quibus, quatenus opus sit etiam schedis impressis, et consuetis locis palam affixis, certior fiat.

Postquam statutis die et hora Populus ad Ecclesiam convenerit, alta voce legantur Apostolicæ Litteræ seu Decreta, quibus Indulgentia conceditur, una cum potestate Benedictionem apostolicam super Populum effundendi : ut de delegatione audientibus constet : et concessio ex latino sermone in vulgarem accommodatum ad populi intelligentiam conversa pronuncietur : populus ad suorum scelerum detestationem pio brevique sermone excitetur : post quæ Sacerdos, nullis circumstantibus Ministris, stola et superpelliceo indutus (ut in Rituali hoc præscribitur cum agitur de Benedictionibus, quæ extra Missam Presbyteris permittuntur) ante altare genuflexus, sequentibus verbis Dei opem imploret :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Deinde stans sequentem recitet Orationem :

Oremus.

Omnipotens et misericors Deus, da nobis auxilium de sancto, et vota Populi hujus in humilitate cordis veniam peccatorum poscentis, tuamque benedictionem præstolantis et gratiam, clementer exaudi : dexteram tuam super eum benignus extende, ac plenitudinem divinæ benedictionis effunde, qua bonis omnibus cumulatus, felicitatem et vitam consequatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Post quam ad cornu Epistolæ accedat, ut in Actis Ecclesiæ Mediolanensis, *par. 4. Benedicet in Ecclesia ad altare, stans in cornu Epistolæ ;* et stans in cornu Epistolæ, non trina, hoc est, triplici signo Crucis, sed una benedictione, unico videlicet signo Crucis, benedicat proferens alta voce hæc verba.

Benedicat vos omnipotens Deus † Pa-

ter, et Filius, et Spiritus sanctus.
℟. Amen.

Sic præcipitur in Epistola encyclica Benedicti XIV. ad PP. Generales Ordinum Regularium. Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 19. martii 1748. Pontif. sui anno VIII.

FORMULÆ

SCRIBENDÆ IN LIBRIS HABENDIS APUD PAROCHOS.

Liber baptizatorum habeatur in Ecclesiis in quibus confertur baptisma.

Liber confirmatorum habeatur in Ecclesiis in quibus confertur Chrisma.

Hi tres habeantur a quolibet Parocho.

Liber Matrimoniorum.

Liber status animarum.

Liber defunctorum habeatur etiam in omnibus Ecclesiis, in quibus defuncti sepeliuntur.

Advertat in primis Parochus ut in libris tam baptizatorum et confirmatorum quam matrimoniorum et defunctorum exprimat semper non solum nomen personarum, quæ ibi nominantur, sed etiam familiam.

FORMA DESCRIBENDI BAPTIZATOS (*).

Anno Domini die mensis
Ego N, parochus hujus Ecclesiæ S. N, civitatis vel loci N, baptizavi infantem die (1) natum, *vel* natam ex N et N, conjugibus hujus parochiæ *vel* S. N, et ex tali patria, et familia (2), cui impositum est nomen N. Patrini fuerunt N, filius N, ex Parochia *seu* loco N, et N, conjux N, filia N, ex Parochia *seu* loco N.

Si infans non fuerit ex legitimo matrimonio natus, nomen saltem alterius Parentis de quo constat scribatur (omnis tamen infamiæ vitetur occasio), si vero de neutro constat, ita scribatur:

Baptizavi infantem cujus parentes ignorantur, natum die, etc., *ut supra* (3).

(*) *Apponatur pro titulo* : Liber baptizatorum in Ecclesia Parochiali S. N., civitatis *vel* loci N, inchoatus die... mensis... anni.

(1) *Optimum videtur hic etiam exprimere horam matutinam vel vespertinam.*

(2) *Exprimitur patria vel familia quando parentes infantis sunt exteri, vel non appellantur nomine proprio familiæ.*

(3) *Idem præstandum est, consultis tamen superioribus, si parentes nolint cognosci, et timeatur infamia.*

Monet autem Pastorale sancti Caroli non esse scribendum nomen patris a matre declaratum, nisi ipse consentiat, vel nisi

Si expositus sit infans, exprimatur quo die, ubi, et a quo repertus sit, et quot dierum verisimiliter sit, et baptizetur sub conditione, si ignoratur (1) *fuisse baptizatum.*

Si infans domi ob imminens mortis periculum baptizatus sit, tunc ita scribatur :

Anno die mensis natus est N, filius N et N, conjugum, etc., *ut supra*, quem ob imminens mortis periculum in domo rite baptizavit N. obstetrix probata, vel N, filius N, ut mihi retulit N (2).

mater illud declaraverit coram duobus aut tribus testibus fide dignis, tuncque sic in libro scribendum esse :

Anno Domini, etc., baptizavi infantem natum *vel* natam die, etc., ex N, quæ declaravit coram N N, testibus fide dignis patrem illius esse N.

(1) *Id censetur ignorari (juxta Concilia Aquense anno* 1583, *Mechliniense anno* 1607, *Narbonense anno* 1609, *a sancta Sede approbata*), *etiamsi reperiatur infans cum schedula collo appensa, qua asseratur illum fuisse baptizatum.*

Tunc in libro sic scribitur.

Anno, etc., sub conditione baptizavi infantem expositum ætatis circiter a N. repertum die mensis in loco N.

(2) *Ut autem constet obstetricem, vel alium adstantem domi rite baptizasse infantem, testimonium illius qui baptizavit, non sufficit, sed expedit omnino ut Parochus a*

Si supervixerit infans, et ei adhibitæ sint in Ecclesia sacræ cæremoniæ, ita addatur.

Die ejusdem mensis, ad Ecclesiam portatus est infans prædictus, ipsique ego Parochus sacras cæremonias et preces adhibui, et N nomen imposui.

Si forte non Parochus, sed alius baptizaverit, id exprimatur.

Si fuerit baptizatus sub conditione (si non es baptizatus, etc.) *id pariter exprimatur.*

FORMA DESCRIBENDI CONFIRMATOS IN SECUNDO LIBRO.

Anno die mensis , etc. qui fuit dies, etc., N, filius N et N, conjugum, *vel* N, filia N (*et si fuerit nupta addatur uxor* N) Sacramentum Confirmationis accepit a

duobus testibus (*aut saltem ab uno maximi ponderis*) *certior fiat de validitate materiæ, et formæ, et de modo quo utraque adhibita fuerit, stante vero aliquo dubio de validitate baptismi, Parochus infantem sub conditione baptizet : ita juxta Catechismum Romanum parte secunda de Sacramento Baptismi, numero* 56, *statuerunt prædicta Concilia Aquense, etc.*

Tunc autem sic scribitur :

Anno, etc., natus est N, filius, etc., quem sub conditione baptizavi die mensis anni (ejusdem *vel*) stante dubio de validitate Baptismi in domo collati.

reverendo D. N. Episcopo N, in Ecclesia S. N, civitatis, *vel* loci N. Compater fuit N, filius N, parochiæ S. N, civitatis *vel* loci N.

Marium descriptio in una pagina, seu prima facie folii, fœminarum vero in altera sejunctim notetur.

Si confirmatus non constet an ex legitimo Matrimonio genitus sit, vel parentes ignorentur, servetur quod in libro baptizatorum scriptum est.

FORMA DESCRIBENDI CONJUGATOS (1).

Anno die mensis denuntiationibus præmissis tribus continuis diebus festivis, quarum prima die secunda die tertia die inter Missæ Parochialis solemnia habita est, nulloque legitimo impedimento detecto, ego N, Rector hujus Ecclesiæ Parochialis N, civitatis *vel* loci N, filium N, Parochiæ S. N, et N, filiam N, *seu* relictamque N, (*si vidua fuerit*) hujus, *seu* parochiæ S. N, in Ecclesia N, interrogavi, eorumque mutuo consensu habito, solemniter per verba de præsenti matrimonio conjunxi, præsentibus testibus notis N, filio N, qui habitat in Parochia S. N, et N, filio N, etc., postea eis ex

(1) *Apponatur pro titulo*. Liber Matrimoniorum Parochiæ S. N, civitatis *vel* loci N, incohatus die mensis anni....

ritu sanctæ Matris Ecclesiæ (*si tamen nuptias benedixerit*) in Missæ celebratione benedixi.

Si unus ex iis qui matrimonium contrahere voluerint alterius Parochiæ fuerit, antequam admittatur, Parochus in cujus Ecclesia matrimonium celebrari debet denuntiationum in ejus Parochia rite factarum fidem scriptam habeat (1) *quæ asservetur, at res tota exprimatur in ipsomet libro matrimoniorum, hac ratione :*

(1) *Forma litteræ testimonialis, super trinu Bannorum proclamatione.*

Ego N, Parochus Ecclesiæ S. N, civitatis, *vel* loci N, in Diœcesi N, notum facio N, filium N, *vel* N, filiam N, christiana Disciplina satis eruditum, *vel* eruditam, bonis esse moribus, et cum unam, *aut* duas, *aut* tres denuntiationes fecerim matrimonii per verba de futuro contracti inter dictum N, *vel* dictam N, et N, Parochiæ S. N, civitatis, *vel* loci N, in Diœcesi N, nullum mihi innotuisse impedimentum quominus possint Sacramenti Matrimonii vinculo copulari ; ideo illi ut pote Parochiano meo *vel* Parochianæ meæ licentiam do recipiendi, juxta decretum Sacri Concilii Tridentini, Benedictionem nuptialem a R. D. Rectore Parochiæ N *vel* ejus Vicario. Testor insuper dictum N *vel* dictam N peccata sua prius deposuisse, et sacra Sinaxi refectum, *vel* refectam fuisse (*si id præstiterit, ut debet*) in cujus rei fidem præsentes manu mea subsignavi die mensis anni

Denuntiationes hujus matrimonii factæ sunt etiam a reverendo D. N. Parocho Ecclesiæ S. N. sub cujus cura dictus N, *vel* dicta N, habitat, ut ex ipsius Parochi scripto servato apud me apparet, denuntiationum autem prima facta est die secunda die tertia die inter Missæ parochialis solemnia, nullumque impedimentum canonicum detectum est.

Si autem alteruter sit diversæ Diœcesis, testimonium Parochi affirmantis denuntiationes esse rite præstitas nullius roboris censeatur nisi ab Episeopo, vel ab ejus Vicario generali illius diœcesis subscriptione et sigillo comprobatum, et ab episcopo seu ejus vicario loci ubi contrahitur matrimonium recognitum sit, ab eoque licentia contrahendi fuerit obtenta.

Ubi vero Ordinarii concessu (quod scripto constare debet) denuntiationes aliquæ differendæ, aut omittendæ interdum sint, ita notentur.

Anno Domini die mensis denuntiationum una die rite facta, reliquis vero dilatis post matrimonii celebrationem ex facultate scripto concessa a Reverendissimo N, *seu* a Vicario N, sub die datis, etc., infrascripti tenoris, quam penes me servo cum aliis hujusmodi facultatibus, nulloque prorsus impedimento allato, ego, etc., *ut supra*.

Denuntiationes vero, quæ post contractum Matrimonium fient, ita scribantur:

Anno die mensis qui fuit festus, etc., et sequenti, qui fuit Dominicus, ejusdem mensis. Ego N, Rector hujus Ecclesiæ S. N, inter Missarum solemnia denuntiationes habui Matrimonii, jam prævia opportuna dispensatione, initi inter N et N, die prima hujus mensis, nullum tamen canonicum impedimentum ab aliquo allatum est, quominus hujusmodi Matrimonium ratum ac firmum esse debeat.

Si autem denuntiationes omittendæ sint, aut differendæ, ita scribatur: Denuntiationibus omnibus omissis, *vel* dilatis, etc., ex facultate, etc., ego Rector N, etc., *ut supra.*

Cæterum si alteri Presbytero ab Ordinario, vel a Parocho ipso facultas facta sit conjungendi aliquos, id in libro proprii Parochi sic adnotetur ipsius Parochi manu:

N, Presbyter, *vel* Capellanus Ecclesiæ N, de licentia Reverendissimi Episcopi N, seu N, ejus Vicarii loci N, *aut* mea, quæ penes me extat, N, filium N et N, etc., matrimonio conjunxit, etc., *ut supra*, et ego N, parochus N, subscripsi, et testor rem ita se habere.

Quod si ex denuntiationibus compertum sit conjuges aliquo consanguinitatis aut affinitatis gradu conjunctos esse, nihilomi-

SUPPLEMENTUM
RITUALIS ROMANI

AD USUM GALLIÆ.

BENEDICTIO SALIS, PANIS ET AQUÆ PRO ANIMALIBUS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic †, Domine, creaturas istas Salis, Panis et Aquæ, ut sint remedium salutare Animalibus, quæ necessitatibus humanis tribuere dignatus es: et præsta per invocationem sancti nominis tui, ut quæcumque ex iis sumpserint, corporis sanitatem percipiant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Aspergat hæc aqua benedicta.

BENEDICTIO BOMBYCUM.

℣. Adjutorium nostrum, etc. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui Filium tuum unigenitum per humilitatem vermi assimilare dignatus es, ex quo tam uberem fructum honoris et gloriæ collegisti : Hæc bombycum semina propitius benedicere † et sanctificare † digneris, ut qui, dum nascuntur, moriuntur et reviviscunt, nativitatem, mortem et resurrectionem Filii tui repræsentant, sic etiam in producendo copioso eorum fructu, quo Altaria, Templa, Sacerdotesque tui sacris administrandis ornantur, ejusdem nativitatis, mortis et resurrectionis fructum uberem repræsentent. Per eumdem, etc.

Oremus.

Deus, omnium Creator et Rector, qui in animalium creatione, similis suæ speciei propagandæ virtutem contulisti, quæsumus ut hæc bombycum semina

benedicere †, fovere et multiplicare tua pietate digneris, ut sancta altaria tua eorum operibus adornata, et fideles tui eisdem fulgentes, te uti bonorum omnium largitorem toto corde glorificent, qui cum Unigenito tuo, et Spiritu Sancto, vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

Creator omnium Deus, qui semina fructificare et multiplicare facis, et in usus nostros misericorditer concedis pervenire, intercedente beato Jacobo Apostolo tuo, supplicationes nostras placatus intende, et hæc semina vermiculorum, qui sericum condunt, bene † dicere, et sancti † ficare tua benignitate digneris, ut copiosos mittant effectus suos: quatenus ad Ecclesiæ tuæ, sanctorumque Altarium tuorum decorem et ornatum, atque etiam ad usus nostros perveniant. Per Christum Dominum nostrum.
℟. Amen.

Deinde aspergantur aqua benedicta

BENEDICTIO COMMUNIS SEMINUM.

℣. Adjutorium nostrum, etc. ℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Te, Domine, petimus, ac rogamus, ut grana seminum, frumenti, siliginis, hordei, avenæ; ac aliorum cujuscumque generis exstant, tuis oculis serenis, hilarique vultu aspicere digneris. Sicut autem per Moysen famulum tuum populo tuo pollictus es dicens : Aperit Dominus thesaurum suum optimum cœlum, ut tribuat pluviam terræ in tempore suo, benedicatque cunctis operibus manuum tuarum : ita oramus te, Domine, ut nobis misericorditer præstes auxilium gratiæ tuæ, et super hæc seminum grana bene ✝ dictionem tuam benignus effundas : non ea volucres cœli surripiant, non turbo subvertat, nec vis tempestatis, grandinumque excrescentia detruncet, nec aeris serenitas, aut inundatio pluvialis exterminet, sed incolumia et superabundantia propter usum hominum ad plenissimam ma-

turitatem perducere digneris. Per Christum, etc.

Aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO HABITUS CLERICALIS.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegumen nostræ mortalitatis induere dignatus es: obsecramus immensam tuæ largitatis abundantiam, ut hoc genus vestimenti ita benedicere † et sanctificare † digneris, ut qui illud assumere intendit exterius, te interius veraciter induere mereatur. Qui vivis, etc.

Aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO VESTIUM ET CINGULI QUÆ DEFERUNTUR IN HONOREM BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Benedic †, Domine, vestem istam et cingulum istud in honorem, et sub pro-

tectione beatissimæ Virginis Mariæ sumenda, et præsta per invocationem sancti tui nominis ut qui ea induerit corporis sanitatem et animæ tutelam percipiat. Per Christum Dominum nostrum. ℞ Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO VESTIMENTORUM AD INDUENDUM ALIQUEM PRO VOTO.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui pro nostra salute suscipiens humanam naturam, te vestimento carnis induere dignatus es, benedictione sancta benedic ✝ ista vestimenta, quæ pro gratiis tibi exsolvendis, cum omni devotione, sanctoque voto, ac veneratione beatissimæ Mariæ, famulus tuus, (*vel* famula tua) super se suscepturus est (*vel* susceptura est :) infunde in eum (*vel* in eam) quæsumus, tuam sanctam benedictionem, ut cum primum induerit hoc religionis simile vestimentum, interce-
[illegible] Beato N. descer[illegible]

vel eam) gratia tua, et protegat eum (*vel* eam) ab omni malo mentis et corporis. Qui vivis, etc.

Aspergantur vestimenta aqua benedicta.

BENEDICTIO CINGULI.

℣. Adjutorium nostrum, etc

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Deus, qui ut servum redimeres, Filium tuum per manus impiorum ligari voluisti: benedic ✝, quæsumus, cingulum istud, et præsta ut famulus tuus, qui eo velut ligamine pœnitentiali sui corporis cingetur, vinculorum ejusdem Domini nostri Jesu Christi perpetuo existat amator, tuisque cum affectu semper obsequiis se alligatum esse cognoscat. Per eumdem Christum, etc.

Aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO PUERORUM, ET PUELLARUM.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum. etc.

Oremus.

Quæsumus, omnipotens Deus, pueris

istis, pro quibus tuam deprecamur clementiam, bene † dicere dignare, et per virtutem Sancti Spiritus corda eorum corrobora, vitam sanctifica, castimonia decora, et sensus eorum in bonis operibus munitos informa; prospera tribue, pacem concede, salutem confer, charitatem largire, et ab omnibus diabolicis, atque humanis insidiis, tua protectione et virtute, semper defende, et in finem ad requiem paradisi eos perduce. Per Dominum nostrum, etc.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui parvulos tibi oblatos et ad te venientes complectebaris (*hic ponat manus super capita puerorum*) manusque super illos imponens benedicebas, atque dicebas: sinite parvulos venire ad me, et nolite prohibere eos, talium est enim regnum cœlorum, et angeli eorum semper vident faciem Patris mei; respice, quæsumus, ad pueri, vel puellæ (*si fuerit unus*) *seu* puerorum, *vel* puellarum præsentium innocentiam, et ad suorum parentum devotionem; et clementer eos ho-

die per ministerium meum bene ✝ dic, ut in tua gratia et misericordia semper proficiant, te sapiant, te diligant, te timeant, mandata tua custodiant, et ad finem optatum feliciter perveniant; per te, Salvator mundi, qui cum Patre, et Spiritu Sancto, etc.

Benedictio Dei omnipotentis, Pa ✝ tris et Fi ✝ lii et Spiri ✝ tus Sancti descendat super vos, et custodiat, atque dirigat vos, et maneat semper vobiscum. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

MODUS ET RATIO BENEDICENDI SOLEMNITER HABITUM SEU VESTEM CLERICALEM.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum.

Oremus.

Domine Deus, bonarum virtutum dator et omnium benedictionum largus infusor, te obnixis precibus deprecamur, ut has vestes, quas famulus tuus pro indicio cognoscendæ religionis indui se vult, benedicere ✝ et sanctificare ✝ digneris ut inter reliquos homines, tua

benedictione tibi cognoscatur esse dicatus. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Exuit eum veste sæculari, dicens: Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis.

Induit illum habitu clericali dicens: Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia, et sanctitate veritatis.

Clerico induto, Sacerdos dicit orationem.

Oremus.

Deus misericors, Deus clemens, cui cuncta bona patent, sine quo nihil boni inchoatur, nihilque boni perficitur; adsint, quæso, meis humillimis precibus tuæ pietatis aures, et hunc famulum tuum N, cui in tuo sancto nomine sacræ religionis habitum imposui, a mundi impedimento vel sæculari desiderio defende; et concede ei ut in hoc sancto proposito, devotus persistere; et remissione peccatorum percepta, ad electorum tuorum valeat pervenire consortium. Per Dominum nostrum; etc.

℟. Amen.

Tunc benedicit indutum hoc modo : Omni benedictione spirituali benedicat te Dominus Pater ✝ et Filius ✝ et Spiritus ✝ Sanctus. ℟. Amen.

BENEDICTIO FORNACIS CALCARIÆ.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui hominem ad imaginem et similitudinem tuam facere, terrenaque omnia sub pedibus ejus subjicere dignatus es : te supplices exoramus, ut qui altare tuum de lapidibus constructum ; calce levigari jussisti, clybanum istum ad recipiendam calcem benedicere ✝ non recuses ; et sicut hæc ad materialia templa in tuum honorem erigenda inservire valebit, ita corda nostra, gratiæ tuæ virtute, perfice templum sanctum majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui famulo tuo Moysi in flamma rubi apparuisti, et filios Israel, per diem in columna

nubis, et per noctem in columna ignis ut eis esses dux itineris utroque tempore transtulisti, adesto propitius invocationibus nostris, ut hanc fornacem, desuper adveniente gratia tua, ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitutem puri ✝ ficare, bene ✝ dicere, et sancti ✝ ficare digneris, ut tua benedictione descensa, quidquid in ea ad nostros usus invenitur etiam ad gloriam et ad honorem tuum referatur. Per Dominum, etc.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, claritatis tuæ ignem fidelibus contulisti, productum ex silice nostris profuturum usibus ignem hunc sanctifica, et concede nobis denedicentibus eum in nomine tuo, et unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, et Spiritus Sancti, ita celestibus desideriis inflammari, ut adjuti contra ignita tela inimici, et illustrati tua gratia cœlesti, ad perpetuam tuæ claritatis gloriam puris mentibus valeamus pertingere.

Omnipotens sempiterne Deus, qui, sola motus miseratione tua, fructus terræ ad vescendum, linum et lanam ad operiendum, civitates et domos ad habitandum humano generi providisti, respice, quæsumus, super hanc accensam fornacem; et infunde super eam bene ✝ dictionem tuam, et præsta ut lapidibus istis optime in calcem conversis, ad eas quas animo concepimus moles uti feliciter possimus.

Deus optime et sanctissime, qui surgentes lapides erigi, ac levigari calce voluisti, ut in eis omnia legis tuæ præcepta scriberentur, concede nobis famulis tuis ut calx ista omni impedimento vel adversitate remota, sortiatur eam perfectionem quam pro tui gloria et nostri utilitate postulamus.

Benedic ✝, Deus, hanc fornacem, cujus voluntati, potestatique non est qui valeat resistere, tu qui vento et imperas, et obediunt tibi; tu, Domine, qui nos, per virtutum omnium excellentissimam charitatem, tibi adhærere voluisti, da nobis etiam ut ipsius fornacis, alius quam expectatur eventus fi-

nisque non existat, sed talis evadat, ut ad quamcumque libuerit molem extruendam, nobis lætantibus, usui esse possit. Per Christum Dominum nostrum; etc.

Circumeatur fornax, et aspergatur aqua benedicta dicendo.

Benedictio Dei omnipotentis, Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † Sancti descendat super hanc fornacem, super ignem, et super omnia, quæ in ea sunt, nec non super nos, et maneat semper. ℟. Amen.

BENEDICTIO ÆRIS IN FORNACE LIQUESCENTIS ET CANDENTIS EX QUO CAMPANA MODO CONFLARI DEBET.

Primo dicitur Psalm. Laudate Dominum in sanctis, p. 245. *Quo finito, Sacerdos dicit clara voce*, Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Adjutorium, etc. ℣. Sit nomen Domini, etc. ℟. Ex hoc nunc, et usque, etc. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spirituo tuo.

Oremus.

Benedic ✝, Domine, hoc metallum ignitum, quod ad laudem et gloriam majestatis tuæ benedici statuimus. Quæsumus, Domine, gratiam tuam perfundere digneris, et tua virtute obumbres, ut tua clementia favente, quod desideramus attingamus ad laudem et gloriam omnipotentis, et honorem Sancti N. *vel* Sanctæ N. *hic exprimitur nomen Sancti cui campana dicanda, et cujus nomine intitulanda est.* Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO SIGNI, VEL CAMPANÆ.

Signum, vel campana benedicenda, debet benedici antequam ponatur in campanili, hoc ordine : in primis debet campana ipsa ita suspendi et situari ut commode possit intus et extra tangi, tractari et circumdari : deinde prope ipsam campanam benedicendam præparatur vas aquæ benedicendæ, aspersorium, vas cum sale, lintea munda ad extergendam campanam quando opus erit, vas olei sancti infirmorum, sanctum Chrisma, thymiama, thus, myrrha et thuribulum, cum

igne. Quibus ordinatis, Sacerdos superpelliceo et stola indutus, venit prope campanam, ubi dicit cum ministris psalmos sequentes et omnes cum ✠. *Gloria Patri.*, *etc.*

Psalm. Miserere mei, *p.* 236.
Psalm. Deus in nomine, *p.* 415.
Psalm. Miserere mei, Deus, miserere, *ut in fer. 4 ad matutinum.*
Psalm. Deus, misereatur nostri, 241.
Psalm. Deus, in adjurorium, 269.
Psalm. Inclina, Domine, 134.
Psalm. De profundis, 200.

Tum stans Sacerdos benedicat sal, et aquam, dicens : ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit, etc.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum † vivum, per Deum † verum, per Deum † sanctum, per Denm, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animæ et corporis, et effugiat, atque discedat a loco in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia, vel versutia diabolicæ

diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde dicit : ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene ✝ dicere, et sancti ✝ ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione spiritualis nequitiæ. Per Dominum nostrum Jesum, etc. Per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Tum super aquam absolute dicit :

Exorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Pa ✝ tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi, Fi ✝ lii ejus, Domini nostri, et in virtute Spiritus ✝

Sancti : ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare, et explantare valeas cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde dicit : ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quæque sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris : et elemento huic multimodis purificationibus præparato virtutem tuæ bene † dictionis infunde, ut creatura tua mysteriis tuis serviens ad abigendos dæmones morbosque pellendos, divinæ gratiæ sumat effectum ; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditia, libe-

retur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens, discedant omnes insidiæ latentis inimcii; et si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum, etc.
℟. Amen.

ALIA ORATIO.

Bene ✝ dic, Domine, hanc aquam benedictione cœlesti; et assistat super eam virtus Spiritus sancti, ut cum hoc vasculum, ad invitandos filios sanctæ Ecclesiæ præparatum, in ea fuerit tinctum, ubicumque sonuerit hoc tintinnabulum, procul recedat virtus insidiantium, umbra phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitas tempestatum, omnisque spiritus procellarum; ut cum clangorem illius audierint filii christianorum, crescat in eis devotionis augmentum, ut festinantes ad piæ matris Ecclesiæ gremium, cantent tibi in Ecclesia sanctorum canticum no-

vum, deferentes in sono præconium tubæ, modulationem psalterii, suavitatem organi, exultationem tympani, jucunditatem cymbali, quatenus in templo sancto gloriæ tuæ suis obsequiis et precibus imitari valeant multitudinem exercitus Angelorum. Per Dominum nostrum, etc. ℟. Amen.

Post hæc Sacerdos mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel.

Commixtio salis et aquæ pariter fiat in nomine Pa † tris et Fi † lii, et Spiritus † Sancti. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, invictæ virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequitias potenter expugnas, te, Domine, trementes et supplices deprecamur ac petimus ut hanc creaturam salis et aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ rore sanc-

tifices, ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur; et præsentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum, etc. ℟. Amen.

His peractis, Sacerdos incipit lavare campanam cum dicta aqua: et ministri prosequuntur lotionem, lavantes eam totaliter intus et extra, deinde cum linteo mundo extergunt. Interim, cum aliis ministris Sacerdos dicit Psalmos sequentes:

Psalm. Lauda anima mea, 201.

Psalm. Laudate Dominum, quoniam bonus, 494.

Psalm. Lauda, Jerusalem, 499.

Psalm. Laudate Dominum de cœlis, *cum duobus sequentibus, ut supra*, 243.

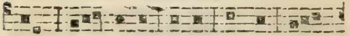
Quibus finitis, Sacerdos cum pollice dextræ manus facit ab extra supra campanam de oleo sancto infirmorum signum crucis, quo facto, dicit:

Deus, qui per beatum Moysen legiferum famulum tuum tubas argenteas

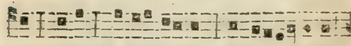
fieri præcepisti, quas dum levitæ tempore sacrificii clangerent, sonitu dulcedinis populus monitus ad te adorandum fieret præparatus, et ad celebranda sacrificia conveniret, quarum clangore hortatus ad bellum, molimina prosterneret adversantium: præsta, quæsumus, ut hoc vasculum sanctæ tuæ Ecclesiæ præparatum sancti ✝ ficetur a Spiritu Sancto, ut per illius tactum fideles invitentur ad præmium. Et cum melodia illius auribus insonuerit populorum, crescat in eis devotio fidei: procul pellantur omnes insidiæ inimici, fragor grandinum, procella turbinum, impetus tempestatum; temperentur infesta tonitrua; ventorum flabra fiant salubriter ac moderate suspensa; prosternat aereas potestates dextera tuæ virtutis; ut hoc audientes tintinnabulum contremiscant, et fugiant ante sanctæ crucis Filii tui in eo depictum vexillum: cui flectitur omne genu, cœlestium, terrestrium, et infernorum, et omnis lingua confiteatur quod ipse Dominus noster Jesus Christus, absorpta morte per patibulum crucis, regnat in gloria Dei Pa-

tris, cum eodem Patre, et Spiritu Sancto, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen

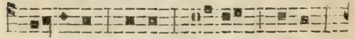
Postea extergit cum linteo mundo crucem a se factam. Deinde inchoat schola prosequente Antiphonam.

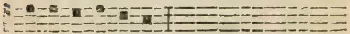
Vox Do-mi-ni, super aquas mul-

tas, De-us majesta- tis into- nu-it,

Do-minus super a-quas multas.

E u o u a e. 8.

Psalm. Afferte Domino, filii Dei, 30.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Sacerdos stans facit cum pollice dextræ manus de oleo sancto infirmorum septem cruces exterius super campanam; et deintus cum chrismate quatuor pari distantia dicens dum quamlibet crucem facit:

Sancti ✝ ficetur, et conse ✝ cretur, Domine, signum istud, in nomine Pa- ✝

tris, et Fi ✝ lii, et Spiritus ✝ Sancti. ℟. Pax tibi.

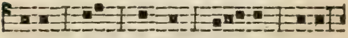
Deinde finitis Antiphona et Psalmo, ac factis crucibus prædictis, Sacerdos stans, dicit.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui ante arcam fœderis per clangorem tubarum muros lapideos, quibus adversantium cingebatur exercitus, cadere fecisti, tu hoc tintinnabulum cœlesti bene ✝ dictione perfunde, ut ante sonitum ejus longius effugentur ignita jacula inimici, percussio fulminum, impetus lapidum, læsio tempestatum; ut ad interrogationem propheticam: Quid est tibi mare, quod fugisti? suis motibus cum Jordanico retroactis fluento respondeant: A facie Domini mota est terra, a facie Dei Jacob, qui convertit petram in stagna aquarum, et rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam, super misericordia tua; ut cum præsens vasculum, sicut reliqua altaris vasa, sacro chrismate tangitur, oleo sancto

ungitur, quique ad sonitum ejus convenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, semper fidei catholicæ documenta sectentur. Per Dominum nostrum, etc. ℟. Amen.

Tum Sacerdos imponit in thuribulo thymiama, thus, et myrram, si haberi possunt: alio quin, quæ ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur campanæ, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim contante Antiphonam:

Deus in sancto vi- a tua.

Quis De-us mag- nus si-cut De- us

noster ? E u o u a e. 8.

Psalm. Viderunt te aquæ Deus, *circa finem ut in feria quinta ad matutinum.*

Tum Sacerdos dicit.

Oremus.

Omnipotens dominator Christe, quo

secundum carnis assumptionem dormiente in navi, dum oborta tempestas mare conturbasset, te protinus excitato et imperante, dissiluit : tu necessitatibus populi tui benignus succurre : tu hoc tintinnabulum Spiritus sancti rore perfunde, ut ante sonitum illius semper fugiat bonorum inimicus, invitetur ad fidem populus christianus, hostilis terreatur exercitus, confortetur in Domino per illud populus tuus convocatus : ac, sicut Davidica cithara delectatus, desuper descendat Spiritus sanctus : atque ut Samuele agnum lactentem mactante in holocaustum regis æterni imperii fragor aurarum turbam repulit adversantium, ita dum hujus vasculi sonitus transit per nubila, Ecclesiæ tuæ conventum manus conservet angelica, fruges credentium, mentes et corpora salvet protectio sempiterna. Per te, Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis et regnas in unitate ejusdem Spiritus Sancti, Deus. Per omnia, etc. ℟. Amen.

Demum Diaconus sacris vestibus albi coloris paratus dicit :

Evangelium secundum Lucam, *ut in festo Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, die* 15 *august.*

Finito Evangelio, Sacerdos osculatur librum Evangeliorum per unum ex ministris sibi porrectum. Tum producit super campanam signum crucis, postea discedit in pace.

BENEDICTIO VEXILLI PROCESSIONALIS.

℣. Adjutorium nostrum, etc.
℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Domine Jesu Christe, cujus Ecclesia est veluti castrorum acies ordinata, benedic † hoc vexillum, ut omnes sub eo tibi Domino Deo exercituum militantes, per intercessionem beati N, inimicos suos visibiles et invisibiles in hoc sæculo superare, et post victoriam in cœlis triumphare mereantur; per te Jesu Christe, qui vivis et regnas cum Deo Patre et Spiritu Sancto, in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO COMMUNIS.

℣. Adjutorium nostrum, etc.
℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Deus, cujus verbo sanctificantur omnia quæ vel facimus, vel percipimus, effunde, quæsumus, benedic✝tionem tuam super nos et super hanc creaturam tuam, ut per invocationem sancti tui nominis, quæcumque præsentis vitæ necessitas pie postulat, misericorditer cum gratiarum actione assequamur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO ANIMALIUM.

Sacerdos animalia aspergat aqua benedicta, deinde dicat :

℣. Adjutorium nostrum, etc.
℣. Domine exaudi, etc.
℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Misericordiam tuam, Domine, supplices exoramus; ut hæc animalia, nusquam infirmitate vexentur, tua bene † dictione sanentur: extinguatur in eis omnis diabolica potestas, neque ulterius ægrotent: esto eis vitæ defensio, et remedium sanitatis. Per Christum.

Oremus.

Deus qui laborantibus hominibus, etiam de mutis animalibus solatia subrogasti; suppliciter te rogamus, ut sine quibus non alitur humana conditio, nostris facias usibus non perire. Per Christum.

BENEDICTIO ANIMALIUM LABORANTIUM MORBO CONTAGIOSO.

Sacerdos animalia aspergat aqua benedicta dicens:

Aqua benedicta sit vobis salus et vita: In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. ℟. Amen.

℣. Adjutorium, etc.

℣. Sit nomen Domini, etc.
℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Misericordiam tuam, Domine, supplices exoramus; ut hæc animalia quæ gravi infirmitate vexantur, in tuo nomine atque tua benedicta virtute sanentur: extinguatur omnis diaboli potestas, ne ulterius ægrotent: tu eis, Domine, sis propugnaculum vitæ, et remedium sanitatis, qui vivis et regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

Benedictio Dei Patris ✝, et Filii, et Spiritus sancti, vos liberet ab omni infirmitate. ℟. Amen.

DIE XV AUGUSTI.

IN FESTO ASSUMPTIONIS

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

PRECES DICENDÆ PRO VOTO REGIS CHRISTIANISSIMI, ET GALLIÆ REGNI.

Cantantur Litaniæ Beatæ Mariæ Virginis ad Processionem, ad cujus reditum dicitur Psalm. Exaudiat te Dominus, etc. *p.* 132. *Postea cantatur.*

Antiphona. Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei genitrix : nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta. *Modulatio hujus Antiphonæ ut in completorio Officii parvi Beatæ Mariæ Virginis.*

℣. Deus, judicium tuum regi da.

℟. Et justitiam tuam filio regis.

Oremus.

Deus regum ac regnorum Rex, moderator et custos, qui unigenitum Filium tuum, Beatæ Virginis Mariæ filium ei subjectum esse voluisti, famuli tui N Christianissimi Francorum Regis, fidelis populi et totius regni sui vota secundo favore prosequere, ut qui ejusdem se Virginis imperio mancipant, et ipsius servituti devota sponsione consecrant, perennis in vita tranquillitatis, pacis ac æternæ libertatis in cœlo præmia consequantur. Per eumdem Dominum nostrum, etc. ℟. Amen.

EXORCISMES CONTRE L'ORAGE QUI MENACE DE LA FOUDRE ET DE LA GRÈLE, etc.

Le peuple assemblé au son des cloches, le prêtre en surplis, prosterné au bas de l'autel devant le très-saint Sacrement, implorera la miséricorde de Dieu: ensuite prenant une croix en main, ou quelques reliques de saints, et se faisant porter de l'eau bénite, il ira au lieu accoutumé pour y faire les Exorcismes; si la violence de l'orage l'empêche d'y aller, il les fera à la porte de l'Eglise en la manière suivante:

Per

Per signum † Crucis de inimicis † nostris libera nos †, Deus noster. In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. ℟. Amen.

Credo in Deum, etc.

Kyrie, eleison, etc.

Pater noster, etc.

℣. Adjutorium nostrum, etc. ℟. Sit nomen Domini, etc. ℣. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus. ℟. Et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. ℣. Exurge, Christe; adjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum. ℣. Domine, exaudi, etc.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui fecisti cœlum et terram, mare, et omnia quæ in eis sunt, quique flumini Jordanis benedixisti, atque in eo baptizari voluisti, et tuas sanctissimas manus et brachia sacratissima in cruce † extendisti, quibus aerem sanctificasti, obsecramus immensam pietatis et bonitatis tuæ abundantiam quatenus has nubes, quas ante me et post me et supra me, a dextris et a sinistris video aerem pertur-

bare, dissolvere et annihilare digneris, ut alligata potestas dæmonum impie desævientium deficiat et turbetur, ad laudem tui sanctissimi nominis, et potentissimæ majestatis tuæ. Qui vivis et regnas, etc.

Et se tournant vers les nuées, il fera le signe de la Croix de ce côté, disant :

Circumdet te nubes Deus † Pater, circumdet te Deus † Filius, circumdet te Deus † Spiritus Sanctus. Destruat te Deus † Pater, destruat te Deus † Filius, destruat te Deus † Spiritus Sanctus. Comprimat te Deus † Pater, comprimat te Deus † Filius, comprimat te Deus † Spiritus Sanctus. Amen.

Oremus.

Sanctus Matthæus, sanctus Marcus, sanctus Lucas, sanctus Joannes, Evangelistæ, qui Christi Evangelium per quatuor mundi partes divulgarunt, ipsi suis meritis et precibus hanc tempestatem a termino isto, et ab omnibus Christianorum finibus ab eodem Domino nostro Jesu Christo obtineant effugari et depelli.

EXORCISMUS.

Et ego peccator et Christi Sacerdos seu Minister, licet indignus, auctoritate et virtute ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi summi imperatoris, non mea potentia innixus et confisus, vobis præcipio, immundissimi spiritus, qui has nubes seu nebulas concitatis, in virtute ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi † per sanctissimam ejus incarnationem, per sanctam nativitatem, per baptismum et jejunium ipsius, per ejus sacratissimam crucem † et passionem, per sanctam resurrectionem, per admirabilem ascensionem, per tremendum adventum ejus et judicium, per merita intemeratæ semperque Virginis Mariæ, et sanctissimi N, et per merita omnium Sanctorum, ut exeatis ab eis, et eas dispergatis in locis sylvestribus et incultis, quatenus nocere non possint hominibus, animalibus, fructibus, herbis, arboribus, aut quibuscumque rebus humanis usibus deputatis. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Ipse vobis imperat, dæmones, qui has nubes commovetis, de quo de nube lucida dictum est : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. ✝ Ipse vobis imperat, qui sua sacratissima cruce, et corporis sui sanctissimi in ea extinctione aerem purgavit. ✝ Ipse vobis imperat, qui per mortem suam vos, principem vestrum, mortemque devicit, et ligavit, atque æternæ gehennæ mancipavit ignibus. ✝ Ipse vobis imperat, qui inferno spoliato surrexit a mortuis. ✝ Ipse vobis imperat, qui post quadraginta dies nube susceptus, virtute ascendit in cœlum. ✝ Ipse vobis imperat, qui venturus est jndicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. Amen.

Il élève la Croix en disant :

Ecce lignum sanctissimæ crucis, fugite partes adversæ, vicit enim vos et mundum Dominus noster Jesus Christus Filius Dei, imperator summus, leo de tribu Juda, radix David.

Il jette de l'eau bénite aux quatre côtés en forme de Croix ; et si l'orage ne cesse pas, on

dit les Litanies et autres prières. A la fin il dit :

℣. Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu. ℟. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula. ℣. Exurge, Christe, adjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum. ℣. Domine, exaudi, etc.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentiam majestatis adorare unitatem : quæsumus ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Protege, Domine, famulos tuos subsidiis pacis; et Beatæ Mariæ semper Virginis patrocinio confidentes a cunctis hostibus et periculis redde securos.

A domo tua, quæsumus, Domine, spirituales nequitiæ repellantur, et aerearum discedat malignitas tempestatum.

Ad te nos, Domine, clamantes exaudi, et aeris serenitatem nobis tribue supplicantibus : ut qui juste pro pecca-

lis nostris affligimur, misericordia tua liberemur.

Largiri et conservare fructus terræ dignare, Domine Deus noster, ut temporalibus gaudeamus auxiliis, et proficiamus spiritualibus incrementis. Per eumdem Christum, etc.

CÉRÉMONIES PARTICULIÈRES

USITÉES EN CERTAINS DIOCÈSES DANS L'ADMINISTRATION DE QUELQUES SACREMENTS.

Manière d'administrer la communion aux prêtres et aux autres ecclésiastiques malades.

Lorsqu'on administre la sainte communion aux prêtes malades, on observe les mêmes cérémonies qu'à la communion des laïques ; on doit seulement y ajouter les choses suivantes :

Premièrement il faut que le prêtre malade qui doit communier soit revêtu d'un surplis et d'une étole.

Secondement, après que le curé ou le

prêtre qui administre l'Eucharistie a dit l'oraison *Exaudi*, il fait l'exhortation qu'il juge convenable, et il le prie de faire sa profession de foi, en lui disant:

Reverende Pater, oportet primum, ut in testimonium fidelissimi tui animi, catholicam fidem, quam semper professus fuisti, nunc etiam sacram Eucharistiam sumpturus profitearis. Dices igitur : Credo in Deum Patrem omnipotentem, etc.

Alors le malade récite à haute voix le symbole des apôtres ; si sa trop grande faiblesse le met hors d'état de le réciter, un autre ecclésiastique le récitera pour lui, et en ce cas-là le curé dira au malade, après cette récitation : *hoc credis?* Le malade repondra : *credo.*

Le malade demandera ensuite pardon à tous ceux qu'il pourrait avoir offensés ou scandalisés, et protestera qu'il pardonne de bon cœur à ceux qui l'auraient offense.

Cela fait, le malade ou un autre pour lui récitera le *Confiteor;* ensuite le curé ira prendre le Saint Sacrement sur la table, et le tenant entre les mains, il le présentera au malade pour l'adorer profondément, et cependant il récitera alternativement, avec les ecclésiastiques qui l'accompagnent, l'hymne *Te Deum*

jusqu'au dernier verset exclusivement ; le prêtre malade récitera seul :

In te, Domine, speravi ; non confundar in æternum. *Il dira ensuite trois fois* : Domine, non sum dignus, etc.

Après quoi le curé lui donnera le saint Viatique en se servant de la formule ordinaire : *accipe, reverende Pater, Viaticum, etc.*

Quand on communie un diacre malade, il faut le revêtir d'un surplis, et lui mettre une etole en travers depuis l'épaule gauche jusqu'au côté droit ; si c'est un sous-diacre, il doit pareillement avoir un surplis et un manipule au bras gauche. On doit observer pour eux tout ce qui est marqué pour la communion des laïques, excepté que les diacres et les sous-diacres malades doivent réciter le symbole des apôtres avant de dire le *Confiteor.*

DES SECONDES NOCES.

On appelle secondes noces celles où un homme épouse une veuve. Selon le Rituel romain, on observe tout ce qui est marqué dans les premières noces, si ce n'est que l'on omet les prières de la bénédiction nuptiale qui se trouvent dans le Missel à la Messe votive, *pro Sponso et Sponsa.*

Cependant nous avons cru devoir ne pas retrancher ici les cérémonies particulières qui

se pratiquent aux secondes noces dans certains diocèses.

Les parties contractantes étant devant le curé, il leur demande leur consentement dans la forme ordinaire, et après l'avoir reçu, il dit:

Ego conjungo vos in matrimonium, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. ℟. Amen.

Dans quelques pays on se sert de la formule suivante:

Et ego ex parte Dei omnipotentis et apostolorum Petri et Pauli, et sanctæ matris Ecclesiæ, vos matrimonio conjungo, et istud sacramentum inter vos firmo, in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † sancti. ℟ Amen.

Ensuite il les conduit devant le grand autel, disant:

PSAUME 127.

Beati omnes qui timent Dominum; * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis, * beatus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans* in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion, * et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, pacem super Israel. Gloria Patri, etc.

On dit ensuite la Messe de l'Office du jour, si c'est une fête double ou un dimanche. Aux autres jours on peut dire une Messe votive selon la dévotion des nouveaux époux, pourvu que ce ne soit point la Messe *Pro Sponso et Sponsa*, et qu'on ne dise rien de ce qui y est inséré.

La Messe étant achevée, on dit sur eux (étant à genoux) l'Oraison qui suit:

Oremus.

Respice, Domine, super hanc conjunctionem tuam, ut sicut misisti sanctum Angelum tuum Raphaelem pacificum Tobiæ et Saræ, filiæ Raguelis, ita digneris, Domine, mittere benedictionem tuam super hos famulos tuos, ut in tua voluntate permaneant, et in amore tuo vivant, et senescant, et multiplicentur in longitudinem dierum. Per Christum Dominum nostrum, etc. ℟. Amen.

Benedictio Dei Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti descendat super vos, et maneat semper. ℟. Amen.

Le Curé ensuite, après leur avoir fait une exhortation, les asperge d'eau bénite en disant : *Ite in pace*.

DES FIANÇAILLES.

Les fiançailles doivent se faire en présence du curé de l'une des parties de la manière suivante :

Le curé revêtu du surplis et de l'étole s'approche des époux et leur jette de l'eau bénite.

Il les instruit sur la promesse qu'ils se font mutuellement, et leur fait sentir combien est grande l'obligation qu'ils contractent : il s'informe ensuite s'il n'y a pas quelque empêchement canonique qui s'oppose à leur futur mariage, après quoi il demande leur consentement en cette manière :

Promettez-vous de prendre pour votre légitime épouse N, ici présente, et de l'épouser en face de notre mère la sainte Eglise lorsque vous en serez requis par elle, ses parents ou amis ?

Oui, je le promets.

Et vous, promettez-vous de prendre

pour votre légitime époux N, ici présent, et de l'épouser en face de notre mère la sainte Eglise, lorsque vous en serez requise par lui, ses parents ou amis ?

Oui, je le promets.

Alors le curé dit : Et ego minimus dispensator mysteriorum Dei, et Ecclesiæ suæ sanctæ indignus minister, ex parte Dei Patris omnipotentis, et sanctæ matris Ecclesiæ suscipio vestrum hoc mutuum promissum, ac precor Deum ut illud ratum habeat : vosque despondeo et affido in nomine Patris †, et Filii, † et Spiritus † Sancti. Amen.

℣. Adjutorium nostrum, etc.

℣. Domine, exaudi orationem, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oremus.

Benedic †, Domine, has arrhas, quas hodie tradit famulus tuus hic in manu ancillæ tuæ : quemadmodum benedixisti Abraham cum Sara, Isaac cum Rebecca, Jacob cum Rachel : dona super eos gratiam salutis tuæ, abundantiam rerum, et constantiam operum, florescant sicut rosa in Jericho planta-

ta, et Dominum nostrum Jesum Christum timeant, et adorent ipsum, qui trinum possidet nomen, cujus regnum et imperium sine fine permanet in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui in similitudinem sancti connubii, Isaac cum Rebecca, per intercessionem arrharum Abrahæ, famuli tui, copulari jussisti, ut per oblationem munerum numerositas cresceret filiorum, quæsumus omnipotentiam tuam ut ad hanc oblationem arrharum (quas hic famulus tuus dilectæ suæ sponsæ offerre procurat) sanctificator accedas, easque cum suis muneribus, propitius bene ✝ dicas, quatenus, tua benedictione protecti, et invicem dilectionis tuæ vinculo innexi, gaudeant feliciter cum tuis fidelibus perenniter mancipari. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

BÉNÉDICTION D'UNE FEMME ENCEINTE QUI EST DANS LE PÉRIL D'UN ACCOUCHEMENT FACHEUX.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Salvam fac ancillam tuam. ℟. Deus meus, sperantem in te. ℣. Esto illi, Domine, turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in ea. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto. ℟. Et de Sion tuere eam. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessionne veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare unitatem, quæsumus ut ejusdem fidei firmitate hæc famula tua N ab omnibus semper muniatur adversis. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus, omnium creator, fortis et terribilis, justus atque misericors qui solus bonus et pius es, qui de omni malo liberasti Israel, qui fecisti Patres electos quoslibet, et sanctificasti eos munere spiritus tui, qui gloriosæ Virginis matris Mariæ corpus et animam ut dignum filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante, præparasti; qui Joannem Baptistam Spiritu Sancto replesti, et in utero matris exultare fecisti, accipe sacrificium cordis contriti ac fervens desiderium famulæ tuæ N, humiliter supplicantis pro conservatione prolis debilis, quam ei dedisti concipere: custodi partem tuam, ac defende ab omni dolo et injuria duri hostis, ut obstetricante manu misericordiæ tuæ, fœtus ejus ad lucem veniat incolumis, ac sanctæ regenerationi servetur; tibique in omnibus jugiter deserviat, et vitam consequi mereatur æternam. Per eumdem Dominum, etc.

Puis on l'asperge d'eau bénite, et on dit :

Psalm. Deus misereatur nostri, etc. *page* 241.

℣. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu. ℟. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula. ℣. Angelis suis Deus mandavit de te. ℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Visita, quæsumus, Domine, cunctam habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea et a præsenti famula tua N longe repelle, angeli sancti tui habitent in ea, qui eam et ejus prolem in pace custodiant, et benedictio † tua sit super eam semper : salva eos, omnipotens Deus, et lucem eis tuam concede perpetuam. Per Dominum, etc. ℟. Amen. Benedictio Dei omnipotentis Patris †, et Filii †, et Spiritus Sancti † descendat super te, et super prolem tuam, et maneat semper. ℟. Amen.

MÉTHODE

TRÈS-UTILE POUR ASSISTER LES MOURANS.

Quand un malade est à l'extrémité, le curé ou vicaire est obligé, en sa qualité de pasteur, à ne plus l'abandonner en cet état; c'est pourquoi il doit exhorter ceux qui sont auprès du malade à le faire avertir aussitôt qu'ils le verront en danger.

Le prêtre entrant dans la chambre du malade dit :

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Et ayant jeté en même temps de l'eau bénite sur le malade et sur les assistants, s'il le reconnaît proche de sa fin, il dit les prières de la recommandation de l'ame comme ci-devant; mais s'il juge qu'il a du temps il doit faire son possible pour le porter à renoncer au péché en mourant contrit, etc., produisant des Actes de foi, etc., ce qu'il peut faire en lui suggérant ceux qui suivent.

Il est aussi de la prudence de celui qui assiste le malade de choisir entre ces actes ceux qui sont les plus touchants, selon la disposi-

tion du malade, et l'y faire arrêter plus longtemps, se donnant bien de garde de ne l'importuner pas trop, mais les insinuer dans son esprit dévotement et avec douceur, l'un après l'autre, lui donnant le temps de s'y appliquer, et lui conseillant de s'y entretenir et de les produire de cœur, s'il a de la peine à parler.

Si le malade n'entend point le latin, il doit les lui expliquer et les lui faire entendre, en l'exhortant à prier Dieu de les imprimer dans son cœur, pour qu'il s'y excite autant qu'il pourra, les lui offrant en esprit et en vérité.

Il doit aussi se donner bien de garde de ne pas faire mentir le malade devant Dieu en le faisant parler seulement de bouche, et parce que Dieu ne refuse point sa grâce à ceux qui la lui demandent bien, il peut lui suggérer les prières suivantes pour tâcher de l'obtenir.

PRIÈRES POUR SE BIEN DISPOSE A LA MORT.

Au Père éternel.

Père éternel, je vous supplie par les mérites de Jésus-Christ, votre cher Fils, de mettre dans mon cœur les dispositions avec lesquelles je dois prier votre

divine majesté, et de me fortifier de votre puissance à cette heure de la mort.

Au Fils de Dieu.

Sagesse incréée, éclairez s'il vous plaît, mon esprit d'un rayon de votre divine lumière, pour ne pas me laisser surprendre par les ruses de mon ennemi.

Au Saint-Esprit

Glorieux Saint-Esprit, embrasez ma volonté de votre saint amour; détruisez et consumez par vos feux divins celui des créatures, dont mon cœur pourrait encore être échauffé.

Oraison de S. Vincent à Jésus-Christ.

Mon Sauveur Jésus, qui désirez le salut de tous les hommes, et qui avez prononcé de votre bouche sacrée que tout ce que je demanderai en votre nom me sera accordé, je vous supplie, par ce nom adorable, de me donner une entière liberté de mes sens et de ma parole, une véritable douleur de mes péchés, une foi vive, une espérance

certaine et une parfaite charité, afin que je puisse vous dire d'un cœur pur et net : Je vous recommande mon esprit et mon ame, ô Seigneur Jésus, qui êtes béni dans tous les siècles. Ainsi soit-il.

Acte de Contrition.

O Dieu, mon Seigneur, ayez pitié de moi selon votre grande miséricorde, et selon l'excès de votre compassion, pardonnez-moi mes péchés.

Détournez, mon Seigneur, vos saints yeux de la vue de mes crimes, et effacez-les pour jamais.

Ne vous souvenez plus des péchés de ma jeunesse, que j'ai commis plus par imprudence que par malice.

Il est vrai, ô mon Dieu, que j'ai été bien malheureux de vous offenser en votre présence, mais je vous offre en satisfaction un cœur qui en est extrêmement repentant, et une ame noyée dans l'amertume de ses fautes, et je veux mourir dans votre saint amour, moyennant votre sainte grâce.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem, etc.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci, etc.

Averte faciem tuam a peccatis meis, etc.

Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Non intres in judicium cum servo tuo.

Dolor meus in conspectu meo semper, et cogitabo pro peccato meo.

J'aurai toujours cet objet de ma douleur devant mes yeux, etc.

Acte de Foi.

Je crois un seul Dieu, Père, Fils et Saint-Esprit, et en Jésus-Christ, Fils de Dieu, qui s'est fait homme, qui est mort sur une croix, et ressuscité pour me donner la vie éternelle.

Je crois aussi tout ce que l'Eglise catholique croit et enseigne, parce que vous, ô mon Dieu! qui êtes la vérité même, me l'avez ordonné. Je proteste solennellement que je veux mourir véritable enfant de l'Eglise, et j'ai de l'horreur pour toutes pensées contraires

que mon ennemi voudrait tâcher de me suggérer.

En jetant les yeux sur le crucifix.

Dixi, Deus meus es tu.

Oui, mon Seigneur, malgré toutes les infamies de votre mort, je crois que vous êtes le véritable Fils de Dieu.

Credo, Domine, quia tu es Christus Filius Dei vivi.

Le malade peut faire réciter ou réciter lui-même de bouche ou de cœur le *Credo in Deum, etc.*, protestant devant le ciel et la terre, et en présence des assistants, qu'il croit tout ce qui y est contenu.

Après il faut exciter le malade à espérer en la miséricorde de Dieu, qu'il faut extrêmement animer en cette occasion, lui faisant comprendre le grand amour de Dieu pour l'homme d'avoir donné son propre Fils pour chacun en particulier.

Qui proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: quomodo non omnia cum ipso nobis donavit?

Comme aussi la promesse de Jésus-Christ, qui a dit:

Amen dico vobis, quidquid petieri-

tis Patrem in nomine meo, credite quia accipietis et fiet vobis.

Petite et accipietis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis.

Discite quid est; misericordiam volo, et non sacrificium : non enim veni vocare justos, sed peccatores.

Acte d'Espérance.

Mon Dieu, quoique le grand nombre de mes crimes et leur énormité me rendent tout-à-fait indigne de pardon, votre bonté néanmoins et votre miséricorde sont si grandes, que je l'espère de vous.

Je l'espère, ô Dieu miséricordieux, par les mérites de Jésus-Christ, votre cher Fils, qui a voulu souffrir et mourir pour moi; je l'espère par les mérites et par l'intercession de la sainte Vierge et de tous les saints, en qui, après vous, je mets toute ma confiance.

Vous êtes, ô mon Dieu! tout mon appui; j'ai une confiance inébranlable en votre parole incarnée, Jésus-Christ, votre cher Fils, et en votre promesse, suivant laquelle je vous supplie de me

recevoir, afin que je vive éternellement avec vous.

A Jésus crucifié.

Misericordia tua ante oculos meos est.

Que ne dois-je point espérer ?

Quoi ! mon Sauveur, vous voyant mourir sur une croix, et verser, pour mon salut, tout le sang de vos veines avec tant de douleur et tant d'amour, ne dois-je pas tout espérer ?

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.

Adjutor et susceptor meus es tu, et in verbum tuum supersperavi.

Misericordia mea, refugium meum, et liberator meus.

Acte d'Amour de Dieu et du prochain.

Ah ! que je vous aime, Majesté très-aimable ! je vous aime plus que ma vie, et je suis content de la perdre pour l'amour de vous.

Je vous aime de tout mon cœur, par-dessus toutes choses, et je n'aime que

vous, ô mon Seigneur et mon Dieu, parce que vous êtes le seul aimable.

J'aime aussi mon prochain N, mes ennemis mêmes pour l'amour de vous. O mon Dieu! je demande pardon de tout mon cœur à ceux que j'ai offensés, et je pardonne aussi volontiers à tous ceux qui me veulent du mal et à tous ceux qui m'en ont fait.

Oculi mei defecerunt in salutare tuum.

Mes yeux m'ont fait pâmer et souffrir d'amour, voyant l'auteur de mon salut crucifié pour moi.

O ignis, qui semper ferves, et nunquam extingueris! O amor qui semper ardes, et nunquam tepescis! accendar totus a te, ut totus diligam te.

Diligam te, Domine, fortitudo mea, etc.

Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos, etc.

Pater, ignosce illis, etc.

Acte d'Adoration.

Je vous adore de tout mon cœur, ô mon Dieu! et en l'unité de votre essence, et en la Trinité de vos personnes;

je vous reconnais, avec toute la soumission de mon ame, pour mon Créateur et pour le souverain Seigneur de toutes choses.

J'adore, ô mon Dieu, l'arrêt que vous avez porté dans l'éternité, du moment de ma vie et de ma mort.

Regardant le crucifix.

Je vous adore, mon Sauveur Jésus-Christ, en tous vos états et toutes vos souffrances intérieures et extérieures, vous reconnaissant pour mon Créateur et pour ma fin dernière.

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

Venite, adoremus, et procidamus ante Deum, etc.

Acte de Remercîment.

Mon Dieu, je vous rends grâces très-humblement des années de vie et de santé que vous m'avez données, comme aussi des peines et des douleurs que je souffre présentement, puisque tout vient de votre amour.

Je vous rends grâces, ô mon Dieu, je ne saurais jamais vous en rendre assez

de tous les biens que j'ai reçus de votre bonté pendant ma vie.

Deo gratias.

Sit nomen Domini benedictum.

Benedicam Dominum in omni tempore.

Benedictus es, Domine, in firmamento cœli, etc.

Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit et fecit redemptionem plebis suæ.

Acte d'Humilité.

Que je m'estime heureux de souffrir, ô mon Dieu, au lieu que je devrais être damné.

Je reconnais, mon Seigneur, que vous me traitez avec trop de douceur, puisque, par mes péchés, j'ai mérité des peines infiniment plus grandes.

Justus es, Domine, et rectum judicium tuum.

Nos juste, nam digna factis recipimus.

Iram Domini portabo, quia peccavi ei.

Acte d'Offrande.

Mon Dieu, je vous offre mon cœur, ma vie, mes douleurs, et la mort même, en union des souffrances et de la mort de Jésus-Christ, votre cher Fils, sur la croix.

J'abandonne mon esprit entre vos mains, ô mon Créateur ! gardez-le, mon Seigneur, comme une chose qui vous appartient.

Hic ure, hic seca, modo in æternum parcas.

Acte de Désir.

Je soupire après vous, ô mon Dieu ! de toute l'ardeur de mon cœur; je ne désire rien tant que de vous voir dans votre gloire, pour vous louer et vous aimer éternellement avec les anges et les saints.

Cupio dissolvi, et esse cum Christo.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi ; in domum Domini ibimus.

Unam petii a Domino, hanc requiram; ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo

Acte de Resignation.

Que votre sainte volonté soit faite, ô mon Seigneur! et non pas la mienne; vous voulez, ô mon Dieu! que je meure; eh bien! je le veux aussi.

Je me soumets et m'abandonne absolument à vos saints jugements : je les adore et je les révère avec tout le respect et toute l'affection de mon ame, vous disant du fond de mon cœur et dans l'esprit de Jésus-Christ votre cher Fils : oui, mon Père, je veux mourir, puisque c'est votre bon plaisir.

Ita, Pater, quia sic fuit placitum ante te.

Fiat voluntas tua.

Non sicut ego volo, sed sicut tu.

Scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam : Deus meus, volui.

Acte d'Acceptation.

Vous frappez à ma porte, mon Dieu, mon Seigneur, afin que je vous ouvre;

voici mon cœur ouvert pour vous recevoir: je suis prêt à passer en l'autre vie, puisque vous le voulez.

J'accepte, ô mon Dieu! toutes mes souffrances, et la mort même, en satisfaction de mes péchés.

J'accepte la mort en esprit d'obéissance, et à l'exemple de Jésus-Christ votre cher Fils, qui mourut sur la croix, pour vous obéir.

Je l'accepte encore, ô mon Dieu! comme mon Jésus, en esprit d'amour; et n'ayant rien de plus cher que ma vie, je vous la donne, ô mon Dieu! en témoignage de mon amour.

Je la reçois enfin, ô mon Dieu! par le zèle de votre honneur, comme une amende honorable que je fais devant votre divine Majesté, devant les anges et les hommes, et devant toutes les créatures; comme un supplice que je veux souffrir en réparation de mes crimes, et pour vous rendre, autant que je le puis, par ma mort, la gloire que je vous ai ôtée pendant ma vie.

Acte de Demande.

Faites-moi la grâce, ô mon Dieu! de recevoir la mort comme je dois, et comme vous voulez : donnez-moi les dispositions et la force d'exécuter parfaitement tous vos desseins.

Sanctifiez-la, mon Dieu, par les mérites de celle de votre cher fils; et que la divine parole qu'il dit sur la croix, *Pater, dimitte illis*, etc., m'obtienne de votre bonté une indulgence plénière de toutes mes offenses.

Que la soif brûlante qu'il eut de votre gloire et de mon salut, et qu'il exprima, disant *Sitio*, répare toutes mes froideurs, et allume en mon cœur un désir ardent de vous glorifier.

Que les paroles qu'il dit en vous recommandant son ame au moment de sa mort, vous portent à recevoir la mienne au dernier soupir de ma vie.

Que celles qu'il proféra en disant *Consummatum est*, m'obtiennent la grâce que vous consommiez et accomplissiez parfaitement en moi, avant que je meure, tous les desseins que vous avez sur moi, pour votre honneur.

Que l'eau sacrée qui coula de son côté lave mes souillures, et que son cœur percé pour moi me serve de retraite pour éviter le juste courroux de votre justice que j'ai si souvent irritée par mes crimes.

Cachez-moi, ô mon Dieu ! en ce jour de crainte et de danger; empêchez-moi de tomber dans l'abîme de maux.

Cachez-moi dans votre tabernacle, qui est le cœur amoureux de votre cher Fils mon Sauveur : mettez-moi à couvert des embûches de mes ennemis dans ce divin sanctuaire et dans ces plaies sacrées.

Souvenez-vous, ô mon Dieu ! que c'est vous qui m'avez fait sortir du ventre de ma mère, et qui m'avez conservé en ce monde, et ne m'abandonnez pas maintenant.

En regardant la croix.

Quærens me sedisti lassus, redemisti crucem passus, tantus labor non sit cassus.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

Tuus

Tuus sum ego, salvum me fac.

Tu es protector meus, ne discesseris a me, quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet.

Avec un cœur humilié.

Respice in me, et miserere mei, quia unicus et pauper sum ego.

Vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte universa delicta mea.

Avec le bon larron.

Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum.

Sonet vox tua dulcis in auribus meis. Hodie mecum eris in paradiso.

Il faut recommander au malade d'avoir grande confiance aux prières de la sainte Vierge, qui est le refuge des pécheurs.

Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour moi pauvre pécheur, à cette heure de ma mort.

Maria, mater gratiæ, mater misericordiæ, tu nos ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Monstra te esse matrem, sumat per te preces, qui pro nobis natus tulit esse tuus.

Sub tuum præsidium, etc.

Il le faut aussi porter à avoir recours aux prières de son ange gardien, de ses patrons et de tous les saints.

Saint ange gardien qui avez été commis à ma garde, ne me refusez pas votre sainte protection dans l'extrémité où je suis.

Glorieux saint Michel, venez me favoriser à cette heure; chargez-vous de mon ame pour la conduire en paradis.

Mon saint patron, secourez-moi par os prières.

Saint N., patron de ma paroisse, soyez mon intercesseur et mon avocat auprès de Dieu; donnez-moi, s'il vous plaît, votre protection dans le péril où je suis.

Esprits bienheureux, saints et saintes du paradis, employez toutes vos prières pour ce misérable pécheur, afin que Dieu me fasse miséricorde, et que je puisse le bénir à jamais dans le ciel avec vous.

Quand le malade ne peut plus parler, il faut l'exhorter à faire ces actes de cœur pendant qu'on les prononce de bouche, ou bien le faire répondre à ces interrogations, comme:

Croyez-vous, etc. Oui.

Espérez-vous, etc. Oui.

Aimez-vous, etc. Oui; etc.

On peut aussi exhorter le malade à offrir à Dieu tous ses soupirs et toutes ses respirations, en sorte que chaque battement de cœur soit un acte de religion : et pour l'y mieux porter, il faut lui faire adorer et baiser souvent le crucifix qu'il tient en main, en disant : *Jesus, Maria.*

On peut lui suggérer en français, s'il n'entend pas le latin, quelques-uns de ces versets.

Deus, propitius esto mihi peccatori.

Miserere mei, Deus, etc.

Jesu, fili David, miserere mei.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus, ne discesseris a me.

Esto mihi in Deum protectorem.

Non intres in judicium cum servo tuo.

In te, Domine, speravi, etc.

Fiat voluntas tua.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum, etc.

Domine Jesu, suspice spiritum meum.

Maria, mater gratiæ, mater misericordiæ, tu nos ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Sancte angele custos, ora pro me.

Omnes sancti angeli, orate pro me.

Omnes sancti et sanctæ Dei, intercedite pro me.

Mon Dieu, je veux tout ce qu'il vous plaît de moi. Je recevrai la mort en pénitence de mes péchés lorsqu'il vous plaira de me l'envoyer. Je veux mourir pour l'amour de vous.

Lorsque le malade est à l'agonie, il faut lui jeter souvent de l'eau bénite, disant:

Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, etc.

Lui faire prononcer de bouche ou de cœur trois fois le nom de Jésus avec une véritable contrition, et dans l'intention de gagner l'indulgence de sa confrérie ou de quelque médaille, la lui faisant baiser s'il le peut, ou la lui mettant au cou.

Allumer le cierge bénit, et le lui mettre en main, disant :

Dominus, illuminatio mea, et salus mea, quem timebo?

Et s'il ne donne plus de signe qu'il entende, il faut prier Dieu pour lui, et lui crier de temps en temps à l'oreillle :

Jesus, Marie; mon Sauveur Jésus, je crois en vous, j'espère en vous, je vous aime de tout mon cœur.

Jésus, fils de David, ayez pitié de moi.

Mon sauveur Jésus, recevez mon esprit entre vos mains. Jésus, Jésus, Jésus.

FORMULAIRE POUR FAIRE LE PRONE.

Le curé aura soin de dire posément les Actes, le Symbole et le reste, afin que le peuple puisse réciter ces prières avec lui et les apprendre par ce moyen.

Etant découvert, il fera le signe de la croix en disant :

† In nomine Patris, et Filii, etc.

Ensuite il dira d'une voix haute et intelligible :

Ames chrétiennes, nous sommes ici assemblés par l'ordre de notre mère la sainte Eglise, en ce jour du saint dimanche, pour assister au saint sacrifice de la messe, pour rendre à Dieu nos devoirs,

pour le remercier des grâces qu'il nous a faites, et pour nous consacrer entièrement à lui ; ainsi vous direz avec moi du fond de vos cœurs :

Acte d'Adoration.

Mon Dieu, nous vous adorons avec un très-profond respect, comme notre Créateur et souverain Seigneur, de qui nous dépendons en toutes choses.

Acte de Remercîment.

Mon Dieu, nous vous remercions de nous avoir créés et rachetés par le précieux sang de Jésus-Christ, de nous avoir faits chrétiens, de nous avoir conservés jusqu'à présent, et de tous le autres biens que nous avons reçus de votre divine bonté, particulièrement la semaine passée.

Acte d'Offrande.

Mon Dieu, nous vous offrons nos ames, nos corps, nos biens, nos pensées, nos paroles, nos actions, notre travail, et tout ce que nous aurons à souffrir pendant cette semaine, en union des

actions et des souffrances de Jésus-Christ.

Vous êtes encore assemblées, ames chrétiennes, pour être instruites de ce que vous devez expressément croire, et qui est contenu dans le Symbole des apôtres; vous le direz avec moi, faisant intérieurement un acte de foi sur tous les mystères qu'il comprend :

1. Je crois en Dieu le Père tout-puissant, créateur du ciel et de la terre,

2. Et en Jésus-Christ son fils unique notre Seigneur,

3. Qui a été conçu du Saint-Esprit, est né de la vierge Marie,

4. A souffert sous Ponce Pilate, a été crucifié, est mort, et a été enseveli,

5. Est descendu aux enfers, le troisième jour est ressuscité des morts,

6. Est monté aux cieux, est assis à la droite de Dieu le Père tout-puissant,

7. D'où il viendra juger les vivans et les morts.

8. Je crois au Saint-Esprit,

9. La sainte Eglise catholique, la communion des saints.

10. La rémission des péchés.
11. La résurrection de la chair,
12. La vie éternelle. Ainsi je le crois

Et d'autant que la seule foi ne suffit pas pour être sauvé, mais qu'il faut encore observer les commandements de Dieu et de l'Eglise, vous les réciterez avec moi après avoir fait un acte de charité et avoir pris une ferme résolution de les garder fidèlement avec le secours de la grâce.

Acte de Charité.

Mon Dieu, nous vous aimons de tout notre cœur, par-dessus toutes choses, et notre prochain comme nous-mêmes pour l'amour de vous; nous nous proposons, mon Dieu, moyennant votre sainte grâce, d'observer fidèlement jusqu'à la mort vos saints commandements et ceux de la sainte Eglise.

Voici les commandements de Dieu :

1. Un seul Dieu tu adoreras
   Et aimeras parfaitement.
2. Dieu en vain tu ne jureras,
   Ni autre chose pareillement.

3. Les dimanches tu garderas
En servant Dieu dévotement.
4. Père et mère honoreras,
Afin de vivre longuement.
5. Homicide point ne seras,
De fait ni volontairement
6. Luxurieux point ne seras,
De corps ni de consentement.
7. Les biens d'autrui tu ne prendras
Ni retiendras à ton escient.
8. Faux témoignage ne diras
Ni mentiras aucunement.
9. L'œuvre de chair ne désireras
Qu'en mariage seulement.
10. Les biens d'autrui ne convoiteras
Pour les avoir injustement.

Voici les principaux commandements de l'Eglise.

1. Les dimanches la messe ouïras,
Et fêtes de commandement.
2. Tous tes péchés confesseras
A tout le moins une fois l'an.
3. Ton Créateur tu recevras
Au moins à Pâque humblement.
4. Les fêtes tu sanctifieras
Qui te sont de commandement.

5. Quatre-Temps, vigiles jeûneras,
Et le Carême entièrement.
6. Vendredi chair ne mangeras,
Ni le samedi mêmement.

Et comme il ne faut qu'un seul péché mortel contre quelqu'un de ces commandements pour nous damner éternellement, nous devons en avoir horreur et être prêts à mourir plutôt que d'en commettre aucun. Nous devons surtout éviter les 7 péchés capitaux, qui sont la source de tous les autres; on les nomme l'Orgueil, l'Avarice, la Luxure, l'Envie, la Gourmandise, la Colère et la Paresse.

Nous en trouvons les remèdes favorables, et nous avons en même temps des moyens assurés de les éviter dans la fréquentation des sacrements institués par notre Seigneur Jésus-Christ pour nous faire participer aux mérites de sa passion et de sa mort.

Ces sacrements sont au nombre de sept, savoir: le Baptême la confirmation, l'Eucharistie ou très-saint Sacrement de l'autel, la Pénitence, que l'on nomme confession, l'Extrême-Onction, l'Or-

dre et le Mariage. Si donc nous étions malheureusement tombés dans quelques péchés mortels, nous tâcherons de nous en retirer au plus tôt par le sacrement de pénitence, et en attendant par un acte de contrition, disant de tout notre cœur, les mains jointes et à genoux.

Ici on fera mettre le peuple à genoux avec moins de bruit qu'il se pourra faire.

Acte de Contrition.

Mon Dieu, j'ai un extrême regret de vous avoir offensé, parce que vous êtes infiniment bon et infiniment aimable, et que le péché vous déplaît; je fais une ferme résolution, moyennant votre sainte grâce, de n'y plus retomber, et de m'en confesser au plus tôt.

Je me confesse à Dieu tout-puissant, à la bienheureuse vierge Marie, à saint Michel archange, à saint Jean-Baptiste, aux apôtres saint Pierre et saint Paul, à tous les saints, et à vous, mon père, parce que j'ai beaucoup péché en pensée, en parole et en œuvre; et le tout par ma faute, par ma faute, par ma très-grande faute; c'est pourquoi je prie

la bienheureuse vierge Marie, saint Michel archange, saint Jean-Baptiste, les apôtres saint Pierre et saint Paul, tous les saints, et vous, mon père, de prier pour moi le Seigneur notre Dieu.

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducat vos ad vitam æternam. Amen.

Le curé fait le signe de la croix sur le peuple en disant :

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Et comme, pour éviter à l'avenir le péché, nous avons besoin de la grâce de Dieu, demandons-la humblement au Seigneur en lui adressant l'oraison dominicale, qui contient tout ce que nous avons à demander, soit pour l'ame, soit pour le corps; et pour réciter cette prière avec confiance, faisons auparavant un acte d'espérance.

Acte d'Espérance.

Mon Dieu, nous espérons que vous nous donnerez votre sainte grâce en ce

monde et votre paradis en l'autre par les mérites de Jésus-Christ notre Seigneur.

1. Notre Père qui êtes aux cieux,
Votre nom soit sanctifié.

2. Votre royaume nous advienne.

3. Votre volonté soit faite en la terre comme au ciel.

4. Donnez-nous aujourd'hui notre pain de chaque jour.

5. Et pardonnez-nous nos offenses comme nous pardonnons à ceux qui nous ont offensés,

6. Et ne nous laissez pas succomber à la tentation ;

7. Mais délivrez-nous du mal. Ainsi soit-il.

Et parce que nos péchés nous donnent sujet de craindre que nos prières ne soient pas facilement exaucées de Dieu, implorons l'assistance de la glorieuse vierge Marie, mère de Dieu, qui est l'avocate des pécheurs, et à qui nous devons avoir une particulière dévotion ; disons-lui bien dévotement :

Je vous salue, Marie, pleine de grâces, le Seigneur est avec vous, vous

êtes bénie entre toutes les femmes, et Jésus, le fruit de vos entrailles, est béni.

Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs, maintenant et à l'heure de notre mort Ainsi. soit-il.

Implorons encore l'assistance de notre ange gardien, de nos saints patrons, de tous les saints et saintes du paradis, et particulièrement de N, patron de cette paroisse, en leur disant :

Mon bon ange gardien, aidez-moi à me sauver, saints et saintes du paradis, priez pour nous, qui ne savons pas bien prier, et qui sommes si misérables.

Et d'autant que la charité nous oblige, principalement dans les assemblées paroissiales, de prier Dieu pour notre prochain aussi bien que pour nous-mêmes, je vous exhorte à offrir à Dieu avec attention vos prières, pendant le reste de la messe, pour l'exaltation de la sainte Eglise catholique, apostolique et romaine, afin qu'il plaise à Dieu de convertir à la foi les infidèles, et de réunir à l'obéissance et à la communion de l'Eglise tous les hérétiques et schisma-

tiques; nous prierons encore pour notre saint Père le Pape, pour le sacré collége des cardinaux, pour tous les archevêques, évêques et curés, et particulièrement pour monseigneur notre archevêque (ou évêque), et pour tous ceux qui sous lui ont la charge des ames.

Nous adresserons aussi nos prières à Dieu pour notre roi très-chrétien et toute la famille royale, pour tous les princes chrétiens, pour tous les magistrats et officiers de justice, pour tous ceux qui ont fait du bien à cette église, pour tous les habitants de cette paroisse, pour la persévérance des bons, la conversion des pécheurs, pour les femmes enceintes, pour tous ceux qui sont malades, pour les fruits de la terre et pour toutes les autres nécessités de cette paroisse.

Après avoir offert à Dieu nos prières pour les vivants, il est de notre piété que nous les offrions pour les ames des fidèles trépassés qui peuvent être détenues dans les flammes du purgatoire, particulièrement pour celles de nos parents, amis et bienfaiteurs.

Ici le curé se tourne vers l'autel.

De profundis, etc.

℣. A porta inferi. ℟. Erue, Domine, animas eorum. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen. ℣. Domine, exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Fidelium Deus omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas, etc. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

S'il y a quelque mandemen ou ordonnanc de monseigneur l'archevêque, ou évêque, ou de monsieur son grand vicaire, le curé les publiera en cet endroit, comme aussi les bans de mariage qu'il publiera de cette sorte.

Vous êtes avertis que le mariage est conclu (1) et qu'il s'accomplira, s'il plaît à Dieu, en face de notre mère la sainte

(1) Il est à propos, dans la publication des bans, de mettre les noms et surnoms des

Eglise, entre N, de cette paroisse, ou de la paroisse de N, fils de N et de N, ses père et mère, d'une part, et N, de cette paroisse, ou de la paroissse de N, fille de N et de N, ses père et mère, d'autre part. Si quelqu'un sait qu'il y ait quelque empêchement de parenté, d'affinité, de parenté spirituelle, ou autre, je lui commande, en vertu de la sainte obéissance à l'Eglise, de le déclarer. C'est pour la première *ou* pour la seconde, *ou*, pour la troisième publication, *ou bien* c'est pour la première et dernière publication, étant dispensés des deux autres par monseigneur l'archevêque *ou* évêque, *ou* par monsieur le grand vicaire.

Ensuite on publiera les processions qui doivent se faire, les indulgences, le temps auquel on donne les ordres ou la confirmation, et toutes les autres choses qui regardent la discipline ecclésiastique.

Monseigneur notre archevêque ou évêque nous défend de publier au prô-

parties, leur famille et leurs professions, aussi bien que celles de leurs pères et mères, tant que l'on pourra.

ne aucune vente, enchère, louage de maison, choses séculières, quelles qu'elles soient, sans sa permission, ou celle de monsieur son vicaire-général, par écrit.

C'est aussi ici le lieu de donner les avis paternels qu'on jugera à propos, et d'avertir des désordres qui règnent dans la paroisse. Il faudra ensuite réciter l'Abrégé de la Doctrine chrétienne.

ABRÉGÉ

DE LA DOCTRINE CHRÉTIENNE.

Il n'y a qu'un seul Dieu qui a créé le ciel et la terre.

Il y a trois personnes en Dieu, le Père, le Fils et le Saint-Esprit, et c'est ce qu'on appelle la très-sainte Trinité.

Le Père est Dieu, le Fils est Dieu, et le Saint Esprit est Dieu; ils ne sont pas pourtant trois Dieu, mais un seul Dieu en trois personnes; parce qu'ils n'ont qu'une même divinité.

Ces trois personnes sont égales en toutes choses.

Le Fils de Dieu qui est la seconde

personne de la sainte Trinité, s'est fait homme, prenant un corps et une ame semblables aux nôtres, dans le sein de la glorieuse vierge Marie, par l'opération du Saint-Esprit ; ce mystère s'est opéré le 25 mars, qui est le jour de l'Annonciation.

Il est né le 25 décembre, à minuit, dans une étable ; la fête s'en fait le jour de Noel.

Huit jours après il fut circoncis, et on lui donna le nom de Jésus, qui signifie Sauveur.

Il est Dieu et homme tout ensemble ; il a vécu environ trente-trois ans.

Il est mort en croix pour nos péchés ; l'on en fait la mémoire le vendredi saint.

Notre Seigneur étant mort, son ame descendit aux limbes pour en retirer les saints Pères qui attendaient sa venue, et son corps fut mis dans le sépulcre.

Le troisième jour après sa mort il ressuscita, c'est-à-dire qu'il retourna de mort à vie ; la fête s'en fait le jour de Pâques.

Quarante jours après il monta au ciel, savoir le jour de l'Ascension.

Dix jours apres, savoir le jour de la Pentecôte, il envoya son Saint-Esprit à son Eglise, pour la conduire jusqu'à la fin du monde. Hors de cette Eglise, qui est l'Eglise catholique, apostolique et romaine, il n'y a point de salut,

A la fin du monde nous ressusciterons tous; et notre Seigneur viendra nous juger; il donnera aux bons le paradis, et aux méchants l'enfer, où ils brûleront éternellement.

Pendant que le Fils de Dieu était sur la terre, il institua sept sacrements, qu'il nous a laissés, savoir: le Baptême, la Confirmation, l'Eucharistie, la Pénitence, l'Extrême-Onction, l'Ordre et le Mariag

Le Baptême efface le péché originel, nous fait chrétiens, enfants de Dieu et de l'Eglise.

La Confirmation nous rend parfaits chrétiens, et nous donne la force pour confesser hardiment la foi de Jésus-Christ.

L'Eucharistie, qui contient reellement et en vérité le corps, le sang, l'ame et la divinité de notre Seigneur, sous

es apparences du pain et du vin, nourrit nos ames de la vie spirituelle.

La Pénitence remet les péchés commis après le Baptême.

L'Extrême-Onction ôte les restes des péchés, et aide à bien mourir.

L'Ordre donne la puissance et la grâce de bien faire les fonctions ecclésiastiques.

Le Mariage donne la grâce aux mariés de s'entr'aimer, et d'élever leurs enfants dans la crainte de Dieu.

Parmi ces sacrements, il y en a trois qui sont les plus nécessaires, savoir : le Baptême, l'Eucharistie et la Pénitence, que l'on appelle la confession.

Toutes sortes de personnes peuvent baptiser en cas de nécessité; pour le bien faire, il faut prendre de l'eau commune, et dire en la versant sur la tête de l'enfant : Je te baptise au nom du Père, et du Fils, et du Saint-Esprit.

Pour se bien confesser, il faut : 1. Examiner sa conscience ; 2. avoir une grande douleur d'avoir offensé Dieu ; 3. faire une forte résolution de ne plus retomber dans le péché ; 4. con-

fesser tous ses péchés au prêtre ; 5. satisfaire à Dieu et au prochain.

Pour bien communier, il faut : 1. Etre à jeun ; 2. en état de grâce ; 3. faire des actes de foi, d'espérance, de charité, d'humilité, de contrition, de désir, et autres semblables.

Après la communion, il faut : 1. Remercier Dieu ; 2. se donner à lui, parce qu'il s'est donné à nous ; 3. lui demander les grâces dont nous avons besoin.

Voilà les principales choses qu'un chrétien doit croire fermement et savoir pour être sauvé.

On omettra cet Abrégé de la Doctrine chrétienne les jours qu'on aura à faire quelque exhortation ; il est à propos d'en faire le plus souvent qu'on pourra, et d'expliquer chaque fois, selon l'intention du Catéchisme du concile de Trente, quelque chose du Symbole, des Commandements de Dieu, des Sacrements, ou de l'Oraison dominicale ; si l'on s'arrête à quelque point de l'Evangile, on prendra de là occasion, autant que le sujet le pourra permettre, de faire tomber le discours sur les matières dont nous venons de parler. Il faut faire ces exhortations d'une manière simple, affectueuse, familière, paternelle, non pas pour faire paraître son

esprit, mais dans le dessein seulement d'édifier, omettant toutes questions inutiles.

Après l'instruction, ou, quand on ne la fait pas, après l'Abrégé de la Doctrine chrétienne, on annoncera ainsi les jours de jeûne et les fêtes.

Vous avez, par ordonnance de l'Eglise, en cette semaine, N prochain, un jour de jeûne, *ou* abstinence; tous ceux qui ont l'âge et n'ont point de légitime empêchement, sont obligés de jeûner, sous peine de péché mortel.

Vous avez en cette semaine, N prochain, la fête de N; vous la solenniserez comme le saint dimanche, vous abstenant de toute œuvre servile, entendant la sainte messe, assistant au service divin et aux instructions qui s'y feront, et passant la journée en des œuvres de piété.

Je vous exhorte à venir à l'église les jours ouvriers, tant pour y faire vos prières, que pour y ouïr la sainte messe, autant que vos affaires le permettront, afin que Dieu bénisse vos travaux, et vous donne sa grâce en abondance; souvenez-vous encore de prier Dieu dévo-

tement le matin et le soir, d'éviter avec grand soin le péché, de fuir les mauvaises compagnies, de vivre en paix, supportant charitablement les défauts les uns des autres.

Finissons en disant :

Très-sainte Trinité, Père, Fils et Saint-Esprit, bénissez-nous, s'il vous plaît. O sacrée vierge Marie! Mère de Dieu et refuge des pécheurs, assistez-nous, s'il vous plaît, maintenant et à l'heure de notre mort. Ainsi soit-il.

Ensuite le curé donnera la bénédiction au peuple, en disant : In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

†